

**Bisbat
de Lleida**

Butlletí oficial

2022

**T. CXXIX
N. 1-2-3-4-5-6**

**BUTLLETÍ OFICIAL
DEL
BISBAT DE LLEIDA**

T. CXXIX - N. 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - 6

Gener - Febrer - Març - Abril - Maig - Juny 2022

Edita: Bisbat de Lleida - Dipòsit Legal: L-29-1958

Impressió: ALFAGRAF (Alfarràs)

ÍNDIX

Diòcesi

Introducció 7

Actuacions Episcopals:

Nomenaments 9

Decrets

Reorganització de les parròquies de la Diòcesi..... 10

Convocatòria d'eleccions a arxipreste..... 12

Convenis i acords

Donacions, Cessions, Convenis, Contractes, etc..... 13

Autoritzacions

Autoritzacions habituals 15

Comunicacions del Sr. Bisbe

Cartes i comunicats diversos..... 17

Organismes col·legiats:

Col·legi Consultors

Sessió extraordinària del dia 23 de juliol de 2020..... 28

Consell Presbiteral

Sessió del dia 28 de gener de 2022 30

Sessió del dia 2 de maig de 2022 35

Consell Pastoral

Sessió del dia 11 de novembre de 2021 35

Consell Diocesà Assumptes Econòmics

Sessió del dia 28 de febrer de 2022..... 46

Sessió Comissió Patrimoni dia 25 de febrer de 2022.. 52

Vicaria General:

Assemblea Diocesana

Carta del Vicari General sobre l'Assemblea 105

Comunicats

Administració del Baptisme en temps de Quaresma.... 106

Revisió del Pla de Pastoral..... 109

Secretaria General - Cancelleria:

Cessaments. 118

Estadística de la Diòcesi 119

Precisions per als actes administratius..... 120

Vida Diocesana

Necrològiques

Mn. Antoni Serramona Terrado.....	123
Mn. Vicente Alfonso Miret	124

Recull de notícies de la Diòcesi

1r semestre 2022.....	127
-----------------------	-----

Glosses dominicals del Sr. Bisbe

1r semestre 2022.....	142
-----------------------	-----

Conferència Episcopal Tarraconense

Comunicats de la CET:

Comunicat de la reunió núm. 248.....	181
--------------------------------------	-----

Conferència Episcopal Espanyola

119 Assemblée Plenària:

Rueda y nota de prensa	183
------------------------------	-----

Comissió Episcopal Doctrina de la Fe

Nota Doctrinal sobre l'objecció de consciència	189
--	-----

Santa Seu

Sant Pare:

Carta a los sacerdotes

Sobre el proceso Sinodal.....	203
-------------------------------	-----

Cartes del Sant Pare als Bisbes

Sobre la guerra d'Ucraïna	207
---------------------------------	-----

Consagració al Cor de Maria	208
-----------------------------------	-----

Acte de Consagració al Cor de Maria	209
--	------------

Missatges

56a Jornada Mundial Comunicacions Socials.....	212
--	-----

Benedicció Urbi et Orbi Pasqua 2022	217
---	-----

59 Jornada Mundial de Pregària per a les Vocacions ..	220
---	-----

Introducció al Butlletí Oficial del Bisbat

Després de dos anys en què la pandèmia per la Covid-19 ha afectat greument tots els ordres de la vida al món i, conseqüentment també, a la nostra Diòcesi, aquest Butlletí del primer semestre de l'any 2022 ve a reflectir els primers signes del retorn a una normalitat que, en els primers mesos de l'any, encara va venir molt condicionada per l'expansió de la variant Òmicron del virus. Tot i això, la recuperació de la presencialitat i la progressiva desaparició de les mascaretes i d'algunes prevencions, han permès poder avançar cap a una certa normalitat.

Aquest semestre també hem patit l'impacte dolorós, des de la Delegació de Mitjans de Comunicació Social, de la inesperada pèrdua de l'estimat Miquel Àngel Martín, a qui serà impossible reemplaçar, però a qui tenim present en tot moment en la tasca de comunicar el dia a dia del Bisbat. El seu caràcter, eficiència i dedicació són una inspiració per a aquells que hem agafat el seu relleu.

El Butlletí que teniu a les mans és un reflex fidel de l'activitat del primer semestre de 2022, amb totes les comunicacions oficials, i també amb les notícies més preeminentes d'aquest període en què, entre altres coses, s'han reorganitzat els arxiprestats i s'ha avançat en els treballs del Sínode.

Que gaudiu de la lectura d'aquestes pàgines!

*Delegació de Mitjans de Comunicació Social
del Bisbat de Lleida.*

Actuacions Episcopals

Nomenaments

Gener

Dia 17

Sílvia Escolà Escrivà, nomenada Directora de l'Escola de l'Esplai de Lleida (Secció que n'és de la Fundació Verge Blanca).

Març

Dia 29

Mn. Joan Bisart Alava, nomenat Administrador parroquial de la parròquia de Sant Pere Apòstol, d'Alfarràs.

Mn. Juan Carlos Mandje Bote, nomenat Administrador parroquial de les parròquies de la Purificació de la Mare de Déu, d'Algèri i l'Assumpció de la Mare de Déu, de Castelló de Farfanya.

Abril

Dia 27

Mn. Carles Sanmartín Sisó, nomenat Delegat Episcopal de Càritas Diocesana de Lleida.

Maig

Dia 10

Mn. Daniel Turmo Gargallo, nomenat Consiliari (o Assistent Religios) de la Reial i Venerable Congregació dels Dolors de Lleida.

Juny

Dia 7

Irene Santolaya Torrego, nomenada Presidenta - Delegada de Mans Unides a la Diòcesi de Lleida.

Dia 30

Mn. Manel Serradell Adell, nomenat Administrador de la Casa Sacerdotal, amb l'encàrrec d'assumir el manteniment de la mateixa i de l'edifici del Bisbat.

Mn. Jofred Antonio Rendón Ramírez, nomenat Rector de les parròquies de l'Assumpció de la Mare de Déu del Pont de Suert, Sant Climent papa, de Vilaller, i les d'Adons, Castellars, Còll, Erill-Castell, Gotarta, Irgo, Llesp, Malpàs, Manyanet, Naens, Perves, Pinyana, Saraís, Sarroqueta, Sas, Senet, Sentís, Viu de Llevata, i Viuet.

Decrets

Reorganització de les parròquies de la Diòcesi

Considerant que des de fa algun temps el clergat de la diòcesi havia suggerit en vàries ocasions la necessitat de reestructurar els arxiprestats ja que les condicions que van donar sentit a les actuals demarcacions i les característiques de la població que hi pertany i de la societat en general han variat molt, i després d'haver-ho tractat en algunes sessions del Consell Presbiteral, on es va acordar el fer un estudi i consultar tots els mossens, i especialment en el tractament d'aquest tema a les sessions del 15 d'octubre de 2021, 28 de gener i 2 de maig de 2022, tot tenint en compte el bé pastoral i havent atès les circumstàncies i característiques que concorren en la nostra societat, i escoltat el parer del Consell Presbiteral, i d'acord amb el c. 374 pel que fa a la divisió de la diòcesi en parts, i mostrant sol·licitud per les necessitats dels fidels (cc. 383§1-384), tot exercint l'autoritat que m'ha estat conferida (c. 381§1), i cuidant que es coordinin degudament tots els assumptes que es refereixen a la marxa de la diòcesi, ordenant-se eficaçment al bé del Poble de Déu que constitueix la nostra Església particular (c. 473).

Decreto

la reorganització de les parròquies de la Diòcesi de Lleida en una nova distribució arxiprestal per tal de poder atendre millor les seves necessitats pastorals i coordinar l'acció en aquest sentit, constituint en elles els equips de preveres que les serveixen.

Art. 1. En la zona rural es mantenen tres arxiprestats, els coneguts com Baix Segre, el Segrià-Noguera-Ribagorça i l'anomenat Baix Urgell-les Garrigues.

Art. 2. Les parròquies de les localitats d'Almacelles, Sucs, Raimat, i Gimennells i Pla de la Font, deixaran de formar part de l'arxiprestat Baix Segre per integrar-se en el Segrià-Noguera-Ribagorça. Donada la seva idiosincràsia i la tendència de la població a participar més dels seus pobles veïns que dels de l'arxiprestat on estaven incloses.

Art. 3. A la ciutat s'agruparan les parròquies en dos arxiprestats, anomenats, cadascun d'ells, amb el nom dels patrons de Lleida: Mare de Déu de l'Acadèmia i Sant Anastasi.

Art. 4. Les parròquies integrants de l'arxiprestat Mare de Déu de l'Acadèmia, seran Sant Pere-Catedral, Sant Joan, Mare de Déu del Carme, Sant Llorenç, Sant Martí, Santa Maria de Gardeny, Mare de Déu de la Mercè, Sant Pau, Santa Maria de Butsènit, Mare de Déu del Pilar, Santa Maria Magdalena, Sant Ignasi i Santa Teresina del Nen Jesús.

Art. 5. Les parròquies integrants de l'arxiprestat Sant Anastasi, seran Sant Jaume, Mare de Déu de Montserrat, Sant Isidre, Sagrada Família, Sta. Teresa Jornet, Santíssim Salvador, Mare de Déu dels Pobres, Sant Agustí, Sant Josep Obrer i Sant Antoni Maria Claret.

Art. 6. El present decret es publicarà durant l'actual mes de maig de 2022, i abans de finalitzar el curs s'hauran d'haver fet les eleccions dels nous arxiprestes (cc. 553-555) que podran començar a preparar-se per a la seva funció durant l'estiu, tot i que encara no tindran el pertinent nomenament donat que estarà vigent la distribució arxiprestal existent fins aquest moment, raó per la qual els anteriors arxiprestos continuaran exercint la seva funció.

Art. 7. Els nous arxiprestes gaudiran de les facultats necessàries a l'efecte segons les disposicions canòniques, les normes i legítims costums vigents en aquesta Diòcesi. L'Església de Lleida els agraeix la seva generosa disponibilitat i els exhorta al compliment fidel de les obligacions inherents a aquest servei, amb la confiança que en l'exercici del seu ministeri posaran tot el seu interès i prudència que el bé dels germans reclama.

Art. 8. De la mateixa manera, més encara al veure la tasca realitzada per l'anterior equip d'arxiprestes, la nostra Diòcesi de Lleida els agraeix l'interès, la dedicació i l'amor amb el que han desenvolupat la seva comesa durant els anys en els que els ha estat confiada.

Art. 9. Tant la nova organització de la diòcesi en els arxiprestats esmentats, com la funció dels nous arxiprestes, entraran en vigor definitivament i amb ple funcionament, en començar el nou curs el dia 1 de setembre de 2022.

Per la seva validesa i compliment, ho signa el Bisbe de la Diòcesi de Lleida, el deu de maig de dos mil vint-i-dos.

† Salvador Giménez Valls,
Bisbe de Lleida

Juan Luis Salinas Sánchez
Secretari General-Canceller

Convocatòria d'eleccions a arxipreste

Convocatòria d'eleccions a arxipreste

que ha establert el Sr. Bisbe, Mons. Salvador Giménez Valls, tot donant compliment al que diu el Decret de 10 de maig de 2022 sobre *la reorganització de les parròquies de la Diòcesi de Lleida en una nova distribució arxiprestal*.

Tal com indica el Decret, en la zona rural es mantenen els tres arxiprestats existents a dia d'avui, afegint al de Segrià-Noguera-Ribagorça les parròquies de Almacelles, Sucs, Raimat, i Gimènells i Pla de Font, que deixaran de formar part de l'arxiprestat Baix Segre (articles 1 i 2).

Les parròquies de la ciutat passaran a formar dos arxiprestats anomenats Mare de Déu de l'Acadèmia i Sant Anastasi (art. 3).

Les votacions (cc. 553-555) seran durant els dies 20, 21 i 22 de juny, essent els arxiprestes actuals de la zona rural els que hauran de determinar quin dels tres dies les portaran a terme per al seu arxiprestat, determinant el lloc i l'hora de realització; d'aquesta votació hauran de confeccionar la corresponent acta (es facilita un model de formulari), la qual entregaran al Sr. Bisbe signada i amb la data del dia de la votació; en ella constaran el nom i cognoms dels quatre mossens més votats, amb la notificació dels vots obtinguts per cadascun d'ells.

Pel que fa a la votació en els dos arxiprestats de la ciutat que hi haurà a partir del dia 1 de setembre del 2022 (art. 9), aquesta es realitzarà el dimecres dia 22 de juny. Tindrà lloc al Bisbat, començant l'arxiprestat de la Mare de Déu de l'Acadèmia, els mossens components del qual, podran votar entre les 10:00 h i les 11:30 h. Els mossens de l'arxiprestat de Sant Anastasi votaran entre les 12:00 h i les 13:30 h. La Secretaria General confeccionarà la corresponent acta amb el nom i cognoms dels quatre mossens més votats, amb la notificació dels vots obtinguts per cadascun d'ells i l'entregarà al Sr. Bisbe.

Tots els mossens pertanyents a un arxiprestat poden votar i són elegibles per formar part de la llista que es presentarà al Sr. Bisbe per tal que ell faci el corresponent nomenament. Mitjançant Déu, els nous arxiprestes estaran nomenats per al 26 de juny.

Juan Luis Salinas Sánchez
Secretari General-Canceller

Convenis i Acords

Durant el primer semestre de l'any 2022 s'han realitzat les següents donacions, cessions, convenis, contractes, etc. que s'especifiquen tot seguit.

Donacions

Lleida, 30 de març de 2022

Estant reunits, per una part, el Dr. Mn. Ramon Prat Pons, sacerdot diocesà del Bisbat de Lleida i, per una altra, Juan Luis Salinas Sánchez, Secretari General-Canceller de la Diòcesi, en representació d'aquesta.

Mn. Ramon Prat manifesta la voluntat de donar el seu fons documental a l'Arxiu Diocesà de Lleida quan ell ja no el necessiti. Alhora es compromet a pagar el seu transport per portar-ho a l'esmentat arxiu (C/ Bisbe, 1 de Lleida), i en cas que no li fos possible, demana als seus hereus que ho facin.

De l'altra banda, l'Arxiu Diocesà representat en aquesta ocasió pel Secretari General-Canceller, accepta l'execució d'aquesta donació i es compromet a conservar la unitat del fons i la seva conservació.

En conseqüència, per tal de donar validesa al que s'ha dit, ambdues parts signen aquest document, en comú acord, a Lleida a la data esmentada.

Mn. Ramon Prat Pons

Contractes

02/12/2019: **Contracte de lloguer** de la rectoria propietat de la Parròquia de Sant Joan Baptista dels Torms. Van signar Mn. Francisco Xavier Jauset Clivillé en representació de la Parròquia i en qualitat de Ecònom Diocesà, i els arrendataris Sr. Jorge Pich Solé, Sra. Maria Teresa Pich Solé i Sr. Luis Pich Solé.

01/04/2022: **Contracte de lloguer** de la rectoria que hi ha en la capella de Sant Josep Obrer del Pla de la Font. Van signar Mn. José Wilson Marín Castaño com a rector i representant de la Parròquia i l'arrendatari Sr. Abdelghani Cherkaqui.

Vendes

S'autoritzen les següents vendes:

17/12/2021: Adjudicació d'un habitatge propietat del *Patronat Diocesà de la Llar* als hereus del senyor Francisco Moreno Fernández: Sr. Francisco Moreno Garrido, Sr. Jesús Moreno Garrido, Sr. David Moreno Garrido, Sra. Sabina Moreno Garrido, Sra. Sara Moreno Garrido, Sra. María Rosa Moreno Garrido i Sra. Sandra María Moreno Romero. Va signar com a representat del *Patronat* el Sr. Bisbe Salvador Giménez Valls.

03/03/2022: Venda d'un habitatge propietat del Bisbat de Lleida, al Sr. Josep Joan Pàmies Montull. Va signar com a representant del Bisbat Mn. Francisco Javier Jauset Clivillé, Ecònom Diocesà.

21/03/2022: Venda d'una plaça d'aparcament propietat de la Parròquia de la Mare de Déu del Carme de Lleida, a la Sra. Maria Sola Urcola. Va signar com a rector i representat de la Parròquia Mn. Jaume Pons Bosch.

S'autoritzen la següent ratificació, caducitat i reversió:

18/05/2022: Ratificació, caducitat i reversió del llegat del Sr. Antonio Luis Tribó Badia i la Sra. Consuelo Busquets Teixidó a favor de la Diòcesi de Lleida per a la construcció d'una església a favor de la Parròquia de Sant Blai, Bisbe, de la Floresta. Van signar com hereus el Sr. José Tribó Busquets i la Sra. Maria Alba Tribó Busquets, i com a rector i representat de la Parròquia Mn. Josep Solé Sans.

Compres

S'autoritza la següent compra:

17/02/2022: Compra d'un terreny propietat del Sr. Ramón Mitjana Fité i Sra. Montserrat Isarn Aleu a nom del Bisbat de Lleida per a ús del Servei de Colònies de la Fundació Verge Blanca. Va signar com a representant del Bisbat Mn. Francisco Javier Jauset Clivillé, Ecònom Diocesà.

Per tal que hi hagi constància de què així és i donant fe de la seva autenticitat, signa la present notificació el Secretari General-Canceller, a Lleida, el 3 de juliol de 2022.

Juan Luis Salinas Sánchez
Secretari General-Canceller

Autoritzacions

Monsenyor Salvador Giménez Valls, Bisbe de Lleida, durant el primer semestre de l'any 2022 ha autoritzat la realització de les següents gestions en la data que s'indica.

28/02/2022: Autorització al **P. Cinto Casanovas Corderroure**, sacerdot jesuïta, rector de la parròquia del Sagrat Cor de Raimat, per a què moltes de les seves obres escultòriques quedin dipositades en la sala de la parròquia en la que actualment les té, tota vegada que les ha donat al poble de Raimat, sempre que la Companyia de Jesús li ho autoritzi. La Comissió de Patrimoni del Consell per a Assumptes Econòmics li dóna permís i a canvi de la cessió del local per a aquesta finalitat, es demanarà a l'ajuntament que prengui el compromís de repassar cada any la teulada de tot l'edifici de la parròquia.

08/03/2022: Autorització a **Mn. Jaume Pons Bosch**, rector de la Parròquia del Carme de Lleida, per a què, en representació de l'esmentada parròquia, pugui vendre la plaça d'aparcament número 27 que aquesta posseeix al C/ Alcalde Fuster, 11, d'aquesta ciutat de Lleida.

09/03/2022: Autorització a l'**Ajuntament de Juneda** per tal que pugui continuar els tràmits de sol·licitud de declaració de Bé Cultural d'Interès Local del temple parroquial de la Transfiguració del Senyor de Juneda, davant el Consell Comarcal de Les Garrigues.

30/03/2022: Autorització a **Mn. José Wilson Marín Castaño**, rector de la Parròquia de la Mare de Déu del Roser de Gimènells i de la capella de Sant Josep Obrer del Pla de la Font al lloguer de la rectoria que hi ha en la capella de Sant Josep Obrer del Pla de la Font.

12/04/2022: Autorització al **Ilm. Sr. Alcalde de l'Ajuntament de Lleida** a realitzar davant la Delegació del Ministeri de Defensa a Catalunya, i en nom del Bisbat de Lleida, totes aquelles accions que siguin necessàries per a sol·licitar la cancel·lació de la càrrega registral que grava la finca registral núm.: 9.966 de Lleida, de manera que es pugui fer efectiva la cessió gratuïta de l'esmentada finca a l'Ajuntament de Lleida.

21/04/2022: Autorització a **Mn. Ramon Prat Pons**, prevere d'aquesta diòcesi, per a exercir el seu apostolat a l'estranger, a la diòcesi "Arundel & Brighton", Regne Unit, durant el mes d'agost.

27/05/2022: Autorització a **Mn. Jaume Pedrós Solé**, rector de la parròquia de Sant Pere de Lleida, per a què es beneeixi i s'inauguri el columbari instal·lat a la parròquia de Sant Pere de Lleida.

23/06/2022: Autorització a l'**Ajuntament de Bovera** per a què pugui iniciar les obres de reparació de l'arcada romànica ubicada en dita

església parroquial, les quals tindran un cost ja pressupostat de 46.972,41 €, avançant els pagaments que siguin necessaris fins que arribin les subvencions que ja estan concedides segons declaracions del propi Ajuntament.

29/06/2022: Autorització a la **Asociación Privada de Fieles Hakuna** per a què pugui desenvolupar el seu treball a la Diòcesi de Lleida, considerant que, des del respecte a l'autonomia de les associacions privades, s'haurà de sotmetre a l'acció pastoral general de la Diòcesi de Lleida, evitant la dispersió de forces i procurant que l'exercici de l'apostolat s'adeqüi al bé comú, acceptant per a tal cosa les directrius i supervisió del seu bisbe i el règim de dita autoritat a la que correspon cuidar que en ella es conservi la integritat de la fe i dels costums, i evitar que s'introdueixin abusos en la disciplina, podent i devent visitar-la per al coneixement de què tot ell es així.

29/06/2022: Renovació del permís per a l'actuació en la Diòcesi de **l'Associació de l'Apostolat de la Divina Misericòrdia**, confiant que continuï fent la seva tasca i que es pugui implantar plenament en la mateixa.

Per tal que hi hagi constància de què així és i donant fe de la seva autenticitat, signa la present notificació el Secretari General-Canceller, a Lleida, el 4 de juliol de 2022.

Juan Luis Salinas Sánchez
Secretari General-Canceller

Comunicacions del Sr. Bisbe

A tots els sacerdots de la Diòcesi

Lleida, 3 de gener de 2022

Benvolguts germans:

Hem començat un any nou. Aquest és un regal de Déu per a continuar treballant en la construcció del seu Regne. La nostra missió de pastors del Poble de Déu se centra a orientar com a guies al principi del camí, a acompanyar com a germans enmig de la comunitat i a atendre els ressagats en aquest caminar vers Jesucrist.

Vagi per davant la meva gratitud i reconeixement per la labor pastoral i la dedicació entusiasta que exhibiu al llarg de la vostra vida. En aquest moment em sembla oportú sol·licitar la vostra atenció per a un aspecte important de la nostra pastoral.

Heu comprovat en les homilies, en els escrits dominicals com demano la vostra col·laboració per a les diferents iniciatives que sorgeixen en la nostra comunitat diocesana, bé sigui per impuls d'una persona concreta o per l'activitat d'un grup. He demanat col·laboració per a la catequesi parroquial, per a enfortir la Càritas Diocesana, per a ajudar a les entitats de la Xarxa, per a la formació de ministres extraordinaris de la comunió... i per a tantes coses que a vegades m'aclapara el número i l'entitat de les peticions.

Ara us demano que siguem capaços d'enfortir l'activitat de la nostra Adoració Nocturna i Diürna que té la seva presència fonamentalment en la parròquia de sant Pere de Lleida. Aquest grup necessita la vostra ajuda per a augmentar en nombre d'adoradors i en intensitat i amplitud del seu servei mensual i en algunes ocasions extraordinàries al llarg de l'any. L'adoració al Santíssim és essencial en la nostra vida cristiana. El pas del temps ha afeblit la presència popular de l'Adoració Nocturna i Diürna i ha disminuït en importància aquesta gran iniciativa secular que tants beneficis ha reportat a l'Església.

† Salvador Giménez Valls,
Bisbe de Lleida

**Als mossens (parròquies), religiosos (centres de culte)
i a tot el poble de Déu.**

Lleida, 24 de gener de 2022

Benvolguts germans:

Us recordo la crida que ha fet el Sant Pare el passat diumenge.

Us prego que eleveu pregàries per aquesta intenció en les vostres comunitats sempre, però d'una manera especial en aquest dia.

El vostre bisbe,

† Salvador Giménez Valls,
Bisbe de Lleida

26 de gener: jornada de pregària per la pau a Ucraïna

El diumenge 23 de gener, després d'haver resat l'Àngelus, el Papa va expressar la seva preocupació davant les tensions creixents «que amenacen d'infligir un nou cop contra la pau a Ucraïna» i va renovar la seva crida «perquè totes les accions i iniciatives polítiques d'aquest país estiguin al servei de la fraternitat humana». Així mateix, com a gest concret de proximitat espiritual, Francesc va proposar fer una jornada de pregària per invocar la pau en aquest país, el dimecres 26 de gener.

Després d'haver resat la pregària mariana de l'Àngelus, en el Diumenge de la Paraula de Déu, 23 de gener, el papa Francesc va expressar novament la seva preocupació davant la tensa situació que viu Ucraïna i va llançar una crida de pau:

26 de gener: oració per la pau a Ucraïna

«Segueixo amb preocupació les tensions creixents que amenacen d'infligir un nou cop a la pau a Ucraïna i posen en dubte la seguretat del continent europeu, amb repercussions encara més vastes. Faig una crida sincera a totes les persones de bona voluntat perquè resin Déu Totpoderós per tal que totes les accions i iniciatives polítiques estiguin al servei de la fraternitat humana i no dels interessos partidistes», va dir el Papa Francesc.

A tots els mossens i comunitats religioses

Lleida, 11 de febrer de 2022

Benvolguts germans:

Estic convençut que tots esteu assabentats de les diferents tasques que porten a terme les persones de les nostres comunitats vinculades més directament a l'acció socio-caritativa. Entre tots hem col·laborat, i ho seguim fent, en la formació de les nostres Càritas parroquials. Aquestes reben atenció i ajuda de **Càritas** diocesana amb els seus responsables, experts i voluntaris. De forma periòdica ens han informat dels diversos programes d'actuació envers els més pobres i necessitats de la nostra societat.

La diòcesi estarà sempre agraïda del bon servei de tants grups de catòlics preocupats per la dignificació de la vida de tot ésser humà. Volen donar a conèixer a tothom, com tots nosaltres, el rostre ple de tendresa de Jesucrist. Aliments, roba, lloguers, repàs escolar són eines d'actuació concreta a persones i famílies.

Ara voldria demanar-vos una implicació més forta en un projecte força important que afecta al treball, a l'atur i a un servei integral en forma jurídica empresarial que porta alguns anys entre nosaltres. Em refereixo a **Troballes** on els treballadors ofereixen la seva dedicació de tractament de roba i de neteja d'espais i locals a tota la resta d'empreses, organitzacions i institucions. Té un Consell d'Administració, format per voluntaris experts en economia, que vetlla per la bona marxa de l'esmentada empresa.

Ens recorden, i vull fer de portaveu, la importància d'estabilitzar el lloc de treball i donar un bon servei als demés. Tracteu de que les vostres comunitats també els puguin utilitzar. Els prestarem una gran ajuda i procurarem que les nostres petites empreses tinguin una més clara viabilitat. Serà un gran favor que els farem i una immillorable col·laboració en les obres dels nostres germans.

Us agraeixo la vostra atenció i empena en els projectes comuns de totes les nostres comunitats.

Rebeu el meu afecte i la meva benedicció,

† Salvador Giménez Valls,
Bisbe de Lleida

A totes les comunitats cristianes de la Diòcesi

Lleida, 24 de febrer de 2022

Estimats germans:

Crec que esteu tots assabentats de la petició que el papa Francesc va fer al final de l'Àngelus a la Plaça de Sant Pere. Ens va convidar a resar per la pau en aquests moments en què s'ha produït a Ucraïna una intervenció militar.

Reproduexo las paraules del Papa:

“Jesús ens ha ensenyat que a la insensatesa diabòlica de la violència es respon amb les armes de Déu, amb la pregària i el dejuni. Convido tot-hom a fer del proper dia 2 de març, Dimecres de Cendra, una Jornada de dejuni per la pau. Animo de manera especial els creients, perquè aquell dia es dediquin intensament a la pregària i al dejuni. Que la Reina de la pau preservi el món de la bogeria de la guerra”.

No es pot dir més en tan poques línies. Respongueu a aquesta invitació. Que en totes las parròquies i comunitats de la nostra diòcesi es faci realitat aquesta Jornada.

Afegeixo per compte meu un suggeriment: que pertot arreu, a partir d'avui, es resi per la pau; com més iniciatives en aquest sentit es promoguin en parròquies o moviments apostòlics siguin ben rebudes. Segur que us hauran commogut les imatges de televisió o les notícies que ens arriben des de la zona de conflicte. Demaneu al Senyor que cessi la violència i s'aconsegueixi la pau el més aviat possible.

Rebeu la meva benedicció,

† Salvador Giménez Valls,
Bisbe de Lleida

Als mossens i les comunitats religioses de la Diòcesi

Lleida, el 18 de març de 2022

Benvolguts germans

Fa uns dies vàreu rebre una nota de la Vicaria General explicant la situació d'Ucraïna i els ciutadans que han fugit d'ella i ara són refugiats.

Ara des de Càritas se'ns demanen espais per tal d'oferir acolliment a un nombrós número de refugiats que arriben a l'aeroport de Barcelona en les properes hores; aquesta situació es perllongarà durant alguns dies fins que es pugui organitzar i establitzar l'acollida.

Mitjançant Càritas Diocesana coordinarem l'ajuda que la nostra diòcesi pugui oferir. Us demanem que si teniu disponibilitat per a atendre aquesta situació, us poseu en contacte amb els responsables de Càritas.

Càritas Diocesana

Pl. Sant Josep 2

25002 Lleida

caritasdiocesana@caritaslleida.net

97328 30 81

Director de Càritas Diocesana 660 36 58 17

Secretària de Càritas 609 63 09 68

Directora de Projectes 629 52 19 08

Atenció social 628 48 17 37

Rebeu la meva benedicció i pregària.

† Salvador Giménez Valls,
Bisbe de Lleida

A tots els membres del poble de Déu a Lleida

Lleida, 11 de maig de 2022

Benvolguts germans i amics tots:

El calendari d'aquest curs pastoral fixava una data força significativa per a tota la nostra diòcesi: el **dissabte, 28 de maig, de 10 a 13:30 hores a la Casa de l'Església** de Lleida. És el dia de la celebració de l'**Assemblea**

Diocesana. Heu rebut el cartell anunciant l'acte amb un lema que ens arriba al cor i en la mateixa línia de l'Església universal:

En camí i esperançats

Caminem tots plegats sense perdre l'esperança en el do del Senyor.

Tots esteu assabentats i molts heu col·laborat amb les vostres aportacions en el contingut de l'Assemblea d'enguany que combinava les respostes als qüestionaris del Sínode de Bisbes, convocat pel papa Francesc i les observacions al nostre Pla Pastoral 2020-2024.

Amb aquest escrit us convoco a tots a participar presencialment en aquest esdeveniment tan valorat per la gran majoria dels diocesans. Amb tot, però, farem possible la connexió virtual per als qui no puguin assistir. Per aquesta segona possibilitat us demanaríem que ho feu agrupant-vos en algun local de la vostra respectiva comunitat parroquial, comunitat religiosa, delegació, moviment...

Començarem amb molta puntualitat per aprofitar el matí ja que hi podrà haver diverses intervencions i volem acabar a l'hora prevista. La ponència central serà el resum de les aportacions que la nostra diòcesi remetrà a la Conferència Episcopal Espanyola. Els professors Jordi Capdevila i Antonieta Mateus faran la lectura del que ells han elaborat i resumit. Està previst que qualsevol pugui intervenir.

Vull agrair a tots l'esforç i la col·laboració que heu prestat al llarg del curs i la tasca pastoral que ordinàriament desenvolupeu a les parròquies, a les comunitats religioses i en els moviments apostòlics. Reitero, com a Bisbe de Lleida, la invitació a participar.

Preguem el Senyor pels fruits d'aquesta Assemblea. Posem en les mans de la Mare de Déu Blanca de l'Acadèmia els treballs pastorals que duem a terme.

Una salutació cordial amb la meva benedicció per a tothom,

† Salvador Giménez Valls,
Bisbe de Lleida

Als nens i nenes de primera comunió

Lleida, maig de 2022

Estimat / Estimada,

T'escric aquestes línies per felicitar-vos, a tu i als teus pares, perquè has fet la Primera Comunió o la faràs aquests dies propers. Has rebut per primera vegada Jesús i això és molt important. Des d'ara el podràs rebre sempre que visquis com Ell vol. Els teus pares, que volen el millor per a tu, t'ajudaran perquè estimis cada dia més Jesús, acudint a Ell, sobretot per escoltar la seva Paraula i rebre el seu Cos en la Missa dels diumenges i festes.

Vull recordar-te una cosa: Jesús t'estima. Tu també l'has d'estimar, i en sentiràs una alegria molt gran. I perquè puguis manifestar aquesta alegria de sentir-te molt a prop de Jesús, que has rebut en la Comunió, **et convido a participar en la celebració de la Festa que, en honor de Jesús, es farà a la teva parròquia el dia del Corpus, diumenge, 19 de juny.** Confio que els teus pares i familiars et voldran acompanyar.

També recordar-te que amb la celebració de la Primera Comunió, no s'ha acabat la teva formació cristiana. Més bé ha començat ara. I l'has de continuar durant uns altres cursos que serviran per preparar-te per al Sagrament de la Confirmació. Per això, aprofito aquesta carta per animar-te a participar a la **classe de religió** del col·legi i a les activitats que es fan a la teva parròquia o col·legi per ajudar-te a ser fidel a Jesús: **catequesi, escolania, esplai, grups de formació** i apostolat de nens i nenes. No descuidis la teva formació cristiana.

Rep tot el meu afecte. Prego molt per tu i espero saludar-te personalment algun dia.

† Salvador Giménez Valls,
Bisbe de Lleida

Als nens i nenes de primera comunió

Lleida, maig de 2022

Estimat/Estimada,

Unes línies per felicitar-te, a tu i als teus pares, perquè has fet la Primera Comunió o la faràs aquests dies propers. Has rebut per primera vegada Jesús i això és molt important. Des d'ara el podràs rebre sempre que visquis com Ell vol. Els teus pares, que volen el millor per a tu, t'ajudaran perquè estimis cada dia més Jesús, acudint a Ell, sobretot per escoltar la seva Paraula i rebre el seu Cos en la Missa dels diumenges i festes.

Vull recordar-te una cosa: Jesús t'estima. Tu també l'has d'estimar, i en sentiràs una alegria molt gran. I perquè puguis manifestar aquesta alegria de sentir-te molt prop de Jesús, que has rebut en la Comunió, **et convido a participar en la celebració de la Festa que, en honor de Jesús, farem a la Catedral, la Seu Nova, el dia del Corpus, diumenge, 19 de juny.** Confio que els teus pares i familiars et voldran acompanyar.

Ocuparàs un lloc preferent i et donaran com a distintiu una creueta que t'emportaràs com a record d'aquesta festa.

I una altra cosa. Amb la celebració de la Primera Comunió, no s'ha acabat la teva formació cristiana i l'has de continuar durant uns altres cursos, que serviran per preparar-te, ja des d'ara, per al Sagrament de la Confirmació. Per això, aprofito aquesta carta per animar-te a participar a la **classe de religió** del col·legi i a les activitats que es fan a la teva parròquia o col·legi per ajudar-te a ser fidel a Jesús: **catequesi, escolania, esplai, grups de formació i apostolat de nens i nenes.** No descuidis la teva formació cristiana.

Rep tot el meu afecte. Prego molt per tu i espero saludar-te personalment algun dia.

† Salvador Giménez Valls,
Bisbe de Lleida

Als sacerdots i responsables de les parròquies

Lleida, 11 de juny de 2022

Estimats germans:

A la darrera sessió del Consell Presbiteral, celebrada el passat dia 6, es van treballar varis temes que, com sempre, tenen gran influència en la tasca pastoral ordinària de tots. A més, es va aconsellar que el bisbe adrecés una carta a tots els preveres explicant algun aspecte concret de l'administració dels sacraments de la iniciació cristiana. I això em dispo a fer en aquesta nota.

En primer lloc desitjo manifestar a tots els sacerdots, el meu agraïment per l'esforç personal i per la dedicació mostrada al capdavant de les comunitats parroquials en aquest final de curs. Un esforç que combina alhora neguit i felicitat per la tasca que a cadascú li ha encomanat l'Església en la responsabilitat i orientació dels fidels en l'encontre amb el Senyor. Sempre es sobreposa la gràcia i aquesta acompanya les pròpies limitacions.

En segon lloc em sembla important recordar la gran quantitat de temes pastorals que es tracten en el Consell: acompliment dels objectius del Pla Diocesà de Pastoral, col·laboració amb les propostes del Sínode dels Bisbes, desafiaments puntuals que planteja la nostra societat i les conseqüències per a una autèntica i profunda evangelització, la formació personal i comunitària respecte a la Paraula de Déu, a l'administració dels Sacraments i a l'exigència perseverant de la caritat, ... Agraeixo la llibertat i la sinceritat dels membres del Consell buscant sempre el bé del Poble de Déu.

Finalment vull fer una referència als temps i formes d'administrar els sacraments de la iniciació cristiana degut a determinades discrepàncies que s'han produït en els darrers mesos. Tots acceptem amb docilitat les normes del Dret Canònic, les orientacions del Ritual i els acords de la nostra diòcesi; comprenem, així mateix, les diferències entre recomanacions i obligacions, i ho apliquem tot amb generositat, amb la finalitat que tots se sentin acollits i ningú discriminat. En els moments presents és fonamental una bona explicació de les normes de l'Església, referides als sacraments per a que tot cristià, interior i exteriorment, pugui créixer en el coneixement de Jesucrist i accedir amb alegria i responsabilitat a la gràcia sacramental. També us adverteixo que, quan sorgeixin dubtes en l'aplicació de les referides normes, no tingueu cap inconvenient en consultar els responsables de la mateixa cúria diocesana.

Conto amb la comprensió i col·laboració de tots per a què els criteris d'aplicació en aquest sentit siguin idèntics, de manera que puguem estalviar-nos comparacions desagradables entre sacerdots i comunitats parroquials.

Estem estudiant presentar a tota la diòcesi un fullet amb els requisits mínims per a la recepció de cada sacrament.

Rebeu una cordial salutació i gaudiu d'un descans estiuec ben merescut. Que el Senyor us beneeixi i acompanyi sempre.

† Salvador Giménez Valls,
Bisbe de Lleida

Asociación Privada de Fieles Hakuna

Rvdo. D. José Pedro Manglano
Presidente de la Asociación Privada de Fieles Hakuna
Calle Mártires Concepcionistas, 12
28231 Madrid

En Lleida, el 29 de junio de 2022

Apreciado D. José Pedro

Respondiendo a su solicitud de 9 de marzo de este año respecto al consentimiento para que la Asociación Privada de Fieles Hakuna, con sede principal en la Diócesis de Madrid, pueda realizar su trabajo apostólico en la Diócesis de Lleida, **me place comunicarle mi consentimiento expreso y formal para que pueda desarrollar su labor en la misma**, considerando que, desde el respeto a la autonomía de las asociaciones privadas, se deberá someter a la acción pastoral general de la Diócesis de Lleida, evitando la dispersión de fuerzas y procurando que el ejercicio del apostolado se ordene al bien común, aceptando para ello las directrices y supervisión de su obispo, autoridad eclesialística de la diócesis (c. 323), y el régimen de dicha autoridad a la que corresponde cuidar que en ella se conserve la integridad de la fe y de las costumbres, y evitar que se introduzcan abusos en la disciplina, pudiendo y debiendo visitarla (c. 305) para el conocimiento de que todo ello es así.

Poniedo en manos del Padre el buen hacer de la Asociación que preside, bendigo la labor que están iniciando con los jóvenes en la Iglesia.

† Salvador Giménez Valls,
Bisbe de Lleida

Apostolat de la Divina Misericòrdia

Rv. D. Francesc Xavier Jauset Clivillé
Consiliari de l'Associació de l'Apostolat de la Divina Misericòrdia Lleida

Lleida, 29 de juny de 2022

Estimat Mn. F. Xavier

Agraeixo l'informe que ha remès detallant els objectius i activitats de l'Apostolat de la Divina Misericòrdia.

Creiem que és molt gran el bé pastoral realitzat en aquesta diòcesi per tots els membres que pertanyen a dit Apostolat.

Como sap, ho he pogut comprovar amb la meva assistència a molts dels actes organitzats per aquesta institució pastoral.

Sent l'Associació de l'Apostolat de la Divina Misericòrdia permès en el seu moment pel Bisbe d'aquesta diòcesi, confio en què continuï fent la seva feina i que pugui implantar-se plenament en la mateixa.

Posant en mans del Pare el bon fer de l'Associació que presideix, beneixo la feina que estan fent amb l'Apostolat de la Divina Misericòrdia.

† Salvador Giménez Valls,
Bisbe de Lleida

Organismes col·legiats

Col·legi de Consultors

Sessió celebrada el dia 23 de juliol de 2020

A les dotze del migdia del dia 23 de juliol de 2020, prèvia convocatòria per escrit, es reuneix en sessió extraordinària a la sala de reunions del Bisbat de Lleida, el Col·legi de Consultors, essent presents tots els seus components: Mn. Josep Anton Jové Camí, Mn. Jaume Pedrós Solé, Mn. Gerard Soler Quintillà, Mn. Jaume Pons Bosch, Mn. Manel Mercadé Melé i Mn. Luis Sallán Abizanda, presidits pel Sr. Bisbe i actuant com a secretari amb veu però sense vot, Juan Luis Salinas Sánchez.

Es comença amb una pregària.

El Sr. Bisbe comenta la situació del local parroquial d'Alfarràs i el motiu de la convocatòria extraordinària del Col·legi de Consultors en sobrepassar el valor de l'espai que es proposa cedir a l'ajuntament d'aquesta localitat, la quantitat de 150.000 €.

S'explica la trajectòria que ha tingut el tractament d'aquest tema fins arribar al moment actual en el que l'ajuntament d'Alfarràs es mostra interessat en què se li faci cessió d'ús del local parroquial per tal de convertir-lo en alberg i casal cívic. Tot considerant que el valor cadastral que té l'espai al que es refereix el contracte excedeix la quantitat expressada a dalt, cal el consentiment del Consell per a Assumptes Econòmics i del Col·legi de Consultors (c. 1277). S'informa, així mateix, del resultat de la consulta efectuada sobre aquest tema al Consell per a Assumptes Econòmics.

Donat que, per tal de poder conèixer el cas i fer-ne la valoració de manera més acurada, als membres del Col·legi se'ls ha proporcionat prèviament l'esborrany del contracte, l'acta de la consulta feta al Consell per a Assumptes Econòmics, i el valor cadastral de la finca, es comença la deliberació amb el comentari dels membres.

- Un d'ells demana si hi ha garanties que en l'ús de l'edifici no es podran realitzar actes o activitats contraris a la fe cristiana ni a l'Església. Es revisa l'esborrany del contracte i es veu que hi consta així.
- De la mateixa manera es comenta el perill que després de tants anys de cessió s'oblidi de qui és la propietat i l'Església la perdi.
- Es demana que es negociï que la part que se cedeix a l'ajuntament per l'ús de les entitats de la localitat en la realització de les seves activitats culturals, lúdiques i de lleure, pugui ser utilitzada igualment per l'Església com a entitat del municipi realitzant les seves activitats de caire cultural o de lleure.

- També es demana que hi hagi el consentiment del Consell Pastoral Parroquial en representació de la comunitat catòlica d'Alfarràs.

Sense cap més comentari, es procedeix a la votació secreta dels membres amb veu i vot, segons el resultat de la qual **el Col·legi de Consultors manifesta el seu consentiment per unanimitat.**

Essent la una del migdia, s'aixeca la sessió.

Consell Presbiteral

Sessió del dia 28 de gener de 2022

Essent les onze del matí del dia vint-i-vuit de gener de dos mil vint-i-dos, a la Casa de l'Església es reuneix el Consell Presbiteral del Bisbat de Lleida per tractar els temes exposats a la convocatòria corresponent. Hi són presents els següents membres:

Mons. Salvador Giménez Valls, que presideix la sessió, Mn. Luis Sallán Abizanda, (Vicari General), Mn. Jaume Pedrós Solé, P. Jordi Clot Puig, Mn. Josep Mª Escorihuela Pujol, Mn. Josep Moré Estopá, Mn. Josep Mª Cebrià Sebastià, Mn. Joaquim Blas Pastor, Mn. Sibangbeu Louan (Robert), P. Antoni Riera Figueras, sj, i Juan Luis Salinas Sánchez que actua com a secretari. Han excusat la seva assistència per motius personals o de salut, Mn. Gerardo Soler Quintillà, Mn. Víctor Martínez Mateu i Mn. Manel Mercadé Melé. Modera la sessió Mn. Josep Mª Escorihuela Pujol.

El Sr. Bisbe saluda els assistents i agraeix la seva assistència a la sessió del Consell.

1. S'inicia la sessió fent el res de l'Hora Tèrcia.

2. S'aprova l'acta de la sessió anterior (15/10/2021) després de corregir la imprecisió al dir *Vaticà* per comptes de *Secretaria General del Sínode*. Pel que fa a la *revisió dels acords que hi pogués haver*, tota vegada que no es van produir no cal fer cap revisió.

3. Reflexió sobre la concreció i extensió dels arxiprestats de la Diòcesi.

S'expliquen les propostes realitzades en les reunions dels mossens de cada arxiprestat. Segons sembla, la més oportuna seria la de canviar d'arxiprestat les localitats d'Almacelles, Gimennells, Sucs, Pla de la Font i Raimat, fent-les passar de l'arxiprestat Baix Segre al de Segrià-Noguera-Ribagorça, i anular un arxiprestat a la capital, quedant aquesta amb dos. Es justifiquen aquests dos canvis pel fet que no té gaire sentit que aquelles localitats formin part del Baix Segre, del qual queden molt lluny, quan geogràficament estan més relacionades amb el del Segrià-Noguera-Ribagorça, i pel fet que es poden agrupar totes les parròquies de la capital en dos arxiprestats, havent-hi en cadascun el número de sacerdots suficient per tal que les reunions siguin operatives i que, en els moments actuals, pastoralment tindrien més sentit que no amb la divisió que hi ha ara.

Hi va haver una proposta que considerava la possibilitat de tenir només un arxiprestat a la capital, estructura que es veu inoperant pastoralment, i que obstaculitzaria la participació de tots els mossens en les reunions donat

que s'aglutinaria un alt nombre (tots els de la capital); aquesta inoperància encara seria major en les reunions dels laics.

Un mossèn ha proposat que els pobles de Sudanell, Montoliu i Albatàrrec podrien passar a formar part de la Unitat Pastoral de Cap Pont, amb el que passarien al mateix arxiprestat en el que estigués aquesta, però es veu que no té gaire sentit afegir-los donat que tenen un tarannà i una idiosincràsia concreta i no està gaire clar que la gent d'aquests pobles ho acceptessin; també es veu que traient aquests pobles de l'arxiprestat en el que estan, aquest desapareixeria ja que quedarien en ell poques parròquies i serien molt pocs mossens de manera que la participació en el treball en equip seria insuficient; així mateix, es veu que no té sentit des d'un punt de vista pastoral. Una darrera proposta suggereix que s'haurien de modificar tots els arxiprestats i ubicar novament totes les parròquies.

Es veu que la més adient és la proposta de canviar d'arxiprestat les localitats d'Almacelles, Gimènells, Sucs, Pla de la Font i Raimat, i constituir dos arxiprestats per la capital. **Es demana que en les properes reunions dels mossens en els seus arxiprestats es faci una reflexió de com es podria organitzar la distribució de les parròquies de la capital a un d'aquests arxiprestats.** Quan s'hagi decidit es presentarà la proposta a les diferents parròquies per tal de veure el seu parer i si accepten la proposta

Els Sr. Bisbe suggereix que s'haurien d'establir uns criteris que fessin definir aquests dos arxiprestats d'una manera més objectiva i pràctica, superant les possibles distribucions basades en factors emocionals. Les propostes per a aquesta distribució de les parròquies de la capital en dos arxiprestats, s'haurien de fer en la propera sessió del Consell Presbiteral.

4. Les eleccions d'arxiprestes.

Es proposa deixar les eleccions d'arxiprestes, que havien estat nomenats al 2015 per un període de cinc anys, fins que estiguin establerts els nous arxiprestats. Amb tot es diu que això haurà de ser abans de finals de curs.

5. El traspàs que ha de fer el rector d'una parròquia al nou rector.

El Vicari General presenta el document per fer el traspàs de la parròquia d'un rector al següent.

S'aconsella que el mossèn que marxa d'una parròquia recomani al que el substitueix, una família de confiança a la que li pugui demanar l'opinió sobre alguns temes referents als costums de la parròquia, tradicions... Així mateix, es demana que els comptes de les parròquies siguin clars i es portin de manera adequada, senyalant les entrades, encara que siguin minses, i les sortides, encara que siguin per pagar despeses quotidianes i de baix cost; en aquest sentit s'ha de fer constar com a titular del compte de la parrò-

quia el nom del seu representant legal que és el rector, i afegir les altres dues persones que portin els comptes, tot senyalant que és el compte de la parròquia amb el seu NIF.

El document que s'ha presentat per tal de fer el traspàs d'una parròquia d'un rector a un altre, després d'haver-lo comentat, es veu adient i s'accepta, i **s'acorda que s'entregarà als mossens en reunions d'arxiprestat. Hauran d'omplir un per a cada parròquia i entregar-lo a la Vicaria General.** Posteriorment, si és el cas que es detecten carències d'informació en el document, trobant que falta algun aspecte que s'hagués d'afegir, aquest s'afegiria en el futur.

6. Reflexió sobre els models de catequista que estableix la Carta Apostòlica *Antiquum Ministerium*.

El Sr. Bisbe presenta el document i demana als membres del Consell que ho estudiïn per tal de veure com es podria aplicar tot tenint en compte les característiques que el document demana per a conferir el ministeri de catequista a una persona.

El Vicari General comenta els aspectes referits a les característiques que han de tenir els catequistes que han d'estar elegits, convocats i enviats pel bisbe després del discerniment que aquest ha de realitzar sobre cada candidat. Fa notar que a la nostra diòcesi, aquesta figura coincideix molt amb les característiques i el procés que han de seguir els animadors de comunitat i el seu nomenament. És evident que hi ha qui puguin estar preparats pels estudis acadèmics que han fet, però poden no ser considerats idonis pel bisbe i que aquest no els envii. Finalment caldrà veure si els enviats tenen disponibilitat i accepten l'enviament que el bisbe els pugui fer per realitzar aquest ministeri.

Sempre, però, s'ha de tenir molt clar que és un servei a la comunitat, tant el que suposa ser enviat com a animador de comunitat o enviat com a catequista establert ministerialment pel Papa.

7. Informació sobre els següents punts:

Presentació i informació de l'Estudi de la realitat social en temps de pandèmia a Lleida, realitzat per l'Observatori Social. Estudi de les propostes finals.

El Sr. Bisbe presenta el document. El Vicari General comenta que després d'estudiar-lo amb el Delegat d'Acció Caritativa i Social de la Diòcesi per tal de fixar qui ha d'assumir cadascuna de les propostes que hi ha al document, ara ho estan concretant a Càritas.

Informació sobre els pressupostos aprovats pel Consell per a Assumptes Econòmics de la Diòcesi.

L'Ecònom del Bisbat, que ha estat invitat exclusivament per a explicar aquest punt, presenta la informació sobre els pressupostos aprovats pel Consell per a Assumptes Econòmics de la Diòcesi.

Fa incidència en la pujada dels costos i en què els ingressos han baixat durant aquest temps de pandèmia, especialment les col·lectes, i en la necessitat d'haver de gestionar els ingressos de manera que l'Església pugui autofinçar-se, més encara si desaparegués el que aporta l'Estat a partir de la casella de l'IRPF.

Explica que s'ha augmentat el 2% a les retribucions dels capellans. Aquest augment va ser demanat pels membres del Consell per a Assumptes Econòmics argumentant que el que proposava l'Ecònom (1'5%) era poc, més si es té en compte que l'any anterior havia estat congelada la retribució.

Es fa comentari sobre la idea que té el Bisbat quan un ajuntament demana alguna cessió... és el fer la cessió per un període d'anys, durant els quals l'ajuntament ha d'atendre les despeses materials i arranjaments de la parròquia.

També es comenta que hi ha parròquies que no poden pagar algunes despeses o les aportacions al bisbat, pel baix nivell d'ingressos.

Surt el comentari sobre les cases parroquials per veure si es podrien llogar, cosa que no és gaire viable donat que, traient les que estan ocupades pels rectors i les que ja estan llogades, no queden més que les que no són habitables i, per ser-ho, necessiten una inversió molt considerable.

Com a suggeriment es diu que es podria demanar als ajuntaments que subvencionessin les parròquies dels seus ciutadans, de la mateixa manera que es fa amb grups de dones, clubs esportius, llars de jubilats, o d'altres entitats dels veïns pel fet que són seves; en aquest sentit es considera que també es podrien subvencionar les parròquies de cada poble per ser on la comunitat de veïns creients celebra la seva fe.

El Vicari general recorda que hi ha una pràctica diocesana que estableix que quan un mossèn s'absenta de la seva parròquia ha de pagar el quilometratge i els estipendis (si n'hi ha) del que el substitueix, donat que ell no ha tingut la despesa. Aquesta norma està aprovada i ha estat publicada en diverses ocasions, la darrera és en la pàgina 10 del Suplement del Butlletí de l'any 2021.

Acabada de fer l'exposició, l'Ecònom abandona la sala.

Comentari sobre la utilització de la intranet i el correu electrònic institucional de les parròquies.

El Vicari General comunica que aviat s'activarà la intranet de la pàgina web del bisbat. Es facilitarà la contrasenya a tots els mossens que l'hagin

perdut, de la mateixa manera que es farà amb la del correu electrònic oficial de la parròquia. Respecte d'aquest darrer, es demana que no es tingui redireccionat al correu personal del rector ja que, quan aquest marxa, el següent mossèn es troba que no té accés a ell. Les contrasenyes dels correus de les parròquies es poden demanar a l'Ecònom.

Informació sobre el desenvolupament de les respostes al qüestionari sobre el Sínode.

Pel que fa al Sínode, es comenta que hi ha una missa pel Sínode, el subsidi de la qual es va fer arribar als mossens i, a més, el poden trobar a la pàgina web del bisbat o del Sínode. També es diu que cal afegir una pregària pel Sínode a les misses.

S'ha de pensar la formació de la comissió que ha de fer-ne el buidat de les respostes de la fase diocesana i redactar el document diocesà que sortirà en acabat.

Així mateix s'haurà de pensar com fer la missa de clausura de la fase diocesana.

8. Informacions i torn obert de paraules.

El Sr. Bisbe comenta que el P. Ignacio Blasco Guillén (odm), està malalt des de fa dos mesos. També comenta que el P. Eduardo Sanz de Miguel (ocd) ha estat traslladat a Sòria.

De la mateixa manera, fa referència a les immatriculacions i el tractament que ha fet la premsa de la notícia de que l'Església d'Espanya deia que hi havia uns béns que li havien estat adjudicats i que no eren seus. En el mateix sentit, comenta la campanya que s'ha fet per part d'alguns polítics per tal de demanar que es faci un informe sobre la pederàstia de l'Església a Espanya, sense escoltar que el camí que aquesta ha decidit prendre és el de mostrar els resultats dels Serveis Diocesans d'atenció a les víctimes d'abusos a menors i adults vulnerables.

El Vicari General demana que es mantingui activa i actualitzada la carpeta de documentació que hi ha a les parròquies. Així mateix demana que els expedients matrimonials on un dels dos sigui estranger, es complimentin d'acord amb el que demana el Registre Civil, i es tingui cura de les possibles falsificacions.

El Secretari General comenta que cal canviar l'actitud dels mossens pel que fa als processos administratius i la documentació en general. En concret diu que al mes de novembre es va recordar a tots els rectors que havien de preparar les dades estadístiques per enviar-les a l'oficina d'estadística del Bisbat; el termini que es fixava era el 30 de gener; la qüestió està en que només s'ha rebut l'imprès de 33 parròquies i els duplicats de 30, dades que

no arriben al 28% del total de parròquies. Després va comentar que cada any es repeteix i que quan arriba finals de març es veuen obligats a enviar la informació a la CEE faltant força dades. Ha pregat que ho comentin a les reunions d'arxiprestats i que indueixin la resta de mossens a canviar d'actitud.

Essent dos quarts i cinc de dues del migdia (13.35 h), s'aixeca la sessió.

Consell Presbiteral

Sessió del dia 2 de maig de 2022

Essent les onze i cinc minuts del matí del dia dos de maig de dos mil vint-i-dos, a la Casa de l'Església es reuneix el Consell Presbiteral del Bisbat de Lleida per tractar els temes exposats a la convocatòria corresponent. Hi són presents els següents membres:

Mons. Salvador Giménez Valls, que presideix la sessió, Mn. Luis Sallán Abizanda (Vicari General), Mn. Jaume Pedrós Solé, P. Jordi Clot Puig, Mn. Josep Mª Escorihuela Pujol, Mn. Josep Moré Estopá, Mn. Joaquim Blas Pastor, Mn. Sibangbeu Louan (Robert), P. Antoni Riera Figueras, sj, Mn. Gerardo Soler Quintillà, Mn. Víctor Martínez Mateu, Mn. Manel Mercadé Melé i Juan Luis Salinas Sánchez que actua com a secretari. Ha excusat la seva assistència per motius de salut Mn. Josep M. Cebrià Sebastià. Modera la sessió Mn. Gerardo Soler Quintillà.

El Sr. Bisbe saluda els assistents i agraeix la seva assistència a la sessió del Consell.

1. S'inicia la sessió fent el res de l'Hora Tèrcia.

Prèviament a l'inici del desenvolupament dels temes segons l'ordre del dia, el Sr. Bisbe creu oportú fer en aquest moment les informacions

que tenia previst presentar al final de la sessió, en el punt sisè, referents als temes que s'han tractat en la sessió plenària de la Conferència Episcopal Espanyola celebrada durant la setmana passada. Aquests temes han sigut:

- Ministeris laïcals i l'harmonització amb ells de la figura del que a la nostra diòcesi es coneix com Animadors de Comunitat. Es dóna la circumstància que a moltes diòcesis existeix aquesta figura, amb noms similars o diferents, la qual desenvolupa, en general, les mateixes funcions o semblants. A la CEE van comentar que cadascuna de les diòcesis fes l'adaptació d'aquesta figura amb el que és el Ministeri laïcal de Catequista de la manera que cregués més adient, sense establir uns criteris comuns, sempre, però, tenint en compte que són figures ben diferenciades i que el Ministeri de Catequista és un ministeri permanent, que esdevé una nova realitat de l'Església creada pel Papa Francesc el maig de 2021 mitjançant el document *Antiquum ministerium* que les Conferències Episcopals devien aprovar i posar en pràctica a partir del 1 de gener de 2022.
- Els abusos a menors i l'encàrrec a un despatx d'advocats per a què estudiïn la situació i l'abast d'aquest problema que preocupa als bisbes.
- Les activitats de la Subcomissió Episcopal de Família i Defensa de la Vida, i la redacció d'un nou document que està preparant.
- L'aprovació dels llibres litúrgics per part de la Comissió de Litúrgia que es creu que no estarà acabada fins al primer diumenge d'Advent (es comenta que per la mort de l'editor).
- Es va parlar de diferents temes econòmics.
- L'elecció de diferents càrrecs depenents de la CEE.
- L'estudi de la documentació necessària per a la formació dels diaques permanents.

A banda d'aquesta informació, el Sr. Bisbe notifica que les Carmelites Missioneres del Pare Palau deixen la seva presència a la Diòcesi, decisió que li van comunicar al Sr. Bisbe fa una mica més d'un mes; i, de la mateixa manera, també la comunitat de Franciscans finalitzarà la seva presència a Lleida al mes de setembre, després de més de 800 anys, la vida de la qual s'havia iniciat en temps de St. Francesc d'Assís, essent la primera que es va establir a tota la península. Per una altra part, la comunitat de la Llar Mare Esperança de les Missioneres Esclaves de l'Immaculat Cor de Maria, es tancarà, quedant només la comunitat de l'Av. Catalunya de Lleida, passant a regentar la institució l'orde dels Hospitalaris de Sant Joan de Déu, ohsjd.

El Sr. Bisbe també fa referència a les mesures que ha establert el Bisbat per tal de poder celebrar la missa, assistir als despatxos... amb seguretat pel que fa als contagis de la COVID-19, afegint que el que han publicat alguns diaris dient que no es faran misses no és cert.

També explica com s'ha fet la recopilació de les respostes que els fidels han donat des dels treballs de reflexió realitzats a les parròquies, delegacions... en la fase diocesana del Sínode sobre la sinodalitat. Es comenta que han estat moltes, superant a d'altres ocasions en les que s'han fet treballs d'aquest tipus. S'ha encarregat la coordinació de la recopilació i la redacció del treball final a la Sra. Antonieta Mateus. Aquest treball es presentarà a l'Assemblea Diocesana i, després s'enviarà a la CEE com a resposta de la Diòcesi de Lleida.

2. S'aprova l'acta de la sessió anterior (28/01/2022) després de cercar el verb *ficar* per substituir-lo pel verb *posar* segons s'havia manifestat en l'aprovació de l'acta, es veu que no s'havia produït aquesta errada lèxica, raó per la qual queda aprovada l'acta. Pel que fa a la *revisió dels acords que hi pogués haver*, pel que fa al punt:

- 3, que plantejava la *Reflexió sobre la concreció i extensió dels arxiprestats de la Diòcesi*, dient: ***Es demana que en les properes reunions dels mossens en els seus arxiprestats es faci una reflexió de com es podria organitzar la distribució de les parròquies de la capital a un d'aquests arxiprestats.*** S'ha fet.
- 5, sobre *El traspàs que ha de fer el rector d'una parròquia al nou rector*, es diu: *El document que s'ha presentat per tal de fer el traspàs d'una parròquia d'un rector a un altre, després d'haver-lo comentat, es veu adient i s'accepta, i s'acorda que s'entregarà als mossens en reunions d'arxiprestat. N'hauran d'omplir un per a cada parròquia i entregar-lo a la Vicaria General.* S'ha fet l'entrega del document a totes les parròquies i per retornar-lo complimentat hi ha temps fins el proper 30 de maig.

3. La nova composició arxiprestal del bisbat. S'inicia amb la lectura de l'informe sobre la reestructuració dels arxiprestats de la diòcesi presentat pel Sr. Bisbe, i s'estableix la mecànica de la votació. Segons aquesta, primer es votarà sobre la proposta de reduir un arxiprestat en la ciutat; després es votarà sobre la distribució dels dos arxiprestats de la ciutat, decidint si es fa una repartició d'aquesta deixant en una d'ella el centre històric i a l'altra les parròquies que ho envoltarien (perifèria). Finalment, una vegada decidit quina forma de partició s'adoptarà, s'haurà de decidir quines parròquies pertanyeran a cadascun d'aquests arxiprestats.

En acabar aquest procés, tot seguit es concretarà, també per votació, el nom amb el que s'hauran d'anomenar els cinc arxiprestats.

Es passa a votar la proposta de suprimir un arxiprestat a la capital, quedant en dos i tres a la zona rural, canviant d'arxiprestat les localitats d'Almacelles, Gimènells, Sucs, Pla de la Font i Raimat, fent-les passar de

l'arxiprestat Baix Segre al de Segrià- Noguera-Ribagorça. Dels dotze vots possibles, el resultat de la votació és:

- vots a favor:	11
- vots en contra	0
- abstencions	1

Quedant aprovada la proposta.

En continuar les altres votacions, s'acorda que prèviament hi hagi un temps de comentari i debat que ajudi a formular criteris de com agrupar les parròquies de la capital i veure quines es posen en cadascun dels dos arxiprestats que s'han aprovat.

Surten opinions respecte a què els dos arxiprestats de la capital haurien de ser equilibrats, tant en el número de parròquies, en la idiosincràsia dels seus habitants, de la població que hi pertanyerà, en el número de sacerdots que hi formaran part, de què hi hagi un número semblant de parròquies portades per ordes religioses...

Es veu que a cada parròquia hi ha tanta varietat que fa difícil aconseguir aquest equilibri entre arxiprestats, tot considerant, a més a més, que la manera de ser de la feligresia no és tant diferent entre unes parròquies i unes altres, tret dels casos extrems. Es planteja la qüestió que a mig termini s'haurà d'anar cap a un arxiprestat únic a la ciutat i, sent així, no s'haurien de trobar massa dificultats, el que ens porta a veure que no es podrà aconseguir l'equilibri total. Es comenta que els criteris fonamentals han de ser els pastorals.

Sobre la proposta de com repartir la ciutat, s'opta per la partició

- vots a favor de tenir un arxiprestat situat	
- al centre històric i un altre envoltant-lo (perifèria):	5
- vots a favor de fer-ne la partició de manera	
- que hi hagi una oriental i una altra de ponent:	5
- abstencions	2

Donat l'empat, el Sr. Bisbe, amb el vot de qualitat i tenint present que la decisió ha de ser d'ell, demana si tots els membres l'acceptaran i no hi haurà comentaris protestant per no haver-ho fet de l'altra manera, al que els membres responen que tots ho acceptaran, decideix que la partició sigui en funció de la partició centre històric-perifèria.

Tot seguit, en un espai de reflexió i cooperació, aportant opinions i criteris, els membres del Consell, partint de l'informe presentat pel Sr. Bisbe, consideren i acorden per unanimitat que les parròquies que formaran cada arxiprestat de la ciutat han de ser:

- Arxiprestat situat al centre històric:
Sant Pere-Catedral,
Sant Joan,
Mare de Déu del Carme,
Sant Llorenç,
Sant Martí,
Santa Maria de Gardeny,
Mare de Déu de la Mercè,
Sant Pau,
Santa Maria de Butsènit,
Mare de Déu del Pilar,
Santa Maria Magdalena,
Sant Ignasi,
Santa Teresina del Nen Jesús.
- Arxiprestat situat a la perifèria:
Sant Jaume,
Mare de Déu de Montserrat,
Sant Isidre,
Sagrada Família,
Sta. Teresa Jornet,
Santíssim Salvador,
Mare de Déu dels Pobres,
Sant Agustí,
Sant Josep Obrer,
Sant Antoni Maria Claret.

Es produeix una altra estona d'aportació d'idees i criteris per tal de posar nom als arxiprestats, acordant per unanimitat que el nom de l'arxiprestat situat al centre històric, serà: **Mare de Déu de l'Acadèmia** i, l'arxiprestat situat a la perifèria, serà: **Sant Anastasi**.

El Sr. Bisbe anuncia que en els propers dies es redactarà el corresponent decret sobre la nova distribució de les parròquies de la Diòcesi de Lleida. A final de curs es votaran els nous arxiprestes i tot entrarà en vigor i començarà a funcionar definitivament al començar el nou curs al setembre.

4. L'adequació de la realitat diocesana dels Animadors de Comunitat amb el Ministeri de Catequista que ha establert el Papa. El Sr. Bisbe comenta que sobre aquest tema no s'han donat més directrius per part de la CEE, dient que cada diòcesi ho faci com consideri més oportú. Comenta ell que a Lleida hi ha una realitat que és la dels Animadors de Comunitat, la qual s'hauria de fer inserir en el ministeri permanent de Catequista.

Explica el Sr. Bisbe que ha estat parlant amb cadascun dels setze que en l'actualitat estan com a animadors de comunitat; amb tot, però, hi ha animadors de comunitat que només es dediquen a fer la catequesi a la seva parròquia o es dediquen a alguna qüestió concreta en ella, raó per la qual també s'hauria de considerar la capacitat d'atendre l'autèntica funció d'animar la comunitat i la disponibilitat de fer-ho allí on sigui necessari i el bisbe li envii.

El animadors de comunitat haurien de ser els qui l'animessin, suscitésen la participació dels feligresos, els que es coordinessin amb el rector i l'avisessin de les necessitats concretes que hagi d'atendre aquest en aquella comunitat, tot tenint en compte que, potser, no hi pugui anar cada setmana. També hauria de convocar la comunitat per fer pregària, la celebració de la Paraula en absència de prevere... cooperar a què els membres d'aquella comunitat s'imbriquin per tal d'arribar a ser una autèntica comunitat, promoure l'atenció a la catequesi d'infants, de joves, els grups d'adults, tot i que no fos ell mateix el catequista.

Donada l'hora que és, es decideix deixar aquest tema per una altra sessió, la propera, per tal de poder dedicar un moment a la presentació de la preparació de l'Assemblea Diocesana d'enguany, la qual s'està ultimant en aquests dies; de la mateixa manera es decideix fer amb el punt cinquè, tot i que ja estava previst, després d'haver explicat el Sr. Bisbe la motivació i necessitat de tractar-lo; aquest punt diu: ***La normativa diocesana sobre l'administració dels sacraments (es farà la introducció del tema per tal de tractar-lo a la següent sessió).***

En aquest moment s'explica que l'Assemblea Diocesana estarà organitzada segons es va acordar en una reunió amb els caps d'Àrea de pastoral i els arxiprestes, de manera que, es començarà amb un moment de *pregària*, seguit de la *presentació del document sobre la fase diocesana de reflexió sobre el Sínode*, el qual es presentarà finalment a la CEE; se seguirà amb *l'informe de l'estat de desenvolupament del Pla Pastoral*. Finalment hi haurà un *temps per a compartir i debatre sobre el que s'ha treballat a l'Assemblea*, tot acabant amb un *conclusió* a partir del que s'hagi dit als diferents grups de debat.

En aquests moments s'està estudiant si fer-ho només presencial, tot tenint en compte l'aforament que hi pugui haver, o donar l'oportunitat de participar telemàticament. En el cas d'haver-hi la possibilitat virtual, s'haurien de repartir les places presencials possibles segons l'aforament, de forma proporcional per les diferents parròquies, delegacions... i convidar la resta del Poble de Déu a participar telemàticament des de les diferents parròquies o d'altres tipus de grups, trobant-se entorn a l'Assemblea i compartint els diferents comentaris.

El Sr. Bisbe demana que els membres del Consell animin els mossens a participar el més possible, i aquests que ho facin amb els fidels amb els que tenen relació tant per assistir presencialment si hi ha oportunitat, o a fer-ho des de la virtualitat. Es recorda que l'Assemblea serà el darrer dissabte de maig, com s'acostuma a fer des de fa molts anys.

També es comunica que es vol fer un acte de cloenda de la fase diocesana del Sínode, possiblement al mes de setembre.

5. Informacions i torn obert de paraules. Dins d'aquest punt es fan les següents aportacions:

El Delegat de Pastoral de Joves comenta la participació de la Delegació en el Camí de Sant Jaume que realitzaran joves de tota Europa.

Hi ha un membre que comenta el greu que li sap que es perdin valors espirituals de Lleida, situació que ocorre amb la marxa de les Clarisses, abans, i dels Franciscans, ara, després de tants segles de presència a la ciutat. El mateix que passa amb la marxa d'altres comunitats religioses.

S'informa sobre els plans que hi ha per a reactivar la pastoral universitària que des de l'inici de la pandèmia s'havia quedat parada. A més de l'aturada per la pandèmia, ara han aparegut d'altres obstacles com són la manca de temps donada la reestructuració dels horaris dels estudis universitaris a la Universitat de Lleida, la supressió dels becaris que feien molta tasca de coordinació i administrativa...

El Vicari General comenta el que s'està fent per tal que es pugui utilitzar la intranet des de les parròquies. Ara s'estan resolent aspectes tècnics.

Es comenta que a la UdL s'ha perdut molta presència de l'Església, per exemple, abans s'impartien uns 24 crèdits que en l'actualitat s'han quedat limitats a uns quatre.

S'informa sobre les xerrades pasquals a la parròquia de Sant Pere, els dies 3, 4 i 5 de maig. Es tractaran els següents temes: el dia 3, *Signes actuals del Crist ressuscitat*, el dia 4, *Vetlla de Pregària* i el dia 5, *Maria Magdalena davant el Crist Ressuscitat*.

S'informa sobre la celebració del Corpus. Enguany es farà a la Catedral i, després de la missa, es realitzarà la processó.

El Sr. Bisbe presenta el document sobre l'objecció de consciència que ha publicat la CEE, i diu que és un tema que, junt amb el de l'eutanàsia són molt importants.

S'acorda que la propera sessió del Consell Presbiteral es farà el dia 6 de juny proper.

Essent tres quarts i cinc de dues del migdia (13.50 h), s'aixeca la sessió.

Consell Pastoral

Sessió del dia 11 de novembre de 2021

Essent les set del vespre del dia onze de novembre de dos mil vint-i-u, a la Casa de l'Església es reuneix el Consell Diocesà de Pastoral del Bisbat de Lleida per tractar els temes expressats a l'ordre de la convocatòria corresponent. Hi són presents els membres següents: Mons. Salvador Giménez Valls, Bisbe de Lleida que presideix la sessió, Mn. Luis Sallán (Vicari General), Mn. Jaume Pedrós, P. Jordi Clot, Mn. Víctor Martínez, Mn. Josep M. Escorihuela, Sr. Manuel Díaz, Sra. Trini Catalán, Sra. Francesca Agustí, Sra. Núria-Montserrat Farré, Sr. Emili Reimat, Sra. Tesa Corbella, Sr. Miguel Ángel Martín, Sr. Joan Carles Nicuesa, P. Joan Valls, Sr. Ximo Company, P. Antoni Riera, Sra. Montserrat Sánchez, Sra. Imma García, Sr. Isidre Charles i el Sr. Juan Luis Salinas que actua com a secretari. Assisteix com a convidat per tal de presentar l'estudi al que es refereix el punt 5, el Dr. Francesc Xavier Pelegrí Viaña. Havien justificat la seva absència: Mn. Sibangbeu Louan i la Sra. Dolors Esteve.

No hi eren a la sessió Mn. Manel Mercadé, Mn. Josep Maria Cebrià, Mn. Adrià Burca, Mn. Mateo Hidalgo, Sr. Jacint Cabau, Sr. Joan Ramon Saura, P. Ignacio Blasco, Mn. Gerard Soler, Mn. Joaquim Blas, Sra. Antonia Mª Filella, P. Àngel Briñas, Sr. Antonio Vallès, Sra. Margarida Llop i la Sra. Mary Bometón.

Després d'un moment de pregària resant l'oració a l'Esperit Sant en l'obertura del Sínode per la sinodalitat, amb el que el Consell es posa en mans de l'Esperit Sant, el Sr. Bisbe saluda els assistents i presenta els llibres *Per una Església Sinodal* i *Vademecum per a la preparació del Sínode*, dels quals obsequia un exemplar als membres assistents.

Tot seguit s'aprova l'acta de la sessió anterior i es passa a tractar els temes segons estan indicats en la corresponent convocatòria.

3. *presentació del Document per a treballar el Sínode en l'etapa diocesana; la necessitat d'aportar el parer de les parròquies i delegacions, tot complint la voluntat del Sant Pare de que hi participi el major número de fidels.*

4. *presentació de la feina que s'ha fet a les diferents Àrees de Cooperació com a desenvolupament del Pla Diocesà de Pastoral, tenint en compte la incorporació en la fase diocesana preparatòria del Sínode.*

Els punts 3 i 4 es tracten conjuntament. El Vicari General dóna a conèixer el *Document per a treballar el Sínode en l'etapa diocesana*, utilitzant la projecció d'una presentació amb diapositives. Diu, doncs, que

és un sínode per adaptar l'Església al S. XXI. Comença comentant el text del Nou Testament Ac. 15,1ss, quan Pau i Bernabé es presenten davant la comunitat per veure com portar l'Evangeli, el missatge de Jesús, a la comunitat en aquell moment. És l'Esperit el que suscita, l'Església prega i discerneix quina és la voluntat de l'Esperit. Aquesta és la base de com l'Església rep el que li diu l'Esperit Sant.

És per això, continua dient, que el Sant Pare convida tothom per tal que doni el seu pensament per adaptar la Comunitat al temps d'avui. Es tracta d'anunciar l'Evangeli amb paraules i accions per a fer deixebles. L'Església ha de fer experiència de comunió i ser-ne testimoni. Convoca tots a participar en la implantació de la comunitat i la propagació de l'Evangeli.

Tot seguit comenta com coincideixen el Pla Pastoral i els treballs de reflexió de la fase diocesana de preparació per al sínode, doncs aquell està concebut i realitzat des del criteri de sinodalitat que proposa el Sant Pare, cercant la corresponsabilitat dels fidels, laics i consagrats; comenta els objectius que es proposen al Pla Pastoral, els quals serveixen per a la reflexió en la fase diocesana del sínode, veient que estan definits en funció de la realitat, mirant de revitalitzar la comunitat, tenint fidelitat a l'Esperit Sant, fent que tothom assumeixi responsabilitats; d'aquesta manera es sosté la comunitat i es camina cap a la conversió, el canvi i superació, en la forma de portar a terme tant el ministeri dels laics com el ministeri dels preveres.

Presenta llavors el qüestionari diocesà per al treball dels grups en la fase diocesana del sínode, el qual es pot treballar fins al 22/04/2022; és una adaptació amb llenguatge senzill del que ha proposat el Vaticà. Es pot treballar en el fulletó imprès o per via telemàtica des de la pàgina web. Poden participar les parròquies, delegacions i d'altres grups, també, però, es pot treballar a nivell individual, tant de fidels practicants com de persones no creients que vulguin aportar el seu parer a l'Església.

Tot plegat, es tracta que ens mirem en aquest mirall que se'ns proposa al qüestionari, per tal de veure'ns com estem i discernir cap a on ens hem de convertir.

Després de la fase diocesana vindrà la síntesis de cada país feta per la Conferència Episcopal que recollirà les aportacions de totes les diòcesis. Tot seguir una fase continental i després vindrà la participació de tots els bisbes.

El Vicari General explica les passes fetes fins ara en la preparació d'aquest material, partint de les reunions de les diferents àrees de cooperació i el que s'ha proposat i fet a cada àrea.

El Sr. Bisbe espera que tothom pugui participar per tal que totes les opinions siguin recollides en les respostes inicials i, així, formar part del treball de reflexió diocesà.

Hi ha membres del consell que demanen la paraula i manifesten els seus pensaments en forma de propostes, alguns en forma de reflexió o comentari. Es pregunta com és que al document presentat no es planteja què és el que s'hauria de fer per tal d'aprofundir en la revitalització del sentiment i vida de comunitat, per comptes de només preguntar per allò que s'està fent. Es respon que donada la realitat del Pla de Pastoral que és el que planteja els objectius a fer, justament d'una manera sinodal en consonància amb el que es proposa per al sínode, seran aquests el camí per actuar vers la conversió.

Es diu que és una oportunitat de donar veu als qui no tenen possibilitat de fer-ho habitualment.

El Sr. Bisbe recorda que per una banda no es tracta d'aconseguir res per majories, doncs l'Església no és una democràcia sinó una comunitat que ha d'escoltar l'Esperit Sant i, per una altra, s'ha de tenir en compte que no s'han de despertar falses expectatives doncs hi ha temes que no són qüestionables (qüestions de fe, els sagraments, el Credo, l'Eucaristia,...).

5. presentació i implicació per a l'Església de Lleida de l'estudi "La realitat social a Lleida en temps de pandèmia" realitzat per la Xarxa d'Entitats Socio-Caritatives del Bisbat, com a concreció de la feina de l'Àrea d'Acció Socio-caritativa; ho presenten Joan Carles Nicuesa, Delegat Diocesà de Pastoral Caritativa i Social, i Francesc Xavier Pelegrí, redactor de l'estudi.

Es comença explicant la gènesis del document *La realitat social a Lleida en temps de pandèmia* i com el Sr. Bisbe va demanar-los-hi que fessin una síntesi per tal de poder-ho presentar al Consell Diocesà de Pastoral. L'objectiu fonamental era el de recopilar (procés d'escolta) totes les dades que tenien les entitats sobre la feina que han fet i les necessitats descobertes, ateses o no en el temps que ha transcorregut de pandèmia. Després hi va haver una fase profètica en la que es va denunciar el que no havia funcionat i les dificultats que s'han trobat, fonamentalment des de les administracions. Finalment hi ha una tercera part amb les propostes per al conjunt de la diòcesi, les que van adreçades a cada entitat i el que es proposa per a la millora de la feina que han de fer les administracions. L'esmentada síntesi s'adjunta a aquesta acta.

El Delegat de Pastoral Caritativa i Social i el redactor de l'estudi, presenten la síntesi seguint els diferents àmbits que es tracten al treball (general, aliments, sense llar, infants-joves, i salut).

Un membre del consell comenta que al treball, per comptes de dir bisbat o diòcesi, s'hauria dir Església de Lleida, de manera que tothom es sentís cridat i interpel·lat, sense que ningú pugui tenir la temptació de pensar que només es proposen línies de conversió i es demanen actuacions a l'estructura administrativa de l'Església. També es diu que hi ha tasques

que s'han d'atendre des de les administracions que en molts casos només fan que administrar recursos però sense ocupar-se de si tenen un bon fi o els destinataris realment ho necessiten; tot i que l'Església sempre haurà d'atendre els necessitats, cal cridar l'atenció de l'administració per tal que realment atengui allò que els hi pertoca.

Així mateix es comenta que quan en el treball es parla de fer una crida als cristians a participar en la caritat, fer una bossa de pisos... caldria convidar tothom, a la ciutadania en general, perquè tothom ha de ser solidari i assumir l'ajuda als ciutadans necessitats.

Un membre del consell comenta que s'hauria de presentar al MCS per tal que fos conegut per tota la societat i fer-ho constantment per anar conscienciant i madurant la societat.

Un altre membre recorda que fa uns 10 anys que també es va redactar un estudi sobre la pobresa que va ser publicat per l'IREL, i es veu que hi ha una relació molt intensa entre tots dos treballs. És evident que aquest treball supera a la Xarxa i cal que tota l'Església de Lleida s'hi impliqui.

Es comenta que potser caldria posar-lo com a punt d'una altra sessió per tal d'aprofundir en com portar-ho a terme.

6. Altres temes i informacions i torn obert de paraules

No hi ha cap informació que aportar i cap dels membres demana la paraula per fer-ne cap comentari, deixant aquest punt sense contingut.

No havent més assumptes a tractar, s'aixeca la sessió a tres quarts i cinc de nou del vespre.

Consell Diocesà Assumptes Econòmics

Sessió del dia 28 de febrer de 2022

Essent dos quarts de cinc de la tarda del dia vint-i-vuit de febrer de dos mil vint-i-dos, a la Sala de Reunions del Bisbat (primer pis), es reuneix el Consell Diocesà per als Assumptes Econòmics del Bisbat de Lleida per tractar el tema únic expressat a l'ordre de la convocatòria corresponent.

Hi són presents els membres següents: el bisbe de la diòcesi Mons. Salvador Giménez Valls, Mn. Luis Sallán Abizanda (Vicari General), Mn. F. Xavier Jauset Clivillé (Ecònom i Administrador Diocesà), Luis Manuel Pérez Zambrano (Director del Dpt. de Béns Immobles), Carlos Montes Martínez, Sr. Juan Luis Moya Sánchez, Sr. Josep Pàmpol Solana, Sr. Antoni Roger Martí, Sra. Julia Chesa Pascual i el Sr. Juan Luis Salinas Sánchez que actua de secretari de la sessió.

Excusen la seva assistència la Sra. Mª Rosa Solé Codina, el Sr. Josep Birbe Lohan (tots dos per motius de salut), el Sr. Ramon M. Reig Massana i el Sr. Xavier Barrull Melcior (per raons personals).

A la sessió hi són convidats Mn. Jaume Pedrós Solé i Mn. Josep Maria Escorihuela Pujol, director i administrador respectivament de la Casa Sacerdotal, i el G. Santiago Ruiz Gutiérrez, Superior de la Comunitat d'Hospitalaris de Sant Joan de Déu a Lleida i el Sr. Jaume Capdevila Mas, Gerent de l'Obra Sant Joan de Déu a Lleida.

Després d'un moment de pregària en el que el Consell es posa en mans de l'Esperit Sant, es passa a tractar el punt de l'ordre del dia.

3. Procés de transformació de la Casa Sacerdotal. Aquest punt es tractarà en dos apartats diferents, al primer assisteixen com a convidats per a parlar i presentar la seva idea del projecte, el Gmà. Santiago Ruiz Gutiérrez i el Sr. Jaume Capdevila; finalitzat el qual sortiran de la sala per tal que el Consell pugui comentar-ho i debatre'l.

a. Presentació de les idees i compromisos d'ambdues institucions respecte al projecte, feta per part del Gerent de l'Obra Sant Joan de Déu i del Superior de l'orde a Lleida.

El Sr. Bisbe comença presentant el camí que s'ha realitzat pel que fa al projecte de remodelació de la Casa Sacerdotal i la situació en la que es troba el mateix. Comenta que no hi ha cap altra empresa perquè no s'han presentat una vegada que van conèixer la idea i les circumstàncies concretes en les que haurien d'haver assumit l'execució de la part tècnica de les obres de remodelació i, després, la gestió.

Prenen la paraula el Gmà. Santiago i el Sr. Jaume Capdevila, que presenten l'abast que té l'Obra de Sant Joan de Déu a la nostra diòcesi, i passen a presentar el que ells proposen per al projecte de la Casa Sacerdotal.

Presenten un document titulat *Proposta de reforma de transformació de la Casa Sacerdotal en centre residencial de gent gran*, el qual s'adjunta a la present acta.

El Sr. Capdevila comenta que assumiran la realització de l'obra, i es quedarien gestionant-la, com a mínim, fins recuperar la inversió, sempre sense ànim de lucre i mirant de cercar el bé comú. Amb tot sortiria un petit marge per a la Diòcesi. Es considera que a partir de 90 residents ja seria rendible.

Es farà el que calgui per tal de complir la normativa i adaptar-la sense fer una obra que fos excessiva en el arranjamet d'elements que no siguin necessaris ni en allò que només suposi elements de luxe ornamental. Pel que fa a l'alçada d'alguns indrets que no arriben als 2'5 m (única dificultat que s'ha trobat per fer la reforma), es considera que es pot demanar l'exempció per haver estat construïda amb anterioritat a la llei actual, donat que, però, complia la llei vigent en aquell moment i ha estat realitzant les funcions de residència; a més, sumant l'alçada de tots els nivells donen de mitja més d'aquests dos metres i mig, i tret de les habitacions d'algunes plantes, tots els altres espais ho compleixen. Aquests extrems assenyalats per demanar la dita exempció, estan recollits i contemplats en la llei actual. Aquesta és l'única realitat que podria suposar un obstacle, la resta de les gestions són passes que s'aniran donant quan s'arribi a cadascun dels moments i les fases de realització.

Els dos representants de l'OSJD comenten que sempre fan tot el que cal per complir les lleis i portar les seves institucions amb excel·lència, ja que són conscients que estan representant a la seva institució i, en aquest cas, al Bisbat de Lleida; de manera que és l'Església la que està compromesa. Així mateix comenten que fer-ho d'aquesta manera evita el tenir problemes posteriorment.

Observen que està clar que no totes les places estaran concertades i subvencionades per l'Administració i que n'hi haurà algunes que seran privades, veient que aquestes, per la qualitat que s'espera oferir i pel lloc on està la Casa Sacerdotal, podran tenir un cost, amb els valors d'avui, d'uns 2.200 €.

S'ha considerat que el projecte tindrà un cost de realització de 3 milions d'euros.

Exposa el Sr. Gerent de OSJD que l'atractiu principal, per a ells, està en l'atenció social als necessitats i la col·laboració amb el Bisbat al respon-

dre a la necessitat que aquest té en aquests moments a l'haver de donar moralment un rendiment social i econòmic a un edifici que, a dia d'avui, està produint un dèficit que ha d'eixugar el Bisbat.

En aquest punt s'obre la possibilitat que els membres del Consell puguin aportar comentaris i demanar informacions addicionals, tot formulant les preguntes que considerin necessàries com: és possible que alguns potencials residents no siguin creients ¿es considera que es mantindran els valors, les capelles, la possibilitat de pràctiques religioses i els valors cristians? Al que es respon que ells ho defensarien, admetent i respectant que pugui haver-hi persones no creients, però vetllant per l'esperit de fe i pràctica religiosa (escoltar la Paraula, les celebracions i l'estima fraterna) que seria propi de la residència.

¿Com seria la relació econòmica amb el Bisbat? Seria de la manera que s'acordi en el conveni que s'ha de redactar, però es mirarà d'aconseguir un model en el que l'Obra de Sant Joan de Déu recuperés la inversió i que quedés algun marge pel Bisbat, estant vinculats mentre es desenvolupi el projecte i es recuperi la despesa feta. Una vegada ja estigués recuperada la inversió, l'OSJD podria continuar gestionant la residència.

En quin termini creuen que es recuperarà la inversió? Considerem que en uns 10 o 15 anys. L'import del cos de les places podria estar en uns 2.200 € actuals per plaça.

Els representants de St. Joan de Déu calculen que en 2 anys pot estar finalitzada la remodelació i als mossens que hi viuen els hi garanteixen la permanència sense haver-se de traslladar fora de la Casa, no havent de patir més molèsties que les derivades de tenir una part de la casa en obres, les quals es minimitzaran el màxim possible.

Consideren que en dos mesos estarà finalitzada la redacció del conveni amb els permisos i compromisos oficials signats, després s'haurà de fer la redacció tècnica del projecte i l'execució.

Després d'estimar el que s'ha parlat, el Sr. Bisbe pregunta si es considera que es pot tirar endavant començant a fer passes concretes a partir d'ara, iniciant definitivament el procés concret. És per aquest motiu que en finalitzar la presentació es concretarà la comissió que serà la interlocutora amb l'Obra de Sant Joan de Déu.

Un membre del Consell considera que s'hauria de fer el més aviat possible, no passar dels dos anys o menys, per tal d'evitar l'increment del cost del projecte. Als edificis se'ls ha de donar rendibilitat social i econòmica, i moralment s'ha d'assumir.

En aquest moment el Gmà. Santiago Ruiz i el Sr. Jaume Capdevila, tota vegada que ja han mostrat les seves idees i consideracions sobre el projecte, s'acomiaden i abandonen la sala.

Com a concreció de l'itinerari del procés que s'ha estat exposant durant el desenvolupament d'aquest punt, es presenta la següent síntesi de passes a donar:

Itinerari per arribar a la redacció i signatura del conveni entre el Bisbat de Lleida i l'Obra de Sant Joan de Déu per a la transformació de la Casa Sacerdotal en residència per a la gent gran			
<p>Per a aquest fi es crea una comissió d'entre els membres del Consell per a Assumptes Econòmics del Bisbat que el representi en l'acord al que s'haurà d'arribar amb l'OSJD, i contribueixi a redactar-lo. Aquesta comissió es va determinar en la sessió del Consell d'Economia del 28/02/2022.</p>			
<p>La finalitat de les trobades entre l'OSJD i la comissió és la d'arribar a la redacció del conveni que regularà la relació entre ambdues parts en aquest assumpte.</p>			
	Acció que cal fer	De qui depèn	Observacions
1	Determinació dels criteris que es volen proposar per a la redacció del conveni.	Comissió del Bisbat.	En una primera trobada.
2	Concreció dels criteris que han de configurar el conveni.	Encontre comissió Bisbat amb OSJD.	En un número reduït de trobades.
3	Esborrany de redacció del conveni.	Comissió Bisbat-OSJD.	
4	Redacció del conveni partint de l'esborrany i considerant els criteris acordats per ambdues parts.	Departament de Patrimoni del Bisbat.	En el menor temps possible.
5	Supervisió i valoració del redactat del conveni pels Serveis Jurídics del Bisbat.	Serveis Jurídics del Bisbat.	En el menor temps possible.
6	Acceptació del conveni per cadascuna de les parts.	Sr. Bisbe i Orde de Sant Joan de Déu.	
7	Aprovació i ratificació del conveni pel Consell Presbiteral.	Consell Presbiteral.	Convocat pel Sr. Bisbe en sessió extraordinària amb un únic punt del dia.

8	Aprovació i ratificació del conveni pel Col·legi de Consultors.	Col·legi de Consultors.	Convocat pel Sr. Bisbe en sessió extraordinària amb un únic punt del dia.
9	Signatura del conveni.	Ho signen el representant de l'Ordre de Sant Joan de Déu i el de l'Obra S. J. D.; el Sr. Bisbe i el Secretari General del Bisbat.	En un acte conjunt.
10	Inici dels actes administratius i sol·licitud dels permisos corresponents.	OSJD	La Gerència de l'OSJD assumirà i posarà el ritme mirant de no esgotar els terminis per fer-ho en el menor temps possible.
11	Redacció del projecte de reforma	OSJD	En el menor temps possible.
12	Inici de l'execució del projecte de les obres de transformació de la Casa Sacerdotal en residència per a la gent gran.	OSJD	De seguida que estigui redactat el projecte i hagi els permisos pertinents; es cercarà una durada màxima de dos anys.
13	Inici de l'activitat de l'edifici com a residència per a la gent gran.	OSJD	Es perllongarà fins que es pugui recuperar la inversió.
14	Gestió de la residència.	OSJD	Si l'OSJD ho accepta una vegada recuperada la inversió.

b. Designació de la comissió encarregada de parlar amb l'Obra de Sant Joan de Déu en nom del Bisbat.

El Sr. Bisbe torna a plantejar la pregunta i unànimement se li anima dient que sí. Torna el Sr. Bisbe a dir si és que no hi ha cap reticència, al que alguns membres responen en el sentit que és una sort que l'Obra de Sant Joan de Déu ho faci sense cap cost per al Bisbat. A més es diu que si no hi hagués mossens residents, moltes empreses haurien desitjat haver optat a fer-ho, però no els ha interessat a l'haver de comptar amb que ells havien de seguir vivint mentre duren les obres. Tant per la localització com per l'espai que té la casa, així com la zona enjardinada, es considera que per ser una residència que ofereixi unes condicions excel·lents, a més del servei de qualitat que els representants de Sant Joan de Déu han garantit que faran el que calgui per oferir, tal com fan a d'altres residències la gestió de les quals tenen encomanades. Tot indica que és molt adient el que s'ha presentat.

Un membre del Consell pregunta si el conveni que s'acordi ho podrà supervisar l'assessoria jurídica del Bisbat (es respon que sí) i si podria ser que en tant que es facin les obres marxessin els mossens a un altre indret per tal d'anar més de pressa i estalviar temps, al que es respon que això és una qüestió que no es pot contemplar donada l'edat dels residents.

Considerant que sobre la realització del projecte de transformació de la Casa Sacerdotal en residència per a gent gran, l'opinió unànime ha estat favorable, i que també ho és a què es faci amb l'Obra Sant Joan de Déu donat que és una entitat catòlica, que no té ànim de lucre i que està oberta a deixar-ho en mans del Bisbat quan s'acabi el procés de transformació i haguessin recuperat la inversió feta, si fos necessari, o continuar assumint la seva gestió, el Sr. Bisbe demana si algun dels membres assistents s'ofereix voluntàriament a formar part de la comissió que ha de redactar el conveni amb l'OSJD i ser-ne la interlocució entre el Bisbat i l'OSJD; els membres comenten que sigui el Sr. Bisbe qui els designi i ell proposa els següents:

- Sr. Carlos Montes Martínez
- Sr. Josep Pàmpol Solana
- Sr. Antoni Roger Martí
- Sra. Julia Chesa Pascual
- Mn. Fco. Javier Jauset Clivillé
- Sr. Luis Manuel Pérez Zambrano

Aquest darrer assumirà les tasques de secretaria. Tots ells accepten la tasca encomanada.

Aquesta comissió serà la interlocutora del Bisbat amb l'Obra S. Joan de Déu i ha d'elaborar el conveni de col·laboració amb ella, establint els

critèris en un esborrany que es passarà als Serveis Jurídics del Bisbat per tal que la redacció quedi plenament adaptada a la normativa vigent.

Tot seguit, s'aprova l'acta de la sessió anterior.

Sense cap més assumpte a tractar, i no havent cap qüestió plantejada per cap dels membres del Consell, essent dos quarts de set del vespre, s'aixeca la sessió.

Consell Diocesà Assumptes Econòmics

Comissió de Patrimoni

Sessió del dia 25 de febrer de 2022

Essent les 11:00 h del dia 25 de febrer de 2022, es reuní la Comissió de Patrimoni per tal d'efectuar les assignacions de les diferents partides del pressupost diocesà destinat al manteniment del patrimoni d'acord amb les sol·licituds efectuades pels rectors de les corresponents parròquies, prèvia la presentació dels comptes de cadascuna.

Hi assistiren: Mons. Salvador Giménez Valls, Mn. F. Xavier Jauset Clivillé, Luis Manuel Pérez Zambrano, Jesús Brufal Sucarrat, Antoni Roger Martí, i Juan Luis Salinas Sánchez que actuà com a secretari de la sessió. Excusaren la seva assistència Mn. Luis Sallán Abizanda i Josep Birbe Lohan, tots dos per raons justificades.

Temples parroquials

Després del corresponent estudi de les diferents sol·licituds i les situacions en les que es troben cadascun dels temples parroquials, i de les deliberacions i comentaris pertinents, s'acordà distribuir, després d'haver presentat els comptes, els 72.000 € del pressupost diocesà tot fent les assignacions que es relacionen, les quals s'abonaran a partir del mes d'abril i prèvia presentació de la factura d'obra ja realitzada:

Parròquia de Sant Bartomeu d'Alpicat: Sol·licita un ajut de 10.000'00 € per l'amortització del crèdit que s'havia demanat per la rehabilitació urgent de la teulada del temple parroquial, pressupostada per una quantia de 220.000'00 €. Se li assignen 6.000'00€.

Parròquia de Sant Martí Bisbe d'Els Alamús: Sol·licita 12.000'00 per a arranjar les cobertes, les façanes, els murs de càrrega, l'espadanya; d'altres obres per l'estabilitat estructural i el desguàs de les aigües pluvials.

Se li assignen 6.000'00 €. S'acorda que hauria de desglossar el projecte i valorar en un pressupost tancat per una empresa, cadascuna de les parts d'aquest, i començar pel més urgent.

Església de Ventolà: Sol·licita 4.491'00 € per la reparació del campanar i la teulada pressupostada en 4.961'00 €. Se li assignen 2.200'00€. Se li demana que desglossi en el pressupost el que costaria la teulada i el campanar i que comenci per la teulada.

Parròquia de l'Assumpció de la Mare de Déu de Torrelameu: Sol·licita 8.500'00 € per a la realització d'un lavabo a l'interior de l'església parroquial. Se li assignen 4.000'00 €

Parròquia de Sant Jaume Apòstol, de Corbins: Sol·licita 1.784'02 € per al canvi de dues finestres de fusta a l'altura de 3 m, molt deteriorades pel pas del temps. Se li assignen 1.000'00 €.

Parròquia de la Nativitat de la Mare de Déu de Seròs: Sol·licita 35.000'00 € per a la devolució del préstec demanat per a la restauració de la teulada de l'església, obra que ja s'ha realitzat. Se li assignen 15.000'00 €.

Parròquia de la Nativitat de la Mare de Déu de Juncosa: Sol·licita 3.288'00 € per a l'arranjament de la teulada i fer la baixant d'aigua. Se li assignen 3.000'00 €.

Parròquia de Sant Miquel Arcàngel de Granyena: Sol·licita 4.702'00 € per a l'inici de l'arranjament de la teulada i les naus laterals per filtracions de l'aigua de pluja. Se li assignen 2.000'00 €.

Parròquia de la Transfiguració del Senyor de Juneda: Sol·licita 3.000'00 € per a la restauració de la façana de l'Església. Se li assignen 3.000'00 €.

Parròquia de Sant Jaume Apòstol de Lleida: Sol·licita 1.666'59 € per a satisfer els imports pendents amb el Bisbat de 1.474'29 €, i 192'30 € pels conceptes de Fons Comú Diocesà i Fons de Conservació de Patrimoni dels mesos de juliol, agost i setembre de 2021. Se li assignen 1.500'00 €.

Parròquia de Sant Jaume Apòstol de Lleida: Sol·licita 746'21 € per a restituir el pagament de l'Impost de Plusvàlua a l'Ajuntament de Lleida per la venda del pis al Carrer Alcalde Pujol l'any 2019. Se li assignen 700'00 €.

Parròquia de Sant Martí Bisbe de Lleida: Sol·licita 10.000'00 € per al retorn dels préstecs de particulars per a la reparació ja feta de la calefacció, la qual va tenir un import de 20.000'00 €. Se li assignen 10.000'00 €.

Parròquia de Sant Serni d'Alguaire: Sol·licita 3.000'00 € per a repassar la teulada de l'església de Sant Pere de la Mata de Pinyana; repassar la teulada de l'ermita del Merli de Sant Serni; aturar les humitats de locals parroquials de Sant Serni i renovació de la instal·lació elèctrica. Se li assignen 2.500'00 €.

Parròquia de Sant Serni d'Alguaire: Sol·licita 3.085'00 € per a la instal·lació d'una tanca de seguretat que impedeixi que els nens de la catequesi passin a l'escola, amb perill de caure. Es contempla conjuntament amb la sol·licitud anterior, raó per la qual no se li fa cap assignació concreta per aquest concepte.

Parròquia de la Mare de Déu de l'Assumpció d'Almenar: Sol·licita 3.000'00 € per a millorar la capella de l'edifici de la plaça Onze de Setembre i fer un repàs a la teulada de l'ermita de Sant Sebastià, tot per un import total de 6.889'74 €. Se li assignen 1.500'00 €.

Parròquia de la Mare de Déu del Roser de Corsà: Sol·licita 13.322'75 € per a fer obres a la coberta. S'acorda que s'ha de parlar amb el rector per tal de veure com ho faran.

Parròquia de Sant Julià de la Règola: Sol·licita 1.500'00 € per al pagament de les obres realitzades. Se li assignen 1.500'00 €.

Parròquia de Sant Pere Apòstol, de Millà: Sol·licita 1.000'00 € per al pagament de la factura de 1.452 € per la instal·lació d'una estructura per a apuntalar l'església. Se li assignen 1.000'00 €.

Parròquia de la Purificació de la Mare de Déu d'Algerri: Sol·licita 12.033'70 € per a l'adequació de la instal·lació elèctrica de l'església per tal que tingui un correcte funcionament i un estalvi energètic. Se li assignen 6.000'00€.

El total de les assignacions fetes és de 66.900'00 € dels 72.000'00 € pressupostats, restant un romanent de 5.100'00 €.

Cases parroquials

Després del corresponent estudi de les diferents sol·licituds i les situacions en les que es troben cadascuna de les rectories, i de les deliberacions i comentaris pertinents, s'acorda distribuir els 22.000 € d'aquest concepte del pressupost diocesà, tot fent les assignacions que es relacionen, les quals s'abonaran a partir del mes d'abril i prèvia presentació de la factura d'obra ja realitzada:

Parròquia de l'Assumpció de la Mare de Déu del Soleràs: Sol·licita 2.238'00 € per a la reparació de la casa rectoral, amb la finalitat de poder llogar-la. Se li assignen 2.000'00 €.

Parròquia de la Nativitat de la Mare de Déu de Juncosa: Sol·licita 1.696'00 € per a la instal·lació d'un trespol fals de *pladur*, l'estructura metàl·lica i una capa de llana de roca. Se li assignen 1.500'00 €.

El total de les assignacions fetes pel concepte de les cases parroquials és de 3.500 €, restant un romanent de 18.500'00 €, sobre els quals s'aprova

que quedin en el fons destinat al manteniment del patrimoni per atendre imprevistos que puguin sorgir durant el present exercici.

En acabar el torn de les assignacions, es tracten dos assumptes, un dels quals apareix a l'Ordre del dia, i l'altre entra dins l'epígraf "d'altres temes i informacions".

La proposta del Rector de la parròquia del Sagrat Cor de Raimat.

El P. Cinto Casanovas Corderoure, s.j., rector del Sagrat Cor de Raimat, és escultor i moltes de les seves obres les té dipositades en un local de la parròquia. En aquests moments ha pensat que, si la Companyia de Jesús li ho autoritza, és la seva voluntat donar les esmentades escultures al poble de Raimat, amb la condició que es quedin a la parròquia, al lloc on hi són ara, quedant l'espai amb la mateixa propietat que ara té: la parròquia.

El Consell li dóna permís i a canvi de la cessió del local per a aquesta finalitat, es demanarà a l'ajuntament que prengui el compromís de repassar cada any la teulada de tot l'edifici de la parròquia.

Les obres de les voltes de la teulada del temple del Pont de Suert.

El rector ha demanat ajut per tal de redactar el projecte i el pressupost real per restaurar les voltes del temple. Es considera oportú assignar-li 15.000 € per tal d'escometre l'inici de l'actuació, consistent en la redacció del projecte i la confecció d'un pressupost real per a la restauració de les voltes del temple. Aquesta assignació sortirà del romanent resultant del pressupost destinat a mantenir les cases parroquials.

No havent més assumptes que tractar, s'aixecà la sessió a tres quarts d'una del migdia.

En finalitzar la sessió s'observa que no s'ha tingut en compte l'assignació de 7.000 € que s'ha d'aportar a la Parròquia de Sant Andreu de Lleida per tal de pagar les obres realitzades a l'any 2018. Entre els presents s'acorda satisfer-la amb el romanent del pressupost per al manteniment dels temples (5.100'00 €), al que se li afegeix el sobrant del de manteniment de les cases rectorals (3.500'00 € que queden després d'haver tret els 15.000 € per al Pont de Suert).

D'aquesta manera, el que resta com a fons per al pressupost de manteniment del patrimoni és de 1.600'00 €.

Vicaria General

Comunicats Vicari General

Administració del Baptisme en temps de Quaresma

Lleida, 28 de febrer de 2022

Benvolgut company,

Arran diverses consultes tant d'alguns mossens com d'alguns laics en relació a l'administració del Baptisme en el nostre Bisbat en temps de Quaresma, i d'acord amb el nostre Sr. Bisbe, em plau respondre a les consultes i recordar que:

1. El Codi de dret canònic estableix que, llevat de casos de necessitat (perill de mort p. ex.)... “És aconsellable que, ordinàriament, s'administri el diumenge o, si es possible, en la Vigília Pasqual” (C.856).

2. En aquest mateix sentit el *Ritual del Baptisme d'Infants*, en el seu n. 47 diu: “**Com que la Quaresma és un temps de preparació al baptisme dels catecúmens i de renovació de la consciència baptismal dels fidels, sembla oportú que durant aquest temps no se celebri aquest sacrament...**”.

3. També el *Directori de Pastoral sacramental de la Conferència Episcopal Tarraconense*, publicat el mes de febrer de 2001, estableix per a totes les diòcesis de Catalunya que:

- “*La celebració del Baptisme... ha de conservar sempre la seva índole pasqual*”(n. 50)
- “*Per aquesta raó, tot i que pot ser celebrat qualsevol dia, és recomanable celebrar-lo ordinàriament els diumenges o, quan sigui factible, la Vetlla Pasqua*” (n. 51)
- “*...Es recomana que durant el temps de quaresma... no s'administri el baptisme... no es programi en els calendaris baptismals de les parròquies*” (n.53)

4. En el nostre Bisbat de Lleida, després d'haver-ho reflexionat en els arxiprestats, el setembre de 2003, mitjançant la publicació “*Resum de l'estudi realitzat pel Consell Presbiteral durant el curs 2002-2003*”, amb el títol de “*Suggeriments en ordre a la Pastoral del Baptisme*”, s'establí ja que:

- “***En temps de quaresma no s'administri el Baptisme, o si més no, no es programi en els calendaris baptismals de les parròquies***” (&1,7,1)
- “Seria contrari a la pastoral autèntica, fins la més comprensiva, el que el baptisme el consideressin els pares com un acte “a la carta”.

Tot es pot consensuar en un diàleg amistós (temps, dia, hora, formes celebratives, etc.) i cada cas és únic i irrepètible. Però també els bons costums d'una parròquia mereixen respecte per part de tothom” (&1,8).

Aquestes orientacions pastorals no han estat modificades, són, per tant, plenament vigents per a totes les comunitats parroquials diocesanes. La conveniència d'orientar de manera harmònica les famílies que demanen el baptisme per al seus fills i d'expressar la cooperació interparroquial i entre els mossens, recomana que, pastoralment, tots ens atinguem a elles.

Per una altra part cal tenir present també que està establert en el nostre Bisbat que, quan un bateig se celebra fora de la parròquia de residència de la família, cal que els pares demanin al seu rector autorització per a celebrar-lo fora d'ella; el rector de la parròquia on se celebrarà el baptisme els demanarà l'escrit que el de la parròquia de residència els haurà lliurat a l'efecte.

Atentament, agraint la teva dedicació pastoral. Bona Quaresma.

Referent a la utilització de la mascareta en espais tancats

Lleida, 22 d'abril de 2022

Amb motiu de la publicació al Boletín Oficial del Estado del *Real Decreto 286/2022, de 19 de abril, por el que se modifica la obligatoriedad del uso de mascarillas durante la situación de crisis sanitaria ocasionada por la COVID-19*, els criteris més importants a tenir en compte són el de considerar les seves orientacions i mantenir la prudència i el sentit comú que hem practicat durant el temps que dura la pandèmia en l'ús de la mascareta i d'altres mesures d'higiene, per tal d'evitar el contagi i la conseqüent transmissió de la malaltia.

En concret, podem destacar dos àmbits ben diferenciats:

Pel que fa als temples i els espais adjacents, els despaxos, les reunions, les sessions de catequesi...

- les persones usuàries d'aquests espais podran mantenir-se sense utilitzar la mascareta sempre que hi hagi suficient espai com per poder garantir una separació interpersonal d'un metre i mig (encara que no es mantingui en aquella activitat concreta), no hi hagi aglomeracions i es pugui assegurar una ventilació suficient.

- si és el cas que cadascú desitja utilitzar la mascareta, les persones que ho vulguin estaran en el seu dret de fer-ho.
- les persones que atenen els despatxos, en tant que estiguin davant de qui atenen i considerant que la distància de l'ample de les taules és inferior a metre i mig, han de mantenir-se amb la mascareta posada; quan estiguin sols no cal que la portin.

Pel que fa a les celebracions litúrgiques

- el sacerdot celebrant haurà de mantenir la utilització de la mascareta sempre que estigui prop de les espècies del pa i el vi, encara que aquestes estiguin tapades, tret de quan combregui que se la podrà treure en el moment de fer-ho; tot amb la finalitat de que al parlar o amb la pròpia respiració, no les pugui contaminar en cas de ser portador del coronavirus.
- per proclamar la Paraula de Déu i durant l'homilia, es podrà treure la mascareta.
- la invitació a donar-se la pau es podrà fer dient: *doneu-vos un gest de pau*, tot recordant que no cal que sigui estrenyent-se les mans.
- s'haurà de mantenir portant la mascareta mentre distribueix la comunió, podent dir les paraules *el cos de Crist* a cadascú en aquest moment.
- els feligresos assistents podran restar sense utilitzar la mascareta sempre que no hi hagi aglomeracions i es pugui garantir una separació interpersonal d'un metre i mig.

Tot demanant al Crist ressuscitat que ens alliberi d'aquesta pandèmia, rebeu una afectuosa salutació i la nostra pregària.

Síntesis del trabajo de la fase diocesana de preparación del Sínodo

Introducción

Participantes: Ha habido 3 respuestas individuales, 10 de Movimientos/Delegaciones, 2 de instituciones educativas, 17 de parroquias de poblaciones rurales, 9 de parroquias de la ciudad, 5 de grupos de sacerdotes de arciprestazgos, 1 congregación religiosa y una de monasterio. (Señalamos entre paréntesis el número de las respuestas repetidas).

1. Compañeros de viaje

a. Caminamos juntos:

- Todos los que quieran formar parte. Miembros del grupo, delegación, movimiento, monasterio, colegio...
- Quienes seguimos a Cristo (2). Queremos poner en práctica el evangelio en la vida de cada día; los fieles de la misma fe, todos los bautizados (7), responsables de edificar la iglesia, anunciar el evangelio, trabajar por el Reino. Formamos parte de equipos, comisiones, tareas pastorales (3). Quienes van a encuentros de formación, convivencias, excursiones, celebraciones. Somos voluntarios o contratados. Abiertos al barrio y a las necesidades de la vecindad. También quienes solicitan servicios en la parroquia.
- Los que participamos en la comunidad, en la parroquia, la comunidad de creyentes, (8). Los reunidos en torno a la Palabra y de la Eucaristía (3). Con diferentes talentos formamos parte del Reino de Dios. Es importante la comunidad para vivir la fe. Sentir la parroquia como propia (3). Fieles y pastores (6) parroquia y diócesis.
- Colaboramos a diferentes niveles: relaciones de vecindad, deporte, trabajo. Amigos, vecinos y conocidos. Forma parte de la parroquia la gente del barrio y ser de la parroquia hace sentir más cerca de las personas y de la sociedad (2).

b. Quedan al margen:

- Nadie queda al margen (2). Quienes no creen en Jesús. Quienes no siguen nuestros postulados y normas. Quienes ponen palos en las ruedas. Personas que a pesar de no estar en contra no se vinculan, se excluyen voluntariamente (3). No encuentran en la parroquia lo que buscan.
- Quienes no tienen interés, los indiferentes, no están motivados por la Iglesia, no se vinculan, son reticentes (4). Nos encontramos en

otros espacios no parroquiales (sociales, culturales y educativos). Quienes no se sienten motivados por el proyecto de Colegio, No participan en la vida de la comunidad, no la han descubierto (6). Quienes critican lo que hace la Iglesia, aunque sea un bien.

- Sociedad civil: sindicatos, grupos políticos. Personas recién llegadas: migrantes, culturas diferentes (2), de otras etnias. Los sin techo, pobres (3). Gente de otras religiones (3).
- Los jóvenes (7). Los matrimonios jóvenes y por tanto tampoco sus hijos (3). LGTBI. Divorciados. La gente entre 30 y 50 años. Padres de niños NEE. Discapacitados.

Interpelaciones

- Atentos a las nuevas corrientes culturales con el fin de crear puentes. ¿Porqué hay personas que no se vinculan?
- ¿Encuentran la Iglesia demasiado cerrada?
- Faltan testimonios coherentes que faciliten el aproximarse. Nos centramos en actividades y olvidamos la escucha, el diálogo y el trato con las personas. ¿Cómo estar más atentos a lo que sienten los más alejados? ¿Cómo llegar?
- ¿Cómo transmitir la frescura, la novedad de la Palabra de Dios y de la fe? No nos ven cercanos, no llegamos a algunas personas.
- Relativismo cultural.
- Hacemos lo posible por no dejar a nadie al margen.

2. Escuchar

a. Hacia dentro

- Reuniones abiertas al terminar la misa dominical. A través de encuentros (2) del consejo de pastoral (3), del consejo de economía (3) en el despacho parroquial (3) entrevistas personales (3) asamblea parroquial (3) Cáritas (3). A través de los grupos (5), espacios de acogida y escucha (3), conversaciones incluso en la calle. En el colegio en la relación con el alumnado, los padres... Atendiendo a todas las demandas y necesidades (3).
- Con una serie de actitudes: de manera activa, esperanzadora, comprometida, responsable, sincera, con respeto, sin prejuicios, sin etiquetar, abriendo el corazón (4), acogiendo (2), acompañando personalmente, contactando por teléfono y visitando a ancianos y enfermos, por escrito o por las redes sociales, ayudando, sin juzgar. Escuchando algunos colectivos: mujeres (2), divorciados, LGTBI.
- Los sacerdotes dedicando tiempo a la parroquia.

b. En el entorno, sobre todo a los más necesitados:

- Tenemos como referente a Jesús: acoger sin juzgar y al Papa: abierto a todos. Iluminando desde la Palabra de Dios hay que ser instrumentos guiados por el Espíritu Santo.
- Hablamos en encuentros esporádicos en la calle, estando entre la gente (2). En el barrio, con las AAVV (2), en la coral. Conociendo el pueblo. Participando en encuentros o acciones que se llevan a cabo. Algunos echan en falta participar en el barrio y las AAVV.
- Atendemos peticiones y necesidades cercanas, diocesanas y lejanas, nacionales e internacionales. Ayudamos a los enfermos (pastoral de la salud –residencia o domicilio–) (3). Ayuda a mujeres y niños inmigrados –clases, becas para colonias– (2). Ayuda a través de Cáritas (7), Misiones, Ocio educativo (2), en el contacto a través de las asociaciones. Ayuda desde el banco de alimentos y el ropero parroquial. Haciendo campañas de divulgación, redes sociales.
- Los Colegios a través de los proyectos sociales, campañas solidarias, becas y ayudas.
- Algunos dicen que están sin herramientas para hacerlo (2) que estamos encerrados en nosotros mismos, en formalismos.
- Tenemos muchas relaciones con personas y con familias, pero no sabemos si lo que se dice llega a quien corresponde. Colaboramos con otras religiones del barrio.
- Actitudes esenciales: atención, escucha afectiva (necesidades, inquietudes, preocupaciones y anhelos), acogida, descubrir los valores que podemos compartir a la luz del evangelio. Empatía con los cercanos y los pequeños. Entrega coherente. Mostrar misericordia, formar comunidad. Crear puentes afectivos y efectivos (vínculos). Hace falta coherencia del testimonio, que interpele. Testimonios fuertes. Sacerdotes entregados. Decirnos la verdad. Estar alerta, respetar las diferencias. Tomando iniciativas para hablar y compartir. Dar la posibilidad de tomar responsabilidades.
- Diálogo, tolerancia y apertura, personalización. Dialogar de la manera adecuada. Escuchar el pensamiento predominante ahora; hablar de las preocupaciones y temas actuales.

Interpelaciones

- Déficit de escucha hacia los jóvenes (2).
- Faltan espacios y herramientas de escucha, para ser tenidos en cuenta.
- Hace falta más apertura hacia los laicos (2), jóvenes y mujeres (2), ante la crisis socioeconómica o sociopolítica.

- Cuesta decir opiniones cuando se piensa que nada cambiará.
- Se escucha más cuando aportan buenos testimonios.
- Estar en medio de la sociedad participando de las esperanzas, ilusiones y sufrimientos.
- Falta una acción organizada más allá de lo socioeconómico (Cáritas), de relación también con otras culturas.
- El arte y la belleza como experiencias que trascienden a la persona.
- No notamos que se nos pida.
- Faltan personas que ayuden a hacer el análisis y confrontar, con compromiso social.
- Se necesitan equipos de escucha ya cogida.
- Tener un espacio virtual de encuentro (hacia fuera).
- No se ha evolucionado para que la mujer tenga igualdad de condiciones, voz y voto, los mismos servicios.
- Falta la relación de la parroquia con los centros educativos públicos y privados (con el profesor de religión).

3. Tomar la palabra

a. Espacios de participación

- 12 dicen que son suficientes y 12 que no son suficientes.
- Eucaristía. Diálogos cuando termina (3)- Celebraciones litúrgicas y piedad popular (8): rosario, adoración, plegarias, retiros. Catequesis sacramentales. Grupos parroquiales (8), consejo economía (3), consejo pastoral (8). Asambleas (4). Pastoral de la salud.
- Reuniones (5) Grupos de Revisión de vida. Delegación. Encuentros de formación (4)- Salidas o peregrinaciones(2).
- Redes sociales y equipo de comunicación. Redes de comunicación digital. Carteleras. Buzones para sugerencias o propuestas.
- Servicios parroquiales.

b. Para potenciar los espacios de participación es necesario...

- Preguntar, escuchar el Espíritu Santo (2). Vivir la Eucaristía, contacto íntimo con el Señor en comunidad.
- Dar voz a los grupos parroquiales (4): liturgia, canto, Cáritas. Mejorar la comunicación interna (transmisión entre grupos y a toda la comunidad). Difundir Cáritas (no sólo como asistencialista: “Troballes”). Difusión de lo que se hace en la parroquia (correo electrónico). Las redes son un medio de encuentro.

- Presencia de niños, adolescentes y jóvenes (4). Hay mucha gente muy mayor. (2) Promover la continuidad de los niños de primera comunión. Hacer salidas, peregrinaciones, excursiones con jóvenes (2). Encuentro con los jóvenes de colonias.
- Crear órganos de reflexión (4). Razonar las aportaciones. Compartir las responsabilidades.
- Crear un ambiente familiar, de decisión (2). Sentirnos más comunidad; que los grupos alimenten la vida de la comunidad. Ver la comunidad coma propia, que esta (nosotros) se preocupa de todo.
- Aprovechar y renovar todo aquello que está a nuestro alcance y pertenece a la comunidad. Lo que tenemos no se usa, quizás no nos sentimos comunidad y no estamos acostumbrados a compartir y a aportar. Tenemos que procurar el mantenimiento de los materiales y de los talentos que animan la comunidad. Hay que ver si se aprovecha lo suficiente. Hay que acompañar a los usuarios de los espacios.
- Coordinación periódica. Aproximarse más a los catequistas. Promover encuentros con los padres de la catequesis.
- No cubrimos las necesidades de las personas y de la comunidad.
- Hacer más visitas a parroquias, a las delegaciones diocesanas, para conocer y compartir las necesidades.
- Potenciar las reuniones formativas (antes de las peregrinaciones). Formación bíblica.
- Potenciar las fiestas tradicionales como las que homenajean a la vejez, y la vida parroquial.
- Invitar a otros a venir (2). Promover actividades de más integración. Hacer encuentros con los cristianos ortodoxos del pueblo. Promover plegaria interconfesional.
- Actitudes: concienciar de que hay que participar e implicarse (2). Estar todos disponibles (2), cercanos para escuchar: teléfono. WhatsApp, correo. Crear vínculos. Convertirnos y mejorar nuestras actitudes y hábitos. No humillar a nadie, no actuar con clericalismo. Diálogo sincero y libre (2). Acoger, comprender, aceptar, darnos amablemente. Dejar hablar. Dar ejemplo. Valorar lo que hacemos (2). Continuar creando vínculos con otras entidades.
- En la Unidad Pastoral (creada hace unos años): elaborar un nuevo proyecto pastoral y constituir equipos conjuntos de las diferentes parroquias.

c. Para hacer oír la voz en el entorno sociocultural es necesario

- Seguir los pasos del Evangelio. Evangelizar, no tener miedo de proclamar a Jesucristo en los ambientes culturales.
- Animar para que se sienta la parroquia como propia. Estar atentos a las necesidades de la gente. Organizar tertulias sobre temas de actualidad.
- Dar autonomía al laicado (no apoyarse siempre en el sacerdote o en el equipo dirigente).
- Promover cambios profundos que comporten el retorno a la fe. Trabajar en la familia: anuncio claro del mensaje de Jesús. Promover la formación cristiana para poder dar razón de la fe, sin miedo ni vergüenza.
- Materiales de reflexión y plegaria (web, redes sociales).
- Testimonio personal de quienes participan en la comunidad. Escuchar testimonios proféticos y creíbles. Más vida activa, dando ideas, atención y participando (2). Encuesta a las familias del pueblo.
- Reforzar el sistema de comunicación: redes sociales (10), WEB (6). Presencia en la prensa: hacer llegar noticias de Iglesia (4). Cartas al director. Comunicar bien y con respeto. Difusión de las actividades. Que los boletines parroquiales lleguen a la gente (7). Hacer visibles nuestras propuestas: trípticos y carteles en la parroquia. Poner los locales parroquiales a disposición de las entidades del barrio.
- En las celebraciones de exequias, visitar a las familias de los difuntos, anunciar la esperanza.
- Presencia en el barrio, en las fiestas locales. Diálogo con los Ayuntamientos sobre las necesidades de la parroquia. Colaborar con las AAVV (6) y el Ayuntamiento (2) con las entidades culturales o de patrimonio (4). Pesebre viviente, chocolatada... Promover actos en consonancia con la fe y la caridad. Vinculación a entidades lúdicas y deportivas (2). Participar en órganos municipales, comarcales, provinciales (3).
- Actitudes: evitar la ostentación, conversión interior, gestos y acciones. Boca-oreja. Diálogo prudente y constructivo.

d. Hablar con claridad. Dificultades y retos

- El ambiente sociocultural no es favorable. Los cristianos vamos contracorriente. Nos cuesta mucho porque parece que la religión no sea necesaria. Indiferencia (3). Estamos en nuevos tiempos donde hay rupturas familiares y desvinculación. A muchos no les interesa lo que hace la Iglesia: consumismo, frialdad (4), rechazo, hedonismo.
- Estamos contaminados por la laicidad y el falso respeto a los demás, por el relativismo. Acecha el respeto humano y el miedo a no ser

aceptados. El testimonio debe ser coherente. Tenemos dificultades en hablar de Jesús, de poner palabras a nuestro testimonio, de dar razón de nuestra fe y esperanza. Queremos manifestar a Jesús, contentos de ser cristianos, con actitud positiva, no queremos perdernos en adaptaciones de carácter oriental y queremos comunicar una fe verdadera. Hay dispersión.

- Ante la incomprensión de la liturgia cristiana hay dificultad para explicarla (2).
- Hablamos con claridad en nuestro ámbito (3). Grupos de WhatsApp llegan a muchos (externos a la comunidad). No sabemos comunicar hacia “fuera”. Nuevas maneras. Faltan espacios donde ser escuchados, no hay un canal claro.
- Conseguir ser una sola voz. Falta formación cristiana que dé contenido a la fe que se quiere proclamar. El diálogo debe ser prudente, constructivo, aportar esperanza y escuchar.
- Hay “reparos” al compartir la alegría de la fe, aunque no hay tantos prejuicios como hace unos años. Falta formación doctrinal. No sabemos qué hay que anunciar, da miedo. En algunos espacios eclesiales es difícil hablar de ciertos temas porque provoca división y enfrentamiento.
- Valoramos el voluntariado y la ayuda a los demás. Nuevas tecnologías (falta quien quiera llevar la web).

Interpelaciones

- Preocupación por los que no vienen. Estamos a su servicio. Preocupación por transmitir a la sociedad actual Jesucristo en la vida. No podemos vivir de espaldas a Dios. Abrir un proceso renovador, si el mensaje aparece como “antiguo” resulta más complicado que la gente se acerque.
- Recuperar colectivamente el sentido y la cultura religiosa.
- No sabemos cómo salir “fuera”. Falta espiritualidad en la sociedad, sobre todo en los jóvenes y los de mediana edad.
- Empoderar a los catequistas con más responsabilidad en las parroquias.
- Celebraciones excesivamente pasivas de la Eucaristía. Hay que dinamizar las ceremonias. Marchamos deprisa después de Misa. Tenemos demasiado “trabajo” para disponer de tiempo para las reuniones.
- Falta crear espacios de reflexión, para poner en común criterios y propuestas.

- Debemos contar con las fuerzas de que se disponen. Buscar personas que puedan hacer aportaciones. Abrir espacios de participación. Escuchar las demandas y detectar necesidades (3). Falta más participación de laicos, de mujeres en el ministerio sacerdotal.
- Estamos estancados, sin empuje, sin interés (2), sin demandas. Faltan propuestas creativas (2).
- Motivar entre los cargos públicos (ayuntamientos, trabajadores sociales) a potenciar los espacios comunes. Hay desconfianza en las noticias que se publican de Iglesia; la información no se corresponde con la realidad.

4. Celebrar

a. Qué hacemos para fomentar la oración, la escucha y la acogida de la Palabra de Dios

- Celebrar la Eucaristía para vivir en comunidad (4). Despierta la conciencia de amar a Dios y a los demás. Vivir y compartir la Misa (2) de manera consciente, viva e ilustrada. Celebrar con dignidad y sentido de lo sagrado. Reflexión de la Palabra de Dios en la Eucaristía. Interiorizar los momentos de oración. Participar en la Eucaristía con las respuestas (2), el silencio. Es una ayuda cuando el sacerdote vive la celebración. Adaptación de las imágenes a las lecturas. Grupo de liturgia, para preparar la Eucaristía (2), preparar a los lectores. Aprovechar los tiempos fuertes: Adviento-Navidad, Cuaresma-Pascua. Retiros espirituales. Preparar bien las homilias y las predicaciones. Cuidar la limpieza y el decoro de los espacios. Distribuir por meses las responsabilidades parroquiales (por calles del pueblo).
- Participar en las celebraciones de la liturgia de las horas (4), rosario (4), sacramento de la reconciliación (2), vía crucis, adoración (4), mes de mayo y del Sagrado Corazón. Acompañar en la piedad, mejorando, preparando las intervenciones. Crear espacios de silencio y plegaria (5). Atención y cuidado de la oración comunitaria (2). Orar al inicio de las reuniones (4). Catequesis familiar. Espacio orante. Adoración del Santísimo. Oratorio con niños (3), traslucir "Dejad que los niños vengan a mí". Adaptar la liturgia a la propia realidad comunitaria.
- Ayudar en la vida cristiana, animar. Ofrecer los sacramentos y la formación adecuada. Grupos de formación (2). Escuela de plegaria. Catequesis de niños y de adultos. Grupo de lectura de la Biblia (2). Semana bíblica. Aprovechar recursos: canciones y videos.
- Abrir las puertas del templo todo el día. Notificar las actividades de las parroquias. Hacer salidas y encuentros.

b. Las celebraciones son participativas y vivas porque...

- Mucho (3) Bastante (2) Depende. Normales. Silenciosa, respetuosa. Falta preparación para hacerla más atractiva. Hace falta diálogo entre sacerdotes y feligreses, que confíen en ellos. Se hacen homilias llanas, comprensivas por la sencillez y profundidad. Hay acogida. No acaba de funcionar el dar voz a los asistentes para comentar las lecturas. Se hace plegaria participada.
- Las celebraciones son participadas, preparadas por diferentes personas: cantos (10), lectores (10) y moniciones (2), voluntarios que hacen la colecta, plegarias (2) y ofrendas (2). Con las familias de catequesis participan los niños y los padres (4) haciendo peticiones, oraciones, ofrendas. Las pantallas audiovisuales ayudan. En el momento de la poscomuni3n se hace la lectura de alg3n documento (Amoris Laetitia) y avisos del Obispado (Delegaciones, Instituto de Ciencias Religiosas). En el colegio hay mucha participaci3n del profesorado en la preparaci3n, conectan con los que celebran.
- Es necesario que se conozcan y se estimen las personas de la comunidad. En alguna parroquia la gente es muy mayor y a veces no contesta, no canta, no quiere leer (asiste, pero no participa activamente). La participaci3n de diversos grupos en la eucaristía debe servir para conocerse, sentirse acogido y aceptado en familia, con espíritu fraternal.

c. ¿Qué posibilidades tenemos para mejorar?

- Acoger al que se acerca a la celebraci3n ocasionalmente, escuchar. Cuidar del templo. Participar motivados y preparar a nivel comunitario la Palabra. El testimonio ayuda a despertar la conciencia de los otros. Valorar a las personas que colaboran en alg3n servicio. Adaptarse a los asistentes para que se comprenda lo que se celebra y se convierta en vida. Las homilias deben tener un lenguaje directo que hable del mensaje del amor de Dios y la vocaci3n de servicio de la Iglesia. Los temas de actualidad deben abordarse para que la palabra de Dios llegue a la gente. Hay que actualizar el lenguaje para que sea llano, comprensivo (2) y atractivo. Hay que revisar los ornamentos lit3rgicos para que sean menos ostentosos. Cuando la comunidad es de personas mayores no saben c3mo hacer, ven pocas posibilidades. Hay que acompa1ar y acoger m3s y mejor a quienes vienen a la celebraci3n para ser corresponsables. Cuesta encontrar colaboradores.
- Las celebraciones se pueden preparar desde la catequesis, se puede generar calidez desde el amor por la comunidad. Hay que tener

paciencia. Ver al sacerdote celebrar de forma digna, pausada y sin prisa, con devoción, ayuda (2). Cuesta la integración de algunos sacerdotes de otros países. No se adentran en la parroquia. Es necesaria la escucha personal y comunitaria de la Palabra. Ayuda a la formación bíblica.

- Puede ayudar: los grupos de liturgia (5), tener un grupo de preparación de la homilía (2), dar más entrada a los laicos, a las mujeres en la predicación, formación del grupo de lectores (6) preparar las oraciones, hacer plegaria de adoración (2), silencio (2), meditación, aprender de la *lectio divina*. Recuperar la devoción del rosario. Tener unidad de criterio al preguntar y señalar dónde hay que poner más atención. Reforzar los cantos, la música, prepararlos (8) y tener un equipo de sonido adecuado (3).
- Puede ayudar en las celebraciones el proyector (6) y las nuevas tecnologías (2). Organizar charlas y actividades para los niños, acompañarlos para hacer plegarias, usar el canon de los niños en las celebraciones de la catequesis. Se pueden publicar en la web/red social el comentario del evangelio del domingo.
- Valorar periódicamente las celebraciones y los servicios. Se puede tratar que las reuniones empiecen/acaben con una eucaristía. Que la mujer tenga más responsabilidad en las celebraciones.

5. Corresponsables en la misión

a. ¿Conscientes de la misión como bautizados? ¿Qué debemos mejorar?

- Sí, pero no somos lo suficientemente responsables, algunos sí (7), no mucho, la mayoría no son conscientes de lo que implica, de su significado (3). Algunos no quieren responsabilidades en la parroquia. Hay que ser testigos, nos queda mucho por entender y vivir. Debemos seguir dando a conocer a Jesús (4), profundizar más en la experiencia de fe. Hay que actualizar nuestra misión en cada momento y lugar donde estamos, como Jesús; hemos de actuar básicamente para que el mundo viva el Reino de Dios entre nosotros. Debemos dejarnos estimar.
- Debemos crecer como laicos y no ser sólo receptores de servicios. Hay que mejorar el sentido de pertenencia como un servicio y como vocación propia del laicado (Delegación de Cáritas). Dentro de familias creyentes, los hijos no quieren seguir. Cada uno debe descubrir sus dones para ponerlos al servicio. La sociedad es muy compleja y la gente tiene más fe de lo que parece. Es necesario que nos relacionemos e invitemos a personas nuevas, hay que caminar

con los demás y releer la vida a la luz del Evangelio (2). Debemos cuidar a las personas para que no se quemem.

- Hace falta iniciativas para los jóvenes (tenemos dificultades con ellos); invertir en pastoral juvenil (2), en estructuras para niños y jóvenes. Tenemos que buscar más colaboración en catequistas y animadores de la fe, atraer a los jóvenes e implicar a las familias. En la parroquia debemos realizar encuentros abiertos. En el Colegio se acompaña a los jóvenes en la fe.
- A través de la formación (4), de los cursos de agentes de pastoral o de animación de comunidad, así como en la formación en seminarios, desde el atrio de los gentiles o de las conferencias. Algunas parroquias hacen catequesis antes de la Misa dominical. Se puede preparar o realizar la liturgia de la Palabra, promover actividades entre diferentes parroquias del arciprestazgo. Se puede mejorar la catequesis del bautismo, la eucaristía, las actividades de la Delegación. En ocasiones da la impresión que la fe religiosa es poco cristológica.
- Actitudes: Hace falta valentía. Hay cierta vergüenza de anunciar a Jesucristo incluso a la familia. Es necesaria alegría, disponibilidad, generosidad, acogida, fraternidad. Falta compromiso de vida (2), coherencia y ejemplo (3).

b. Qué hacemos para suscitar vocaciones al servicio de la comunidad.

- Hay un esfuerzo de todos para hacer Iglesia. Hoy no está de moda la fe. Ser testigo con valentía y promover el espíritu de comunidad. Hay que orar a Dios, a la Virgen (11). También a S, José. Tenerlo presente en la Eucaristía y otras celebraciones. Animar a los niños de catequesis a hacer de monaguillos y fomentar su proximidad al altar (misa, lecturas, plegarias).
- En el monasterio se reúne la comunidad y se toman decisiones comunes.
- Hay que motivar para participar en la parroquia a través de las homilías, la relación personal, etc. Dar a conocer lo que se hace en la Delegación. Velar por la acogida en la catequesis y el servicio de Cáritas. En catequesis se explican las vocaciones. Hacer que los grupos funcionen. Emprender iniciativas para jóvenes, involucrarlos (2). Las personas capacitadas deben ser humildes para reconocer sus posibilidades.
- Se ve dificultad cuando la gente de la parroquia es muy mayor. Hay que pensar cómo incorporar nuevos voluntarios y estar abiertos a todo el mundo que quiera participar. Hacer romerías o peregrina-

naciones. Invitar de nuevo a personas distantes a las actividades parroquiales.

- Descubrir personas con inquietudes y hacer propuestas personales (5), fomentar el servicio a los demás. A veces nos lamentamos más que no hacemos. Sensibilizar, concienciar a la comunidad de la necesidad de vocaciones. Acompañar, hacer el seguimiento. Ser misioneros en la familia, con los amigos. Pedir la colaboración (2) para dar clases en Cáritas, para hacer el belén, para ornamentar la parroquia en Pascua. Convocar para diferentes servicios y conocer a los candidatos.
- Colaborar con el barrio. Descubrir el compromiso concreto en el propio trabajo. Dar ejemplo y vivir con alegría en el servicio que se hace a la comunidad (3). Estar presentes en medio de la gente, activos y comprometidos. En el Colegio acompañar a los alumnos. Escuchar testimonios.
- Hay una dificultad para las vocaciones sacerdotales, hay que tener presente todas las vocaciones cristianas, profesionales, de catequistas, de formadores... Los sacerdotes hablan con algún joven concreto. Hay que explicar las necesidades de la parroquia, de ministros extraordinarios.
- Colaboramos con los demás, abiertos a las delegaciones (Cáritas y Catequesis) y movimientos (2), participando en las reuniones arciprestales y diocesanas (2), en el área de evangelización y de formación, colaborando entre pueblos vecinos (sobre todo los sacerdotes).

Interpelaciones

- Relevo generacional de responsables

6. Dialogar en la Iglesia y la sociedad

a. ¿Qué espacios tenemos de participación? ¿Qué tenemos que hacer para avanzar?

- A nivel interno tenemos: asambleas (4), consejo de pastoral (4), consejo arciprestal o parroquial (3), de Economía, conferencias, encuentros de catequesis (2) y de formación, retiros, comisiones, encuentros estatales de movimientos o delegaciones, jornadas (4). Disponemos de grupos parroquiales de catequesis (3), Cáritas (5), coral, vida ascendente (4), pastoral de la salud. Hay reuniones de la red de movimientos y de áreas de trabajo, coordinaciones (2), encuentros personales, encuentros de plegaria, peregrinaciones y servicio de escucha. Tenemos el correo, teléfono, WhatsApp, el

diálogo al final de la Misa dominical y el contacto verbal. Existe el intercambio de experiencias de vida.

- Para avanzar hay que centrarnos en Jesús. Debemos dar una atención fraternal a quienes se aman para hablar, informarse o pedir.

b. Para fomentar el diálogo con el entorno proponemos/ nos hemos dotado de:

- Presencia en las realidades vivas de la gente y en sus luchas: AMPA, movimiento vecinal, sindicatos, movimientos sociales. Hay coordinación entre barrios o con las entidades del mismo barrio o del municipio (culturales y sociales) (3), la mesa de infancia, las AAVV (5), se hacen escritos en los medios de comunicación (2), la radio y las redes sociales. Proponemos recuperar alguna tradición perdida. Se dialoga sobre las procesiones de Semana Santa, la Fiesta Mayor o Patronal, etc. Se propone incrementar la comunidad cristiana con entidades que tienen que ver con la vida parroquial.
- Preocuparse de las fiestas relacionadas con el trabajo: 1 de mayo, trabajo decente, día de la mujer trabajadora.
- En las entidades educativas hay interacción con el alumnado y entre instituciones (Universidad, Diputación, Ayuntamiento). Se participa en Jornadas de Pastoral educativa.
- Se hacen tertulias una vez al mes de carácter social, de actualidad, de formación. Se pueden ofrecer actividades socioculturales en los espacios parroquiales. Se puede hacer una fiesta intercultural del barrio.

c. Cooperamos, nos coordinamos...

- En los diferentes grupos: catequesis infantil (3), Cáritas (3), vida ascendente (2), equipo arciprestal (2), catecumenado (6), Delegaciones (colonias, misiones, FVB, salud...). En el Consejo arciprestal, parroquial (2), de economía (2), en la unidad pastoral. Hay colaboración para sustituirse en un servicio pastoral. Se propone participar en el Instituto de Ciencias religiosas (3), en la Red de entidades, en la Delegación de Misiones o en los MCS. Se comparte entre Delegaciones y Movimientos. Se fomenta la solidaridad dentro de la parroquia y en el entorno social de nuestros pueblos.
- Cáritas diocesana coopera con las Cáritas parroquiales: (servicio de acogida laboral), día del trabajo decente. Con los grupos JACS (gente sin hogar), "Arrels" y Jericó (dos asociaciones de Iglesia que atienden a inmigrantes...).
- Tareas pastorales con los sacerdotes (3), con del delegado del Obispo. Trabajo entre Delegaciones. Hay reuniones de Apostolado Seglar.

- En los encuentros de la diócesis: Misa crismal (2), Asamblea diocesana (2) en las áreas de formación o evangelización. Se participa en los espacios diocesanos o parroquiales.
- Monasterio: acoger lo que se presenta desde el Obispado, parroquias y movimientos, en la plegaria.
- Diálogo con el Ayuntamiento por medio de la cultura, el patrimonio, las asociaciones.

Interpelaciones

- La Covid ha detenido encuentros y formación. Reagrupar arci-prestazgos y delegaciones para no diversificar esfuerzos. En una sociedad plural y con rupturas debemos reconstruir la sociedad, coser la realidad.
- Transmitir las inquietudes. Es necesario que los cristianos sean ejemplo, empezar por cambiar nosotros y no tanto por cambiar a los demás, ser cristianos coherentes, santos y apóstoles, cuidando de cómo vivimos. Hay que actualizar el mensaje en el entorno social del pueblo. Hay que sentir a los demás como del propio grupo y aportar esperanza. Estar “en salida”.
- Conviene una Revisión de Vida como Institución. Ver la apertura para conocer a los demás. Falta organizar espacios de diálogo parroquial. Conviene compartir experiencias (2), comentarios, dudas, en espacios de reflexión.
- En los Consejos hay diálogo sobre lo que se hace; no lo suficiente sobre el cómo y el porqué.
- Falta comunicación y relación entre diócesis. Falta diálogo/interés más allá de la propia parroquia para conocer la problemática de la Iglesia.
- Las comunidades religiosas van cada una a su ritmo en las parroquias.
- Hay que promover los animadores de comunidad y el programa de temporeros y asentamientos en las parroquias. También la formación permanente (2).

7. Con otras confesiones cristianas

a. Mantenemos las relaciones...

- No tenemos (10) o muy poca. No hay demasiado diálogo. Buena relación (2). Pocas experiencias, pero muy positivas. Las actividades que hacemos están abiertas a todos, se participa en actos conjuntos. El grupo de trabajo de comunicación debe velar especialmente en este campo.

- Tenemos relación de vecindad, sin participación de la parroquia. No hay mucho interés y hay desconocimiento (2). Hay relación a nivel personal (no espacios ni encuentros de comunidad) (5). Se participa en tertulias del proyecto “Hecho migratorio”. Es una relación buena, de acogida, de escucha, de respeto, sin discriminación. El diálogo versa sobre aspectos sociales o sobre los problemas del barrio.
- Con los ortodoxos en algunas ocasiones se han cedido los espacios parroquiales para funerales (2) o hemos celebrado la Pascua juntos (cuando ha coincidido la fecha). A través de Cáritas hay relación de ayuda.
- Con los evangélicos de Filadelfia hay cordialidad y son usuarios de Cáritas.
- Alguna parroquia tiene lazos con la comunidad bautista, la comunidad evangélica del barrio, los protestantes. Los sacerdotes del pueblo tienen buena relación con ortodoxas y anglicanos.
- Algún Movimiento Apostólico explica sus objetivos a personas de otras confesiones. El Instituto de Ciencias Religiosas propone cursos, charlas, conferencias, Atrio de los gentiles, interactuando con otras confesiones cristianas.
- El colegio busca el equilibrio con los alumnos y las familias.
- En la semana por la Unidad de los cristianos se participa en el encuentro ecuménico.

b. Hemos encontrado alegrías

- Hacemos alguna actividad o campaña juntos. Todo el mundo se encuentra bien, creyentes y no creyentes, cuidando no herir sensibilidades. Aportamos: conocimiento, apertura, otras formas vivenciales y riqueza cultural. Enriquece la vida de la Iglesia. Existe el retorno a la Iglesia de personas alejadas.
- En el Instituto de Ciencias religiosas se crean puentes por medio del Ciclo de conferencias con otras confesiones y otras religiones.
- Actitudes: acogida (2), diálogo, cohesión, amistad, tolerancia, alegría de ayudarnos, respeto, comprensión, buen entendimiento, hermandad (3), sentirnos compañeros de camino, y acompañamiento en la fe y en la caridad.
- Satisfacción por compartir el templo con motivo de los funerales.

c. Dificultades

- No hay. Hay que participar en la Oración por la Paz y el Encuentro ecuménico.

- El idioma (2). El tiempo: no se llega a todo. La pandemia nos ha frenado, falta concretar iniciativas. No sabemos cómo relacionarnos con ellos. A veces cierta apatía y resentimiento impide la buena relación. El entorno sociocultural no favorece la reflexión y el silencio. Ante ciertas iniciativas, no las comprenden (Medalla milagrosa).

8. Autoridad y participación

a. Hacemos con la corresponsabilidad de todos

- Todo lo hacemos entre todos (4) corresponsablemente. Son los sacerdotes quienes tiran del carro. Se marcan objetivos a principio de curso, aunque no siempre se velan y revisan. En algunos lugares cuesta mucho porque no se quieren responsabilidades.
- Está el Consejo de pastoral (7) el parroquial (7), el de economía (3), hay comisiones de trabajo, grupos de Revisión de Vida, jornadas. Reuniones de: plegaria, liturgia (5), Cáritas (7), pastoral de la salud (7), grupo de mujeres (2), catequistas (10), vida creciente (5), coral (5), grupos de matrimonios (2), grupo de limpieza (3), ministros extraordinarios de la eucaristía, grupo de colonias/ocio/Mijac (3), cofradía, lucha contra el cáncer, banco de los alimentos/ropero.
- Hay además actividades y celebraciones con buena participación de los grupos (5). Se organiza la Semana Santa, fiestas del pueblo (patronales).
- En el Colegio se realizan campañas de solidaridad, celebraciones del calendario litúrgico, día de la Paz y fiestas patronales. En El Instituto de Ciencias religiosas hay varios órganos directivos donde se ejerce la corresponsabilidad. En la Fundación Virgen Blanca hay una organización donde se participa a través de la escuela, el Servicio de Colonias, el tiempo libre y los proyectos socioeducativos. En los Movimientos se participa activamente en diferentes Delegaciones.
- Impulsado desde el Consejo de Pastoral parroquial se realiza el comedor infantil y un grupo de estudio bíblico. En otros lugares se enseña catalán a los inmigrantes y se hace refuerzo escolar a niños.
- Acoger iniciativas de piedad popular de fuera de la parroquia y también diocesanas.

b. Para promover la participación, el voluntariado, ministerios laicales y de servicio hacemos

- Todos somos responsables de todos los grupos y de todo lo que hacemos. Se constata que la mayoría es gente mayor (3) con mucha diferencia en las vivencias respecto a los jóvenes. Algunos dicen que no hacen nada de momento. Se promueve el diálogo, se escucha,

- se habla abiertamente, se proponen tareas, se ruega-discierne-actúa, se impulsa la creatividad. Se anima a hacer servicios, a colaborar y se dan a conocer las necesidades (4) aunque la respuesta a veces es escasa y el compromiso dura poco (no se quieren responsabilidades).
- Se organizan los equipos de trabajo, los encuentros y las actividades. Hay animadores de comunidad, agentes de pastoral y personas responsables.
 - Se celebra la eucaristía dominical. Se hace pedagogía en los Consejos (pastoral, economía) y grupos. Ministros extraordinarios de la Eucaristía (2). Animadores de comunidad (2). Agentes de pastoral.
 - Se “tapan agujeros” buscando personas. Hay que implicar más, presentar iniciativas que animen e invitar personalmente (2). También se hacen llamamientos generales a participar en los grupos (avisos pos Eucaristía).
 - En cuanto a la formación de los catequistas (hace falta mayor responsabilidad de los laicos y no depender tanto del visto bueno del rector) agentes de pastoral y ministros extraordinarios de la eucaristía. Se divulga la formación del Instituto de Ciencias Religiosas.
 - En cuanto a actividades se promueve “venta de flores para proyectos de Manos Unidas”, recogida de alimentos en Navidad o sorteos en favor de la parroquia. Se cuida de la “belleza” del templo: flores, manteles... En el colegio hay proyectos de ayuda, de donación de sangre, de colaboración con el banco de alimentos, de ayuda entre alumnado de diferentes edades. En la Fundación de tiempo libre se forma monitores para el ocio educativo.
 - Se agradece la ayuda prestada.

c. Valoración del trabajo de nuestros organismos en nuestra realidad pastoral

- La valoración es buena, positiva (10). Tras el parón de la pandemia ha habido la reanudación (2) a la que ha ayudado el Sínodo. Pero también hay un desconocimiento del Obispado, de sus organismos y de lo que se hace (2). Se considera que en la ciudad es más fácil que en los pueblos. Hay que trabajar para promover la diócesis y para implicar a todos en la vida diocesana. Las actitudes son: comprensión sin juzgar, espíritu fraternal y de acogida, diálogo, participación, responsabilidad, atención a los signos de los tiempos y acoger a todos, sin perder las ganas, emprender acciones encaminadas a mostrar la misericordia divina y para conseguir la credibilidad de la Iglesia.
- Los Consejos ayudan a los sacerdotes. Quienes colaboran, se muestran muy participativos, a veces son demasiado dependientes

del sacerdote. Cuando hay poco conocimiento de lo que se hace, sólo se siguen las indicaciones externas. Falta formación (2). Hay mucha gente mayor, falta el relevo de jóvenes, de gente de media edad. La gente no quiere comprometerse y hay que vigilar la comodidad para no perder dinamismo. Cuando hay coordinación y colaboración se hacen muchas cosas. La gente con buena voluntad facilita el trabajo en equipo.

- Se invitan personas a servicios o necesidades puntuales. Cuesta encontrar catequistas para preparar la primera comunión o la confirmación porque la gente está muy atareada.
- Pesa mucho la estructura de funcionamiento que se ve como una imposición. No genera el sentimiento de poder participar y ser escuchado. Falta coordinación del trabajo del clero y de los laicos.
- En el Monasterio se siguen las indicaciones del Sr. Obispo: se reza para que haya miembros comprometidos en la acción pastoral.

d. Tenemos como herramientas para mejorar:

- Hacer pedagogía sobre la sinodalidad y la corresponsabilidad. Fortalecer la unidad y la armonía. Ver si sentimos alegría por caminar y pensar juntos. Promover la cultura de la unión frente a la de la disgregación.
- Promover la lectura, el mensaje y los valores de los evangelios.
- Buscar un nuevo modelo de catequesis de niños: con los animadores que tenemos, buscando continuidad, con la catequesis familiar y siguiendo las indicaciones del Secretariado Interdiocesano de Cataluña. Incentivar la catequesis de adultos: catecumenado y confirmación.
- Dedicar más tiempo al otro, tiempo de relación. Recuperar la escucha y el encuentro. Ser más dialogantes (4). Hacer lo que esté en nuestras manos, también fuera del templo con la gente del pueblo.
- Valorar y hacer el seguimiento de lo que hacemos. Hacer actividades con el resto de los grupos del movimiento. Buscar relevos que aporten ideas nuevas y hacer propuestas a personas concretas. Motivar más a los jóvenes.
- Hacer mejor difusión informativa de lo que se hace y de lo que se vive. Mejorar la comunicación, pedir opiniones a miembros de la comunidad (2).
- Colaborar con la parroquia, con la Iglesia. Dinamizar las áreas con programaciones claras. Dar respuesta a preocupaciones y necesidades pastorales. Que los consejos parroquiales o arciprestales

sean representativos de la comunidad, con comunicación entre ellos y el resto.

- Cambiar la actitud: crear conciencia del voluntariado entre los contratados. Trabajar para tener agentes de pastoral con capacidad para asumir tareas y para implicarse. Formación. Potenciar y abrir los diferentes ministerios laicales.
- Trabajar por la plena igualdad hombre-mujer.

9. Discernir y decidir

a. Cómo se toman las decisiones a la comunidad eclesial

- Referente: las primeras comunidades cristianas: vivir en comunidad bajo la acción del Espíritu Santo. Al estilo de Jesús: caminando juntos.
- Monasterio: todas reunidas: votación secreta.
- Colegio: reuniones de equipo
- En la línea de la sinodalidad. Haciendo piña entre todos (4). Es la suma de la comunidad, el sacerdote y las delegaciones diocesanas. Desde el consenso, colaboración con responsabilidad. Buscando lo mejor para los nuevos tiempos. Son los feligreses que vienen. En las pequeñas comunidades de los pueblos, al final de la misa se toman las decisiones entre todos. Se dialoga teniendo en cuenta a las personas necesitadas. Haciendo asamblea, consultando a todos. La comunidad expone el tema y el Consejo valora y decide.
- Delegación: asamblearios, los equipos explican y valoran lo que quieren. De manera colegiada, por consenso (3).
- Diálogo entre los grupos (catequistas, lectores, Cáritas...).
- El rector más el Consejo parroquial (6). El rector más el Consejo Pastoral (4) o el de economía.
- Demasiado jerárquica. Piramidal. El equipo de sacerdotes (2). Terminamos diciendo: lo que usted diga padre. En los grupos se funciona más sinodalmente, diciendo y proponiendo opiniones. Hay personas a las que les da miedo expresar su punto de vista. Falta diálogo y discernimiento entre los sacerdotes de las parroquias.
- No hay experiencia de participación. Falta formar el Consejo de Pastoral.
- Hace falta formación para el acompañamiento espiritual, de las personas que se quieren casar, de los matrimonios, etc.

b. Iniciativas para sensibilizar y potenciar la participación y responsabilidad de laicos y laicas.

- Somos hombres y mujeres que trabajan juntos, que ponen los talentos al servicio del Reino, según las capacidades de cada uno para hacer diversos servicios y adquirir diversas responsabilidades. Ser creativos para encontrarnos, estar disponibles y ser cercanos.
- Participar en este Sínodo. Reactivar grupos. Constituir el Consejo de Pastoral y consolidar los encuentros periódicos.
- Reunión trimestral abierta a todos para tratar temas de la parroquia. Reuniones informativas y formativas donde intercambian opiniones: asambleas (4), encuentros, celebraciones, grupos de Rescisión de Vida.
- Implicar a la gente en las celebraciones: grupo de cantos, lectores, catequistas. Promover la liturgia familiar: padre- madre-hijo lectores dominicales. Liturgia de la Palabra realizada según las calles del pueblo (buscando varios lectores). Invitar a implicarse y participar en las celebraciones.
- A través de las homilías, las tertulias o los boletines parroquiales.
- No hemos hecho ninguna (2).
- Formar un equipo permanente en el Consejo de Pastoral. Formar niños y niñas de comunión y confirmación como catequistas.
- Hacer llegar a todo el mundo que las parroquias son un espacio de acogida y de encuentro. Invitar a realizar tareas concretas, invitar a los grupos y a tomar responsabilidades.
- Coordinados con otras Delegaciones, Cáritas, Parroquias... Las congregaciones suelen estar coordinadas, las parroquias depende del cura.
- Mejorar la gestión, la comunicación de temas y decisiones del Consejo.
- Instituto de Ciencias religiosas: formación reglada: cursos, seminarios, conferencias, animadores de pastoral y agentes de comunidad.
- Actitud: hay que cambiar: hablar, escuchar, dialogar (3), implicarnos, formarnos, escucharnos, espíritu de servicio y pies en el suelo en medio las realidades que nos rodean.

Interpelaciones

- No dejar a nadie atrás. Avanzar juntos a las personas mayores, a los enfermos, a los jóvenes...
- Evitar que lo hagan todo los mismos, buscar muchas colaboraciones.

10. Acciones previstas para formarse en la sinodalidad

- Principalmente: formación bíblica, de catequistas, padres de catequesis y lectores. Formarse en la sinodalidad: escuchar, discernir, decidir. Participar en los cursos del Instituto de Ciencias Religiosas. Formación en la parroquia (liturgia, catequesis), arciprestazgo (encuentros de los consejos), tertulias.
- Participar en las propuestas del Obispado (conferencias, encuentros), del Instituto de C. Religiosas, de otras entidades (Movimientos, Delegaciones, Escuela, FVB, Cáritas). Participar en las reuniones.
- Actitudes de fondo: buscar corresponsabilidad, escucha activa, empatía y trabajo en red.

Temas que también preocupan

- Financiación de la Iglesia: los beneficiarios deben sufragar los gastos.
- Participación de las mujeres, también en el ministerio sacerdotal.
- Comunicación y transparencia.
- Dinamización de las ceremonias.

Església sinodal. Informe de la Diòcesi de Lleida

Immersionats en el procés sinodal, proposat pel Sant Pare, és arribat el moment d'extreure algunes conclusions després de la participació de les diferents comunitats que constitueixen la Diòcesi de Lleida.

Ja avancem que no es tracta d'una tasca fàcil, ja que qualsevol aportació –ni que sigui individual– pot esdevenir singular i excepcional i sap greu no considerar-la. No obstant, traslladar-les totes avui, aquí, en aquest document, seria del tot impossible. Això vol dir que aquest esperit sinodal ha de seguir en el seu dia a dia, en tots els àmbits del poble de Déu. I és que aquesta idea puntual pot constituir la llavor d'una “reforma”, d'un tornar a l'essència de Crist i de l'Església però des d'un context ben diferent, i ens pot obrir els ulls a l'hora del discerniment. Totes les respostes, per exemple, al “com puc servir”, “com puc ajudar” interessin.

Precisament, en aquest sentit, i pel fet que qui respon som gent amb una vinculació –més estreta o no tant– amb l'Església, ens toca reconèixer la importància d'obrir l'oïda, l'escolta a les veus dels germans que no constitueixen poble de Déu.

Igualment, aquest exercici elimina l'estructura piramidal, de poder, per passar a ser –com ens diu monsenyor Marín de San Martín en la seva presentació del Sínode–, una estructura polièdrica, amb diferents visions i perspectives, “no val l'uniformisme”. Això, en definitiva, atorga més importància a les nostres aportacions.

En conseqüència, és, aquest, a la vegada, un gest de corresponsabilitat. I és que la paraula en sí, *Sínode*, ja comporta “caminar junts en aquest procés de comunió, participació i missió”. No hi ha imposicions, hi ha consens.

I. Els companys de viatge (2-6)

Pel que fa a la primera pregunta, dins del capítol dels companys de viatge, és interessant identificar aquells que identifiquem com a companys en l'espai de trobada, en el camí “de l'un i de l'altre”, en aquesta comunió:

Els que participen en la comunitat, principalment, hi som tots els batejats, la comunitat de creients, els grups parroquials. No obstant, també hi ha espais per a col·legis, per a les parròquies en general, principalment aquells que la senten com a seva, els reunits entorn de l'Eucaristia i altres col·laboradors en general. Moltes vegades, la parròquia fa de nucli d'un barri o d'un poble, i aquests també son companys de viatge.

No hi ha tanta coincidència o unanimitat quan es tracta d'identificar qui es queda al marge, les respostes són molt més variades. No obstant, considerem al marge els que no participen en els actes litúrgics, en la vida de la comunitat, són reticents a l'església, els no creients, els fidels d'altres religions, els que no volen saber res o es mostren indiferents, –molts d'ells, joves, però també, per exemple, els sense sostre–. I no obstant, no els hauríem de girar la mirada, sinó tot el contrari. Llegim, a tall d'exemple: “Se'ls ha de donar també servei”. Hi ha, tanmateix, qui pensa que ningú queda al marge.

Tal i com hem comentat a l'inici, no hauríem de deixar de banda altres opinions, potser no tan repetides, però no per això prescindibles. En aquest sentit, se'ns diu que cal estar atents als nous corrents culturals per tal de crear ponts i acostar-nos als més allunyats. Ens hem de preguntar per què hi ha persones que no s'atansen i si és perquè no ens veuen propers. Sembla que faltin testimonis coherents. Altres respostes ens diuen que potser ens centrem en activitats i oblidem l'escolta. En qualsevol cas, hem de donar resposta a com transmetre la frescor, la novetat de la Paraula de Déu i de la fe.

II. Escoltar (7-11)

De la resposta al dibuix dels companys de viatge, sorgeix el segon àmbit del qüestionari: no ens podem quedar indiferents, hem d'escoltar, ens hem

de mostrar oberts. I se'ns pregunta com ho fem en el nostre àmbit, en el nostre cercle de la nostra parròquia.

Ho fem a partir de grups ja consolidats, com ara colònies, dinàmiques de confirmació, però sobre tot, Consell de Pastoral, en els despatxos parroquials, en les entrevistes personals, a l'assemblea parroquial, mitjançant Càritas, també al Consell Econòmic i en l'espai d'acolliment Escolta. Hi ha, a més, accions més puntuals, però no per això menys importants, ja que totes sumen i constitueixen un conjunt i nombre significatiu: per telèfon a persones grans, visitant o atenent malalts, sense jutjar.

Tanmateix, hem de treballar molt més aquesta capacitat d'escolta, hem d'obrir el cor, falten eines, hem de mostrar-nos oberts a noves cultures, sense jutjar, de manera activa, esperançadora, compromesa, responsable, sincera. No descartem les converses de carrer, hem de valorar molt més la dona, hem de ser més empàtics amb els laics, escoltar els que aporten bons testimoniats... i és que, de vegades, ens costa acceptar opinions serenes i raonades.

En aquest mateix context, se'ns preguntava com escoltem en l'entorn social i cultural de la parròquia, en l'arxiprestat, la delegació, especialment als més necessitats. Som dialogants i tolerants, però no ho som prou i no tenim massa eines per fer-ho. No obstant, no falta acció, ja que atenem peticions i necessitats, també mitjançant la pregària, escoltem amb afecte. Hi ha coincidència amb la resposta anterior, pel que fa a la conveniència de trepitjar el carrer, mostrar misericòrdia, parlar dels temes i preocupacions de la gent d'ara, crear ponts afectius i efectius. Faltaria, de tota manera, una acció organitzada més enllà d'allò socioeconòmic i que incorporés ciutadans d'altres cultures.

Quant a les interpel·lacions en l'àmbit de l'escolta hom constata un dèficit envers els joves, també en els espais i en les eines i es demana més obertura, també envers els laics i les dones. Moltes vegades, costa dir res si hom pensa que res canviarà. Potser cal una acció organitzada més enllà de l'activitat socioeconòmica. I també estaria bé, se'ns diu, avançar en la relació entre la parròquia i els professors de religió tant d'escoles concertades i privades com públiques.

III. Prendre la paraula (12-23)

Canviem d'àmbit i entrem en “**Prendre la paraula**”, on se'ns preguntava si pensem que són suficients els espais de participació de la parròquia o moviment i per què.

A la parròquia identifiquem els espais de participació en els grups (parroquial i econòmic), els consells (pastoral), les assemblees parroquials,

el recés, la missa –tot i que algunes eucaristies són passives–, trobades de formació, sortides, el casal parroquial, entre d'altres.

Hi ha un equilibri a l'hora de valorar la suficiència o insuficiència d'aquests espais. Aquells que consideren que no n'hi ha prou diuen que la participació es limita a la gent gran i que a la comunitat hi ha moltes necessitats. Se suggereixen trobades amb els pares de catequesi, amb cristians ortodoxes del poble. A més, cal conscienciar de la importància de la participació i de la implicació.

D'altra banda, aquells que consideren que els espais són suficients, valoren la coordinació setmanal i mensual on tothom pot dir allò que considera. Això sí, cal mantenir aquest nivell i utilitzar si cal, i per fer-nos visibles, les vies que ens ofereixen les noves tecnologies: telèfon, WhatsApp, correu electrònic, etcètera.

No obstant, hi ha un acord en què la situació és millorable i en què es precisen espais de reflexió per posar en comú criteris i propostes.

Quant a les propostes per potenciar aquests espais de trobada, es considera crear òrgans de reflexió i de decisió, donar veu a grups parroquials, buscar persones que puguin fer aportacions, convidar d'altres a venir, escoltar les demandes, obrir-se a joves i adolescents; tot plegat es podria concretar en escoltar i estar disponibles, empoderar els catequistes, veure la comunitat com a pròpia, obrir espais de participació, la pregària interconfessional, entre moltes altres.

I per tal de fer sentir la veu de la nostra Parròquia o Delegació en l'entorn sociocultural actual, hem de tenir en compte el testimoniatge personal, fer ús de les noves tecnologies com ara la web i les xarxes socials, també la difusió en paper (butlletins parroquials) i també mitjançant el boca-orella, difondre notícies d'Església a la premsa, establir diàleg amb col·lectius socials com ara les associacions de veïns o les entitats culturals, les entitats lúdiques i esportives i participar en òrgans municipals, comarcals o provincials.

I arribem a la darrera qüestió d'aquest **Prendre la paraula**. Ens preguntàvem si parlem amb claredat com a cristians en el nostre àmbit i amb quines dificultats ens trobem i quins reptes plantejem.

Assumim que els temps no són fàcils i que sembla que anem contrari.

En realitat es tracta de tres preguntes. En el nostre àmbit sí que parlem amb claredat, sembla que no hi ha tants prejudicis. Una altra cosa són les dificultats amb què ens trobem quan es tracta de projectar-nos cap a enfora. No sabem què cal anunciar, sembla com si estiguéssim contaminats per la laïcitat i el fals respecte als altres. Hi ha una por a la indiferència per part dels altres, percebem una certa fredor.

Els reptes passen per buscar noves maneres de comunicar i donar raó de la nostra fe i esperança, de mostrar la nostra satisfacció pel fet de ser cristians i dotar d'una formació cristiana que doni contingut a la fe que hem de proclamar, i que ens ajudi en la concreció d'allò que hem de comunicar.

Algunes consideracions menys reiterades però igualment interessants ens parlen de la preocupació per transmetre a la societat actual Jesucrist en la vida, de la necessitat de recuperar col·lectivament el sentit i la cultura religiosa. I és que no sabem com sortir fora; ens trobem, a més, amb una manca d'espiritualitat, principalment, en els joves.

D'altra banda, algunes de les notícies que es publiquen d'Església generen desconfiança. Ens calen propostes creatives, espais de reflexió, potser dinamitzar les cerimònies i, com hem llegit abans, empoderar els catequistes, entre d'altres.

IV. Celebrar (24-31)

Entrem en el quart àmbit, el de la Celebració, i ens preguntem què estem fent en la nostra parròquia o delegació per fomentar la pregària i l'escolta, i l'acollida de la Paraula de Déu.

Es treballa la pregària en comunitat, es creen grups i espais també de silenci, es prepara l'Eucaristia, l'oratori amb infants, es prega a l'inici de les reunions.

També vivint i compartint la Santa Missa, participant en la litúrgia de les hores, el rosari, l'Adoració i la participació conscient, viva i il·lustrada en l'Eucaristia.

Si considerem que les celebracions de la nostra Parròquia, Comunitat, Moviment són participatives és perquè hi ha cants, pels lectors, per les monicions; en la catequesi hi participen infants i pares. No obstant, també hi ha mancances: falta preparació, fer-la atractiva, costa trobar col·laboradors, cal diàleg entre sacerdots i feligresos, i que hi confiïn.

Finalment, quines són les eines o possibilitats que ofereix la nostra Parròquia, Delegació, Servei per a millorar aquest àmbit. Entre les respostes, hi destaquen els grups de litúrgia, el silenci, un projector per ajudar en les celebracions, els grups de cants, els grups de lectors, un equip de so adequat i llibre i preparació de cants.

V. Corresponsabilitat en la missió (32-36)

Arribem a l'àmbit cinquè, que fa referència als corresponsables en la missió. Se'ns preguntava, en primera instància, si "en la nostra parròquia, delegació, som conscients de la nostra missió com a batejats i, també, què hem de continuar fent o millorar per tal d'avançar en aquest propòsit."

Sembla ser que no tothom n'és conscient o, si més no, no prou responsable: “ens queda molt per entendre o viure”. Allò que hem de fer ha de ser des de la senzillesa, des del compromís, des de la fermesa amb les nostres conviccions: a través de la formació hem de seguir donant a conèixer Jesús; hem d'incidir en la pastoral i en estructures de nens i joves. Falta compromís de vida, exemple. Hem de rellegir la vida a la llum de l'Evangeli.

I, a propòsit, se'ns pregunta què estem fent en la nostra Parròquia per a suscitar vocacions al servei de la Comunitat, del Moviment, del Servei i destaquen l'alegria en el servei que es fa a la comunitat, l'acompanyament, la pregària, per la qual cosa és important demanar col·laboracions a persones concretes i motivar en la participació, i involucrar els joves i proposar a persones concretes la crida.

I en cooperació amb? Oberts a delegacions i moviments, participant en reunions arxiprestals diocesanes.

Hem vist en aquest punt concret de la corresponsabilitat, la importància d'implicar els joves. Potser per això se'ns interpel·la i algú demana un relleu generacional, això és, rejuvenir l'Església.

VI. Dialogar en l'església i la societat (37-41)

Fins aquí hem pogut constatar la importància del diàleg entre l'Església i la societat. Però quins espais tenim en la Parròquia, Delegació de participació de tots? I què és allò que ens hem proposat? Evidència de la importància del diàleg ho és la gran quantitat i diversitat de respostes.

Hi ha una unanimitat en les assemblees i els consells de Pastoral i parroquials, en les trobades de catequesi, en les jornades, a Càritas, a Vida creixent, a la pastoral de Salut, etc.

Pel que fa a l'espai exterior, i des del reconeixement que hi ha manca de diàleg en aquest àmbit, hi trobem el que es produeix amb les associacions de veïns. És important compartir experiències, crear espais de reflexió i descobrir els que són propers.

Quant a l'espai interior, entre nosaltres, en la nostra Parròquia, Delegació, Moviment... se'ns pregunta què estem fent per a cooperar i coordinar la nostra acció amb l'arxiprestat, la Diòcesi... i per a promoure ponts amb altres parròquies, Delegacions, Moviments...

Llegim que hom treballa coordinadament en la Catequesi Infantil, Càritas, Vida Creixent, Catecumenat, Missa Crismal, Assemblea Diocesana... també a través dels rectors, però segueix havent-hi molta feina a fer, s'obren moltes possibilitats, com ara la participació mitjançant l'IREL, amb els grups JACS, Arrels, Jericó, falta comunicació entre diòcesis i comuni-

tats religioses, ja que cadascuna va al seu ritme, cal estar molt a prop de la realitat de les persones.

Quant a propostes finals se suggereix reagrupar arxiprestats i delegacions; reconstruir, cosir la realitat i sentir els altres com del propi grup i aportar esperança. A més, en els Consells hi ha diàleg sobre allò que es fa, però no prou sobre el *com* i el *perquè* i sembla que les comunitats religioses van cadascuna al seu ritme en les parròquies. Potser ajudaria la comunicació i relació entre diòcesis. Finalment, es proposa, una RdV com a institució, a més de la creació d'animadors de comunitat i la incorporació del programa de temporers i assentaments a les parròquies.

VII. Amb altres confessions cristianes (42-48)

Reprenem el fil del diàleg, ara amb altres confessions cristianes, raó per la qual se'ns demana si en l'àmbit de la nostra parròquia o delegació, amb els germans de les altres confessions cristianes mantenim les següents relacions perquè...

I, curiosament, la pregunta mateixa sorprèn per la resposta, ja que la majoria i amb poques excepcions reconeixen no tenir cap tipus de relació, més enllà de la personal. No obstant, és cert que s'ha cedit la parròquia en algun enterrament ortodox. De tota manera, si n'hi ha, com ara alguna relació personal, aquesta és bona.

La següent interpel·lació no serà fàcil en el context amb què ens trobem: "En mantenir-les en la nostra parròquia, hem trobat alegries (fruits) com". I llegim fraternitat humana i cristiana, alegria d'ajudar-nos i respecte, i "enriqueix la vida de l'Església".

I, finalment, la pregunta que rebla el clau: "També per a fer-ho o mentre ho fem, ens trobem amb dificultats com:" l'idioma, de vegades una certa apatia o passa que l'entorn sociocultural no afavoreix la reflexió i el silenci.

VIII. Autoritat i participació (49-57)

Arribem a l'àmbit vuitè, que fa referència a l'autoritat i a la participació. En la primera qüestió se'ns preguntava quines són les accions que fem en la nostra Parròquia, Moviment, Servei... amb la corresponsabilitat de tots.

Sempre resulta difícil extreure d'un nombre tan gran de respostes, d'allò que representa la majoria, algun aspecte puntual... No tenim dret de menysprear cap intervenció que pugui obrir una via de descoberta, una possibilitat. Així, doncs, i dins d'aquestes limitacions, constatem la corresponsabilitat en les celebracions, en els consells pastoral, parroquial, en les reunions de treball litúrgic, Càritas, Pastoral de Salut, grup de dones, treballadors, catequistes, Vida Creixent, Coral, etcètera.

Seguim en la participació, i se'ns pregunta què estem fent en el nostre àmbit pastoral per a promoure voluntariat, ministeris laicals i de servei en general a la Comunitat Cristiana.

Hi ha qui al·lega que són gent gran; no obstant, destaca la invitació personal, els avisos de les misses, la participació en campanyes puntuals i fins i tot en l'ornamentació de l'església, l'animació a fer serveis, col·laborar i donar a conèixer. Punt i apart el constitueixen els col·legis cristians, on hi ha diferents campanyes i accions al llarg del curs, a més de l'acció de la Fundació Verge Blanca quant a la formació de monitors per al voluntariat en el lleure educatiu.

Però quina valoració en fem del treball dels nostres organismes de participació en la nostra realitat? Se'ns diu que positiva, tot i que la participació és limitada i potser falta coordinació entre clergat i laicat; com hem vist anteriorment, hi ha gent gran que no es vol comprometre. Falta bona voluntat i formació. De vegades, pesa massa l'estructura de funcionament.

I pel que fa a la darrera qüestió d'aquest apartat: per a progressar, millorar o posar en marxa els nostres òrgans de participació en la gestió de la Comunitat, ens proposem millorar el que fem, ser més dialogants i fer pedagogia sobre sinodalitat i corresponsabilitat, buscar relleus que aportin idees noves, fresques, motivar els joves, treballar per disposar d'agents pastorals amb capacitat per assumir tasques i implicar-se, demanar opinió a membres de la Comunitat.

IX. Discernir i decidir (58-62)

Ara toca "mullar-se", discernir i prendre decisions. Així, doncs, qui i com prenem les decisions en la nostra Comunitat cristiana? Per què? Generalment a partir del rector i del Consell Parroquial, també del Consell de Pastoral. En els grups es funciona sinodalment, i en la Delegació, per consens. Trobem a faltar discerniments i diàleg entre els preveres de les parròquies.

Aquestes són les iniciatives que estem duent a terme per a sensibilitzar i potenciar la participació i la corresponsabilitat de laics i laiques. Algunes parròquia ha constituït una permanent del Consell de Pastoral, però hi ha delegacions que reconeixen que no n'han fet cap.

Cal ser creatius per trobar-nos, implicar la gent a les celebracions, formar-nos, escoltar-nos, esperit de servei, promoure la litúrgia familiar, formació reglada, millorar la gestió de la comunicació interna i externa, etcètera.

En el capítol d'interpel·lacions, se'ns adverteix de no deixar ningú enrere, avançar junts la gent gran, els malalts, els joves, evitar que ho facin tot els mateixos i cercar moltes col·laboracions.

X. Formar-se en la sinodalitat (63-65)

En molts moments de l'enquesta hem llegit la importància de la formació per avançar en el compromís, en la corresponsabilitat, etcètera. Ara, se'ns pregunta quines són les accions formatives que tenim previstes per aquest any.

Encara estem pendents del tancament definitiu de la pandèmia, però hi ha la voluntat de reflexionar sobre la sinodalitat, atendre a l'oferta formativa de l'IREL, formar catequistes i lectors, seguir per part de la Fundació Verge Blanca en la missió de formar monitors i voluntariat, etcètera.

I arribats al final, ens adonem que hi ha uns temes recurrents que també preocupen, com ara el finançament de l'Església, la participació de les dones – també en el ministeri sacerdotal –, la comunicació i transparència i la dinamització de les cerimònies.

Conclusions

Realment, l'anàlisi de totes les respostes convida a l'optimisme. L'Església –i més concretament la nostra Diòcesi de Lleida– està viva, aglutina una gran activitat al seu voltant i manté l'essència inherent. Hi ha hagut un gran nombre de respostes i una participació molt elevada de part dels diferents col·lectius cristians vinculats a la Diòcesi. Així doncs, el procés sinodal entès com a dinàmica pròpia ha de seguir, el debat ha de ser permanent; això és com un viatge, la importància del camí en una direcció, ja que els temps no són fàcils i sembla que anem contracorrent.

Pel que fa a trets generals que es poden desprendre d'aquesta anàlisi, destacaríem –i no necessàriament per ordre d'importància– en primer lloc, la voluntat i la necessitat de tornar a l'essència de Déu en un context nou, el del ben avançat el segle XXI. Igualment, hem d'estar atents a allò que diuen els que no es consideren Església. En segon lloc, l'Església som tots, per tant ha d'haver-hi un compromís. En tercer lloc, i si seguim amb la metàfora de camí, viatge o peregrinació, hem d'estar oberts a rebre nous companys i, de passada, saber com ens veuen ells a nosaltres. I aquests poden ser i han de ser infants i joves –l'Església s'ha de rejuenir– i per això és tan important la tasca que es pot arribar a fer a les escoles, a les parròquies, als moviments juvenils, oberts a la seva realitat i necessitats. I, precisament, per això són tan importants els testimoniatges: no ens ha de fer por despullar les nostres creences a partir de la nostra experiència com a cristians.

Altres aspectes, igualment significatius, passen, també, per la necessitat d'orientar i concretar el missatge que cal difondre en els temps actuals: per això és tan important la formació que ha de dirigir l'IREL. A més, el gran volum d'activitat generada s'ha d'organitzar per tal de no malbaratar

recursos i saber en quin punt estem en cada moment: això és, importància de la tasca coordinada.

I finalment, i el més important, no ens ha de fer por fer bandera d'allò que ens identifica amb Jesús com a model: la fraternitat.

Síntesis sobre la fase diocesana del Sínodo sobre la Sinodalidad de la Iglesia que peregrina en España

Asamblea Final Sinodal de la Conferencia Episcopal Española

Madrid, 11 de junio de 2022

I. Introducción: relectura de la experiencia sinodal

Por una Iglesia sinodal: comunión, participación y misión. Este era el llamamiento del papa Francisco a toda la Iglesia universal, que hemos atendido fielmente desde la Iglesia que peregrina en España. Desde la apertura de la Asamblea sinodal en Roma, el 10 de octubre de 2021, hasta la clausura de la fase sinodal en España, el 11 de junio de 2022, todas las diócesis españolas, las congregaciones religiosas, los institutos seculares, la vida contemplativa, los movimientos apostólicos y muchas otras instituciones se han involucrado en el llamamiento del papa para impulsar un proceso de escucha y discernimiento que contribuya a promover el camino de la sinodalidad, que es –dice el papa Francisco– «el camino que Dios espera de la Iglesia del tercer milenio».¹ En este camino compartido han participado en España 14.000 grupos sinodales que han implicado a más de 215.000 personas, en su mayor parte laicos, también consagrados, religiosos, sacerdotes y obispos. Se han involucrado las 70 diócesis, con 13.500 grupos parroquiales, numerosas congregaciones religiosas y 11 CONFER regionales, 215 monasterios de clausura, 20 Cáritas diocesanas, 37 movimientos y asociaciones laicales, 21 institutos seculares.

¹ Discurso del papa Francisco en la Conmemoración del 50 aniversario de la institución del Sínodo de los obispos, 17 de octubre de 2015.

El Equipo sinodal designado por la Conferencia Episcopal Española recibió todas las aportaciones y, tras un ejercicio de discernimiento, ofrece la siguiente síntesis, que será remitida, junto con todas las aportaciones recibidas, a la Secretaría General para el Sínodo de la Santa Sede.

El recorrido sinodal no ha sido totalmente nuevo. La experiencia en España ha tenido como referente inmediato el Congreso de Laicos, celebrado en el mes de febrero de 2020. Aquella experiencia, que identificó en sus conclusiones cuatro itinerarios para avanzar hacia una Iglesia en salida –primer anuncio, acompañamiento, procesos formativos y presencia en la vida pública– y dos claves transversales –sinodalidad y discernimiento–, se ha visto ahora reforzada con la participación en esta escucha y discernimiento de la vida consagrada en sus diversas formas, la aportación sacerdotal y la implicación de numerosas instituciones de la Iglesia.

En algunas diócesis el camino sinodal ha convivido con otros procesos de sínodo diocesano que se estaban realizando o que habían concluido recientemente. Esto ha supuesto en algunos casos una escasa incidencia del proceso sinodal, que se ha encontrado con el cansancio del Pueblo de Dios. En otros casos, sin embargo, la integración con las asambleas diocesanas que estaban teniendo lugar ha permitido un trabajo integrado y una reflexión más fecunda.

El proceso sinodal ha ido creciendo con el paso del tiempo. Con el transcurso de las semanas se han ido incorporando nuevos grupos gracias al entusiasmo mostrado por sus dinamizadores –sobre todo los laicos, más motivados inicialmente que los sacerdotes–. Se invitó a grupos ajenos a la Iglesia y se dieron experiencias de escucha muy valiosas. Miembros de partidos políticos y de iniciativas culturales y sociales fueron escuchados y se recogió también la voz de personas que enviaron su aportación vía *online*. La pandemia ha resultado una circunstancia ambivalente. Por un lado, limitó la convocatoria de los grupos, el trabajo y sus reuniones, pero, al mismo tiempo, revitalizó el tejido comunitario para atender a las nuevas situaciones que se producían y el Sínodo empujó a vencer los miedos y retomar el trabajo eclesial, suponiendo en muchos casos una expresión de vuelta a la normalidad después de un tiempo de alejamiento.

Finalmente, los grupos han querido dejar patente su profundo agradecimiento por este tiempo vivido: un momento de gracia, construido desde la escucha mutua, activa y respetuosa, la apertura para hablar con franqueza, compartiendo experiencias gratificantes y con intercambios constructivos.

La participación ha sido principalmente de personas ya implicadas en la vida de la Iglesia, mayoritariamente mujeres. Ha resultado escasa la respuesta de los jóvenes y las familias y también entre los alejados y las per-

sonas no creyentes, aunque los que han participado expresaron su sorpresa por el interés de la Iglesia en saber su opinión. **Algunas experiencias han resultado especialmente significativas**, como los procesos sinodales en 19 cárceles, en las residencias de ancianos y el trabajo realizado por algunos profesores de religión, padres y alumnado de esta asignatura, especialmente en los cursos superiores de la ESO y de Bachillerato. Merece la pena destacar la participación e integración en este proceso de los inmigrantes católicos.

En relación con el trabajo realizado, ha predominado la percepción de no estar solos, de formar parte del Pueblo de Dios, compuesto por una riqueza y pluralidad de comunidades, con sus distintas sensibilidades, opiniones y preocupaciones. Se ha vivido la alegría de compartir y revitalizar la fe, la vida y la pertenencia a la Iglesia y el gozo de ser tenido en cuenta. De hecho, lo más valorado ha sido el proceso mismo: el sentirse todos comunidad, la libertad para expresarse, la posibilidad de escucha, el compartir inquietudes, deseos, dificultades, dudas... El diálogo fraterno y la reflexión compartida han hecho experimentar ilusión y esperanza, y han sido una oportunidad para dinamizar la comunidad, que expresa su deseo de seguir caminando juntos.

Respecto al impacto que ha tenido el proceso sinodal, destaca la numerosa participación de fieles en los procesos de escucha y discernimiento. Hubo también dudas en torno a la utilidad de esta fase sinodal, por dos motivos: por un lado, porque, como consecuencia de experiencias negativas anteriores, se suscitó una cierta desconfianza sobre los frutos que podrían originarse en este trabajo sinodal; por otro lado, por la desconfianza en torno a que las aportaciones llegaran realmente a ser escuchadas, discernidas e incorporadas.

Entre las sorpresas no ha sido menor comprobar cómo, al avanzar en el camino, todo iba encontrando sentido y se fortalecía la vocación, el compromiso y la experiencia sinodal: al andar se ha hecho camino. Hemos experimentado la acción silenciosa pero real y constante del Espíritu Santo como gran animador de todo. La readaptación de etapas y de materiales según las necesidades de los grupos, la preparación de nuevos recursos para distintos colectivos eclesiales (por ejemplo, niños, adolescentes, ancianos, etc.) y para sectores más alejados o con dificultades, son también momentos especiales que hablan de un proceso vivo, dinámico y creativo. Además, con los materiales se ha querido dar respuesta a una dificultad encontrada: el desconocimiento de lo que es la sinodalidad y la complejidad de las cuestiones que se planteaban.

Destacamos algo que, en general, se ha subrayado en todas las aportaciones: que el trabajo se ha realizado en cada una de las sesiones tras la oración y la invocación al Espíritu. Esta oración comunitaria ha servido

para tomar conciencia de que los cristianos iluminamos nuestra vida a través del discernimiento, en el que dejamos que el Espíritu de Jesús nos habite y nos conduzca.

Pero en la experiencia del discernimiento queda camino por recorrer. Ese ha sido uno de los déficits que se han experimentado durante la consulta. Somos conscientes de que nuestras síntesis son más un sumatorio de aportaciones, con el deseo de recoger todas las voces, que el fruto de un ejercicio de un discernimiento, tarea que, sin embargo, hemos de realizar una vez culminada la primera fase del proceso sinodal, pues así se nos pide desde la Secretaría General del Sínodo.

En cualquier caso, el sentir general que se desprende de los documentos recibidos es que el proceso sinodal ha supuesto un esfuerzo comunitario que fortalece el sentido eclesial y ha servido para iluminar tanto nuestra propia realidad, como comunidades parroquiales, grupos y movimientos. Ha abierto el apetito de crecer en sinodalidad y discernimiento.

La convocatoria del papa Francisco a participar en el Sínodo ha sido aceptada con ilusión y esperanza y se ha comprendido que el objetivo de esta fase diocesana no era responder a un cuestionario sino comenzar a incorporar la sinodalidad como parte fundamental del ser de la Iglesia y el “estilo sinodal” que se deriva de ella como el modo propio de hacer Iglesia. Adoptarlo y permear con él toda la realidad eclesial, en todos los ámbitos y en todos los aspectos, es un proceso de conversión lento, que llevará tiempo y del que sólo se está en los comienzos.

Alentados por el mismo Espíritu, este trabajo se realiza con el mismo afán de escuchar y discernir el querer de Dios para la Iglesia, aquí y ahora.

II. El sínodo, tiempo habitado por el espíritu

Comunión, comunidad, escucha y diálogo, corresponsabilidad, formación, presencia pública, misión son palabras –todas ellas conectadas entre sí– que resuenan con fuerza en las síntesis recibidas. La comunión se vive en la comunidad, de cuya edificación y desarrollo todos somos corresponsables, bajo la acción del Espíritu Santo; una comunidad que escucha acoge, nos permite vivir, celebrar y crecer en la fe y nos anima a comprometernos en el mundo para transformar la realidad y anunciar a Jesucristo.

A) Iglesia en camino: la voz del Espíritu dentro de la Iglesia

Como punto de partida, destacan **dos ideas fundamentales**: de un lado, avanzar en el cumplimiento de la misión de la Iglesia requiere partir de una fuerte conversión personal, comunitaria y pastoral; de otro, no podemos ser Iglesia desde la lejanía, sino que resulta imprescindible la apertura,

la escucha, ir allí donde están quienes nos necesitan, como una forma de entender nuestra misión.

Desde la perspectiva de la **conversión**, somos muy conscientes del papel de la oración, los sacramentos, la activa participación en las celebraciones y la formación sobre los contenidos de nuestra fe; en definitiva, de la necesidad de vivir una espiritualidad dinámica que nos conduzca a una renovación interior y a una transformación exterior, a madurar el sentido sobrenatural de la fe para no quedarnos en lo puramente ritual. Renovar el encuentro con Jesús, el Señor, es el punto de partida de cualquier proceso de cambio para dar respuesta a las urgencias que estamos detectando. No podemos ser creíbles en el exterior si no cuidamos el interior.

Nos preocupa la secularización de los bautizados, la pérdida de la identidad cristiana de los creyentes y, por derivación, de las estructuras de las que formamos parte –instituciones y centros de la Iglesia–. Efectivamente, la conversión no puede quedarse solo en lo personal: debe afectar a la organización de nuestra Iglesia para que todas las estructuras se vuelvan más misioneras.

Juega un papel muy importante, en relación con esta cuestión, la celebración de la fe. Observamos que la **liturgia** –a pesar de su importancia como instrumento privilegiado de santificación, de conversión y de evangelización, así como de edificación de la comunidad– se vive de una forma fría, pasiva, ritualista, monótona, distante. Ello es así en gran medida por las carencias formativas sobre sus contenidos, que lleva al desconocimiento de lo que es y significa, y por la falta de participación en su desarrollo, que conduce a la indiferencia. Todo ello tiene como consecuencia la desconexión entre las celebraciones litúrgicas y nuestra vida, por lo que resulta imprescindible potenciar la formación en liturgia y promover una participación viva y fructuosa, a través de la creación de equipos de animación litúrgica. Resuena también con fuerza la necesidad de reflexionar seriamente sobre la adaptación de los lenguajes, de los ornamentos y de parte de los ritos que están más alejados del momento presente, así como de repensar el papel de la **homilía** – en tanto que parte integrante de la liturgia– como elemento fundamental para entender la celebración y para la formación de los fieles laicos. Adicionalmente, se considera que la preparación de la liturgia debe cuidarse especialmente en aquellas celebraciones a las que asisten personas que no participan activamente de la vida de la Iglesia. En definitiva, hemos de lograr que las celebraciones toquen el alma de los fieles.

Más en concreto, el Espíritu nos pide profundizar en la vida de **oración**, sin la cual no podemos vivificar a la Iglesia. Necesitamos sentirnos comunidad viva, coherente, que asume sus errores y carencias y camina hacia el futuro con la práctica de la oración y la ayuda de la gracia del Espíritu.

Desde la perspectiva de la vivencia y celebración de la fe, se valora mucho la **parroquia** como principal espacio para el ejercicio de la vida cristiana, como lugar de comunión, de cercanía, que ayuda a superar el individualismo, a conocerse, a quererse. También, más en particular, la pertenencia a un grupo de referencia. Somos Iglesia de muchos modos y, en ocasiones, muy diversos entre sí. Pero esa pluralidad ha de ser asumida en clave de complementariedad y hemos de ser capaces de lograr la unidad sin caer en la tentación de imponer la uniformidad. Percibimos, en cierto sentido, que hemos de recuperar el valor de la comunión eclesial sobre la vivencia de lo particular o grupal, que puede llegar a ser excluyente. Aunque apreciamos la riqueza de las distintas realidades eclesiales, tenemos la sensación de que no nos conocemos y andamos divididos.

Junto con ello, los cristianos no podemos vivir como si fuéramos una realidad social ajena a este mundo. Debemos caminar junto con la sociedad actual y ello implica esforzarnos por abrirnos a todos. Una resonancia especial posee la necesidad de mostrarnos como **Iglesia que escucha y acompaña**, también que anima y llega a la vida real de las personas. Ciertamente, la palabra escucha ha sido una de las más subrayadas por los grupos sinodales.

La escucha del Espíritu es experiencia originaria y permanente. Hemos de ser capaces de construir comunidades que la pongan en práctica, acogedoras, cercanas e inclusivas, que acompañen y sepan mostrar la ternura de Dios, particularmente a aquellas personas que son excluidas o rechazadas por la sociedad. Ello permitiría ir rompiendo prejuicios y clichés contra la Iglesia, favoreciendo el diálogo con la sociedad.

Desde esta perspectiva, coincidimos en la importancia del papel de los sacerdotes en el acompañamiento espiritual y les pedimos por ello una mayor cercanía a la comunidad. Al mismo tiempo, somos conscientes de que recae sobre el resto de los miembros del Pueblo de Dios la responsabilidad fundamental de colaborar activamente en la construcción de comunidades que acojan y acompañen. En definitiva, hemos de lograr pasar de eventos pastorales a procesos de vida cristiana, sobre todo porque, en ocasiones, percibimos el agotamiento y el cansancio por no ver con claridad hacia dónde vamos; de algún modo, tenemos la sensación generalizada de que hacemos muchas cosas que no llevan a ninguna parte.

En particular, se pone de manifiesto la necesidad de que la **acogida** esté más cuidada en el caso de las personas que necesitan de un mayor acompañamiento en sus circunstancias personales por razón de su situación familiar –se muestra con fuerza la preocupación por las personas divorciadas y vueltas a casar– o de su orientación sexual. Sentimos que, como Iglesia,

lejos de quedarnos en colectivos identitarios que difuminan los rostros, hemos de mirar, acoger y acompañar a cada persona en su situación concreta.

El paso de la vivencia interior de la fe a la presencia pública transformadora de la sociedad tiene como puente la formación. A este respecto, sin embargo, reconocemos graves carencias, particularmente en los fieles laicos, pero también en los sacerdotes.

En cuanto a los sacerdotes, se pide una formación que profundice más en la vida apostólica, en la clave de la sinodalidad y en la corresponsabilidad, con reconocimiento del papel propio de los fieles laicos, de la autoridad entendida no como poder, sino como servicio. En concreto, se insiste mucho en que la formación de nuestros seminaristas esté iluminada con estas claves.

Respecto de los laicos, se puede detectar una clara paradoja en las aportaciones. Al tiempo que se ve imprescindible potenciar procesos formativos –integrales y de carácter permanente que conduzcan a un compromiso transformador de la realidad, con una fuerte presencia de la Doctrina Social de la Iglesia–, no se asumen como propios; no existe un compromiso firme con la formación en el caso de la inmensa mayoría de los fieles. Ello conduce a profesar una fe débil, llena de lagunas y carencias, e incapacita para dar testimonio público de ella, porque se percibe inseguridad, miedo, falta de preparación para el diálogo. A nivel más de detalle, los laicos piden a sus pastores valentía y mayor claridad en temas complejos que generan gran debate social.

Vemos claro que la formación nos tiene que llevar al compromiso y afectar a nuestra propia vida. Los documentos magisteriales son abundantes y los centros especializados de formación no faltan, pero se precisa comprender la necesidad de articular procesos formativos y de animar a comprometernos con ellos. En relación con esta cuestión, se valora muy positivamente la pertenencia a un equipo de vida como marco adecuado para la formación, entendida en sentido amplio y no como mera adquisición de saberes; un equipo que, no obstante, no esté encerrado en sí mismo, sino abierto a la comunidad, para no crear barreras ni hacer acepción de personas.

Dos de las cuestiones que más reflexiones ha suscitado son la **complementariedad de las tres vocaciones**, todas llamadas a la santidad –la vocación laical, la vocación a la vida consagrada y la vocación al sacerdocio– y, en relación con ella, la **corresponsabilidad** de los fieles laicos.

Somos muy conscientes del papel imprescindible de los sacerdotes en la vivencia y celebración de la fe, singularmente en la eucaristía y el perdón, así como en la animación y edificación de la comunidad. Por eso nos duele

particularmente la falta de entusiasmo de una parte muy relevante de los sacerdotes de las distintas comunidades locales y nuestra falta de eficacia como comunidad a la hora de acompañarlos en la vivencia de su vocación.

Una concreción de ello es lo que podemos llamar **clericalismo** bilateral, es decir, un exceso de protagonismo de los sacerdotes y un defecto en la responsabilidad de los laicos. Vemos que tiene una doble causa: por un lado, los sacerdotes, por inercia, desempeñan funciones que no les son propias y no impulsan la corresponsabilidad laical; por otro lado, los laicos no asumen su papel en la edificación de la comunidad, por comodidad, por inseguridad, por miedo a equivocarse o por experiencias negativas anteriores. Se entiende generalmente que “lo de dentro es cosa de curas y lo de fuera cosa de laicos” y que, desde el punto de vista institucional, la Iglesia está más organizada sobre el sacramento del orden que sobre el sacramento del bautismo –ambos recíprocamente imprescindibles–.

Se señala con insistencia la necesidad de ampliar los espacios de participación, de animar a más personas a que se comprometan en ellos, de ayudar a los bautizados a descubrir que son Iglesia y que, como tales, todo lo que le afecta les concierne. En este sentido, el apostolado asociado se ve y valora como un medio eficaz para descubrir y vivir la corresponsabilidad en la vida y misión de la Iglesia.

Derivado de lo anterior, el **autoritarismo** en la Iglesia (autoridad entendida como poder y no como servicio), con sus correspondientes consecuencias –clericalismo, poca participación en la toma de decisiones, desapego de los fieles laicos– es una de las principales críticas que aparece en las aportaciones de los grupos sinodales.

El papel de los laicos y de la vida consagrada en el momento presente es imprescindible e insustituible, y hemos de ser capaces de encontrar el modo y los espacios para que puedan desarrollarlo en toda su plenitud.

Valoramos mucho a nuestros hermanos consagrados, si bien somos conscientes de que no les tenemos tan presentes como deberíamos. Por ello, resulta importante **cuidar las mutuas relaciones con los miembros de la vida consagrada**, que vemos como un carisma de la Iglesia, que se vive en la Iglesia y el Espíritu lo da al servicio de la Iglesia y de toda la humanidad. En particular, valoramos muy positivamente que la vida contemplativa también ha vivido este proceso sinodal desde la oración, la *lectio divina* y el discernimiento comunitario tan propio de los monasterios.

B) Iglesia en salida: diálogo con el mundo

No somos Iglesia para nosotros mismos, sino para los demás. Desde esta perspectiva, se insiste claramente en la necesidad de abandonar la

visión de una Iglesia de mantenimiento para avanzar hacia una auténtica Iglesia en salida, aunque suponga asumir algunos riesgos. Transformar la pastoral de conservación en una pastoral de conversión y de evangelización constituye una exigencia ineludible en la actualidad. En coherencia con ello, consideramos que la comunión ha de conducirnos a un estado permanente de **misión**: encontrarnos, escucharnos, dialogar, reflexionar, discernir juntos son acciones con efectos positivos en sí mismas, pero no se entienden si no es con el fin de impulsarnos a salir de nosotros y de nuestras comunidades de referencia para la realización de la misión que tenemos encomendada como Iglesia.

Se percibe, sin embargo, una clara **fractura entre Iglesia y sociedad**. Aquélla es vista como una institución reaccionaria y poco propositiva, alejada del mundo de hoy. En parte, consideramos que la responsabilidad es nuestra, porque no sabemos comunicar bien todo lo que somos y hacemos. Esta imagen de la Iglesia nos duele – porque la amamos– y, en cierto sentido, la sensación de que no llegamos a la sociedad y de que los prejuicios contra la Iglesia son insalvables nos conduce a un profundo desánimo que dificulta la presencia evangelizadora y transformadora de la realidad.

Creemos que la Iglesia, de la que nos sentimos miembros, debe acercarse a los hombres y mujeres de hoy, sin renunciar a su naturaleza ni a la fidelidad al Evangelio, estableciendo un diálogo con otros actores sociales, con el fin de mostrar su rostro misericordioso y contribuir a la realización del bien común. Somos Iglesia viva y alegre al servicio de la misión, pero hemos de manifestarlo a todos. Al mismo tiempo, esa presencia en la realidad puede ayudarnos a escuchar la voz de Dios en la vida social para atender mejor los desafíos que nos plantea. En definitiva, la Iglesia sigue estando llamada a hacerse presente en la Historia.

Sin embargo, falta espíritu evangelizador en nuestras comunidades, más centradas en sí mismas que en abrirse a todas las personas que habitan el territorio en el que se ubican. En particular, aunque los laicos son conscientes de estar llamados a hacerse presentes en la vida pública, cuesta atender esa tarea, en parte porque no sienten el apoyo y el acompañamiento de la comunidad. Se anhelan líderes cristianos en los diferentes ámbitos de la vida pública –política, economía, educación, cultura...– y se ve imprescindible impulsar procesos de formación de estos laicos cristianos que viven la caridad política, así como de acompañamiento en el desarrollo de sus tareas.

En cuanto a la **Iglesia como institución social**, vemos imprescindible su participación en la vida comunitaria, pero consideramos que hemos de ser capaces de impulsar una Iglesia que se preocupe más de abrir procesos movida por el Espíritu que de ocupar espacios. Más allá de la corresponsabilidad y de la participación en la misión de la Iglesia, se insiste

particularmente en tres extremos relativos a su organización: la necesidad de una mayor profesionalización en los asuntos de gobierno (esto es, de contar con expertos para la toma de decisiones en los distintos sectores en los que estamos presentes); la conveniencia de extender la transparencia a otros ámbitos diferentes del meramente económico –respecto del cual se valora muy positivamente en términos generales–, para explicar cómo contribuimos al bien común; y la urgencia de una mayor presencia en los medios de comunicación generalistas, tanto en los tradicionales como en los nuevos espacios virtuales, unida a un mejor aprovechamiento de los medios propios. En particular, se valora mucho la acción de Cáritas como canalizadora de la acción caritativo-social de la Iglesia.

III. Temas que han tenido una fuerte resonancia en el proceso sinodal

Las cuestiones anteriormente destacadas –referidas al interior de la Iglesia y a su papel en la sociedad– están omnipresentes en las aportaciones de los grupos sinodales. Junto con ellas, han resonado con fuerza algunos temas específicos que conviene destacar y sobre los que resulta necesario un mayor ejercicio de discernimiento. Son los siguientes:

- En primer lugar, sin duda alguna, la referencia al **papel de la mujer en la Iglesia** como inquietud, necesidad y oportunidad. Se aprecia su importancia en la construcción y mantenimiento de nuestras comunidades y se ve imprescindible su presencia en los órganos de responsabilidad y decisión de la Iglesia.
- Es patente la preocupación por la escasa presencia y participación de los **jóvenes** en la vida y misión de la Iglesia.
- La **familia** se ve como ámbito prioritario de evangelización.
- Ha tenido un eco importante el tema de los **abusos sexuales, de poder y de conciencia en la Iglesia**, evidenciando la necesidad de perdón, acompañamiento y reparación.
- Mayoritario ha sido el sentir acerca de la necesidad de institucionalizar y potenciar los **ministerios laicales**.
- Atención específica merece el tema del **diálogo** con las demás confesiones cristianas y con otras religiones. Reconocemos que tenemos escasa experiencia ecuménica en nuestras comunidades, al tiempo que comprendemos la necesidad de establecer este diálogo allí donde no existe y, en su caso, de potenciarlo, con espacios e iniciativas compartidas que lleguen a todos los miembros de las comunidades.

Por último, destacamos algunas **otras cuestiones relevantes** que han surgido en diálogo sinodal, si bien con menor presencia:

- La necesidad de potenciar una presencia cualificada de la Iglesia en el mundo rural.
- La religiosidad popular como cauce de evangelización en un mundo secularizado.
- La necesidad de fomentar la pastoral de los mayores.
- La conveniencia de incrementar la atención de determinados colectivos tales como presos, enfermos o inmigrantes.

Junto con todo lo anterior, aunque se trata de cuestiones suscitadas solo en algunas diócesis y, en ellas, por un número reducido de grupos o personas, vemos conveniente incorporar a esta síntesis, por su relevancia en el imprescindible diálogo eclesial y con nuestros conciudadanos, la petición que formulan acerca de la necesidad de discernir con mayor profundidad la cuestión relativa al celibato opcional en el caso de los presbíteros y a la ordenación de casados; en menor medida, ha surgido igualmente el tema de la ordenación de las mujeres. En cualquier caso, en relación con estos temas, se detecta una clara petición de que, como Iglesia, dialoguemos sobre ellos con el fin de permitir conocer mejor el Magisterio respecto de los mismos² y poder ofrecer una propuesta profética a nuestra sociedad.

Por último, debemos destacar, como particularidad de la Iglesia que peregrina en España, la fuerte resonancia en las síntesis diocesanas del proceso abierto con motivo del Congreso de Laicos celebrado en Madrid en febrero de 2020. Se percibe con nitidez que ese proceso ha sido precursor de este camino sinodal y que es asimismo la manera natural de darle continuidad.

IV. La fuerza de la sinodalidad y la clave del discernimiento

Quienes nos hemos implicado en este proceso hemos experimentado con fuerza que la sinodalidad es el camino para seguir haciendo Iglesia; una Iglesia no autorreferencial, sino abierta y cercana a todos los hombres y mujeres de hoy y, por ello, queremos seguir en esta senda.

Nos hemos sabido escuchados, hemos sido libres al hablar, hemos experimentado esperanza, alegría, ilusión, coraje para cumplir nuestra misión, con un fuerte sentimiento comunitario de seguir en camino y de hacerlo juntos. Sentimos un profundo agradecimiento por haber podido ser protagonistas del proceso. Junto con ello, realmente vemos en él algo nuevo, que nos abre horizontes hasta ahora poco explorados. En un momento en el que resulta patente que las cosas no pueden seguir igual y urge dar res-

2 Cf. FRANCISCO, Exhortación apostólica postsinodal Querida Amazonia, 87-88 y 99-105.

puesta a desafíos ineludibles, percibimos que estamos asentando las bases para un nuevo modo de trabajar y de ser Iglesia y ello nos ilusiona y anima.

La participación nos ayuda a renovar nuestro sentido de pertenencia a la Iglesia y fortalece la comunión (encontrarnos, rezar juntos, escucharnos, dialogar, nos hace crecer como comunidad); reflexionar y discernir unidos sobre cómo hemos de ser Iglesia en el momento presente nos lleva a volver a la esencia de la razón de nuestra existencia y misión: anunciar a Jesucristo. En definitiva, nos hace más auténticos, nos configura como discípulos-misioneros.

No obstante, esta certeza en la necesidad de seguir avanzando en la vía de la sinodalidad y (re)descubriendo lo que significa no impide que encontremos dificultades y se manifiesten dudas e incertidumbres. El ejercicio de escucha sin filtros que hemos tratado de hacer no ha estado exento de esfuerzo; además, no son pocos quienes se preguntan si realmente servirá para algo este proceso de escucha, sobre todo relacionándolo con experiencias anteriores –sínodos y asambleas diocesanas celebrados en algún momento más o menos reciente, que han generado frustración por quedar sin aplicaciones prácticas–. De algún modo, la voluntad de seguir avanzando se condiciona a que existan signos concretos que continúen motivando una mayor implicación y generando ilusión. Nos sabemos escuchados, pero no protagonistas de la vida y misión de la Iglesia.

También se considera, desde otra perspectiva, que hemos de ser capaces de no sobrecargar la experiencia sinodal. No podemos desconocer que existen muchos espacios sinodales; por ello, hemos de comenzar a llenarlos de contenido auténticamente sinodal para favorecer la participación y la toma de decisiones, sin perjuicio de que, allí donde se vea necesario, se abran nuevos caminos, siempre desde el discernimiento. A este respecto resuena con especial fuerza la idea de dar el paso de la consulta a la codecisión: que los órganos existentes no se limiten a ser instrumentos consultivos, sino que en ellos se adopten decisiones con madurez, honestidad y como fruto de un ejercicio de corresponsabilidad guiado por el discernimiento. También hemos de destacar la insistencia acerca de la conveniencia de una mayor apertura del proceso de nombramiento de obispos y párrocos a la participación de la comunidad.

La sinodalidad, no obstante, se percibe como inseparable del **discernimiento**, otro de los extremos que resuena con fuerza en las síntesis diocesanas y que constituye el objetivo del proceso sinodal. El discernimiento se ve como un complemento necesario de la sinodalidad y un instrumento eficaz para evitar el clericalismo. Más en concreto, algunos grupos destacan que los cauces para el discernimiento son, entre otros, los espacios sino-

dales ya existentes, tales como los consejos parroquiales y diocesanos y las comunidades de referencia donde se comparte la vida y la misión.

Aunque no tenemos experiencia suficiente de qué es el discernimiento y cómo podemos llevarlo a cabo en nuestras comunidades, comprendemos que es camino seguro para abrirnos al Espíritu e ir identificando los pasos que hemos de dar. Efectivamente, constatamos que no estamos todavía preparados para esta actitud interior y por eso necesitamos educarnos para un discernimiento personal y comunitario. Esto exige descubrir el plan y la voluntad de Dios para cada persona, estar atentos a las llamadas y retos de la Iglesia y del mundo aquí y ahora, mediante la escucha de la Palabra de Dios en un clima de oración. Y, sobre todo, entenderlo no como una acción de mera invocación del Espíritu, sino como una actitud sincera de escucha a su voz. El discernimiento es una clave verdadera para realizar la necesaria conversión en la Iglesia y para transformarnos en discípulos misioneros.

Se trata en definitiva de *reconocer* el paso de Dios por nuestra vida, de *interpretar* las llamadas del Espíritu y de *elegir* los caminos que el Señor nos señala para una conversión pastoral y misionera.

V. Una mirada esperanzada

En este tiempo de Gracia, todos cuantos hemos participado en el proceso sinodal hemos expresado nuestros sueños, deseos y compromisos con una Iglesia que sea más familia, más cercana a los necesitados, más valiente para afrontar los problemas del mundo de hoy y en la que sus miembros, apoyados en la Palabra, mostremos a todos la alegría y la belleza de seguir a Jesús.

A la luz del trabajo sinodal realizado en toda la Iglesia en España, sentimos con fuerza la llamada a caminar juntos y a renovar e incrementar nuestro modo de participar en la Iglesia, desde la hondura de su misterio, en los dos aspectos que la definen: la comunión y la misión.

Esta llamada implica tres urgencias que abordar, claramente entrelazadas: crecer en sinodalidad, promover la participación de los laicos y superar el clericalismo.

1. Crecer en sinodalidad. La Iglesia está llamada a una permanente conversión en el modo de ser y de hacer. Este estilo y espiritualidad –la sinodalidad– no cambia su identidad ni su misión, que provienen del Señor, pero invita a todos a un renovar su modo de comprometerse en el servicio eclesial y de participar en la vida de la Iglesia. Muchos grupos manifiestan su deseo de continuar trabajando con este espíritu sinodal en sus comunidades y que este mismo espíritu guíe la vida diocesana y la de toda la Iglesia.

Este deseo de cambio exige, por tanto, una formación explícita en sinodalidad, con todo lo que implica de capacidad de acogida, de procesos de escucha activa y respetuosa, de comprensión, de acompañamiento a los demás y de discernimiento. Se trata de dar cabida, con paciencia y humildad, a las preguntas y cuestiones que otros quieran formular con el fin de conocer, a partir de la escucha abierta a las aportaciones de todos, el plan de Dios para este tiempo y para este lugar.

Implica asumir la diversidad en las comunidades en clave de complementariedad y tener estructuras eclesiales auténticamente sinodales. Supone dar un mayor protagonismo a quienes forman parte de ellas, desde la complementariedad de las vocaciones, también en cuanto a la toma de decisiones.

Una propuesta concreta para seguir experimentando la sinodalidad sería la realización de consultas anuales, parroquiales o diocesanas, para dar la oportunidad de expresarse y contribuir en los planes pastorales que se van a llevar a cabo. Se trata de promover otras estructuras de participación que corresponsabilicen al Pueblo de Dios en la acción evangelizadora y caritativa de la Iglesia. Entre los sacerdotes sería oportuno promover e impulsar el trabajo en los arciprestazgos y en el consejo del presbiterio, como órgano colegiado en orden a desarrollar procesos de discernimiento concernientes a la vida pastoral de la diócesis.

2. Promover la participación de los laicos. Se ha sentido especialmente la necesidad de subrayar la plena responsabilidad de los laicos en la vida y la misión de la Iglesia. En el interior de la Iglesia, en orden a la comunión, es preciso una mayor presencia en los ámbitos de decisión que permita incrementar la corresponsabilidad y ofrecer un mejor servicio al Pueblo de Dios. Sería oportuno, a partir de una reflexión eclesial y canónica, definir los asuntos respecto de los cuales la participación de los cristianos laicos tuviera carácter decisorio, especialmente en aquellos campos que son más propios de su vocación en el mundo.

En particular, es preciso repensar el papel de las mujeres en la Iglesia, con un mayor protagonismo y responsabilidad; sencillamente, están desempeñando un papel fundamental en el día a día de la comunidad eclesial y deben poder asumirlo igualmente en los lugares y espacios en los que se toman las decisiones.

Al mismo tiempo, en orden a la misión, resulta imprescindible potenciar la presencia acompañada de los laicos en el entramado social: asociaciones de vecinos, sindicatos, partidos políticos, economía, ciencia, política, trabajo, medios de comunicación, entre otros. Conviene superar un estilo de vivir la fe “hacia dentro”, que se reduce a la práctica de los sacramentos y

no sale al encuentro de las personas en la vida social y hasta las periferias. Conscientes del valor que tiene caminar junto a personas no creyentes y alejadas, es preciso trazar un itinerario de encuentro que comience con la escucha, con la necesidad de sanar heridas y con la apertura a horizontes de colaboración y que, al mismo tiempo, sea plan de acogida en las parroquias para los que lleguen por primera vez.

3. Superar el clericalismo. La promoción del laicado implica y exige la superación del clericalismo como una inercia de tiempos pasados, en los que todas las responsabilidades recaían en la figura del sacerdote. Esa superación implica también vencer la pasividad y la falta de implicación de muchos fieles laicos en la edificación de la Iglesia. El ámbito propio de los sacerdotes es el de la caridad pastoral que le encomienda encabezar, acompañar, proteger y sanar al Pueblo de Dios para que sea fiel a la comunión y misión que le constituyen. Algunos laicos, por su misión eclesial, participan de esa dimensión pastoral y colaboran con ella en la catequesis, la visita a enfermos o presos, la enseñanza, etc. En cualquier caso, fuera de esa labor pastoral, la misión de los pastores no se extiende a las decisiones en aquellos ámbitos que superan su preparación y su ministerio, respecto de los cuales se hace imprescindible contar con el asesoramiento de laicos expertos y trabajar con ellos sinodalmente. También lo es tener muy presente la vida consagrada y su esencia profética, voz humilde que acerca las periferias.

A partir de estas urgencias, la Iglesia se ofrece a la sociedad a la que sirve, de manera especial a aquellas personas que se sienten en las periferias por su origen étnico, por su situación familiar o económica o por su orientación sexual. Todas y cada una de ellas, sean cuales sean sus circunstancias, tienen un sitio en la Iglesia y es preciso ofrecerlo con claridad, sin exclusiones, para acompañar cada situación desde el amor fraterno hasta la verdad y la promoción personal. Esto nos exige a todos una apertura de corazón a la comprensión del plan de Dios para cada persona.

Un servicio más verdadero y profundo a la sociedad implica necesariamente la formación de todo el Pueblo de Dios y la celebración del misterio cristiano que alimenta y vivifica la fe de los creyentes. Por ello, estos **dos aspectos necesitan de especial cuidado.**

En relación con la **formación**, se hace precisa una formación integral que atienda a la dimensión personal, espiritual, teológica, social y práctica. Para ello, es imprescindible una comunidad de referencia, porque hay un principio del “caminar juntos” que es el de la formación del corazón, que trasciende los saberes concretos y abarca la vida entera. Es necesario incorporar a la vida cristiana la formación continua y permanente para poner en práctica la sinodalidad, madurar y crecer en la fe, participar en la vida pública, acrecentar el amor y la participación de los fieles en la eucaristía,

asumir ministerios estables, ejercer una corresponsabilidad real en el gobierno de la Iglesia, dialogar con las otras Iglesias y con la sociedad para acercarse fraternalmente a los alejados.

Esa formación puede estar orientada por un plan diocesano de formación del laicado, con especial incidencia en la Doctrina Social de la Iglesia y que forme acompañantes cristianos para las comunidades. La formación online puede ser un cauce oportuno a tal fin.

Con relación a la **celebración**, conviene una preparación esmerada, realizada por equipos de liturgia presentes en cada parroquia. La eucaristía, que finaliza con el envío a la sociedad, por su valor mistagógico, nos introduce en la comunión profunda con Dios y con los hermanos, por la alegría y esperanza que se transmiten, especialmente cuando participan los niños y los jóvenes. Urge renovar nuestras celebraciones, revisando y mejorando los gestos y el lenguaje y la comprensión de las homilías, haciéndolas más participativas y comunitarias.

Por último, planteamos una serie de **propuestas** diferenciadas en función del nivel de actuación:

1. Propuestas a nivel parroquial

- Promover una nueva forma de estar en el territorio. El mapa parroquial actual muestra una realidad que corresponde al pasado porque en muchos lugares la parroquia ya no es una realidad pastoral viva, sino un territorio de misión. En la España rural hay que organizar una nueva forma de presencia de la Iglesia con sinergias en la vida parroquial y un mayor compromiso de los fieles laicos.
- Poner en marcha, allí donde no existen, los consejos parroquiales y de asuntos económicos o, en su caso, renovarlos, haciendo de ellos verdaderos espacios sinodales. Conviene también considerar sobre qué temas los consejos parroquiales o de economía pueden ser deliberativos, con la participación de los laicos. Ambos consejos se consideran instrumentos fundamentales de sinodalidad.
- Favorecer los pequeños grupos de fe que se alimentan a diario de la Palabra y que juntos profundizan en su vivencia cristiana. Han de cuidarse y alimentarse, ya que constituyen un fermento que hará crecer la semilla de la fe.

2. Propuestas a nivel diocesano

- Dar mayor protagonismo a los movimientos eclesiales, las cofradías y hermandades, y a la vida consagrada y monástica en la elaboración de los planes diocesanos. Su aportación puede contribuir a la renovación de la Iglesia, sobre todo a través de los consejos diocesanos de pastoral.

- Desarrollar y aumentar el número de ministerios formalmente reconocidos para los laicos: ministros de liturgia, de la Palabra, de Caritas, de visitadores, de catequistas.
- Priorizar el trabajo en red de todas las realidades que existen en las diócesis.

3. Propuestas a nivel de Iglesia universal

- Ayudar a redescubrir la vocación bautismal, la común pertenencia al Pueblo de Dios, buscando espacios de comunión y de trabajo en equipo, así como la implicación en un proyecto de anuncio de Jesús en este mundo y en este tiempo.
- Estar cada vez más presente como voz profética en todas las dificultades, conflictos y desafíos del mundo de hoy.

Nuestro proceso no concluye aquí. Las urgencias, aspectos que precisan de un especial cuidado y propuestas concretas que se recogen en esta síntesis, junto con todas las aportaciones que han surgido de los grupos sinodales, necesitan de un mayor discernimiento en nuestras diferentes comunidades. Concluida la fase diocesana del Sínodo, es momento propicio para llevarlo a cabo, dando así continuidad a nuestra experiencia sinodal, al tiempo que se desarrolla la fase continental.

La Iglesia que peregrina en España se muestra agradecida al papa Francisco por impulsar este proceso sinodal. A pesar de sus dificultades, ha abierto caminos de esperanza. Una esperanza que se asienta en la fidelidad de Dios, que cumple siempre sus promesas.

Assemblea Diocesana

Carta del Vicari General

Lleida 24 de maig de 2022

Benvolgut/da

A les portes de l'Assemblea Diocesana en plau recordar-te.

1. Se celebrarà a la Casa de l'Església, a l'edifici de la Mariana, seguint el següent ritme:

- S'iniciarà, a les 10 h., a la sala del teatre, amb la salutació del Sr. Bisbe i la pregària. Per tal de poder respectar l'hora d'inici, es demana arribar amb suficient temps d'antelació per a poder inscriure't.
- A les 10:20 h., ponència de la Sra. Antonieta Mateus, coordinadora de la síntesi de les aportacions que s'han fet a la Diòcesi per al Sínode.
- De les 11 h. fins a les 11:20 h., a partir de la revisió dels dos darrers anys d'aplicació del Pla Diocesà de Pastoral ja feta i de les línies generals que aportarà la ponència, es presentarà el contingut del treball de grups.
- Pausa per a compartir un cafè, de les 11:20 h. fins a les 11:40 h.
- A les 11:40 h., s'iniciarà el treball de grups per arxiprestats: Suggeriments i propostes de línies d'actuació a accentuar en el nostre Bisbat.
- A les 12:40 h. s'iniciarà una trobada general per a la presentació de les propostes dels diferents grups i iniciar un torn obert de paraules.
- 13:20 h. Comiat i cloenda.

2. L'Assemblea és un acte comunitari i, per tant, presencial, en la que, entre tots senyalarem els accents pastorals en els que cal posar els esforços en la nostra diòcesi. Hi ha circumstàncies que poden dificultar participar-hi físicament, per això s'ha habilitat el següent enllaç que s'activarà a partir de les 9:30 h. (només cal fer *control + clic* a sobre de l'enllaç. L'administrador rebrà la petició d'incorporació i anirà incorporant, des de la "sala d'espera" del programa, les peticions que vagin arribant).

Per a unir-se a la reunió/Assemblea amb el sistema Zoom

https://us02web.zoom.us/j/86375751360?pwd=h9rGMl1X5aSAejwz7wB5EeP_v7hERZ.1

ID de reunió: 863 7575 1360

Codi d'accés: 924831

NOTA: Recomanem que tant la parròquia com la institució en la que hagi persones que no puguin participar presencialment en l'Assemblea i ho vulguin fer virtualment organitzi un lloc en la seva seu per tal que, en conjunt amb els altres membres que només poden fer-ho amb aquesta modalitat, puguin seguir-la, comentar i fer grup i fer les seves aportacions als presents.

3. En cas de necessitar plaça de pàrquing, cal que us poseu en contacte amb el Sr. Paco Campo (Tel. 695478097).

Atentament, esperant poder-vos saludar el dia de l'Assemblea,

Mn. Lluís Sallán

Resum propostes de l'Assemblea presentades pels grups participants a l'Assemblea Diocesana 28 de maig de 2022

Insistències, propostes, suggeriments, peticions:

1. Evangelització

1.1. Pastoral juvenil

- Estructura diocesana per a dinamitzar i involucrar els joves:
 - Comptant amb ells, han de ser els qui evangelitzin els joves
 - Involucrant en aquesta acció pastoral els infants i els immigrants
- Promoure i oferir espais de formació i de vida, com curs alfa, Emaús i altres, als pares que demanen catequesi per o baptisme als seus fills i filles (sense un procés catequètic d'adhesió a Jesús no serà possible tenir joves).
- Oferir experiències de voluntariat i solidaritat als joves, fent-los protagonistes de la seva col·laboració en elles (els joves hi són, manca que els preguntem i els escoltem).

- Atendre i conèixer la realitat dels joves pobres que hi ha en el nostre Bisbat.

1.2. Catequesi

- Introduir entre els catequistes i els arxiprestats la manera, els mètodes possibles i els recursos que faciliten començar,
 - a. Fer catequesi de famílies, més que catequesi d'infants encara que pugui haver moment que treballin per separat, especialment en el moment del baptisme i de la primera comunió.
 - b. Introduir una renovació permanent de mètodes, per posar l'accent en el seguiment de Jesús, no sols en continguts de teologia adaptats.
 - c. Iniciar la precatequesi davant la manca d'iniciació amb que venen de casa.
 - d. Reactivar i aprofundir el catecumenat.
 - e. Implicar i/o connectar amb el professorat de Religió de les escoles.

2. Formació

- Per als mossens que regeixen parròquies, elaborar un petit pla diocesà de formació pastoral, de caràcter pràctic i actual, per a mirar pastoralment la situació de la gent d'avui i evitar la dependència clerical reflexionant i buscant camins sobre:
 - El treball corresponsable (no dependent clericalment) en la parròquia.
 - L'animació i el guiatge de grups.
 - Què és i com fer el primer anunci.
 - Metodologia catequètica.
 - Com treballar plegats laics i preveres.
 - L'organització sinodal de la parròquia.
- Oferir alguns espais per a laics en l'àmbit de la parròquia o de l'arxiprestat aplicant la dinàmica del Congrés de Laics (a. 2019) en format presencial i mixt.

3. Espiritualitat

- Preparar, cuidar les misses dominicals, afavorint i impulsant la participació i renovant i actualitzant llenguatges.
- Cuidar les celebracions dels sagraments i coordinar bé els criteris per a la celebració, dels enterraments, les bodes, els batejos i les celebracions especials: aplecs, festes...

- Assegurar que hi hagi espais en la parròquia i l'arxiprestat no solament per a l'acció sinó també per a la pregària, la *Lectio Divina*, el recés...
- Promoure en cada arxiprestat alguns moments a l'any per a reflexionar sobre la dimensió de fraternitat de la vida que se'n deriva de la *Frateli Tutti*.

4. Pastoral sociocaritativa

- Prioritzar en aquest any l'aplicació del Full de ruta que surt de l'informe sobre els reptes pastorals de la Covid-19.
- Oferir un curs de formació per a laics en l'IREL sobre la doctrina social de l'Església.

5. Serveis a la comunitat

- Formació d'Animadors de Comunitat.
- Potenciar:
 - La dedicació i les funcions dels Animadors de Comunitat seguint el que ja s'ha començat en el nostre Bisbat (els preveres ja no poden assumir, i menys en un futur immediat, amb pau i eficàcia tanta suma de pobles i anar corrent d'un lloc a un altre sense el temps per estar amb la gent)
 - La comunicació entre la diòcesi i les parròquies.
 - La corresponsabilitat de la dona: reconèixer-la i fer-la visible institucionalment.
 - I prioritzar la Pastoral d'acollida i d'integració dels immigrants.
- Sumar recursos a l'interior dels arxiprestats (agents de pastoral, catequistes, propostes formatives...): No tota parròquia ha de tenir de tot, però sí que el conjunt de parròquies ha de poder respondre a totes les necessitats pastorals.
- Prioritzar, intensificar, enfortir en la nostra Diòcesi la Pastoral familiar, la de la Salut, la de Joves i Universitària i la vocacional.

Reunió Caps d'Àrea Diocesana de Pastoral i Arxiprestes Casa de l'Església

7 d'abril de 2022

Realitzada la reunió amb la finalitat d'avaluar l'itinerari seguit en els dos darrers anys en relació a l'aplicació del Pla Diocesà de Pastoral es realitzaren les següent valoracions i aportacions:

1. Evangelització i Pastoral Juvenil

1.1. Pastoral amb joves

a. Itinerari recorregut en els dos darrers cursos:

- S'ha convocat i reunit de manera regular, segons el que s'havia acordat, els diferents responsables consiliaris de les accions que es realitzen en l'àmbit de la Pastoral Juvenil en el Bisbat (Delegacions de Pastoral Juvenil, d'Emigracions, d'Ensenyament i de Vocacions, juntament amb Fraternitat sacerdotal St. Joan d'Àvila, Tajuna, Club Raier, Càritas i Coordinació de Centres d'esplai i els responsables de pastoral juvenil de les congregacions del Salesians, dels Maristes i dels Jesuïtes). L'assistència regular ha estat aproximadament de la meitat dels convocats. Les raons han estat la manca de representant per part d'alguna organització i l'horari de la reunió.

b. Acords adoptats:

- Convocar una trobada de joves, representants de les organitzacions dels diversos grups de la plataforma convocada, i promoure una comissió d'ells que mobilitzin i planifiquin allò que volen fer en conjunt, amb la finalitat de compartir, de fomentar el treball pastoral associat i d'ajudar-se en la vida de seguiment de Jesús.
- Informar i motivar a participar a tots en el calendari de propostes juvenils de la Delegació Diocesana de Pastoral Juvenil.

c. Constatacions que s'ha fet: *Anem més lents del que esperàvem i desitjàvem.*

- Ens manquen persones dedicades tota vegada que els que hi som tenim moltes i diverses ocupacions que alenteixen el nostre seguiment del tema.
- El context no afavoreix l'accés i l'interès envers d'una vivència de la fe que es viu i s'alimenta en comunitat.

- Dèficits d'espais de referència on els joves comparteixen amb joves la seva sensibilitat cristiana.
- d. Accents per als dos propers anys:
 - Fulletó informatiu i difusió a través de suport virtual de cara a joves sobre el que es fa en la diòcesi en relació a la pastoral juvenil.
 - Potenciar i difondre tres moments d'encontre amb joves:
 - La Vetlla de Nadal.
 - La participació en un projecte social.
 - Una acció lúdica o de voluntariat a l'estiu
 - Introduir la RdV en l'Esplai
 - Constituir una plataforma diocesana de joves.
 - Promoure una trobada diocesana de joves i l'alliberament d'algun agent de pastoral.
 - Rellançar el recés de joves o similar.
 - Participació en la Trobada Mundial de Joves amb el Papa de 2023 a Portugal, amb la cooperació de joves del nostre Bisbat amb la Conferència Episcopal Espanyola en la seva organització i difusió i amb la participació de 50 joves del nostre Bisbat en la Trobada europea de joves, a l'estiu proper a Santiago de Compostel·la.

1.2. Pastoral Universitària

- a. Itinerari recorregut en els dos darrers cursos:
 - S'ha articulat un espai d'encontre entre els agents de pastoral que treballen amb joves universitaris: Delegació de Pastoral universitària, professor de religió a la UdL, IREL.
 - S'han proposat les línies de treball en primer lloc amb joves universitaris per a activar posteriorment les de treball pastoral amb els professors i el PAS.
 - S'ha realitzat una reunió amb responsables de pastoral d'altres universitats (Deusto) per conèixer propostes, organització, serveis i ofertes formatives que realitzen així com reptes i respostes que reben de l'alumnat i del professorat.
- b. Acords adoptats per als dos propers anys:
 - S'ha acordat reunir les institucions d'Església que acullen universitaris (Càritas, Escola de l'Esplai, St. Joan de Déu, residències d'estudiants, Delegació d'Ensenyament i Con-

gregacions religioses que ofereixen espais de voluntariat a universitaris) per a plantejar, de cara al proper curs, el camí compartit que creiem que hem de seguir en aquest àmbit pastoral.

- S'ha previst oferir alguns espais de voluntariat en el temps lliure dels universitaris, particularment a l'estiu i d'informació tant dins de la UdL com virtualment i a través de les institucions eclesials que els acullen.

c. Constatacions que s'han fet:

- Cal afrontar el repte de fer circular la informació i propostes entre uns 10.000 estudiants que hi estan matriculats i definir el mètode per a fer-ho des de la UdL i de reactivar el SAFOR. Igualment la saturació de l'horari escolar dels universitaris per un costat plens de cursos, per un altre sense la necessitat de cursar crèdits de cultura i fe per a completar els seus estudis, d'incertesa pel que fa al futur de la classe de Religió en els nivells de Primària i Secundària, de context on la fe no és rellevant i de manca de comunitats cristianes de referència per als universitaris.
- Manca de persones que puguin atendre amb major dedicació la pastoral en aquest àmbit, més quan ja no és possible cercar becaris al respecte. Cal algun agent de Pastoral que vetlli fonamentalment aquest aspecte.

d. Accents suggerits per als dos proper anys:

- Reprendre, després de la pandèmia, l'oferta de diàleg fe-cultura al professorat universitari, partint del cicle de conferències de l'IREL i de la possibilitat de connectar amb els que participaren anteriorment de les activitats pastorals que es dugueren a terme per a ells.
- Oferir als alumnes de la UdL una oportunitat de servei voluntari al Tercer món.
- Consolidar l'espai de trobada diocesana d'Institucions que acullen universitaris i la Delegació de Pastoral Universitària.
- Difondre les propostes de la Delegació Diocesana de Pastoral juvenil emprant les xarxes i la Delegació Diocesana de Mitjans de Comunicació.

1.3. Àmbit de diàleg Fe-Cultura (Àrea de Formació)

a. Itinerari recorregut en els dos darrers cursos:

- S'ha intentat elaborar un programa per a les escoles per a promoure visites comentades a llocs on l'art religiós pot desvetllar la sensibilitat religiosa i mostrar l'evangeli plasmat artísticament, fent-se, sense massa ressò una primera mostra amb professors.
- S'ha difós la Revista interdiocesana Taüll.
- S'ha realitzat, organitzat per l'IREL, el cicle de conferències i, a més d'altres, el seminari "Atri dels gentils".
- S'ha plantejat en l'Àrea de Diocesana de Formació per a veure el reptes i les condicions que permetin una resposta adequada tot i que no s'ha pogut aprofundir en el tema.

b. Constatacions que s'han fet: *Cal revifar aquest àmbit pastoral*

- Cal cercar més persones, amb qualificació adequada, per a què aquest àmbit pugui tenir la rellevància pastoral que necessita el tema.
- Cal elaborar pla d'actuacions i dotar-lo també econòmicament.

2. Catequesi

a. Itinerari recorregut en els dos darrers cursos:

S'ha realitzat una oferta diocesana de formació de catequistes tot i que l'assistència a les sessions de formació no ha estat ben reeixida. Les causes radiquen en què molts catequistes fa anys que ofereixen aquest servei a l'Església i han participat en multitud de sessions de formació i de trobades, al temps que s'han fet grans en edat i han vist incrementades les dificultats de temps per a poder participar-hi com abans. Per una altra part la demanda de catequesi també ha baixat de manera sensible i no hi ha recentment incorporació de nous catequistes que connectin de més a prop amb la sensibilitat i estils dels infants d'avui, tota vegada que n'hi ha amb algun temor en alguns a acompanyar grups d'infants davant les característiques dels infants d'avui.

Al mateix temps es va preparar el Corpus amb altres institucions diocesanes per a què els infants poguessin viure'l més conscientment tanmateix la pandèmia ho impedí.

b. Constatacions que s'han fet: *Cal renovació, noves incorporacions i comptar amb els pares.*

- La catequesi no pot separar-se de la pastoral familiar i cal potenciar la catequesi familiar com un espai de re-evangelització

també dels pares i d'implicació en el procés de creixement en la fe dels seus fills.

- La renovació metodològica, de textos i la introducció d'una etapa de preparació a la catequesi que estava prevista, s'ha endarrerit per part del SIC.
 - Es veu necessari abordar el serveis que fan els catequistes des d'una perspectiva no sols parroquial que permeti compartir recursos humans i en conseqüència treballar amb els catequistes també arxiprestalment, així com celebrar eclesialment algun moment que es vulgui significar en l'arxiprestat.
- c. Accents suggerits per als dos propers anys:
- Es necessiten orientacions i materials per a treballar amb els pares en l'àmbit de la catequesi.
 - Incorporar els pares al procés catequètic dels fills introduint experiències com els Oratoris o Tabor.
 - Pensar com organitzar en la diòcesi un espai d'acollida catecumenal per a aquells que busquen però no tenen contacte amb la comunitat cristiana i/o per als que demanen ser padrins de bateig sense estar ells batejats o confirmats.
 - Planificar els continguts i el tipus de formació per a catequistes tota vegada que els canvis que van apareixent en la catequesi no poden ser eficaços sense la formació adient.
 - Pensar diocesanalment en la possibilitat de confirmació d'adults i d'atenció als pares no batejats o no confirmats.

3. Formació de laics

- a. Itinerari recorregut en els dos darrers cursos:
- S'han realitzat Sessions de formació per als lectors de la Paraula en la celebració de l'Eucaristia, així com la setmana bíblica.
 - Han estat realitzades les conferències/testimoni aprofitant el cicle pasqual que algun arxiprestat ha organitzat obertes a tots els arxiprestats.
 - S'han ofert a tots els arxiprestats en obert diversos moments de formació de la delegació de pastoral de la salut.
 - S'ha realitzat a l'IREL un curs sobre la dimensió teològica del Pla Diocesà de Pastoral.

- b. Constatacions que s'han fet:
- Són múltiples les accions formatives que es realitzen a les parròquies en tots els nivells.
 - Es desconeixen les accions formatives i no es difonen amb el que es dificulta que el treball d'un pugui servir també per altres que no són d'aquella comunitat.
 - L'IREL ofereix un bon pla formatiu tant per aquells que volen cursar estudis de manera regular com per a aquells que volen formar-se sense cap pretensió acadèmica i ho fa amb una oferta que s'adapta sigui a un tema o assignatura determinada o a dues hores a la setmana (més, si es vol) o a un període curt de temps.
 - Existeix estructura i recursos per a la formació encara que amb ús massa limitat per part de les persones.
 - Hi ha un nivell de formació específica que cal assegurar per als que assumeixen responsabilitats específiques en les comunitats parroquials, moviments o serveis i aquesta s'ha de proporcionar en funció de la missió i una altra general que afronti reptes i situacions del temps que preocupen als membres de les comunitats i que cal oferir de manera continuada des de les Àrees d'acció pastoral.
- c. Accents suggerits per als dos propers anys:
- Potenciar la participació en l'oferta de l'IREL explicant bé les diverses possibilitats de participar en algunes de les matèries que ofereix i convidant singularment a participar en aquesta formació.
 - Promoure la Setmana Bíblica des de l'Àrea de Formació i en connexió amb l'IREL oferint a les parròquies materials, recursos audiovisuals i accions concretes de manera similar al concurs Bíblic.
 - Tornar a convocar els lectors de la Paraula donant continuïtat a la formació ja començada.

4. Espiritualitat

- a. Itinerari recorregut en els dos darrers cursos:
- S'han realitzat tres encontres de diferents institucions que ofereixen espais de pregària i acompanyament espiritual.
 - S'han realitzat dues sessions d'actualització de la missió encomanada als ministres extraordinaris de la comunió.

- b. Constatacions que s'han fet: *Es necessari donar a conèixer el que fem i sumar entre tots.*
- Entre les parròquies urbanes són moltes les que han creat un espai de pregària contemplativa, del que n'estan satisfetes.
 - Hi ha hagut algun arxiprestat que ha informat i difós els espais de pregària que han posat en marxa en les diverses parròquies de l'arxiprestat.
 - Hi ha algunes parròquies que ofereixen recés mensual (2 o 3) amb una participació satisfactòria, al costat d'altres que ho fan en els temps litúrgics forts (4 o 5), totes en el medi urbà i fins i tot exercicis espirituals.
 - Hi ha una diversitat de grups que es troben per pregar i ofereixen espais de pregària a més del que es fa en les parròquies.
 - Hi ha hagut grups que han organitzat les 24 hores davant del Senyor amb una participació satisfactòria de persones i grups.
- c. Accents suggerits per als dos propers anys:
- Fer un mapa dels llocs i les hores on les persones poden participar en recessos, exercicis i en espais de pregària en la nostra Diòcesi.
 - Coordinar, bo i respectant la diversitat, les ofertes i accions de pregària que hi ha en el bisbat en l'àmbit marià i eucarístic amb la pretensió d'evitar duplicitats innecessàries, més en un Bisbat petit com el nostre.

5. Pastoral sociocaritativa

- a. Itinerari recorregut en els dos darrers cursos:
- En temps de confinament s'han distribuït 30 tauletes a les parròquies que ho han demanat per tal de donar suport a les activitats pastorals que realitzen.
 - S'obrí un fons econòmic per tal de donar suport econòmic a institucions diocesanes sociocaritatives que treballen en els temes d'aliments.
 - S'ha realitzat un estudi de l'impacte de la COVID des del punt de vista de les noves necessitats d'assistència que ha generat. L'informe s'ha presentat i analitzat en el Consell Diocesà de Pastoral i s'ha elaborat un full de ruta per a la seva aplicació: Habitatge, aliments, sensibilització samaritana

- en les comunitats parroquials, delegat/da de connexió amb Càritas diocesana en cada comunitat parroquial o grup de parròquies.
 - S'ha fet avinent a les comunitats parroquials materials de suport per a les celebracions litúrgiques especialment en temps d'Advent, de Quaresma, de Divendres Sant, així com s'han distribuït les orientacions pertinents a cada parròquia sobre el tema d'ajuts a Ucraïna i d'acollida dels refugiats.
 - Des del programa de voluntariat jove de Càritas s'ha participat i cooperat amb els encontres de Pastoral Universitària i amb de la Delegació de Pastoral Juvenil.
 - S'ha elaborat un programa de formació dels cooperants de Càritas sobre la Doctrina Social de l'Església.
- b. Constatacions que s'han fet: *Cal més coordinació Parròquies-Càritas Diocesana i accentuar la dimensió samaritana que ha de tenir tota comunitat cristiana, així com fomentar més encara el voluntariat jove.*
- És necessari implementar les Càritas parroquials.
 - Cal promoure voluntariat joves.
 - És un encert la cooperació entre institucions que treballen en l'àmbit de la pastoral sociocaritativa.
 - Coordinar el programa d'aliments que es realitza en diverses parròquies tenint present les noves directrius de la Comunitat Europea.
- c. Accents suggerits per als dos propers anys:
- Oferir als arxiprestats materials i propostes formatives amb la finalitat d'incrementar la sensibilitat samaritana de cada parròquia.
 - Comptar amb un enllaç amb Càritas diocesana per parròquia, unitat de pastoral o grup de parròquies.
 - Participar en les trobades amb joves i universitaris per tal de suscitar sensibilitat envers accions de voluntariat i proporcionar ofertes relatives al cas per als joves.
 - Implementar la formació en la doctrina social de l'església.

6. Organització dels serveis a la comunitat

- a. Itinerari recorregut en els dos darrers cursos:
- S'han analitzat les propostes realitzades pels arxiprestat pel que fa a reorganització de les parròquies d'alguns dels arxipres-

tats de la diòcesi i s'han proposat al Sr. Bisbe les correccions que semblen mes adients d'acord amb la situació d'avui.

- S'ha dotat d'un Animador de Comunitat nomenat i enviat pel Sr. Bisbe a una zona rural.
 - El Sr. Bisbe s'ha entrevistat personalment amb cada Animador de Comunitat per agrair, acompanyar i valorar la missió que cadascun està desenvolupant.
 - S'han analitzat els documents que defineixen i regulen els ministeris laïcals per veure la manera com aplicar-los a la nostra diòcesi d'acord amb les persones que podrien assumir-ne algun o alguns d'ells.
- b. Constatacions que s'han fet:
- Cal potenciar els ministeris laïcals i ordenats de diaca permanent en el nostre Bisbat, així com la pastoral vocacional.
 - Cal veure com emmarcar la figura dels Animadors de Comunitat en el nou ministeri de Catequista instituït pel i, en conjunt amb altres diòcesis iniciar-ne l'aplicació a la nostra.
 - Cal que en cada parròquia hi hagi la persona o les persones que poden assumir un servei religiós de cara al poble o la Comunitat.
 - Cal acabar d'organitzar la xarxa intranet del Bisbat de connexió amb cada parròquia.
 - Cal tenir un inventari de recursos personals i materials amb els que compta cada comunitat cristiana per al seu bon funcionament i assegurar tots aquells que en cada lloc són imprescindibles.
- c. Accents suggerits per als dos propers anys:
- Articular les propostes organitzatives referents als arxipresbiterats que s'han realitzat.
 - Activar per a cada parròquia la intranet del Bisbat.
 - Valorar els recursos humans que són necessaris en cada comarca i impulsar la provisió de les persones que siguin necessàries.
 - Implementar la pastoral vocacional i de servei a l'Església a través de les plataformes de pastoral juvenil.
 - Fomentar i aplicar el que fa referència als ministeris laïcals.

Lleida, 2 de maig de 2022

Secretaria General - Cancelleria

Cessaments

Durant el primer semestre de l'any 2022 s'han produït, com a conseqüència dels relleus en els seus càrrecs, els cessaments que s'indiquen. El Sr. Bisbe, Mons. Salvador Giménez Valls, reconeix la dedicació amb la que cadascuna d'aquestes persones han desenvolupat la tasca pròpia del càrrec que ocupaven, i la cura i atenció espiritual que han tingut vers els seus feligresos, els germans en general, i a les persones que han tractat des d'aquestes responsabilitats.

Gener

Dia 17

Gerard Sans Malgrat, cessà com a Director de l'Escola de l'Esplai de Lleida, secció que n'és de la Fundació Verge Blanca.

Març

Dia 29

Mn. José Vicente Forner Calpe cessà de tots els seus càrrecs a la Diòcesi de Lleida, i especialment com a rector de les parròquies de Sant Pere Apòstol, d'Alfarràs, la Purificació de la Mare de Déu, d'Algerri, de Sant Josep, de la Figuera i de l'Assumpció de la Mare de Déu, de Castelló de Farfanya.

Juny

Dia 7

Sra. Rosa Pla Montoliu, cessà com a Presidenta - Delegada de Mans Unides a la Diòcesi de Lleida.

Dia 30

Mn. Manel Serradell Adell, cessà com a rector *in solidum* de la parròquia de l'Assumpció de Nostra Senyora del Pont de Suert (Lleida).

Mn. Jofred Antonio Rendón Ramírez, cessà com a rector *in solidum* de la parròquia de l'Assumpció de Nostra Senyora del Pont de Suert (Lleida).

Mn. Josep Maria Escorihuela Pujol, cessà com a Administrador de la Casa Sacerdotal de la Diòcesi de Lleida.

Per tal que hi hagi constància de que així és i donant fe de la seva autenticitat, signa la present notificació el Secretari General-Canceller, a Lleida, el 30 de juny de 2022.

Juan Luis Salinas Sánchez
Secretari General-Canceller

Estadística de la Diòcesi

Durant l'any 2021 es registraren a les parròquies de la nostra diòcesi les següents dades sacramentals, segons consta a l'estadística oficial confeccionada pel Departament d'Estadística del Bisbat de Lleida.

Registres Sacramentals a les parròquies durant l'any 2021	
Baptismes de menys d'un any (<1 any)	223
Baptismes d'entre un i set anys (1-7 anys)	188
Baptismes de més de set anys (>7 any)	45
Primeres comunions	566
Confirmacions	227
Matrimonis catòlics	87
Matrimonis en els que almenys un dels contraents no és catòlic	2
Unció dels malalts	416
Defuncions pàrvuls	1
Defuncions adults	1.713
Assistència a la missa dominical	5.120
Número de catequistes	169

Per tal que hi hagi constància de que així és i donant fe de la seva autenticitat, signa la present notificació el Secretari General-Canceller, a Lleida, el 22 de juliol de 2022.

Juan Luis Salinas Sánchez
Secretari General-Canceller

Sobre la tramitació de la documentació i la nostra actitud davant aquesta qüestió

Lleida, 7 de març de 2022

Benvolguts rectors i col·laboradors en les tasques deis despatxos parroquials.

Com ja teniu present, la tasca de “bellugar els papers”, produir-los, arxivar-los, conservar-los, localitzar-los per extreure-hi informació... és prou important en qualsevol institució humana, també, és clar, en el funcionament de la nostra Església. És ben cert que no és el fonamental, ni de lluny, del que suposa el seguir el Crist i anunciar l’Evangeli, la Bona Nova que Ell ens va donar, però és un element que ajuda a sustentar l’acció evangelitzadora perquè la recolza i permet fer-la present davant la societat civil del nostre temps, i justificar-la i acreditar-la davant els seus estaments, alhora que ens ajuda a mantenir el record del que va passar en qualsevol dels seus moments i actes.

És per això que estem molt convençuts de la importància de qualsevol acte administratiu, per petit i senzill que pugui semblar i la Diòcesi reconeix l’acció callada i silenciosa, aparentment imperceptible, de tots els que us hi dediqueu. En aquest sentit us voldríem recordar un seguit de qüestions que tenen prou importància en el desenvolupament d’aquesta tasca:

- cal **recordar que tenim l’Arxiu Diocesà on s’han de conservar els llibres sacramentals que tinguin més de cent anys** i aquells altres, i els documents, que ja no formen part de la documentació viva d’una parròquia o d’una delegació, moviment...
- cal tenir en compte que **al despatx de cada parròquia s’ha de tenir la part d’arxiu** amb les carpetes que són imprescindibles i obligatòries, i totes les que cada realitat faci necessàries, conservant en elles els documents que els hi corresponen.
- pel que fa a **les autenticacions de la signatura en les partides de baptisme, correspon fer-les al Vicari General o, en la seva absència, al Secretari General**, essent aquest qui ha d’expedir les certificacions i autenticar o compulsar documents (c. 482). **Per a les autenticacions o compulses de documents, és imprescindible que el Secretari General vegi l’original del que han estat tretes.**
- recordeu que a nivell de la Diòcesi, **la Cúria us pot ajudar en els tràmits que puguin ser necessaris per a la vida de la parròquia**, gestió del patrimoni o l’acreditació de mossens i la resta de fidels amb nomenaments, càrrecs representatius... (posem per cas

acreditacions, expedició de certificacions, autorització d'obres...). **Tingueu present, però, que a qui correspon responsabilitzar-se de cada procés és al responsable d'ella (c.532).**

- **són els responsables dels despatxos parroquials o les persones que s'hi dediquen, qui han de fer arribar a la Cúria els documents que s'hagin de presentar a aquesta.** En cas d'impossibilitat es poden fer arribar per correu postal o correu electrònic; en aquesta darrera possibilitat cal tenir en compte que el text que constitueix el cos del correu electrònic té validesa, també els documents que s'hi adjuntin però, en el cas dels que hagin d'estar signats, només si ho estan amb la signatura electrònica.
- **en determinades situacions, per raons d'estalviar temps i passes, se li pot fer entrega d'un document a la persona interessada per a què ho presenti a la Cúria (per exemple per a autenticar la signatura en una partida de baptisme), però mai se li ha de dir: *porteu-lo que en el mateix moment li ho faran*; s'ha de tenir present, però, que són persones i que aquestes tenen les seves limitacions, tant d'horari, de dedicació (en un moment donat poden estar en una reunió o atenent un afer diferent, tenir una visita, trobar-se fora de l'edifici...), o de saturació de feina, la qual cosa pot portar a què no es resolgui en el moment concret que la persona ho demani. El mateix s'ha de tenir en compte quan hom necessiti qualsevol tipus de certificació; **s'ha d'entendre que pot ser que s'hagi d'esperar o deixar-lo per tornar-lo a recollir en un altre moment, donat que per estendre aquell document és possible que s'hagin de cercar d'altres informacions en l'arxiu... Caldrà, llavors, esperar i tenir paciència.****
- compteu amb què sempre teniu a la vostra disposició al Vicari General, l'Administració Diocesana, el Departament de Patrimoni, la Secretaria General, el Registre General, l'Arxiu, la Notaria de Matrimonis, el Departament d'Estadística, l'Agència de Precs... Des de qualsevol d'aquestes instàncies us atendrem amb tota la nostra estima, la disposició i el saber del que siguem capaços, mirant de resoldre la situació o facilitar el que calgui el més aviat possible.

Juan Luis Salinas Sánchez
Secretari General-Canceller

Vida Diocesana

Necrològiques

P. Antoni Serramona Terrado

El P. Antoni Serramona Terrado, fill de Ramon i Rosa, va nèixer l'any 1941 a Alguaire (Lleida), fou ordenat sacerdot al 1964 pel bisbe D. Aurelio del Pino Gómez. A l'any 1966 va entrar a formar part de l'Institut de l'Oratori de Sant Felip Neri.

A la Diòcesi de Lleida va ser coadjutor de Fraga (04/07/1964-01/09/1965) i capellà de Xerallo i encarregat de Manyanet, Perbes i Sentís (01/09/1965-15/04/1966) Des d'aquesta data fins al 18/07/1966 va actuar com a auxiliar del Director de Radio Popular i del Diari de Lleida, moment en el que ingressà en l'oratori.

A l'any 1978 va ser nomenat consiliari europeu de la J.E.C. i del M.I.E.C.

A la Diòcesi de Barcelona ha tingut nombroses responsabilitats com ara secretari del Centre d'Estudis de Pastoral i Delegat de Joventut.

Al llarg de la seva vida ha estat fidel seguidor de Crist i de l'Evangelí, com també ha seguit les petjades de Sant Felip Neri del que se'n pot dependre la seva humilitat i la seva tasca pels més necessitats. Ha estat autor de diversos llibres com "Sed Buenos, si podéis" i, a més, en els darrers anys ha donat vida a l'Orgue Montserrat Torrent juntament amb la Fundació del mateix nom.

Ha viscut estimant i perdonant tenint sempre clar, al llarg de la seva vida la missió per la qual va ser cridat per Déu a ser sacerdot i oratorià.

El dia 1 de febrer de 2022, el P. Antoni Serramona deixà aquest món per retrobar-se amb el Pare i fruit del seu amor vivint ja al paradís que, com Sant Felip Neri, tant desitjava. El mateix amor que al llarg de tots aquests anys ha compartit amb nosaltres i pel qual s'ha fet sempre estimar. De ben segur que la seva obra i la seva memòria restarà sempre als nostres cors. Descansi en Pau.

Mn. Vicente Alfonso Miret

Mn. Vicente Alfonso Miret, fill de Vicente i d'Isabel, nasqué a Lleida el 6 de juny de 1956. Onze dies després va ser batejat a la Parròquia de Sant Joan Baptista de Lleida. Als setze anys va rebre la confirmació a l'oratori de la Mare de Déu de l'Acadèmia. Els estudis eclesiàstics els va realitzar, durant dos cursos, 1977-79, al Seminari de Saragossa i des de llavors fins al 1983 al Seminari de Lleida. Fou ordenat prevere el 3 de novembre de 1984 a la Parròquia de Sant Jaume Apòstol de Lleida, per Mons. Ramon Malla Call.

Havia cursat els estudis de Tècnic Especialista en Hostaleria (era Mestre de cuina) i estava en possessió del Màster en Ètica Aplicada i Bioètica pel Departament de Filosofia de la Universitat Autònoma de Barcelona (entre 1997-1999).

Dos dies després de la seva ordenació es va incorporar a l'equip de preveres que s'encarregaven de les parròquies de l'Assumpció de la Mare de Déu, de les Borges Blanques; la Transfiguració del Senyor, de Juneda; Sant Blai, Bisbe, de la Floresta; i de l'Assumpció de la Mare de Déu de Puiggròs, restant en ell fins al juliol de 1987.

Continuà el seu ministeri com a Rector de Sant Miquel d'Os de Balaguer, Sant Antoni de Pàdua d'Alberola i de la parròquia de Vilamajor (entre 1987 i 2002). Durant el mateix període i fins al 2001, va ser Rector de la parròquia de l'Assumpció de la Mare de Déu de Castelló de Farfanya.

Entre 2001-02 va ser Rector de la Parròquia de la Purificació de la Mare de Déu d'Algerri, i des de llavors, fins al 2007, rector de les parròquies de Sant Miquel d'Alcoletge i l'Assumpció de la Mare de Déu de Vilanova de la Barca.

Al 2007 i fins el 2015 va ser Rector de la Parròquia de Sant Martí, bisbe de Tours, de Lleida.

Des de 2015 era canonge de la Sta. Església Catedral de Lleida, on el 2018 va ser nomenat Canonge Penitencier i el 2019 Moderador de la Cura Pastoral.

Així mateix, va tenir els següents encàrrecs pastoral i nomenaments:

- Encarregat de la pastoral sanitària a l'Hospital Arnau de Vilanova (1987), essent el seu capellà des del 1996 fins el 2001.
- Nomenat Assessor Eclesiàstic de l'Associació de Professionals Sanitaris Cristians (PROSAC) a l'any 1996.
- Delegat Diocesà de la Pastoral de Sordmuts (1998).
- Assessor Eclesiàstic (consiliari) de l'Agrupació Ilerdenca de Pessebristes (2004-2007 i des de 2019).
- Capellà del Col·legi Mater Salvatoris.
- Professor del Col·legi Episcopal.
- Formador del Seminari Diocesà de Lleida (secció d'infants: Seminari menor en Família) (2004).
- Consiliari de la Delegació Diocesana d'Ensenyament (2004-2007).
- Consiliari de la Casa de Andalusia (2006).
- Director Espiritual de la "Hermandad de Ntra. Sra. del Rocio y Cofradía de Nazarenos del Santo Cristo Crucificado" (2006).
- Capellà i Director Espiritual de la Delegació a Lleida de la "Orden de Caballeros de San Clemente y San Fernando de Sevilla"(2007).
- Consiliari de la Congregació de la Mare de Déu dels Dolors de Lleida (2012).
- Consiliari del Grup de Lleida de la Unió Eucarística Reparadora (UNER) (2018).

Durant la seva vida va tenir diversos reconeixements i va pertànyer a diferents confraries i associacions religioses com ara:

Membre de la "Orden de Caballeros de San Clemente y San Fernando de Sevilla"(2006)

Cavaller de la "Orden de Caballería del Santo Sepulcro de Jerusalén" (2007)

Capellà del "Capítulo de Caballeros del Antiguo Reino de la Corona de Aragón".

Cavaller del “Monasterio de Yuste” (2008).

Soberano Gran Maestro de las “Órdenes de la Corona Azteca” (2008).

Pater de la Policia Nacional.

Membre d'honor de la Guàrdia Urbana de Lleida.

Membre fundador de l'Associació d'Amics de la Guàrdia Civil

Mn. Vicente Alfonso Miret va morir a Lleida el dia 7 d'abril de 2022, als 65 anys d'edat i 37 de sacerdoci, per descansar en la Pau del Senyor, gaudint de la seva Glòria eterna.

Al cel sigui.

Recull de notícies de la Diocesi

Visita ‘ad limina’ del bisbe Salvador a la Santa Seu

El Bisbe de Lleida, Salvador Giménez, va participar, entre els dies 10 i 14 de gener, a la visita ‘ad limina’ a la Santa Seu amb els bisbes de les províncies eclesiàstiques de Tarragona, Barcelona i València. La visita ad limina apostolorum, en aquesta ocasió, es va organitzar en quatre grups, distribuïts per províncies eclesiàstiques. A més de l’audiència amb el Sant Pare, els bisbes van celebrar l’eucaristia a les quatre Basíliques Romanes: Sant Pere, Sant Joan del Laterà, Santa Maria la Major i Sant Pau Extramurs.

La primera jornada va començar amb la celebració de la missa a l’altar de la Tomba de Sant Pere, presidida pel cardenal Omella, arquebisbe de Barcelona. Durant el matí, els prelats van mantenir una trobada amb el Pontifici Consell de l’Evangelització, presidit per Mons. Rino Fisichella. El terme “nova evangelització” va ser popularitzat pel Papa Joan Pau II en referència als esforços per despertar la fe en les zones tradicionalment cristianes del món, especialment d’Europa, en primer lloc “evangelitzat”, o convertit al cristianisme, molts segles abans, però que ara es troba en necessitat d’una “nova evangelització”.

El dimarts dia 11 es va fer l’eucaristia a la Basílica Pontifícia de Sant Joan del Laterà, presidida per l’arquebisbe Joan Planellas i amb la presència del bisbe de Lleida. Després de la celebració litúrgica, van tenir lloc les reunions amb la Congregació per als Bisbes, que és la congregació de la Cúria romana que realitza la selecció dels nous bisbes abans de l’aprovació papal. Tot seguit, van visitar la Congregació per a la Doctrina de la Fe, un òrgan col·legiat de la Santa Seu que vetlla per custodiar la correcta doctrina catòlica a l’Església. Ja a la tarda, van ser rebuts a la secció de Relacions amb els Estats de la Secretaria d’Estat de la Santa Seu, el dicasteri més antic a la Cúria romana que col·labora més de prop amb el Summe Pontífex en l’exercici de la seva missió.

A la tercera jornada, la missa va ser a Santa Maria la Major, presidida pel Cardenal Cañizares, arquebisbe de València. a continuació van tenir la Congregació del Clero, les trobades amb les congregacions de l’Educació Catòlica, del Clero, i de la Litúrgia i disciplina dels sagraments, i van visitar el Dicasteri per la Comunicació.

El 13 de gener va començar amb l’Eucaristia a la basílica majors de Sant Pau Extramurs, en aquest cas presidida per l’arquebisbe Joan Planellas. Al llarg del matí van ser rebuts als Dicasteris per als Laics, la Família i la Vida; i per al Servei del Desenvolupament Humà Integral. A la tarda, es van

trobar amb la Congregació per als Instituts de Vida Consagrada i Societats de Vida Apostòlica i, finalment, amb la Secretaria General per al Sínode dels Bisbes, on van ser rebuts pel cardenal Grech, i els subsecretaris Mons. Luís Marín i Sor Natalie Becquart.

El divendres 14 de gener va tenir lloc el moment central de la visita *ad limina apostolorum*, amb la recepció en audiència del Sant Pare Francesc als 22 bisbes desplaçats en aquesta visita preceptiva que té lloc cada cinc anys. La trobada, que va durar més de dues hores, va ser cordial i propera. Els bisbes van parlar amb el Sant Pare sobre la importància de l'evangelització davant la forta secularització, del treball sinodal, la immigració i la situació política del país a nivell general. Sobre aquesta darrera qüestió, l'arquebisbe Joan ha manifestat que el Sant Pare els va convidar a evitar tota ideologia que provoqui qualsevol polarització política.

Cloenda del Cicle de Nadal a la Seu Vella

El bisbe Salvador va participar el matí del 16 de gener en l'Acte de Cloenda del Cicle de Nadal 2021, organitzat per l'Agrupació Ilerdenca de Pessebristes i que va omplir la nau central de la Seu Vella. En la seva breu intervenció, felicità l'Agrupació Ilerdenca de Pessebristes per la seva tasca de conservació i promoció del pessebrisme a casa nostra i va felicitar especialment els premiats en el Concurs de Pessebres i a tots els concursants inscrits.

El president de l'entitat Jordi Curcó, en la seva salutació inicial de l'acte destacà la nombrosa participació als Concursos de Pessebres d'aquest Nadal, amb 143 inscrits, als quals felicità per la seva fidelitat amb el Pessebre.

A continuació es van lliurar els premis del Concurs de pessebres. Entre els premiats destaca el Mestre Pessebrista Virgilio del Olmo, per l'espectacular pessebre monumental que tots els anys munta a la parròquia de Sant Pau de la Mariola; així com el també Mestre Pessebrista Josep Figueras i la seva esposa Montserrat Lluna, pel diorama del santuari de Sant Antoni de Pàdua dels Franciscans. El Tercer Premi en aquest grup va lliurar-se al diorama del santuari-parròquia de Santa Teresina dels carmelites, alhora que reberen un accèssit els pessebres de les parròquies de la Mare de Déu de Montserrat, Santa Teresa Jornet, Sant Llorenç, Mare de Déu de la Mercè dels mercedaris i la Catedral de Lleida.

Es va fer també lliurament de dos distincions especials. La primera a la parròquia de la Mare de Déu de Montserrat, pel seu fidel pessebre i per la promoció del pessebrisme amb el Taller de Pessebres per a infants de la Catequesi. La segona, a la unitat pastoral de les parròquies de la Mare

de Déu del Carme i Sant Joan, per promoure i fer present el pessebre en totes les seves festes i celebracions, així com per l'exposició de pessebres infantils. Així mateix el Col·legi Episcopal "Mare de Déu de l'Acadèmia" i el col·legi Maristes Montserrat, van rebre la placa de la Diputació per la seva aportació al Concurs Infantil i Juvenil de Pessebres.

Benedicció de la campana 'Carles i Hipòlita' a la parròquia de Montserrat

El dia 22 de gener va ser batejada i beneïda pel bisbe de Lleida, Salvador Giménez, la campana que porta el nom de Carles i Hipòlita a la parròquia de la Mare de Déu de Montserrat. Els seus padrins van ser Francisca Teresa Delmàs i Vicente Enrique i Tarancón.

La benedicció és la culminació d'una història que a començar a l'estiu de 1963, quan el farmacèutic de Lleida Carles Delmàs, acompanyat de la seva esposa Hipòlita Domingo, van fer una peregrinació a la localitat de Banneux Notre Dame i va quedar fascinat per la gran devoció per la Verge dels Pobres. Això el va portar a regalar unes imatges, d'aquesta Mare de Déu, a diferents parròquies de Lleida: a la Parròquia de Pardinyes, a la Parròquia del Secà de sant Pere i a la Parròquia de la Mare de Déu de Montserrat. Ja al 2021, Montserrat Delmàs i Domingo, en nom de la família, va manifestar la voluntat de fer fondre una campana i de regalar-la a la Parròquia de Montserrat. La campana portaria els noms dels seus pares i un bust de la Verge dels Pobres, com una ofrena més i com a manifestació de la devoció dels seus pares.

Els Amics de Sant Sebastià de Lleida suspenen la seva festa per la covid

Els Amics de Sant Sebastià de Lleida, que aplega gent de la ribagorçà resident a Lleida i devots de Sant Sebastià, que tots els anys celebra la festa del patró del Pont de Suert i de tota la Ribagorça a la ciutat de Lleida, va anunciar aquest 2022 la suspensió de la festa que estava prevista per al 29 de gener amb una missa al santuari de Santa Teresina i un posterior dinar de germanor.

La suspensió de la festa va acordar-se en el decurs de la reunió presidida pel prior i els membres de la junta directiva dels Amics de Sant Sebastià,

després de demanar i escoltar l'opinió d'antics priors i companys de la Confraria. En un comunicat justifiquen la suspensió davant la incidència i proliferació del virus de la variant Omicron del Covid-19 i pel gran nombre de persones afectades.

Conferència de Montse Sánchez a l'IREL sobre l'acollida

Montse Sánchez va impartir el passat mes de gener la conferència 'Acollir la fraternitat' dins del cicle sobre la fraternitat que aquest curs porta a terme l'IREL. Sánchez va destacar que "acollir la fraternitat és acollir al germà". "Acollir ens indica una acció, a partir de la nostra voluntat", va dir. Sánchez va reiterar que "a l'acollida també participa el cor i els sentiments, no és una reflexió".

«La primera imatge que ens ve al cap quan parlem d'acollida és l'abraçada», va explicar. "Per abraçar les dues persones han d'estar al mateix nivell", segons Sánchez. En aquest sentit va destacar que "acollir és abraçar, sense preguntar, sense jutjar, sense condicions, és obrir-se i deixar lloc a l'altre". La conferenciant va recordar les paraules de Sant Pau als Corintis quan diu que "acollir és estimar" i es va preguntar si "és possible acollir de veritat, si no estimes l'altre".

La paraula com a eina terapèutica a la Setmana Bíblica

L'aula Magna de l'IEI va acollir el passat 26 de gener la conferència "La Paraula, font de consol i esperança" a càrrec de Mar Pérez i Josep Pifarré dins dels actes de la VI Setmana Bíblica.

Mar Pérez va relatar l'encontre de Jesús amb la dona de les hemorràgies. Va recordar com la dona va confiar en Jesús, "en aquell home a qui tanta gent seguia". Va relatar com la protagonista va veure com Jesús curava a un endimoniaat "però des de fora del temple perquè tenia prohibit l'accés per impura". A continuació, va explicar l'episodi en què Jesús toca un leprós. "Ella pensava que era impossible que Jesús es fixés en una pobre dona, exclosa i malalta". Pérez va relatar el fragment de l'Evangeli del paralític curat per la fe en confiar en Jesús. Finalment, Mar Pérez va contar el moment en què la dona de les hemorràgies toca el mantell de Jesús i a l'instant es va guarir. "Llavors, Jesús es va girar i va preguntar qui li havia tocat la roba. La dona de les hemorràgies va contestar a Jesús i ell li va dir la teva fe és la que t'ha curat".

Per la seva part, el doctor Pifarré va reflexionar sobre què «espera la societat de nosaltres» interpellant als assistents sobre «les qualitats d'un bon metge». «Una enquesta recent revela que un bon metge és aquell que escolta, que respecta, que es preocupa pels pacients, que és honest, que és pacient», va afirmar. «Si només tenim coneixements i només tenim habilitats serem uns bons tècnics, però no serem uns bons professionals», va afirmar.

Festa de la Mare de Déu del Blau a la Catedral

L'Associació Blaus Lleida va celebrar el 2 de febrer la festivitat de la Mare de Déu del Blau amb un acte a la Catedral Nova de Lleida, consistent en una ofrena de llum i flors, i la celebració de l'eucaristia presidida pel franciscà Joaquim Recasens, i la tradicional benedicció de les candeles.

Blaus Lleida Associació MdD del Blau va néixer fruit de la trobada de Blaus del juny de 2010 on van aplegar més de 70 dones i nenes que porten aquest nom lleidatà. Actualment, l'entitat té 130 associades. L'Advocació de la Mare de Déu del Blau, una imatge de pedra policromada tallada per l'escultor Jordi Safont el 1447, té el seu origen en una antiga llegenda que explica com els canonges de la Catedral de Lleida van encomanar una imatge de la Mare de Déu, per ser col·locada en la Porta dels Apòstols de la Seu Vella. Els temps urgia i l'escultor, a fi de tenir-la enllestida en el termini fixat, féu treballar el seu aprenent en l'execució, esculpint aquest una formosa cara de la Verge. El mestre, en contemplar-la, no pogué contenir l'enveja i irritat va llençar el martell damunt la Mare de Déu, a qui li va sortir un blau al front.

Ús compartit local parroquial de Magdalena amb els veïns

La parròquia de Santa Maria Magdalena va fer lliurament, el dia 4 de febrer, de dos jocs de claus dels locals parroquials a l'associació de Veïns del barri del Clot, dins del marc de l'acord signat amb la Paeria perquè, fins el 2025 es pugui fer un ús compartit d'aquestes instal·lacions entre la parròquia i els veïns.

Reunió entre la Xarxa d'Entitats Cristianes d'Acció Social i Caritativa i l'alcalde de Lleida

El dia 23 de febrer, la Xarxa d'Entitats Cristianes d'Acció Social i Caritativa de la Diòcesi de Lleida, es va reunir amb el paer en cap de la ciutat

de Lleida, Miquel Pueyo i la regidora de l'àrea d'atenció a les persones, Mariama Sall, per tal de presentar-se com a conjunt d'Entitats, cadascuna amb el seu tarannà, el seu carisma i les seves preocupacions, però intentant treballar en conjunt per a bé de totes les persones necessitades.

La Xarxa està formada per entitats d'inspiració cristiana molt arrelades al territori on desenvolupen les seves tasques en el camp de l'acció social i amb una perspectiva de treball no assistencial, sinó de prevenció, promoció i empoderament personal i de defensa dels drets de les persones més vulnerables i de la seva plena incorporació a la societat com a ciutadans i ciutadanes.

Presentació del llibre 'Persones i treball', de Rafael Allepuz

La sala d'actes de Càritas Diocesana de Lleida va acollir la presentació del llibre 'Persones i treball', de Rafael Allepuz. El llibre, que permet conèixer amb profunditat quina és la situació actual del treball a Catalunya i quins són els reptes de futur per garantir un treball digne per a tothom, forma part d'una col·lecció publicada conjuntament per l'Editorial Claret i Justícia i Pau. L'objectiu de la col·lecció és reflexionar sobre l'economia actual i el seu impacte en la societat des de la mirada de l'Evangeli i de la doctrina social de l'Església.

Pregària per la pau amb la comunitat ucraïnesa de Lleida

El Bisbe Salvador va participar el dia 27 de febrer en la celebració de l'eucaristia que fa cada setmana la comunitat ucraïnesa de Lleida a l'oratori de la Sang. Andrey, sacerdot ucraïnès resident a Barcelona, va celebrar la missa pel ritus bizantí. El Bisbe Salvador i un nombrós grup de cristians de Lleida van acompanyar a la comunitat ucraïnesa. Abans de l'eucaristia el prelat va tenir unes paraules de consol davant el patiment pel conflicte bèl·lic.

El sacerdot Andrey va agrair la presència del bisbe Salvador i l'ajut de la comunitat cristiana de Lleida cap a la comunitat ucraïnesa. "Cada cor ucraïnès està ple de dolor i tristesa i en aquest moment difícil per Ucraïna esteu amb nosaltres". Va afegir que "avui Ucraïna paga amb la vida de milers de soldats i de gent innocent assassinada que defensa la seva llibertat i democràcia". "Estem en aquesta lluita, com David contra Goliat. Però no estem sols, Déu està amb nosaltres i tot el món democràtic ens dóna suport en aquesta lluita". Andrey va destacar que "després de la nit ve un nou dia,

gràcies pel vostre suport i la vostra oració, els hi demano que continuïn pregant per la fi de la guerra a Ucraïna”.

Més de 43.000 declaracions de la Renda a favor de l'Església a Lleida

La Conferència Episcopal Espanyola ha presentat les dades de l'assignació tributaria registrades a favor de l'Església en la Declaració de la Renda de 2021, corresponent a l'activitat econòmica desenvolupada al 2020. A la delegació de Lleida el número de declaracions a favor de l'Església van ser 43.634. En relació a les quantitats, a la declaració de 2020 la quantitat destinada pels contribuents a l'Església catòlica a la demarcació de Lleida va arribar a la quantitat de 1.555.029 euros. A la vegada, representa el 20,37 de les declaracions.

L'Església catòlica, com tota la societat espanyola i mundial, es va trobar amb un panorama de gran incertesa al 2020. No obstant això, al mateix temps que disminuïen els recursos, va iniciar una sèrie d'activitats per a sortir al pas de les noves necessitats i noves circumstàncies que es vivien en el seu entorn. En totes les diòcesis es van activar noves iniciatives a causa de la pandèmia, de les quals dona compte el portal *iglesiasolidaria.es*. En total, gairebé 700 iniciatives de les diòcesis, de les congregacions religioses, de la institucions caritatives i assistencials de l'Església van sortir al pas d'aquesta situació. Les activitats organitzades van atendre totes les dimensions en les quals actua l'Església a Espanya, des de l'assistencial al celebratiu, des del catequètic i espiritual a la dimensió caritativa i solidària.

El Seminari de Lleida celebra 300 anys d'història

El Seminari, com a institució educativa eclesiàstica per a la formació dels joves aspirants al sacerdoti, fou creat el 1563 pel Concili de Trento. El principal propòsit era el d'estructurar l'ensenyament i donar unitat a la tasca que portaven a terme les diferents escoles catedralícies, universitats i altres col·legis eclesiàstics. A la Diòcesi de Lleida, però no es crea fins l'any 1722, perquè considerava que estava degudament atesa per l'Estudi General de Lleida (creat l'any 1300), que acollia a les seves aules els alumnes dels diferents centres d'ordes religiosos i dels col·legis majors de Santa Maria de l'Assumpta i de la Immaculada. S'impartien els estudis de Cànon i Teologia, assumint, d'aquesta manera la formació del clergat. El mateix bisbe escollia els seminaristes i atorgava l'ordenació sacerdotal.

Després de la Guerra de Successió, i del posterior Decret de Nova Planta, es tanquen les universitats catalanes i el mateix Estudi General, i davant d'aquesta necessitat, el bisbe Francesc d'Olasso (1714-1735) erigí el 5 de març de 1722 el primer Seminari diocesà, ubicat a la Redola de Sant Joan, que tot just es mantingué quatre anys i hagué de tancar les portes per falta de finançament. El 1738, el bisbe Galindo (1736-1756) es replantejà la qüestió i bastí de nou el Seminari de Lleida, dotant-lo de finançament, al carrer de la Tallada, al costat de l'antic Palau Episcopal.

L'any 1773 arriba una reforma del bisbe Sánchez Ferragudo (1771-1783) que afectà tant la ubicació del Seminari com l'estructura, ja que va dotar-lo de casa pròpia i de noves Constitucions. S'instal·là en l'antiga residència-col·legi de la Companyia de Jesús (als actuals Jardins de la Cuirassa), on es va consolidar definitivament.

Al segle XIX, en el context de la caiguda de l'Antic Règim i l'assumpció del liberalisme i les guerres carlines, el Seminari va patir el desgovern de la diòcesi fins que el bisbe Tomàs Costa i Fornaguera (1875-1889) el va reobrir de nou. Ja al 1893, el bisbe Josep Meseguer (1890-1905) va tenir la iniciativa de construir un edifici de nova planta perquè les condicions de l'antic no satisfien les necessitats de la institució. La seva ubicació seria extramurs, actualment a la rambla d'Aragó. Aquest període fou esplendorós per al Seminari.

Durant la Guerra Civil (1936-1939) el Seminari fou assaltat i saquejat, i passà a ser la seu del comitè de Milícies Antifeixistes, que el convertí en caserna i lloc de comandament. Acabat el conflicte, reobrí les portes i va tornar a viure un gran moment de vitalitat. La disminució progressiva de seminaristes portà al seu trasllat, l'any 1978, al carrer Canonge Brugulat i l'antic edifici es va reordenar com a Rectorat de la naixent Universitat de Lleida.

Tancat des de 1994, a la nostra ciutat els seminaristes es formaven al Seminari Interdiocesà de Catalunya i a la Facultat de Teologia de Catalunya, a Barcelona. Tot i que hi va haver una reobertura l'any 2004, els seminaristes lleidatans van tornar i continuen actualment a formar-se a Barcelona.

La Congregació de la Puríssima Sang reprèn la processó després de la Covid

La Junta de la Congregació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist de Lleida, després de dos anys de no poder dur a terme les activitats

que li són pròpies dins del temps Quaresmal i de la Setmana Santa com a conseqüència de la pandèmia, va prendre l'acord de celebrar de nou els tradicionals actes del Quinari i la Processó del Sant Enterrament.

Pel que fa al Quinari en honor del Crist Jacent i la Mare de Déu de la Soledat, titulars de la Congregació, es va fer del dilluns 28 de març al divendres 1 d'abril. Tots els dies a les 8 de la tarda, Santa Missa i res del Quinari. El darrer dia del Quinari, 1 d'abril, la Missa va ser presidida pel bisbe Salvador i solemnitzada per la Coral Units pel Cant.

Així mateix, del 2 al 13 d'abril (Dimecres Sant), es van exposar a l'església de la Puríssima Sang, els elements processionals i passos de la Processó del Sant Enterrament.

El divendres 15 d'abril –Divendres Sant– a les 5 de la tarda es va fer el tradicional “pasacalle” de l'esquadra romana dels Armats de la Sang, que va recórrer el trajecte que a la nit va seguir la processó del Sant Enterrament. A les 9 de la nit del mateix Divendres Sant, va sortir de l'església de la Sang la solemne processó del Sant Enterrament, que va recórrer l'itinerari dels darrers anys: Avinguda Catalunya, carrers de Lluís Companys, Unió, Tempers, Acadèmia, República del Paraguai, Alcalde Costa, creuant l'avinguda Catalunya i carrer Sant Antoni, per finalitzar a l'església de la Sang.

Josep Maria Forné reflexiona sobre la fraternitat i la política

Josep Maria Forné va impartir el dijous 10 de març la conferència ‘Oferir la fraternitat: la política’, dins del cicle organitzat per l'IREL. Forné va començar amb el significat etimològic de la paraula. “La relació d'afecte i confiança que es considera pròpia de germans”.

Forné va recordar cinc tradicions que han reflexionat sobre la fraternitat: els estoics, el cristianisme, la il·lustració, el comunisme i el liberalisme. Segons Forné “el descobriment dels estoics és que el món és racional, té un ordre. A això es refereix Heràclit quan parla de “l'ordre lògic del món”. Segons el ponent els estoics destaquen que “tots els humans compartim aquest ‘logos’ i tots som de la mateixa família, considerant l'altre com un germà”. Forné va continuar recordant que el cristianisme considera a tots els humans fills de Déu, fills d'un mateix pare, “compartint aquesta filiació, que ens uneix als altres humans”. “La idea de fraternitat reflexa que tots compartim una mateixa dignitat”.

Reunió de la Xarxa d'Entitats Cristianes d'Acció Social i Caritativa

La Xarxa d'Entitats Cristianes d'Acció Social i Caritativa del Bisbat de Lleida es va reunir el dimecres 16 de març. La trobada va començar amb una pregària per la pau a Ucraïna. Precisament, a continuació els assistents van abordar la crisi humanitària provocada per la guerra a Ucraïna.

El Bisbe Salvador i el delegat d'Acció de Pastoral Caritativa i Social, Joan Carles Nicuesa, van explicar les gestions que han fet en els darrers dies per donar suport a la comunitat ucraïnesa que es reuneix a l'Oratori de la Sang.

Els participants van valorar la trobada del mes passat entre les entitats de la Xarxa i l'alcalde Miquel Pueyo i la regidora de la Paeria, Mariama Sall, Regidora de les Persones, comunitat i agenda 2030. Van valorar positivament l'actitud de l'alcaldia, tot esperant que doni fruits els mesos vinents. Després, les entitats participants en la trobada van reflexionar sobre les comissions de la Xarxa d'Entitats Cristianes d'Acció Social i Caritativa del Bisbat de Lleida que es troben en procés de reformulació.

Pregó de Setmana Santa a la Seu Vella

Prop de 700 persones van omplir la nau central i les laterals de la Seu Vella en la celebració del Pregó de la Setmana Santa de Lleida, en la seva XXIII edició, després de dos anys d'absència per la pandèmia. L'acte, organitzat pel Secretariat de Congregacions, Confraries i germandats de la diòcesi de Lleida, fou presidit pel nostre bisbe Salvador Giménez Valls, acompanyat pel director del secretariat José Manuel Gómez. Comptà també amb una nodrida representació institucional encapçalada per la tinent d'alcalde de la Paeria Jordina Freixenet, acompanyada pels regidors Fèlix Larrosa, Cristina Morón, Marta Gispert i Ángeles Ribes; així com el subdelegat del govern Josep Crespín.

L'historiador i periodista Jordi Curcó, persona molt vinculada amb la Setmana Santa de Lleida, va ser-ne el pregoner oferint una glossa divulgativa i alhora evangelitzadora, integrant durant la lectura del Pregó a diverses entitats del món de la Cultura religiosa Popular i Tradicional, que són protagonistes de la Setmana Santa de Lleida.

El bisbe Salvador en la cloenda de l'acte felicità al pregoner i a tots els participants pel brillant Pregó, manifestant la seva satisfacció i alhora

sorpresa per tota la riquesa religiosa, cultural i popular que s'acabava de posar de manifest: "Expressions que volen mostrar els misteris de la Passió, Mort i Resurrecció de Jesús". El bisbe Salvador desitjà a tothom una Santa Setmana Santa i una joiosa Pasqua de Resurrecció.

El bisbe beneeix un nou pas i tres talles de la processó del Sant Enterrament

El bisbe Salvador va beneir la tarda de Dilluns Sant a l'església de la Sang, un nou pas per a la Processó del Sant Enterrament que representa l'encontre de Jesús Portant la Creu amb la seva mare Maria, que va sortir a la processó del Sant Enterrament del Divendres Sant.

El nou conjunt escultòric recupera d'alguna manera el pas ja històric del quart dolor de la Mare de Déu, que havia desfilat en la processó dels Dolors fins a la Guerra Civil, obra de l'escultor anomenat "el sagristanet". Ha estat col·locat damunt del pas que antigament servia per a treure en processó la imatge del Natzarè amb el Cirineu, pertanyent a l'antiga confraria del Terciari Franciscans, avui desapareguda, si bé dites imatges han quedat exposades a la capella del Peu del Romeu amb motiu de la Setmana Santa.

Les impressionats talles de fusta per a vestir i de mida natural, han estat realitzades pel Taller Rufino Iglesias de Sevilla, a càrrec dels escultors i restauradors Manuel Pedro Franco Rufino i Patrícia Iglesia Orta, als quals la congregació de la Sang de Lleida va encomanar ja fa dos anys les imatges. La pandèmia per una banda va alentir la seva execució i, per l'altra, la vaga de transports impedí que les talles arribessin abans a la nostra ciutat.

El bisbe de Lleida també va beneir una tercera imatge, la de Sant Joan evangelista, que completa el conjunt del pas dedicat a Maria Reina dels Màrtirs, representant a la Mare de Jesús acompanyada per Joan Baptista quan Joan rep a Maria com a Mare. La imatge és d'estil noucentista, com la de la Verge, i n'és autor l'escultor Joan Mayné.

El teòleg Ramon Prat tanca el cicle sobre la fraternitat de l'IREL

El teòleg Ramon Prat va cloure el 21 d'abril el cicle sobre la Fraternitat de l'IREL en col·laboració amb la UdL, l'IEI, la fundació Joan Maragall. Prat va reflexionar sobre la 'Fratelli Tutti, l'alternativa del Papa Francesc'.

El conferenciant va començar abordant els reptes actuals de la fraternitat. Prat va destacar que “qui creu en la fraternitat li diuen ingenu”.

Entre els reptes de la fraternitat va destacar “l’evasió, la fuga de la realitat diària, l’activisme i les presses; reduir la fraternitat en un tema teòric o el protagonisme individualista”. També va advertir com a reptes “l’amença de la injustícia social i del fonamentalisme i l’amença de la por al fracàs i a la mort”.

A la segona part de la conferència Ramon Prat va reflexionar sobre els criteris de discerniment. En aquest sentit, va fer una aproximació humanista posant la mirada en la ciència, les ciències humanes, la filosofia i la teologia al servei de la persona i del bé comú. Prat va alertar de “magnificar la ciència”. També va reiterar que “la teologia és la preocupació que engloba totes les ciències humanes”.

La confraria de Montserrat recupera la diada sense restriccions

La Confraria de la Mare de Déu de Montserrat de Lleida, va recuperar el 27 d’abril, amb plena normalitat i sense restriccions sanitàries, la festa de la Patrona de Catalunya tot commemorant el 75 aniversari de la seva entronització. Ho va fer a la Catedral, on hi ha l’altar de la Patrona, amb els actes ja tradicionals d’aquesta jornada fortament arrelada a la ciutat de Lleida.

Així i com ja és costum, a les 9 del matí va tenir lloc la celebració de l’Eucaristia a l’altar de la Patrona, presidida per mossèn Josep M. Escorihuela, consiliari de la Confraria, en record i sufragi dels confreres difunts. A les 11 es va celebrar una segona Eucaristia, seguida a les 12 del migdia, del res del Regina Caeli i el cant del Virolai. Ja a la tarda, a les 6 es feu la Visita Espiritual a la Mare de Déu de Montserrat, per cloure a les 7 de la tarda amb l’Eucaristia solemne, presidida per mossèn Gerard Soler, degà del capítol catedral i rector de la parròquia de Santa Maria de Gardeny, solemnitzada pel Petit Cor de la Catedral de Lleida i el cant del Virolai i la veneració de la imatge de la Patrona al seu cambril. Com a colofó de la festa, a les 8:30 h de la tarda es va fer un Rosari d’espelmes organitzat per Vigílies amb Maria.

Missa per l’1 de maig i manifest de la Pastoral Obrera

La Parròquia de Santa Teresa Jornet de Cappont va acollir una Eucaristia organitzada per la Pastoral Obrera de Lleida i presidida pel bisbe

Salvador, amb motiu de l'1 de maig. Fa uns 50 anys que la Pastoral Obrera de Lleida celebra una Eucaristia amb motiu del Dia del Treball, el Primer de Maig.

Com cada any el Secretariat Interdiocesà de Pastoral Obrera de Catalunya ha redactat el Manifest de l'1 de Maig. Aquest any el manifest denuncia que les dones, els joves i els immigrants són, segons l'Informe Foessa, els col·lectius que més pateixen actualment les conseqüències de la crisi del 2008, de la pandèmia, de la inflació i de les guerres. La desigualtat social creix, mentre l'estat del benestar recula.

Sagraments d'iniciació per a catecúmens de la diòcesi

Un grup de catecúmens de la nostra diòcesi i que pertanyen a diferents parròquies de la ciutat, van rebre el passat 15 de maig els sagraments d'iniciació cristiana: el Baptisme, la Confirmació i l'Eucaristia, en una celebració a la Catedral de Lleida.

La cerimònia va ser presidida pel bisbe Salvador. Acompanyaren als catecúmens, a part dels seus familiars, els membres del Servei de Catecumenat del Bisbat de Lleida i els seus catequistes.

Mor Miguel Ángel Martín, delegat de mitjans de comunicació

El periodista Miquel Àngel Martín Macías, Delegat de Mitjans de Comunicació Social del Bisbat de Lleida, va morir el passat 6 de maig als 44 anys d'edat. Després d'haver treballat en diferents mitjans de comunicació, va rebre el nomenament de Delegat dels MCS del Bisbat el 2 de novembre de 2016, tasca que el va fer present en tots els àmbits de la nostra Església local, a la que estimava i en la que participava activament.

El seu funeral, celebrat a la parròquia de Sant Ignasi i presidit pel bisbe Salvador, va aplegar tota la comunitat periodística lleidatana, amics, familiars i l'Església de Lleida.

Reorganització dels arxiprestats

El bisbe Salvador va firmar el passat 10 de maig un Decret sobre la reorganització dels Arxiprestats de la Diòcesi. D'aquesta manera, a partir de l'1 de setembre de 2022, la Diòcesi de Lleida passa a tenir de sis a cinc

Arxiprestats, dos a la ciutat de Lleida i tres que engloben el territori de la resta de la diòcesi. Cal destacar que es manté el nom dels de fora de la ciutat, mentre que els dos de la capital tindran el nom dels dos patrons: Mare de Déu de l'Acadèmia i Sant Anastasi.

Assemblea Diocesana centrada en el Sínode

Unes 250 persones es van donar cita el passat 28 de maig a la Casa de l'Església en el marc de l'Assemblea Diocesana del Bisbat. Els eixos principals de la trobada van ser la presentació del resum de la fase diocesana del Sínode sobre la Sinodalitat treballat durant aquest curs; així com el resum del pla d'actuació Pastoral que porta en vigor dos anys. Els assistents, mitjançant un treball en grups, van marcar les línies a seguir pròximament en aquesta nova etapa en una jornada plena de retrobaments.

La presentació fou a càrrec de Joan Carles Nicuesa delegat de la Pastoral Caritativa i Social del Bisbat, i el Bisbe Salvador qui va donar la benvinguda als participants. En un ambient de Sinodalitat, es va desenvolupar la pregària, tot recordant la pandèmia, la guerra, la fam i enmig de tanta incertesa, una Església que es posa en camí a la vora de tota la gent, en especial dels que menys tenen i amb un fons de confiança i abandó en el bon Déu.

Seguidament, Antonieta Mateus va presentar el resum del tota la reflexió duta a terme, per moviments, entitats i parròquies de la diòcesi en la fase diocesana del treball sinodal encarregat pel Papa Francesc. Tot seguit el Vicari General de la diòcesi, Mn. Lluís Sallán, va recordar la tasca feta en l'àmbit d'aplicació del Pla Pastoral de la diòcesi els darrers dos anys.

El bisbe Salvador va cloure l'acte amb un missatge encoratjador i esperançat i va anunciar tres dates importants per a tota la Diòcesi per al proper curs: l'Enviament del 22 de setembre, la Missa crismal del 4 d'abril del 2023 i l'Assemblea Diocesana del proper any, el 27 de maig.

Les carmelites missioneres deixen Lleida

Les Germanes Carmelites Missioneres han deixat Lleida després de 74 anys de servei a la nostra ciutat. Les germanes estaven vinculades a la UPA del Pilar-Magdalena on les troben a faltar ja que estaven molt implicades en la comunitat. L'any 1948 van arribar cinc germanes a la Clínica "L'Ali-

ança” per fer una tasca sanitària. Des de llavors van anar passant diferents germanes per la ciutat i durant un moment van existir dues comunitats, una de les quals vivia al Santuari de Santa Teresita. El rector de la UPA a la qual formaven part, mossèn Carles Sanmartín va enviar una carta a la seva superiora per donar les gràcies a la congregació per tota la seva dedicació i esforç a la comunitat.

Glosses dominicals del Sr. Bisbe

1 de gener, Jornada Mundial de la Pau

2 de gener de 2022

“Hi ha tres eines per construir avui una pau duradora: educació, treball i diàleg entre generacions”. Aquest és el contingut essencial del Missatge del papa Francesc sobre la pau que dirigeix a tots els catòlics i persones de bona voluntat del món sencer en aquesta Jornada que inicia l’any 2022. Són paraules que brollen del cor d’un home preocupat per la pau que recullen el sentit de la Sagrada Escripura i de la Tradició de l’Església i, adreçades a tothom, poden fonamentar els anhels de pau del gènere humà. Al llarg dels segles, l’home ha comès un munt d’abusos i ha causat moltes morts per les guerres que ha protagonitzat, però podem dir que, essencialment, està fet per a la pau, que és un do de Déu. La pau és una constant aspiració, un permanent desig, un urgent compromís en favor de tota la humanitat. Cada any, el dia 1 de gener, el Papa ens convida a resar i treballar per la pau.

Amb aquestes línies us vull invitar a la lectura del Missatge papal. És un text curt, amb un repertori de molts problemes actuals que pertorben la pau i amb un resum d’anotacions i consells per col·laborar en la consecució de la tan desitjada promesa messiànica. També, per descomptat, és un breu comentari que insisteix en la importància del nostre treball concret, personal i diocesà, per la pau en el nostre entorn i en el món sencer. Esperona a fer servir les nostres pròpies habilitats, sent coherents amb el respecte i dignitat dels altres i desitjant ser protagonistes i hereus de la benaurança proclamada per Jesús que és, alhora, un do messiànic i una obra humana.

En el seu Missatge el Sant Pare identifica tres contextos de plena actualitat per reflexionar i actuar, d’on en neix el títol: “Educació, treball, diàleg entre generacions: eines per construir una pau duradora”.

El passat 1 de gener ens recomanava la “cultura de la cura”, un camí proposat per erradicar la cultura de la indiferència, l’exclusió i la confrontació, que massa sovint imperen en els nostres dies. Ara suggereix una lectura innovadora que respongui a les necessitats dels temps actuals i futurs. La invitació a través d’aquest triple tema és, per tant, a llegir els signes dels temps amb els ulls de la fe, perquè la direcció d’aquest canvi desperti velles i noves preguntes amb les quals és just i necessari acarar-s’hi.

¿Com l’educació i la formació pot construir una pau duradora? Qualsevol estudi sociològic assenyala l’àmbit educatiu com el més adequat per dissenyar per a la humanitat un futur millor en tots els aspectes. Cal fomentar hàbits de pau, de proximitat, de fraternitat entre nens i joves i rebutjar les actituds agressives, de confrontació, d’odi entre els pobles. No hem de reproduir models violents, de guerra, de mort.

¿El treball en el món respon més o menys a les necessitats vitals de justícia i llibertat de l'ésser humà? Si pretenem que el nostre món sigui més pacífic, haurem de practicar amb tenacitat i coherència allò de treballar per viure –i no d'una manera desmesurada, viure per treballar– i que prevalgui sempre una consciència col·lectiva d'un treball digne per a tothom. És difícil, però no és impossible si aconseguim un canvi radical de mentalitat.

¿Les generacions són realment solidàries entre elles? La resposta està ben desenvolupada en els dos últims documents del Papa que ens han fet pensar molt: l'un, sobre la casa comuna, la creació, tot mirant el futur (*Laudato si'*); i l'altre, sobre la fraternitat universal (*Fratelli tutti*) tot mirant els ulls de les persones com el que són, fills d'un mateix Déu.

Amb la meva benedicció i afecte,

† Salvador Giménez Valls
Bisbe de Lleida

La il·lusió del cristià

9 de gener de 2022

Estimats diocesans:

La paraula il·lusió és segurament la més repetida en aquests últims dies del temps de Nadal: diem que els rostres del nens reflecteixen una gran il·lusió quan obren els paquets la nit de Reis; els adults manifestem una gran il·lusió en la trobada familiar o en els menjars amb els amics; i sembla que també es compleixen algunes il·lusions quan es participa en un joc d'atzar i, millor encara, quan es rep la notícia d'un premi en metàl·lic.

Alguns apunten més lluny i situen aquesta espècie de sentiment en l'afirmació que l'ésser humà necessita la il·lusió per poder viure. I també ho diuen en plural, que les il·lusions són un conjunt de passos per fer la vida personal més agradable. Totes les petites parcel·les que integren la trama vital –la família, la professió, una afició esportiva, un interès cultural, la participació en una determinada societat...– contenen dificultats en el seu desenvolupament, però comporten, a la vegada, moments que ens omplen de satisfacció i ens donen motius per continuar caminant perquè hem trobat una il·lusió que ens empeny a mirar el futur amb un cert optimisme.

En una de les accepcions del terme il·lusió, es diu que és l'alegria, l'entusiasme que s'experimenta amb l'esperança o la realització d'alguna

cosa agradable. En sentit negatiu es parla també d'un error de percepció sobre una cosa o sobre un esdeveniment que arriba a confondre aparença amb realitat. Nosaltres ens quedem amb la primera accepció perquè respon millor a la reflexió que intentem transmetre.

La gamma de les il·lusions és molt extensa. S'ha sentit en campanyes publicitàries la il·lusió per Nadal, per la festa dels Reis, per Cap d'Any...; per la trobada, pels regals, pels viatges. Són mil petites coses que omplen el cor humà i, a vegades, no deixen lloc per a altres assumptes de major transcendència. Tenim la il·lusió de sortir millors d'aquesta pandèmia que ens assota i que serem més forts al final d'aquest procés; ens prediquem la solidaritat, l'augment de la recollida i distribució d'aliments; hem compartit les joguines sobrants a les nostres cases amb altres famílies necessitades... I tot això ens ha fet més feliços, perquè hem participat en gran part en allò que anunciava la vinguda de Jesucrist.

Faig un pas endavant en aquest caminar il·lusionant i em pregunto com a creient si la meva fe ha sortit més enfortida després de la vivència de Nadal. Si la meva esperança és més segura i si la meva caritat és més constant cap a tots els que m'envolten. Si manifesto alegria per haver viscut una profunda experiència del naixement del Senyor. Estic content d'aquest període nadalenc? Ha millorat la meva relació amb els altres fins al punt de tractar-los com a germans? Mostro alegria de pertànyer a una Església, a una comunitat, acollidora, fraterna, samaritana?

Són moltes les preguntes que podríem formular amb la sana intenció de créixer i de fer més ferma la nostra autenticitat cristiana. No és un examen de consciència, però reflexionar ens pot servir per situar en un lloc adequat la nostra il·lusió fonamental que comporta coherència, alegria en la seva realització i compromís esperançat en la millora del nostre món. I sempre tenint com a marc referencial les paraules i els fets de Jesús que tantes vegades hem sentit i llegit en els evangelis.

En el meu cas m'agradaria no ser escèptic i confiar de sortir millor de la situació de pandèmia, i demanaria que tots els cristians, jo el primer, poséssim la nostra il·lusió en complir els ensenyaments de Jesús.

Amb la meva benedicció i afecte,

† Salvador Giménez Valls
Bisbe de Lleida

La festa de sant Antoni

16 de gener de 2022

Estimats diocesans:

Sant Antoni és un personatge que va viure entre els segles tercer i quart (251-356) de la nostra era en la zona de la Tebaida, a Egipte. Va vendre els seus béns, els va distribuir entre els pobres i es va retirar al desert, com a ermità, per dedicar-se a l'oració. Altres creients van seguir les seves petjades buscant el silenci i la trobada amb Déu. Se'l considera el pare del monacat cristià per la seva decisió radical de vida, tot i que no ha deixat una orientació escrita concreta que reguli la vida comunitària. Va viure i va sentir un especial afecte pels animals i es va identificar amb l'amor de Déu cap a totes les seves creacions. La naturalesa va ser la seva llar.

Ha estat molt estimat al llarg dels segles per la comunitat cristiana, se l'ha honorat amb especial veneració i molts col·lectius l'han posat com a patró de les seves feines. És el cas dels pagesos, ramaders i posseïdors de mascotes de la llar. A la ciutat de Lleida i en altres parròquies se celebra el seu record el 17 de gener amb la benedicció d'animals i el reconeixement dels qui es dediquen a les feines del camp.

Enguany la festa de sant Antoni la celebrem demà dilluns a l'oratori de la Congregació de la Puríssima Sang on ens reunim per participar de l'Eucaristia, i a continuació fem la benedicció d'animals i mascotes al carrer, a les portes del temple. En moltes altres poblacions es fa una cerimònia similar. La premsa escrita i els mitjans audiovisuals s'encarreguen de recordar aquesta festa tradicional que combina l'alegria i la devoció: els volem agrair la importància que donen als nostres costums, embolcallats sempre per la motivació religiosa. I és d'aquest últim aspecte que m'agradaria fer-ne una breu reflexió.

Els cristians posem la mirada de Déu al centre de les nostres activitats i organismes. Volem treballar, fer festa, reunir-nos i participar en actuacions solidàries segons l'estil que ens ofereix l'Evangelí. És per això que recorrem directament a Ell buscant la seva protecció i, sovint, a la Mare de Déu, i demanem la intercessió d'algun sant amb la finalitat que ens consoli en moments difícils, que rebí la nostra acció de gràcies per algun esdeveniment del passat o que ens recordi com fer la nostra vida més autèntica en la glòria a Déu i més propera als germans.

Aquesta manera de veure el món i de fonamentar l'existència humana és tan legítima que costa de creure que hi hagi persones que facin burla o sarcasme de les nostres devocions i tradicions. Fa poc deia algú que els cristians demanen el mateix respecte i reconeixement que el que reben al-

tres cosmovisions. Tots cabem en aquest món i ningú ha de ser assenyalat amb menyspreu o aïllat en el seu àmbit privat per la seva fe, que té unes connotacions públiques.

És això el que fan els membres de la Congregació, els posseïdors de mascotes, els pagesos i tants grups que veneren sant Antoni. Se'ls deu un respecte i una admiració profunda per la seva dedicació a les feines del camp, pel tracte als animals..., perquè aconsegueixen dignificar la convivència humana i contribueixen al bé comú amb la seva dedicació i esforç. A vegades no semblen tenir un reconeixement social adequat i els toca aixecar la veu per recordar a tothom la minsa recompensa que reben pel seu treball. A més a més, els cristians confien en Déu en tot moment acarant dificultats i agraint favors. Aquesta fe els porta a participar en les celebracions religioses que inclouen la petició d'ajuda al Senyor i a alguns dels sants, com en aquest cas. Sant Antoni Abat, protegeix-los!

Amb la meva benedicció i afecte,

† Salvador Giménez Valls
Bisbe de Lleida

Paraula de Déu i la unitat dels cristians

23 de gener de 2022

Estimats diocesans:

Em sembla important informar de dos esdeveniments que celebrem durant aquests dies i que us poden interessar: l'Octavari per la Unitat dels Cristians i el Diumenge de la Paraula de Déu.

El primer, el de la Unitat, té més de cent anys d'història i se celebra sempre en les mateixes dates, del 18 al 25 de gener. Totes les comunitats cristianes dediquen una setmana a pregar per la unitat. És un desig a què aspiren totes elles i treballen perquè així sigui, però reconeixen la importància cabdal de la gràcia de Déu per aconseguir-ho. Us animo que en les nostres comunitats es facin pregàries en aquest sentit, i que hi hagi moments de formació o alguna celebració complementària que ajudi els seus membres a prendre consciència d'aquest greu problema que arrosseguem des de fa molts segles.

La Delegació Diocesana d'Ecumenisme i Diàleg Interreligiós es preocupa durant tot l'any d'informar i formar sobre la importància de la unitat, però aquesta setmana hi dedica una major intensitat del seu treball, que constitueix el punt central de l'objectiu marcat per i per a tots.

El lema d'enguany és: “**Hem vist sortir la seva estrella i venim a adorar-lo**” (Mt 2,2). Es distribueixen uns materials escrits amb comentaris per a cada dia de la setmana que introdueixen aspectes diferents del passatge de l'Adoració dels Mags. L'autoria d'aquests comentaris és d'una comissió formada per les esglésies que, com cada any, es reuneixen i intenten transmetre, des del començament, el treball conjunt i unitari.

El segon esdeveniment és la celebració del Diumenge de la Paraula de Déu, que va ser instituit fa quatre anys pel papa Francesc per al Diumenge III del Temps Ordinari (enguany, el 23 de gener). Ens recorda la importància i el valor de la Sagrada Escripura per a la vida cristiana, i és dedicat a la “*celebració, reflexió i divulgació de la Paraula de Déu*”. Aquesta iniciativa del Papa es basa, en la seva petita i recent història, en un document del Concili Vaticà II, la constitució Dei Verbum, a la llum de la qual es dona un impuls al redescobriment de la Paraula de Déu, on se'n revela el seu pla de salvació i espera la nostra resposta de fe. Aquest document va ser publicat el dia de la celebració de sant Jerònim, traductor i gran estudiós de la Bíblia, qui assegurava que aquesta és l'instrument amb què Déu parla cada dia als fidels. Durant el temps posterior hi ha hagut un itinerari d'altres iniciatives i documents que avalen aquest creixement fins a arribar a instituir aquest Diumenge de la Paraula. El lema del Missatge “I qui és el meu proïme?” (Lc. 10, 29). Aquesta celebració queda unida a la iniciativa de les diòcesis de Catalunya amb la Setmana de la Bíblia el lema de la qual parla del consol i l'esperança del textos bíblics per a la vida de cadascun i de tota la humanitat.

La celebració d'aquests dos esdeveniments és una felicitat coincidència temporal perquè ens permet constatar que la Paraula fonamenta la vida de tots els cristians, i perquè, malgrat que separats, ha estat per al conjunt de tots els creients en Crist un element per a l'oració personal, per a les celebracions comunitàries i per a una guia en la qual caminar pel nostre món tractant de ser coherents en la nostra vida amb els postulats expressats per la mateixa Paraula. Segurament podem considerar la seva acceptació com un principi d'unitat pel qual treballem i preguem.

A la nostra diòcesi s'ha organitzat uns actes als que quedeu tots convidats: el dimecres dia 26: tindrà lloc a l'I.E.I. una conferència dels doctors Mar Pérez i Josep Pifarré sobre la Bíblia i, el dijous també a la tarda, una oració a la capella de l'IREL. S'ha demanat també que totes les parròquies i comunitats tinguin un gest de reconeixement cap al Llibre de la Salvació en el moment de la Missa dominical.

Amb la meva benedicció i afecte,

† Salvador Giménez Valls
Bisbe de Lleida

Vida Consagrada i Vida Creixent

30 de gener de 2022

Estimats diocesans:

Vinculo aquestes dues “vides” perquè en un mateix dia celebren la seva festa anual. El 2 de febrer, festa de la Presentació de Jesús al temple –popularment, dia de la Candelera–, aquests dos grups nombrosos de persones es reuneixen, agraeixen a Déu la seva vida, comparteixen il·lusions i inquietuds i s'esforcen per ser útils a la societat i a l'Església.

Aquest dia l'Església recorda i celebra que Jesús és presentat a Déu al temple, seguint la tradició jueva: es consagra al Pare per fer la seva voluntat en aquest món anunciant la llibertat, la pau i la fraternitat; en definitiva, la salvació per a tota la humanitat.

La **Vida Consagrada** està formada per tots els membres dels instituts religiosos que al llarg de la història han expressat la seva vivència, a través d'un carisma o sensibilitat determinada, amb la seva presència i la seva oferta de servei a la societat. Han seguit els passos del qui va fundar la institució i que els mostra un camí per trobar-se amb Jesucrist. Viuen en comunitat i cada institut o congregació té una finalitat fundacional: l'ensenyament, l'atenció als vells, la preocupació pels orfes, l'oració... Algunes congregacions són molt antigues i altres, de recent fundació; unes tenen cases arreu del món, i altres redueixen la seva actuació a llocs concrets. La Vida Consagrada té dos àmbits: la contemplativa (en la nostra diòcesi, les Carmelites de la Caparrella) i l'activa (en la nostra diòcesi, els mercedaris, els jesuïtes, els carmelites, els claretians, els salesians, les carmelites missioneres i les teresianes, les Carmelites Tereses de sant Josep, la Companyia del Salvador, les Dominiques de l'Anunciata, les Jesuïtines, les franciscanes missioneres de la Mare del Diví Pastor, les Germanes de la Sagrada Família d'Urgell, les Germanetes dels Ancians, les Missioneres Esclaves de l'Immaculat Cor de Maria i les Filles del Cor de Maria, Congregació Marta i Maria).

Molts de vosaltres coneixeu algun religiós o col·laboreu en alguna de les obres que duen a terme i d'altres n'heu sentit parlar i teniu referència del seu tarannà. Suggerixo que els felicitau en aquest dia tan significatiu per totes aquestes comunitats: s'alegraran de saber que molts comparteixen l'alegria de la seva consagració.

Vida Creixent és un moviment apostòlic amb la finalitat de l'atenció pastoral a la gent més gran. Té implantació en moltes diòcesis, on la seva presència i la seva dedicació pastoral es fan notar d'una manera excel·lent. S'agrupen a les parròquies i es reuneixen periòdicament per a la formació, per a l'oració i per a l'ajuda mútua. Són persones que manifesten una

enorme activitat plena de l'experiència dels anys i de la saviesa humana que han acumulat en les seves relacions i en les seves lectures.

A la nostra diòcesi els grups de Vida Creixent tenen especial rellevància: organitzen una jornada d'inici de curs, on presenten un programa de treball per a les reunions en cada parròquia, una jornada de fi de curs amb una avaluació del treball fet, uns retirs i altres moments d'oració, alguna xerrada i també alguna excursió. Tot ajuda a consolidar la convivència, a superar la solitud i a cuidar la seva vida espiritual

Recordem-nos avui de tots els ancians de la nostra societat i preocupem-nos-en perquè, segons diuen els estudiosos, el tracte social i l'estima que reben els nens i els més grans és un termòmetre precís per indicar si la nostra societat està a l'altura del que humanament caldria.

Amb la meva benedicció i afecte,

† Salvador Giménez Valls
Bisbe de Lleida

Després de la visita dels bisbes al Papa

6 de febrer de 2022

Estimats diocesans:

En el comentari anterior del 12 de desembre de 2021 vaig anunciar que els bisbes de les Províncies de Tarragona i de Barcelona, que formen l'anomenada Tarraconense, farien la *Visita ad limina* durant la segona setmana del mes de gener, del dia 10 al 15.

Ara que ja han passat unes setmanes em sembla oportú informar tota la diòcesi del resultat d'aquesta Visita al Papa que, com estava previst, es va desenvolupar amb cordialitat i amb molt de profit. A més, es van complir els objectius fonamentals explicats en la glossa de desembre.

Tal com va programar la Santa Seu i la Conferència Episcopal Espanyola, el conjunt dels bisbes espanyols vam ser distribuïts en quatre setmanes. A les nostres Províncies de Catalunya i de València (diòcesis valencianes i de les illes Balears) se'ls va assignar la mateixa setmana. Tots junts, uns 22 bisbes, vam participar en els actes programats, que consistien en les celebracions a les basíliques romanes, la visita a les diferents Congregacions i l'audiència amb el Sant Pare. Aquesta última, segurament la més esperada i emotiva, ens va ocupar tot el matí del divendres 14 de gener.

No pretenc fer una crònica d'aquest esdeveniment eclesial sinó expressar només els meus sentiments personals i, alhora, informar-ne breument als catòlics de la nostra diòcesi. Pel que fa als sentiments, us vull manifestar la immensa alegria de tornar a Roma a prostrar-me davant les tombes dels Apòstols Pere i Pau i comprovar la universalitat del missatge de Jesús de Natzaret, arrelat en tots els pobles i cultures del món. Allí es nota més que enlloc la catolicitat de l'Església. També us haig d'expressar la confiança del papa Francesc, la seva proximitat, la seva autenticitat en exposar els reptes de l'Església davant del món d'avui, la seva capacitat d'escolta sobre els temes d'evangelització que els bisbes li vam plantejar. Així mateix ens va insistir a ser persones d'esperança: la nostra Església està assistida per l'Esperit Sant i té assegurat el seu caminar cap al futur i en totes direccions. A la vegada, ens va demanar que no oblidem mai els qui els falta gairebé de tot i que animem les nostres comunitats diocesanes a participar de manera intensa i sincera en el procés sinodal que estem vivint. Va ser un matí de divendres que no oblidaré mai per la gran llibertat davant de les qüestions proposades, pel clima de pregària i pels ànims rebuts del Successor de Pere. Reitero la meva petició d'oracions perquè els pastors del ramat del Senyor sapiguem guiar-lo amb valentia i autenticitat.

Durant tota la setmana hi va haver reunions de treball a les seus dels diversos departaments pastorals, que se'n diuen Congregacions. Vam anar a les següents: Culte Diví, Doctrina de la Fe, Clergat, Bisbes, Educació Catòlica, Promoció de la Nova Evangelització, Laics, Família i Vida, Servei de Desenvolupament Humà Integral, Instituts de Vida Consagrada i, finalment, Sínode de Bisbes. En totes se seguia un esquema similar: els seus responsables explicaven l'estat actual dels assumptes de la seva competència i els bisbes preguntàvem i exposàvem alguna dificultat de la nostra diòcesi, o comunicàvem alguna experiència pastoral concreta que podia servir per aplicar en altres indrets. Van ser reunions molt profitoses: es va parlar, es va escoltar i es va intentar establir criteris comuns d'actuació en totes les iniciatives pastorals de l'Església en general i de cada diòcesi.

A primera hora del matí de cada dia de la setmana vam celebrar la Missa en una de les Basíliques Romanes: Sant Pere, Sant Pau Extramurs, Santa Maria la Major i Sant Joan del Laterà. El divendres a la tarda vam acompanyar el Cardenal Omella a celebrar la Santa Missa a la parròquia romana de la qual és titular, Santa Creu de Jerusalem.

Amb la meva benedicció i afecte,

† Salvador Giménez Valls
Bisbe de Lleida

Els malalts i Mans Unides

13 de febrer de 2022

Estimats diocesans:

Escriure i parlar sobre els malalts o de malalties i/o dedicar temps a conversar amb els malalts provoca sempre en el nostre interior una proximitat i una tendresa cap al proïsme que resulta molt eloqüent i, a més, gratifica complir amb una acció de misericòrdia davant dels més fràgils de la nostra societat. Els malalts necessiten la nostra paraula, el nostre alè, la nostra comprensió. També les nostres oracions, el nostre silenci atent, la nostra companyia.

Malgrat la gran dificultat que qualsevol ésser humà té per afrontar la malaltia i la mort no estalviem espai i temps de la nostra vida per formular les grans preguntes sobre la fragilitat, la finitud o la solitud vital. Ho fem quan ens toca de prop, però també quan veiem el dolor aliè. A tots ens commou l'actitud d'alguns que saben viure i acceptar, com Jesucrist, el sofriment. Els comprenem i els admirem. Tractem d'ajudar-los i prestar-los un servei fraterno, resem per la recuperació i demanem força per afrontar la situació.

A moltes parròquies de la diòcesi hi ha grups dedicats especialment als malalts. Des de la Delegació Diocesana de la Pastoral de la Salut s'intenta oferir els mitjans adequats perquè ningú se senti sol en els moments de la seva malaltia. Amb la seva paraula i amb la seva actitud aquests grups animen els qui experimenten el patiment. No debades l'Església ha promogut la creació d'hospitals i clíniques a tot el món per atendre els milers de malalts que s'hi acosten. També ens ofereixen reflexions i orientacions per als dies assenyalats, com la **Jornada Mundial del Malalt** que es fa coincidir amb la festa de la Mare de Déu de Lourdes, l'11 de febrer. És una advocació molt estimada pels malalts i familiars que els acompanyen.

Per a aquesta Jornada el papa Francesc ha dirigit un Missatge, en un camí de caritat, que convida a estar al costat dels qui sofreixen, i ha triat com a lema una frase de l'evangeli de sant Lluç: "Sigueu misericordiosos com el vostre Pare és misericordiós" (6, 36). Subratllo un fragment del Missatge que ens interpel·la: "... voldria recordar que la proximitat als malalts i la seva cura pastoral no sols és tasca d'alguns ministres específicament dedicats a això; visitar els malalts és una invitació que Crist fa a tots els seus deixebles".

Una altra activitat eclesial que se celebra durant aquests primers dies de febrer i que té alguna connivència amb el que hem dit, és la **Campanya de Mans Unides** contra la fam. Ja fa més de seixanta anys que sensibilitza la nostra societat sobre aquesta permanent plaga que afecta molts milions de persones de tot el món i promou accions per contribuir a erradicar les causes que la provoquen.

Aquesta organització de l'Església catòlica és molt coneguda i reconeguda. Durant els primers dies de febrer ens recorda la seva finalitat i ens mostra el seu treball fet la resta de l'any. Intenta utilitzar totes les vies possibles per arribar a un nombre més gran de donants: parròquies, col·legis, empreses, associacions i moviments, carrers i places, amistats i coneguts dels responsables diocesans. S'encarrega de finançar un projecte concret d'una institució sol·licitant i s'obliga a examinar el procés de l'aplicació de l'ajuda per a la finalitat demanada. Enguany el lema és: **“La nostra indiferència els condemna a l'oblit”** i el projecte assignat a Mans Unides de Lleida és la atenció i formació a petits pagesos de Kilela Belanda (República del Congo).

Amb la meva benedicció i afecte,

† Salvador Giménez Valls
Bisbe de Lleida

L'informe de Càritas

20 de febrer de 2022

Estimats diocesans:

Fa un mes es va presentar un estudi de CÀRITAS-FOESSA sobre la nostra realitat social i les conseqüències que ha provocat la pandèmia amb el títol **“Evolució de la cohesió social i conseqüències de la Covid-19 a Espanya”**. És un estudi similar als que durant més de quaranta anys ofereix a la nostra societat. Té un gran reconeixement per part dels experts en temes sociològics i resulta molt alligador per a tothom.

L'estudi l'ha fet un equip de més de trenta investigadors procedents de més de deu universitats i entitats de recerca social. La relació de dades que apareixen en les seves pàgines –al voltant de 300– és molt extensa i van acompanyades d'una minuciosa explicació de les causes i les conseqüències de la situació actual. Aquestes línies volen estimular la seva lectura o, almenys, informar les nostres comunitats de la seva existència i agrair que ens ajudi a veure i examinar el nostre propi entorn i comprometre'n en la seva millora.

Segons la recerca, la precarietat laboral durant la crisi sanitària s'ha duplicat i afecta gairebé 2 milions de llars que depenen econòmicament d'una persona sustentadora principal que sofreix inestabilitat laboral greu. Això significa que en l'últim any ha tingut: 3 o més mesos de desocupació, 3 o més contractes diferents, en 3 o més empreses diferents.

Enumero altres dades d'aquest estudi:

- Un terç de les llars amb tots els membres a l'atur (600 mil famílies) manquen d'alguna mena d'ingrés periòdic que permeti una certa estabilitat.

- La pandèmia ha destapat un nou factor d'exclusió social: la desconexió digital és el nou analfabetisme del segle XXI.

- Hi ha 1,8 milions de llars (gairebé la meitat de les que estan en exclusió social) que pateixen l'apagada digital, cosa que significa que viuen la bretxa digital de manera quotidiana.

- La pandèmia ha augmentat la bretxa de gènere: l'exclusió social ha crescut més del doble en les llars en què la dona és la seva sustentadora principal.

- La diferència entre la població amb més i menys ingressos ha augmentat més d'un 25%, xifra superior a l'increment registrat durant la crisi de 2008.

- Hi ha 2,7 milions de joves entre 16 i 34 anys afectats per processos d'exclusió social intensa.

- L'exclusió social en llars amb població immigrant és gairebé tres vegades més gran que la de les llars espanyoles.

- Tres de cada deu famílies s'han vist obligades a reduir les despeses habituals en alimentació, roba i calçat.

- Les taxes més elevades d'exclusió social les trobem al Sud i l'Est del país, juntament amb Canàries.

Són aspectes que ens han de fer pensar molt i hem de procurar no eludir la pròpia responsabilitat per ajudar a eliminar el pitjor i donar fortalesa al millor.

Amb la meva benedicció i afecte,

† Salvador Giménez Valls
Bisbe de Lleida

Dimecres que ve, Quaresma

27 de febrer de 2022

Estimats diocesans:

Pels cristians el temps de Quaresma és molt significatiu. Ens recorda el nostre passat, ens enfronta amb el nostre present i ens dona ales per albirar el futur. Per descomptat, tot això és així perquè se'ns proposa un

temps de preparació per a l'esdeveniment central de la nostra fe, la Passió, Mort i Resurrecció de Jesucrist.

Hem de recordar el passat per revitalitzar les nostres tradicions i mantenir els aspectes personals i comunitaris que ens van ajudar en el seu moment a créixer com a creients. Tots dos estan vinculats a una actitud: la conversió als fets i paraules del Senyor que se'ns recomanava en la nostra infància-adolescència i que ens ha acompanyat sempre. Agraïm el passat i volem aprofundir en les lliçons apreses per a la nostra fe i per a la dedicació eclesial.

Hem d'afrontar el present per enfortir la nostra vida cristiana i evitar el descoratjament i el cansament, la peresa i la indiferència. Són moments complicats, els actuals. Potser sempre ha estat així. Però ara ens sembla viure en una constant dificultat per uns fets que hem repetit fins a l'avorriment: la llarga pandèmia, universal i esgotadora; la situació política inestable i agressiva; els crits i tambors de guerra que ens infonen por i confusió. Malgrat això, no podem desesperar. L'amor de Déu és més fort que el sofriment i la mort. La Pasqua de Jesús és l'exemple definitiu per viure amb serenitat, amb creixement interior i amb exemplaritat. És per a això que ens preparem de nou en aquest període quaresmal de 2022.

Hem d'albirar un futur per a tots, embolcallats en l'esperança que ens ha anunciat Jesucrist a l'evangeli. Podem escriure millor el que vindrà si basem les nostres expectatives a situar Déu en el centre de la societat, essent cadascú testimoniatge de la seva Paraula. Els cristians hem de ser més autèntics, més exigents, més esperançats.

Aquest programa de vida que ho engloba tot pot semblar molt ambiciós. Però és necessari atendre'l per recobrar noves forces, físiques i anímiques, i posar-les al servei de la societat i de la comunitat eclesial a què pertanyem. Per assolir aquest objectiu cal preparar-nos. I el temps de la Quaresma ens dona l'oportunitat d'aconseguir-lo.

Us recomano que aprofiteu aquestes setmanes. Amb el Dimecres de Cendra iniciem el camí, tot reconeixent la nostra fragilitat, i l'acabem amb la Pasqua en què experimentem la gràcia de l'alegria i de l'esperança, de la caritat i de la comunió. Com que som durs de cor tornem a demanar els mitjans que Déu disposa per facilitar la conversió: l'oració, el dejuni i l'almoïna. També tindrem a la nostra disposició els moments formatius i de celebració de les parròquies i associacions. Desitjo que l'ambient exterior de les germandats i confraries no disminueixi la vostra devoció i us ajudi en el compromís de seguir Crist.

El papa Francesc ens ofereix un interessant Missatge per a la Quaresma fent servir la imatge de la sembra i la collita dels homes del camp (passat, llavor; present, el pagès que actua; i futur, la collita) i recordant que aquest

és un temps favorable per a la conversió. En aquesta ocasió té un títol llarg que descriu tot un programa d'actuació i proposa una actitud per afrontar-lo. El pren d'una frase de la carta de sant Pau als Gàlates: **“No ens cansem de fer el bé; perquè, si no defallim, quan arribi el temps recollirem. Així, doncs, ara que hi som a temps, fem el bé a tothom”**.

Amb la meva benedicció i afecte,

† Salvador Giménez Valls
Bisbe de Lleida

El nostre seminari fa 300 anys

6 de març de 2022

Estimats diocesans:

El dia 5 de març de l'any 1722 el bisbe de Lleida va decretar l'obertura del Seminari Diocesà. Han passat 300 anys, amb moltes vicissituds i canvis per adaptar-se millor en cada època a la formació dels qui es preparaven per al sacerdoci. Aquesta institució formativa és un fruit del Concili de Trento (1545-1563) que l'Església va crear, després d'una ponderada reflexió, perquè els seminaristes visquessin en un internat i poguessin compatibilitzar la convivència, l'oració i l'estudi guiats per sacerdots experimentats en totes les dimensions educatives per respondre de manera adequada al servei i orientació del Poble de Déu.

És un goig que aquest centenari coincideixi amb la celebració anual del Seminari que, des de fa molts anys, s'ha vinculat a la festivitat de sant Josep, cuidador amorós de Jesús, Patró de l'Església i dels Seminaris i model d'actuació per tots aquells que acompanyen i orienten la resta dels cristians en la seva trobada amb el Senyor al llarg de les seves vides i promouen la fraternitat en les seves comunitats. En els llocs en què no és festa civil se celebra el diumenge més proper.

En el comentari d'aquest diumenge vull expressar tres desitjos: el de deixar constància de la immensa gratitud de tots nosaltres cap als responsables del nostre Seminari al llarg d'aquests 300 anys, el de pregar per tota la nostra diòcesi en aquest període i el de compartir amb vosaltres la preocupació per la situació actual del Seminari. A més d'aquests tres desitjos, vull remarcar també, com ho he fet en aquests últims anys, l'interès general per animar i agrair la pastoral vocacional i el fet d'estar units –ara i en el futur– en les oracions i preocupacions per aquesta qüestió. Perquè el Seminari és una tasca de tota la comunitat diocesana.

És una tasca que va més enllà de construir un edifici. En el FULL trobareu una brevíssima història dels tres-cents anys d'aquesta institució educativa. La diòcesi aspira a formar una família on estudiants i formadors convisquin i es preparin intensament per al servei futur del Poble de Déu. I això és realment l'important. És cert que la família necessita una casa per establir-se, però sense família, sense comunitat educativa, l'edifici té poca o cap utilitat.

En l'últim tram d'aquest tricentenari el Seminari diocesà s'ubica en una casa a Barcelona i forma part, al costat d'altres sis diòcesis de la Tarraconense, del Seminari Interdiocesà. La formació acadèmica es fa a la Facultat de Teologia, integrada a l'Ateneu Universitari Sant Pacià. Les dues institucions cobreixen totes les dimensions formatives a les quals s'afegeix la col·laboració en les activitats pastorals d'alguna parròquia on cada seminarista comença a familiaritzar-se amb la dinàmica concreta del seu futur ministeri.

Encara una última reflexió sobre el lema triat per enguany: **“Sacerdots al servei d’una Església en camí”**. Amb poques paraules s’ha volgut unir la missió pastoral dels actuals sacerdots amb la dels qui aspiren a ser-ho. Una feina que és essencialment un servei a l’Església que viu i anuncia Jesucrist, un servei als germans, un servei a la societat sencera. És per a això que es preparen, en una etapa de la vida eclesial immersa en el Sínode, en caminar junts en l’escolta, en la cerca, en l’acompanyament.

Potser alguns pensen que la diòcesi té una gloriosa història i un pobre present. Si això és veritat, encara ens obliga a una major intensitat en les nostres oracions i en la nostra col·laboració.

Amb la meua benedicció i afecte,

† Salvador Giménez Valls
Bisbe de Lleida

Una resposta al problema dels abusos sexuals

13 de març de 2022

Estimats diocesans:

A principis de febrer vaig rebre una nota que lamentava el silenci dels pastors en aquest desafortunat i sagnant tema dels abusos a menors en l'àmbit de l'Església catòlica. Em vaig sentir colpit interiorment com a bisbe, pastor del ramat de Jesucrist en aquesta part de Lleida, i em vaig obligar a

redactar una nota per manifestar el meu parer i orientar tota la comunitat eclesial. Pretenc fugir d'extremismes i no vull que la meua paraula soni com una actitud defensiva ni que la meua declaració es converteixi en un atac general contra les opinions ofensives cap a l'Església.

S'ha escrit molt a la premsa durant els últims mesos sobre aquest tema. També hi ha hagut comentaris i tertúlies a la ràdio i televisió. Per descomptat, no s'ha circumscrit al nostre país sinó que l'Església de tot el món se n'ha vist afectada. En el meu cas tracto en aquest breu comentari de situar-me davant la comunitat diocesana perquè tots coneguim la meua opinió, per responsabilitzar-me de la meua actuació pastoral i per intentar no generalitzar només allò negatiu –delicte, pecat, imprudència...– en tots els membres de l'Església. Perquè, segons la meua opinió, quan la generalització és un fet acusatori continuat, es comet una profunda injustícia contra tots els catòlics encara que s'hi anteposi la paraula Església. Anem a pams.

1. Una condemna total i absoluta dels abusos comesos per clergues, consagrats i responsables d'institucions eclesials. Sense cap atenuant que minvi la gravetat del fet.

2. Una clara i contundent petició de perdó a les víctimes i oferta d'acompanyament en el seu llarg procés de restauració interior i exterior.

3. La problemàtica afecta tota la societat i no únicament els catòlics i la institució Església. En el nostre àmbit diocesà apareixen moltes vegades a la premsa diària notícies d'abusos que es produeixen entre familiars, coneguts o en llocs d'esplai juvenil.

4. Sense que sembli una defensa, hem de recordar els percentatges d'abusos que s'han publicat reiteradament. Com a mostra, una dada a tenir en compte: el 0,2% són protagonitzats per responsables eclesials; el 80%, per familiars o coneguts de les víctimes.

5. Recerca sincera de transparència i rebuig radical a l'ocultació. El silenci o la por no poden convertir-se en còmplices dels delictes. En el nostre àmbit diocesà es va constituir a l'abril de l'any 2020 un **servei d'atenció** a les víctimes amb l'objectiu d'investigar les denúncies que poguessin arribar. Des d'aleshores no se n'ha rebut cap. L'esmentat Servei està compost per laics experts en els diferents coneixements jurídics, mèdics i psicològics i compta amb un número de telèfon i una adreça de correu electrònic exclusivament per a aquesta atenció.

6. No és just criminalitzar només una institució. Estem obligats a actuar sincerament i amb profunditat en tots els àmbits socials quan ens referim a aquesta gran tragèdia. Si volem buscar la veritat i erradicar el delicte hem de col·laborar amb totes les nostres forces en qualsevol àmbit amb la finalitat

de salvaguardar la infància/adolescència i construir una societat més sana. S'ha de respectar la presumpció d'innocència i evitar calúmnies i falsedats contra persones concretes.

7. Entre nosaltres abunden els centres catequètics, escolars i de temps lliure. Tenim infinitat d'educadors que lliuren la seva vida al servei dels altres, sense esperar res a canvi. Ho fan per una forta convicció de servei que neix de l'Evangelí. Però no poden viure i educar amb la taca permanent de la sospita.

Amb la meva benedicció i afecte,

† Salvador Giménez Valls
Bisbe de Lleida

Sant Josep

20 de març de 2022

Estimats diocesans:

Tenim una societat raonablement ben estructurada on els béns materials semblen estar al servei universal dels ciutadans. El consum és atractiu i alhora freqüent, però ens lamentem del consumisme excessiu i solem acusar els altres del malbaratament. Estem més preocupats per tenir, i que els nostres tinguin, que per aprofundir en els aspectes essencials de l'ésser humà que enforteixin la seva dignitat corporal i espiritual, que aplaudeixin l'esforç personal per la superació, que promoguin la sensibilitat per les deficiències del proïme i per mitigar les desigualtats socials. I això és un perjudici evident per a tothom.

Cerquem massa allò més cridaner en aquesta societat del benestar on ens preguntem a quina edat un nen és capaç de tenir un telèfon mòbil, quants dies i a quin país llunyà puc viatjar de vacances o quin fons d'armari té cada familiar per augmentar-lo més i més cada dia. L'acumulació de les joguines en els nens o la satisfacció dels capritxos dels adults poden esmussar la ment i fer impossible la netedat de cor i la solidaritat.

Davant de tot això ens falten referents personals que ens puguin servir de models d'actuació en la vida diària, tant en l'àmbit personal com en el professional i familiar. Si tinguéssim una mirada àmplia i neta podríem veure al nostre voltant persones que es desviuen per fer el bé als altres, dedicades en cos i ànima al servei de la societat. Persones que busquen una societat més justa i fraterna. Els cristians tenim l'obligació d'aprofitar la vida plena de valors i virtuts que ens testimonien alguns dels nostres avantpassats.

És el cas de Sant Josep –la festa del qual celebrem el dia 19 d'aquest mes de març–, que té uns trets personals dignes d'imitació per als cristians. Ens atrevim a proposar la seva figura a tothom perquè al nostre món li sobra soroll, violència, menyspreu a l'altre..., i li falta discreció, respecte, servei desinteressat i pau.

Sovint hem pronunciat el seu nom perquè identifica alguns familiars i coneguts, perquè defineix molts llocs i institucions que el tenen com a titular, però, malgrat tot, ens costa imitar-lo, cosa molt necessària per a tots en aquests moments.

Coneixem Sant Josep pels relats evangèlics. És l'home que accepta Maria com a esposa per compartir la seva vida i que espera, per l'acció de l'Esperit Sant, el fill de les seves entranyes que és, al mateix temps, Fill de Déu. Es troba en una situació delicada, que sap superar perquè posa la seva plena confiança en el Senyor. És un home confiat, és un home just –així ho defineix sant Mateu–, és un home silenciós, d'una immensa vida interior que la posa al servei d'una missió fonamental: cuidar Jesús, el fill de Maria, i aparèixer davant del món com el seu pare a la terra. És un home que sap escoltar la veu de Déu i els advertiments del seu entorn. A la casa de Natzaret sustenta la seva família amb el seu treball de fuster i acaba la seva vida en el silenci.

L'actitud de Sant Josep és digna d'admiració i d'imitació. Necessitem, com ell, confiar en el Déu de les promeses, així com en els nostres semblants, que no són rivals o competidors sinó germans. Necessitem el silenci, l'escolta, la fidelitat. Necessitem fugir de la cridòria, de les lluites pel poder, de l'agressivitat en les relacions. És una gran figura que ens mostra el camí per cuidar i educar. Aprenuem del seu comportament que ens portarà a dignificar i valorar les persones aplicant la tendresa i la puresa de cor.

És el Patró de l'Església i, per tant, també el nostre protector.

Amb el meu afecte i benedicció,

† Salvador Giménez Valls
Bisbe de Lleida

En defensa de la vida humana

27 de març de 2022

Estimats diocesans:

A vegades s'acusa l'Església de no modificar els seus principis que fonamenten la pròpia cosmovisió. S'insisteix que hauria d'actualitzar el seu

missatge perquè fa l'efecte que està ancorada en el passat i que no puja al carro del progrés. O que prefereix valorar més les idees que els desitjos dels éssers humans. En poques línies, ja tenim els grans conceptes que dominen l'anomenada cultura actual: relativisme, subjectivisme i progressisme.

La permanent defensa de la vida humana és una convicció exposada sense fissures per la totalitat dels textos de pensadors i pastors catòlics. I no és una invenció acomodaticia per a cada època. El fonament arriba fins a l'Evangelí, fins a les mateixes paraules i els fets de Jesucrist que ha estat enviat pel Pare per a la nostra salvació. Si Déu envia el seu Fill és perquè estima l'home, estima la vida dels homes, a qui ha destinat a ser els seus fills i aconseguir la santedat.

La festa de l'Anunciació del Senyor, que celebrem el dia 25 de març, és la triada per l'Església per recordar la importància del primer do de Déu, la vida, del qual es deriven els altres drets que pot gaudir tot ésser humà. **"Acollir i cuidar la vida, do de Déu"** és el lema proposat per a la celebració d'enguany. Els dos verbs que encapçalen la frase assenyalen el compromís i el repte del cristià per acceptar aquest gran regal. No s'hi afegeixen limitacions o restriccions mentals. L'Església vol defensar obstinadament el do de la vida humana des de la seva concepció fins a la seva mort natural. Acollir i cuidar cada vida, especialment en els moments en què la persona és més vulnerable, es converteix, en conseqüència, en signe d'obertura a tots els dons de Déu i en testimoniatge d'humanitat. Avui més que mai els cristians hem de ser testimonis de l'Evangelí de la vida en la nostra societat i defensar aquest dret fonamental amb el nostre exemple, promoure lleis justes que salvaguardin la vida, buscar-ne una formació permanent i procurar formar les generacions més joves que malden per construir una societat veritablement humana.

El que he dit fins ara és un extracte del missatge que per a aquesta ocasió han publicat els bisbes de la Comissió creada per promoure i anunciar de manera constant l'estima per la vida.

A nosaltres ens serveix per valorar i acceptar els grans plantejaments que sobre la vida s'estenen en la nostra societat i que són motiu de neguit i d'acalorades discussions. Encara tenim molt presents les imatges d'Ucraïna amb la matança de tants éssers humans; la qüestió de la pena de mort amb la reiterada afirmació que l'home no pot aniquilar ningú i s'incentiva promoure lleis que substituïxin aquesta condemna mortal per una altra mena de càstig; l'assumpte sagnant de l'avortament que s'ha legalitzat en tants països; la problemàtica recent al nostre país sobre l'eutanàsia; el terrorisme i les seves seqüeles de destrucció i mort... I molts altres arguments sobre la mort que angoixen i espanten la nostra societat.

Els cristians tenim el dret a parlar defensant sempre la vida. Estem en contra de la cultura de la mort. No volem relativitzar la dignitat de la vida. No es tracta d'una opinió més o menys subjectiva o de la defensa d'un fals progressisme en el qual s'acumulen i s'anteposen algunes concessions als animals, superiors a l'atenció dispensada als concebuts i no nascuts. Alguns se sorprenen de l'ús de la paraula assassinat vinculat a aquesta pràctica, però com anomenar-la? Igualment, l'aplicació de tècniques per eliminar la vida d'ancians, deficients o no vàlids.

Amb la meva benedicció i afecte,

† Salvador Giménez Valls
Bisbe de Lleida

S'acosta Setmana Santa

3 d'abril de 2022

Estimats diocesans:

A tots ens alegra poder tornar a la normalitat de la vida quotidiana. La situació produïda per la pandèmia va alterar molts costums de la nostra societat i va produir variacions en les nostres vides tant en l'àmbit personal com en el professional i familiar. Va afectar tots els sectors socials però de manera molt intensa els hospitals i residències de gent gran. Segurament la nostra generació no havia viscut mai una situació similar que ens ha commocionat de manera profunda i majoritària. Ara sembla superada.

Dins d'aquesta anomenada –i esperada– normalitat social, ens ha sorprès en les últimes setmanes la irrupció de la tragèdia al centre d'Europa que provoca milers de morts i una enorme quantitat d'edificis i ciutats destruïdes: la invasió d'Ucraïna per part de l'exèrcit de Rússia. Dues nacions veïnes que han tingut un agermanament en el passat, no exempt d'unes relacions convulses, i que s'han vist abocades a suportar l'anihilació de l'una sobre l'altra. Sembla que ja no sabem distingir entre la normalitat i el fet extraordinari, que s'esdevé de manera imprevista o no pretesa. Mentre que la normalitat s'assenta en la rutina i en la tranquil·litat el fet extraordinari gairebé sempre es tenyeix de sofriment, de sang i de solitud.

Cal que els cristians apliquem en tot moment el que amb tanta claredat ens proposa Jesucrist: la compassió i la misericòrdia. Necessitem sentir des del fons del cor el que s'acosta als sentiments dels altres basats en l'amor

sense condicions i sense exclusions. La Passió i Mort del Senyor ens situa davant la realitat de les nostres provocacions contra els altres, davant les maldats comeses. La seva mateixa Resurrecció ens permet afirmar el triomf de la bondat i de la vida sobre el pecat i la mort. Tot queda assumit en la persona de Jesús, tot troba la seva explicació, tot porta a superar els odis i fer real el contingut del Sermó de la Muntanya, amb les paràfrasis i explicacions de molts que l'han meditat i ens ofereixen les seves reflexions: “Beneïu els qui us persegueixen, no maleïu. Alegreu-vos amb els qui s'alegren, ploreu amb els qui ploren [...], sense retornar a ningú mal per mal [...] No et deixis vèncer pel Mal; al contrari, venç al Mal amb el Bé”. Sigueu misericordiosos i trobareu misericòrdia.

¿Com portar a la vida diària aquests consells i mandats evangèlics? La resposta camina sempre en la mateixa direcció: actuant amb l'estil de Jesús. A Ell mateix li hem de demanar coratge, convicció i esperança, ja que només així aconseguirem un tracte de germans. No hem d'acceptar amb resignació que aquesta manera de procedir resulta impossible en determinades circumstàncies; no ens hem de conformar amb unes relacions superficials i buides de contingut; hem de volar alt i contemplar la realitat actual amb interès per transformar-la proposant processos de millora entre les persones properes i llunyanes. Hem de tenir la mateixa mirada de Crist a dalt de la creu oferint el perdó i obrint el cor a la misericòrdia.

Us voldria transmetre la impressionant grandesa de la celebració de la Setmana Santa. L'actualització, un any més, dels últims dies de Jesucrist possibilita, pel seu sofriment i consegüent salvació de la humanitat, un radical canvi de la nostra vida. És un canvi personal i alhora un canvi comunitari. La tradició del nostre poble recull una manifestació col·lectiva de fe i de religiositat popular. No volem quedar-nos només en els vestits i els recorreguts de carrer. Us convido a participar de manera activa en alguna de les moltes germandats, confraries i associacions que ens impulsen a interioritzar i viure amb coherència el que celebrem.

Un últim desig per compartir amb vosaltres: que acudiu als actes litúrgics de les vostres parròquies i viviu intensament en comunitat el misteri de Jesucrist.

Amb la meva benedicció i afecte,

† Salvador Giménez Valls
Bisbe de Lleida

L'ensenyament escolar de la religió

10 d'abril de 2022

Estimats diocesans:

Durant aquests dies passen davant dels nostres ulls les diferents escenes que recorden la vida, mort i resurrecció de Jesucrist. Els passos de Setmana Santa omplen els nostres carrers i ens complau poder explicar als més petits el significat del que veuen sobre una plataforma arrossegada per un gran nombre de persones: l'entrada de Jesús a Jerusalem aclamat com a rei pels qui porten palmes i rams a les mans, l'oració a l'hort, la institució de l'Eucaristia, la traïció de Judes, el prendiment, Jesús carregant la creu, la Verònica, el Cirineu, la crucifixió, la mort, la corona d'espines, els claus... Tots aquests moments ens interpel·len amb preguntes que, per descomptat, en tenim les respostes i tenim l'obligació de respondre-les.

L'explicació de la vida de Jesús des de Betlem fins al Calvari, la història del poble d'Israel i la seva esperança en la vinguda del Messies, la creació, l'origen i la composició del poble, Noè i el diluvi, Abraham i la fidelitat, Moisès i l'alliberament, els reis i els jutges, els profetes i els seus anuncis, els primers passos de la predicació dels Apòstols en les diferents ciutats de l'Imperi Romà, la història posterior de l'Església al llarg dels dos mil anys amb la seva llum i les seves ombres..., tots aquests continguts es donen a conèixer i s'avaluen a la classe de religió. Són part de la nostra història i el fonament de la nostra cultura occidental.

També hi ha espai per fer referència a les altres religions i confessions. S'explica el fonament del fet religiós i es comparen els aspectes coincidents i divergents entre algunes creences. És un conjunt de coneixements que ajuden a entendre una mica millor l'ésser humà i les seves motivacions per creure i actuar d'acord amb les seves pròpies conviccions.

Per concretar aquest comentari i tenint present la fe majoritària de la nostra societat, em va interessar el títol d'una Tribuna del diari La Vanguardia (6 de març de 2022) que signava un grup d'intel·lectuals catòlics de la Fundació Joan Maragall: *Què perd la cultura si ignora el cristianisme?* Entre altres coses, s'hi pot llegir que des d'un punt de vista cultural la pèrdua més immediata és la d'una clau interpretativa de tota la nostra història. Socialment, el cristianisme aporta una intervenció assistencial immediata sense demanar papers ni procedències; des d'una perspectiva existencial, una espiritualitat rica i variada, una obertura al sentit del misteri i una visió global del sentit de la vida; des de la dimensió ètica, podem fer al·lusió a la tríada de paraules de la Revolució Francesa –fraternitat, igualtat, llibertat– heretada dels valors cristians... Aconsello la lectura d'aquest article perquè és molt clarificadora per a la societat actual.

És cert que, com tota institució humana, l'Església té els seus punts foscos que allunyen moltes persones de la fe o provoquen la increença per falta de testimoniatge. Els catòlics actuals lamentem aquestes ombres del passat –i també del present– i demanem perdó, però considerem que les llums produïdes al llarg dels segles que han guiat gran part del camí del món occidental són molt més fortes, brillants i profitoses per a tota la humanitat. Afortunadament, molts no-creients reconeixen i agraeixen aquest gran llegat assistencial, cultural, ètic i de sentit en el qual s'han format.

Tot això em serveix per demanar als pares i als tutors legals que inscriguin els seus fills a classe de religió. També tots els alumnes més grans. Els proporcionarà les bases per a una educació integral tan necessària per aconseguir la seva plenitud personal i per la promoció d'una consciència solidària que beneficiï tots els éssers humans.

Amb la meva benedicció i afecte,

† Salvador Giménez Valls
Bisbe de Lleida

La Pasqua

17 d'abril de 2022

Estimats diocesans:

El Diumenge de Pasqua és la referència més important de l'any per a tots els cristians. Celebrem la Resurrecció de Jesucrist. Els dies anteriors hem viscut amb religiosa intensitat –participant en els actes litúrgics de les parròquies o en les processons i devocions de pietat popular als carrers– els seus últims moments de solitud i sofriment fins a la mort en creu. Ara manifestem l'alegria del fonament de la nostra fe. “Si Crist no ha ressuscitat, vana és la nostra predicació i vana també la vostra fe” (1Cor 15,14) diu sant Pau, tot ampliant la seva asseveració al testimoniatge de l'alegria i de l'esperança que donen sentit a la fe que professem.

La raó de tanta alegria en la celebració de la Pasqua es basa en el triomf de Jesucrist sobre el pecat i la mort per donar-nos una vida nova i la salvació definitiva. La comunitat cristiana ha acompanyat aquesta festa amb múltiples manifestacions culturals plenes de colorit i ambient camperol i primaveral. Tot ha ajudat a viure aquest temps nou en què veiem renéixer brots d'esperança i proximitat festiva.

És important que a partir d'aquest diumenge fem nostres les actituds que reflecteix i ens dona a conèixer el Ressuscitat. Que siguem persones que, redimensionades per l'amor de Déu, només puguem respondre des de la gratuïtat de l'amor. Que siguem humils en les nostres apreciacions i en els nostres testimoniatges de vida; només la humilitat ens fa mirar l'altre amb respecte, tendresa i amb cura. Que vulguem sortir de nosaltres mateixos i oferir la nostra vida al servei dels altres, fins i tot quan apareix el cansament o la incomprensió, que són superats per la trobada amb el Ressuscitat. Que ens esforcem a viure essent signes d'esperança i transmetent l'alegria d'haver trobat sentit real a la nostra pròpia existència; no sols "que bé que em sento" sinó redescobrint l'alegria del servei evangelitzador i caritatiu. Que puguem viure des de la valentia de saber-nos salvats pel Senyor i anunciant als altres la fe en la Resurrecció i en l'absència de temor davant la mort.

M'imagino que alguns lectors es preguntaran com parlar d'alegria i d'esperança "quan van mal dades" en el nostre món: amb la pandèmia de la COVID-19, a penes superada; amb els efectes de l'erupció del volcà de la Palma; amb les tràgiques imatges que reflecteixen la dura realitat de morts i destruccions a causa de la invasió d'Ucraïna; amb els permanents enfrontaments entre nacions i pobles per qüestions religioses, culturals o polítiques o per aconseguir més poder i influència internacional... Som els cristians uns inconscients en proclamar l'alegria en un món ple de maldat? Som uns agosarats i no percebem les pròpies contradiccions? Estem bojos per anunciar el triomf sobre la mort?... I moltes altres preguntes que qualsevol persona es pot fer sobre el mal i la maldat de l'ésser humà. Per descomptat, els cristians no som els únics cridats a resoldre problemes i calamitats o a respondre qüestions que aparentment no tenen solució.

Els cristians oferim amb la paraula i amb el nostre testimoniatge de vida el missatge, l'obra i la persona de Jesucrist. Íntegrament, sense particularismes ni amputacions interessades. Des de l'acceptació i la resposta de l'home a la creació de Déu fins a la consumació final, amb un missatge clar i ple de sentit per a les relacions entre els éssers humans basats en l'amor i la fraternitat, buscant sempre la dignitat de les persones, la justícia entre els pobles i la pau. I tot això amb la immensa alegria de la fe i l'esperança que ens porta la Resurrecció de Jesucrist. Us desitjo a tots una feliç Pasqua.

Amb la meva benedicció i afecte,

† Salvador Giménez Valls
Bisbe de Lleida

La declaració de la renda

24 d'abril de 2022

Estimats diocesans:

Repassant els comentaris setmanals d'aquests últims cinc anys constato que només l'any 2019 vaig recordar la importància de marcar la X a la casella a favor de l'Església Catòlica en la declaració de renda que anualment fem molts contribuents. Segurament la consideració que tenim una bona informació i que ja no val la pena insistir-hi o bé el meu propi pudor per no sol·licitar de nou la col·laboració econòmica, ha generat el silenci repetit en els meus escrits sobre aquest tema, que continua sent fonamental per al desenvolupament de les activitats de la mateixa Església.

Se sap que el finançament de l'Església, en els seus diferents nivells d'actuació (parroquial, diocesana i nacional) prové de diverses fonts: donatius i col·lectes, aportacions per l'exercici del ministeri sacramental i la suma de les declaracions anuals de la renda de les persones físiques.

Avui vull parlar de l'última font de finançament que s'obté a través de l'imprès de la declaració de la renda quan s'assenyala amb la X la casella corresponent. També es pot marcar alhora la casella de les finalitats socials. El període per exercir aquesta obligació ciutadana començava el dia 6 d'abril i acaba el pròxim 30 de juny; varia cada any, però sempre s'habilita un trimestre per donar temps a la seva formalització.

La declaració de la renda o de l'IRPF és un tràmit anual que els residents a Espanya tenen l'obligació de fer per regularitzar la seva situació amb l'Agència Tributària. No obstant això, no totes les persones han de fer-la, ja que depèn de les rendes que s'hagin assolit al llarg de l'any pel treball personal o per altres activitats econòmiques.

És cert que al novembre, el Dia de l'Església Diocesana, donem compte de la situació econòmica de totes les entitats i agraïm, a més, la col·laboració de tants voluntaris en les diferents iniciatives eclesials, i resem per tots; però ara demanem una altra mena de col·laboració: marcar la X a l'imprès a fi que reverteixi en el sosteniment de totes les institucions de l'Església a Espanya. Durant els últims anys hi ha hagut una evolució positiva en aquest compromís: l'any 2017 es van comptabilitzar 7,11 milions de declaracions positives; l'any 2019, 7,19; i l'any passat, 7,33. En el **Full** del passat 27 de març es van donar les dades de Lleida, amb 43.634 declaracions a favor de l'Església.

A tots els que mostreu la vostra confiança en les entitats eclesials, moltes gràcies. Als responsables ens obliga a ser molt acurats i transparents en la

utilització d'aquests recursos que afavoreixen el conjunt de la societat per mitjà de les múltiples accions que es duen a terme. Que tanta gent confiï en l'Església és una bona prova del seu reconeixement social, però també una exigència per millorar cada any la nostra oferta d'atenció i solidaritat.

Aquest escrit és per demanar a tothom la col·laboració per augmentar el nombre de declaracions positives. Estic convençut que aquesta acció es converteix en un bé objectiu que afavoreix moltes persones que en reben els beneficis, des dels centres de catequesi, de temps lliure, d'atenció educativa, de lluita contra les addiccions, de cura del patrimoni religiós, de residències de gent gran i tantes altres realitats.

També hi ha moltes persones exemptes d'emplenar la declaració perquè no arriben al mínim exigít i que ens ajuden d'altres maneres. Us en donem també les gràcies. Els responsables ens esforçarem a respondre amb promptitud i transparència davant les necessitats que se'ns presentin.

Amb el meu afecte i benedicció,

† Salvador Giménez Valls
Bisbe de Lleida

L'objecció de consciència

1 de maig de 2022

Benvolguts diocesans:

En aquestes pàgines teniu un resum-presentació de la **nota doctrinal sobre l'objecció de consciència** que va aprovar la Comissió Permanent de la Conferència Episcopal Espanyola a la fi del passat mes de març. El títol és una cita de la carta de sant Pau als Gàlates: "Crist ens ha alliberat perquè siguem lliures" (Ga 5,1). Es va fer pública el dia 25 de març, Solemnitat de l'Anunciació del Senyor, data especialment marcada com a Jornada de la Vida que celebren moltes entitats i associacions, que també es van manifestar al carrer per defensar la vida, des de la concepció fins a la mort natural. Va ser un dia molt adequat per recordar a tota la societat espanyola la dignitat de la vida i l'objecció davant les accions que porten a la mort. Malgrat la tragèdia de l'assumepte, es va voler donar un aire festiu a la celebració.

No pretenc repetir els arguments que podeu trobar a l'esmentada **nota**. Hi són expressats amb claredat seguint els principis de la Doctrina

Social de l'Església i que tots nosaltres volem portar a la pràctica diària. Em referiré només a qüestions prèvies.

1. Totes les persones i grups socials tenen el mateix dret a manifestar les seves conviccions i les seves opinions. La llibertat d'expressió empara tothom, sempre que no conculqui, atempti o entri en conflicte amb altres drets i llibertats. A vegades fa l'efecte que es nega o es discuteix aquesta llibertat als bisbes, a determinats grups de catòlics o a la mateixa Església.

2. La llibertat religiosa és un dels drets de la Declaració Universal de Drets Humans (Art. 18). Està al mateix nivell que molts altres. A cops sembla que la mera declaració de la fe és un obstacle per aconseguir un determinat treball o per exercir una funció. Si la fe s'expressa, es produeix un rebuig o un significatiu silenci.

3. L'actuació pública de tot ésser humà respon sempre a unes conviccions. No hi ha una neutralitat absoluta en les manifestacions públiques o en les conductes privades. I això és vàlid per als pares quan eduquen els seus fills, per als mestres i pels qui treballen en hospitals i residències. En el cas dels catòlics procurem pensar, parlar i viure amb l'estil que ens va mostrar Jesús de Natzaret. Busquem sempre la coherència entre fe i vida.

4. Pot semblar una exageració fer normes i lleis per impedir resar davant d'unes clíniques que practiquen avortaments o per tractar de convèncer futures mares que no associen les seves vides a la cultura de la mort. No es pot arribar a aquests límits. Com no s'ha volgut regular fins als mínims detalls la vaga de fam, la generositat absoluta cap als altres o la fonètica de les diferents regions d'una mateixa llengua. Les normes són fonamentals per a una respectuosa convivència però sense envair o violentar la pròpia consciència.

5. Els catòlics demanem respecte a la nostra manera d'entendre la naturalesa de l'ésser humà, creat per Déu, que l'impulsa a l'amor i a la misericòrdia amb tothom. Ens sorprèn i ens entristeix quan la burla o l'animadversió es manifesten ridiculitzant les nostres creences.

6. Aconsello a tothom la lectura de la **nota**. És un magnífic resum del que suposa per a l'ésser humà, la llibertat, la llei, la consciència, la funció de l'Estat, l'objecció... A més, serveix per recordar els aspectes morals del comportament.

Amb el meu afecte i benedicció,

† Salvador Giménez Valls
Bisbe de Lleida

Les festes

8 de maig de 2022

Estimats diocesans:

Durant el mes de maig és quan, segurament, es fan un nombre més gran de festes a la nostra societat, que tenen motivacions diverses, però totes neixen i es mantenen per a l'esbargiment, per a la diversió o per a la celebració religiosa de tot ésser humà. Són també una experiència col·lectiva, perquè tota festa fomenta la sociabilitat.

Encetem el mes amb el Dia (o la festa) del Treball. A la ciutat de Lleida, el dia 11, celebrem la festa del nostre patró, sant Anastasi. També es dedica un cap de setmana a la festa de Moros i Cristians i un altre a la festa de l'Aplec del Caragol. A més, les advocacions marianes de moltes de les nostres poblacions apleguen actes festius oberts a tothom.

En aquest mes també coincideixen moltes celebracions sacramentals que comporten festes familiars o parroquials ja que alguns dels seus membres fan la Primera Comunió o reben el sagrament de la Confirmació.

S'ha estudiat molt la dimensió festiva de l'ésser humà amb la inclinació al joc en les seves diverses manifestacions (*Homo ludens*); s'ha investigat profundament tot el que ha produït amb les seves pròpies mans o amb la utilització d'eines o màquines (*Homo faber*), probablement com a alternança al que l'home pensa, escriu o estudia (*Homo sapiens*). L'ésser humà ha rebut altres qualificatius per part de filòsofs i antropòlegs, definint-lo com a *Homo oeconomicus* o com a *Homo consumericus* (consumista). Totes les denominacions fan referència a la naturalesa de l'ésser humà per qui és i pel que produeix; i també pel que celebra.

Els grups humans s'organitzen per menjar i per treballar, per descansar i per cantar, per reunir-se i per invocar Déu o algun dels sants demanant protecció contra les adversitats i agraint els favors rebuts. Aquests mateixos grups celebren els esdeveniments rellevants associats a dies assenyalats de la seva història.

Els cristians participem de totes les celebracions i actes culturals que es fan a les nostres societats. Ens ho recorda el Concili Vaticà II: "Que els fidels visquin en estretíssima unió amb els altres homes del seu temps i s'afanyin a percebre la seva manera de pensar i de sentir, que s'expressa per mitjà de la cultura" (GS 62). D'altra banda, això no és una novetat del segle XX, sinó que està arrelat en el més profund de la nostra fe des de les pàgines dels Evangelis i dels primers escriptors de l'antiguitat (Hi ha una preciosa Carta a Diognet, del segle II, que n'és testimoni). Cal tota la nostra implicació en la promoció de la cultura que respecti la dignitat de la persona, que

fomenti l'ajuda entre els pobles i que promogui la justícia i la pau. També ho afirma el Concili Provincial Tarraconense (1995): “[...] els competeix fer que l'Església, mantenint-se en la seva identitat, no arribi a ser irrellevant culturalment i socialment”. Són moltes coses, les que aportem des de la fe per a la construcció d'un món més just, més pacífic i més solidari.

Els cristians demanem respecte, al mateix temps, per les manifestacions festives que tenen un component clarament religiós, siguin les celebracions de la Setmana Santa o les festes dels respectius Patrons. Ens costa acceptar la burla o el menyspreu a tot el que considerem com a molt sagrat i ens costa acceptar la consigna de la suposada divisió o enfrontament que marca, en un estat laic, la manifestació religiosa com a expressió profunda de la pròpia personalitat.

Col·laborem, humanitzem les nostres relacions i visquem amb sinceritat les festes.

Amb el meu afecte i benedicció,

† Salvador Giménez Valls
Bisbe de Lleida

L'Església, comunitat que camina per la història

15 de maig de 2022

Estimats diocesans:

Últimament, estem fent servir en la nostra realitat eclesial una paraula que ens sona rara, ens sorprèn i que, potser, l'hem d'explicar més. Parlem de la paraula **Sinodalitat**. Per part meua l'he usat alguna vegada en escrits i en alguna al·locució per informar sobre la iniciativa del papa Francesc de convocar el Sínode de Bisbes per tractar precisament de la forma de les nostres relacions a l'Església. Intentaré concretar una mica aquest concepte i, per descomptat, com l'apliquem a la nostra realitat diocesana i parroquial.

S'ha definit el terme sinodalitat com una forma determinada de viure i actuar, un estil de caminar com a Església pelegrina. Això ens obliga a analitzar les dinàmiques comunicatives, la manera en què s'elaboren i es prenen decisions i les relacions que hi ha entre els diferents protagonistes de la missió evangelitzadora de l'Església. Aquesta reflexió afecta directament la nostra naturalesa de creients tot examinant de manera permanent el passat –des del baptisme i els diferents contactes i col·laboracions amb la

comunitat– per millorar en el present i en el futur el nostre camí i la nostra implicació amb tot el Poble de Déu. Quan participem amb tothom desenvolupem els trets essencials de l'Església com són la comunió i la missió. No podem renunciar a aquest compromís que ens ajuda a aprofundir en la fe, a acceptar els altres amb les seves qualitats i mancances i a posar els nostres talents al servei del pla de Déu.

El mètode sinodal conté tres elements que conviuen de manera simultània: l'escolta del Poble de Déu, el discerniment i la presa de decisions. Cada un d'ells és protagonitzat per un agent de pastoral, per alguns o per tots els membres. Implica sobretot trobar-se, escoltar, dialogar, discernir, definir..., i deixar-nos sorprendre per l'Esperit. En la pràctica habitual no podem prescindir de la influència dels altres ni, tampoc de la gràcia de Déu que ens condueix pel camí de la història.

A la base d'aquest camí comunitari hi ha la llibertat individual, la reflexió personal, la participació de cadascú. La persona mai es diluirà en un tot anònim. La suma de voluntats potenciarà el servei del conjunt reconeixent que cadascú té el seu ritme vital, el seu caràcter, la seva història familiar, la seva formació..., i que camina al costat d'uns altres sense avanços precipitats, sense descartar persones ni abandonar per cansament. Hem d'accentuar també la responsabilitat en funció del càrrec exercit en cada moment. El ritme comunitari evita els dos extrems i el papa Francesc no es cansa de repetir la importància de l'ajuda mútua per enfortir l'Església de Jesucrist.

Baixem ara a l'àmbit parroquial i diocesà, que ja és conegut per tots i alguns de vosaltres heu donat molt de temps i dedicació al treball conjunt. A la diòcesi tenim diversos òrgans col·legiats que possibiliten diàlegs sincers i decisions sòlides, a més d'ajudar el bisbe en la conducció de la part del Poble de Déu confiada a ell. El Col·legi de Consultors, el Consell Presbiteral, el Consell Diocesà de Pastoral, el Consell d'Assumptes Econòmics, sacerdots, religiosos i laics comparteixen les tasques i assenyalen les opcions que millor responen a les directrius evangèliques. En aquests organismes hi han participat moltes persones.

A les parròquies hi ha d'haver un Consell de Pastoral i un Consell d'Economia amb competències en tots els assumptes d'evangelització i d'administració ordinària. L'objectiu seria aconseguir que la seva existència hi estigués garantida, a més de promoure els equips de catequesi, de celebracions i de caritat. Entre tots ho podem fer tot.

Amb la meva benedicció i afecte,

† Salvador Giménez Valls
Bisbe de Lleida

L'Assemblea Diocesana

22 de maig de 2022

Estimats diocesans:

El dissabte 28 de maig la nostra diòcesi celebrarà l'Assemblea Diocesana a la Casa de l'Església, situada al carrer Acadèmia de Lleida. És un esdeveniment molt important per a la nostra Església que es repeteix cada any des de fa molt temps i on es fa visible la responsabilitat i la col·laboració dels catòlics en les diferents iniciatives de tota la comunitat diocesana, les que estan relacionades amb el camp de la Paraula, de la Litúrgia i de la Caritat. I això es fa tant en cadascuna de les parròquies, comunitats religioses i resta d'institucions com en la cúria, la missió de la qual consisteix en una constant animació i coordinació de tothom per evitar duplicitats i buits pastorals.

L'Assemblea d'enguany té una consideració especial en estar vinculada a la iniciativa que ha proposat el papa Francesc a l'Església universal amb la convocatòria del Sínode de Bisbes per a l'any 2023 per tractar el tema de la sinodalitat (treball i camí al costat dels altres per col·laborar en tots els assumptes i decidir segons la responsabilitat). El Sant Pare desitja que hi participin tots els catòlics del món, de manera individual o enquadrats en les múltiples organitzacions en què desenvolupen la seva tasca pastoral. És un afer que ens interessa a tots i ha de ser abordat per tots. Pel que fa al cicle temporal vull recordar que el Sínode va ser anunciat el mes de maig passat per dur-se a terme durant un període de tres anys. El primer any, que ara acaba, tenia com a finalitat sol·licitar la col·laboració de totes les diòcesis animant la seva tasca pastoral diària i recollint les aportacions suggerides per enviar-les a la Secretaria del Sínode per mitjà dels serveis de la Conferència Episcopal Espanyola. Els assistents a l'Assemblea Diocesana de l'any passat ja vam tenir coneixement de la convocatòria sinodal i vam ser convidats a participar-hi.

La nostra diòcesi estava compromesa en el desenvolupament del seu Pla de Pastoral (2020-2024) amb una dinàmica pròpia i, en rebre els qüestionaris que la Secretaria del Sínode va enviar a totes les diòcesis el mes de setembre passat, es va sumar a l'estudi i a les possibles respostes. Per això va utilitzar les primeres reunions del curs per animar el treball sinodal sense oblidar el treball diocesà que va començar l'any 2020. Hem comprovat amb satisfacció que era perfectament compatible vincular les dues línies d'actuació. Hi ha hagut reunions d'arxiprestats, de sectors pastorals, de comunitats religioses i d'institucions d'apostolat seclar. La finalitat era respondre els qüestionaris sinodals amb la mirada de la diòcesi i aportant-hi les preocupacions, les iniciatives i els desitjos de cada grup per fer un document final i remetre'l a la Conferència Episcopal. Fins a finals de març

s'ha treballat en aquest sentit recollint moltes respostes. N'hi ha més de quinze d'individuals i trenta que provenen de grups. És d'agrair l'interès i la col·laboració de tots els sectors pastorals.

Un equip d'agents de pastoral ha elaborat el document final que serà presentat com a ponència a l'Assemblea Diocesana. El desig és que tots coneguim el contingut de la nostra reflexió i que sentim que la seva aportació s'ha tingut en compte per millorar la nostra pròpia manera d'actuar a l'interior de l'Església i mostrar més autenticitat de cara a l'exterior de manera que es faci més creïble l'Evangelí en el món d'avui.

Aquest document servirà també per establir les fites més rellevants per al treball de la nostra diòcesi durant el pròxim curs.

El desenvolupament de l'esmentada Assemblea serà el següent: pregària, lectura de la ponència per part de la Doctora M. Antonieta Mateus i diàleg entre els participants. Tots hi sou convidats.

Amb la meva benedicció i afecte,

† Salvador Giménez Valls
Bisbe de Lleida

Comunicar i escoltar

29 de maig de 2022

Estimats diocesans:

Vivim en un món en què no podem prescindir de la comunicació que ens arriba des de fora: premsa escrita, ones de ràdio, imatges de televisió... Tots ens aprofitem dels seus continguts i aspirem a estar plenament informats utilitzant els mitjans de comunicació social que tenim al nostre abast o que s'acomoden als nostres gustos i interessos. També és cert que busquem la veritat dels esdeveniments per respondre amb claredat en les tertúlies o per fer-nos una idea general del que ens envolta.

L'objectiu dels mitjans de comunicació social se centra en una constant obstinació per contar amb objectivitat el que passa, per participar en l'intercanvi d'idees i projectes, per fer cada dia més digna i creïble la tasca dels professionals i per ajudar a construir una societat més justa i solidària. L'Església agraeix aquest esforç sincer i celebra cada any una Jornada dedicada als mitjans que coincideix amb la festa de l'Ascensió, quan el Senyor convida els seus deixebles a comunicar al món sencer el que han vist i sentit

en la seva manera de fer. Per als cristians és fonamental transmetre els ensenyaments de Jesucrist: aprenent-los amb diligència, vivint-los buscant l'autenticitat i comunicant-los amb convicció i molta alegria.

No cal assenyalar ara la importància dels mitjans en una societat lliure i oberta ni entrar en la seva valoració. Ja s'ha escrit molt sobre aquesta qüestió i tots els seus estudiosos estan d'acord en valorar el treball dels professionals i de les empreses d'aquest servei essencial. Cada any l'Església fa referència o desenvolupa un aspecte dels mitjans en aquesta Jornada que pot resultar interessant o atractiva a tothom. En aquest sentit, la meua pretensió es redueix a comentar el lema i el missatge anual del papa Francesc i agrair la feina dels qui ens ofereixen la seva experiència i el seu saber en el marc concret de la nostra realitat social.

Enguany celebrem la Jornada Mundial de les Comunicacions Socials, que és la número 56, el diumenge 29 de maig. El lema triat és Escoltar amb l'oïda del cor. El Papa centra l'atenció del seu comentari en el verb escoltar, decisiu en la gramàtica de la comunicació i condició per a un diàleg autèntic; i s'endinsa en alguns passatges de la Bíblia per mostrar la iniciativa de Déu que ens parla i de l'home que respon amb l'escolta. No s'oblida d'esmentar les possibles dificultats que hi ha en aquesta relació, però acaba amb l'anotació de dues frases que fan pensar molt: la primera, “un cor capaç d'escoltar”, és la petició del rei Salomó a Déu davant una d'una variada oferta i, en triar aquesta, el rei mostra una gran saviesa. La segona frase és de sant Agustí quan convida tothom a escoltar amb el cor, no sols exteriorment amb l'oïda. Això implica una actitud global de la persona que acull l'altre des del més profund del seu ésser i es compromet en la seva vida i en la seva història. Ens parla de no escoltar d'amagat o espia instrumentalitzant els altres per al nostre interès, fugir “d'escoltar-nos nosaltres mateixos” afavorint l'egoisme i tractar que l'escolta sigui el fonament d'un diàleg sincer i autèntic.

L'Església també s'ha d'esforçar per no caure en la temptació del soliloqui, ha d'escoltar els greus problemes de la societat, valorar les diverses fonts i oferir una escolta entre germans que permeti exercitar l'art del discerniment, que apareix sempre com la capacitat d'orientar-se enmig d'una simfonia de veus. Equilibri, harmonia i confiança faran possible, si les sabem aplicar, un resultat d'acord amb les pretensions de l'objectivitat, de la recerca de la veritat, sempre amb la benvolguda valoració dels altres. Sense insults ni desqualificacions.

Amb la meua benedicció i afecte,

† Salvador Giménez Valls
Bisbe de Lleida

Els laics en l'Església

5 de juny de 2022

Estimats diocesans:

Permeteu-me que us recordi algunes nocions que, ben segur, ja coneixeu per la vostra formació o per la responsabilitat desenvolupada a l'interior de l'Església. Avui parlarem del poble de Déu, que està format per laics, religiosos i clergues, basant-nos en les afirmacions que fa el Concili Vaticà II sobre aquestes realitats eclesials.

En el número 31 de la Constitució sobre l'Església es llegeix: “Amb el nom de laics s'entenen aquí tots els cristians, llevat dels que tenen un ordre sagrat i són membres d'un estat religiós reconegut per l'Església”. També diu que el caràcter secular és inherent i peculiar dels laics, i que pertany a ells, per pròpia vocació, buscar el Regne de Déu tractant i ordenant els assumptes temporals. A més “...han de procurar, en la mesura de les seves forces, sanejar les estructures i els ambients del món, si en algun cas inciten al pecat, de manera que totes aquestes estructures s'ajustin a les normes de justícia i afavoreixin, més que no pas impedeixin, l'exercici de les virtuts” (núm. 36)

En altres apartats se'ns parla de la unitat en la diversitat de l'Església, de l'apostolat dels laics, del seu obrar que consagra a Déu el món mateix, del testimoniatge de la seva vida, de les estructures humanes on cada un està inserit i en les relacions que han de tenir amb els altres membres del Poble de Déu, marcades per la fidelitat, l'amor i la comunió i dirigides a una única missió, la de donar a conèixer el missatge de Jesucrist a tots els pobles. Tots som iguals pel baptisme que hem rebut i les diferències en les funcions d'autoritat a l'Església es fonamenten en el servei als altres i mai en la pretensió d'ordenar i manar.

Una de les principals conclusions del passat Congrés de Laics, celebrat el febrer de 2020, és que el primer anunci, els processos de formació i les presències socials que testimonien l'Evangeli en el món d'avui requereixen que aprenguem i emprem el llenguatge de l'acompanyament, que és el llenguatge de l'escolta de l'altre, l'acolliment, el respecte per la seva llibertat i la seva dignitat, el lliurament generós del nostre temps, la implicació afectiva amb qui sofreix, la pedagogia de saber deixar a l'altre ser ell mateix i pensar per ell mateix..., actituds que ens mostra Jesús i amb les quals hem d'aconseguir ser una Església de portes obertes.

La mateixa línia d'actuació sosté la convocatòria del Sínode que ha fet el papa Francesc i en la qual molts de nosaltres hem participat en aquest curs que ara acaba, assenyalant sempre la mateixa dignitat de tots

els membres i el lliurament servicial a la responsabilitat que se'ns atorga. És un camí exigent i il·lusionant que ens impulsa, als membres del Poble de Déu, en una mateixa direcció: viure amb coherència la nostra fe i donar-la a conèixer amb alegria.

Podeu comprovar que tot això no és una novetat d'ara. Que ve de lluny. És possible que les febleses i limitacions de molts batejats hagin impedit un desenvolupament més convincent i més harmònic de les paraules de Jesús i de les orientacions de l'Església.

Aquest diumenge se celebra la solemnitat de la Pentecosta, la vinguda de l'Esperit Sant als Apòstols. Se'ns demana que continuem construint junts, amb els diversos dons, carismes, vocacions i experiències, l'Església animada pel mateix Esperit. És el Dia de l'Acció Catòlica i de l'Apostolat Seglar. Per tant, és un dia significatiu per al servei i la responsabilitat dels laics. Us animem a pregar i a participar en les activitats organitzades.

Amb la meva benedició i afecte,

† Salvador Giménez Valls
Bisbe de Lleida

La caritat cristiana

12 de juny de 2022

Estimats diocesans:

Els cristians intentem al llarg de la nostra vida atendre de manera simultània sis accions que solem repetir moltes vegades per evitar l'oblit i l'exigència del seu compliment. Sis accions que tenen molta importància perquè són un resum de l'essencial de la vida cristiana i que, de manera anàloga, es poden aplicar a la comunitat cristiana.

Són l'escolta de la Paraula, la celebració dels sagraments, l'oració, la vida moral, la integració en una comunitat i l'anunci de la fe als altres. Les podem també concretar amb sis verbs que hem d'aprendre a conjugar sempre, amb independència del nostre estat d'ànim o dels nostres gustos personals: escoltar, celebrar, pregar, viure, reunir-se i anunciar. Cap seguidor de Jesucrist pot prescindir de cap d'aquestes accions i cal aconseguir un clar equilibri en el seu desenvolupament perquè l'organisme tingui un creixement ordenat i harmònic. Pensant en el cos humà, no es pot dir que tot és ment, ni que només el cor és fonamental com a lloc dels sentiments,

ni tenir una preocupació abusiva per unes cames veloces. Tot és igualment important i necessari; tot contribueix al creixement personal, a les relacions socials i al compliment de les paraules del Senyor.

Aquesta reflexió em ve de manera més potent durant la festa del **Corpus** que celebrem el diumenge, 19 de juny, i que té com a dos vessants: el Dia de Caritat i el d'Adoració de l'Eucaristia pels carrers i places dels nostres pobles. El primer manté un gran reconeixement en la nostra societat que, quan sent parlar de Càritas –parroquial o diocesana– mostra el seu respecte i admiració per tantes persones que fan possible i visible la preocupació i l'atenció als més necessitats i vulnerables. El segon, l'adoració, sembla tenir menys ressonància, però els cristians sabem que sense ella no es pot exercir la caritat a l'estil de Jesucrist. Si unim els dos, estem posant el fonament de la vida cristiana amb les sis accions esmentades més amunt i enfortint la nostra pertinença a la comunitat eclesial al servei de la societat.

Amb aquestes línies vull animar-vos que pareu esment a les activitats que desenvolupa **Càritas Diocesana** i que sintetitza en **una memòria anual** que s'ha presentat aquests dies als mitjans de comunicació social i a tots els sectors de la nostra societat. Podeu comprovar la quantitat de grups que es beneficien de la seva atenció: famílies sense llar o sense recursos econòmics, ancians en solitud, nens i adolescents necessitats de reforç escolar, immigrants i refugiats, exclosos i descartats, aturats o amb una ocupació precària... I un llarg etcètera que, segurament, no arriba a resoldre totes les mancances que hi ha al nostre món, però que contribueix en gran manera a la proximitat i ajuda a les persones amb dificultats importants. La fraternitat que predica Jesucrist i que tot cristià aplica en la seva vida té aquí un desenvolupament clar i equilibrat.

També la presència de **Càritas Parroquial** és notòria. Una gran quantitat de parròquies viu aquesta institució amb un grup de creients que l'anima. En tots dos casos és la mateixa comunitat cristiana la que dona suport al conjunt de les accions caritatives perquè és conscient que sense aquesta dedicació el missatge de Jesucrist quedaria amputat.

Acabo amb una referència a l'Eucaristia, sense la qual tot el que hem dit no tindria sentit cristià. Seria una activitat filantròpica i res més. El fonament de la caritat radica en l'Eucaristia a la qual adorem en el sagrari i als nostres carrers; ens n'alimentem en la celebració sacramental i ens mostra el camí per compartir tot el que és nostre amb el poïsome.

Amb el meu afecte i benedicció,

† Salvador Giménez Valls
Bisbe de Lleida

L'Assemblea Diocesana i el Sínode

19 de juny de 2022

Benvolguts diocesans.

Fa pocs dies es va celebrar a la Casa de l'Església l'Assemblea Diocesana. Era el dissabte, 28 de maig; dues-centes persones que representaven tots els sectors pastorals i la immensa majoria de parròquies. Es va desenvolupar com en anys anteriors, en un ambient festiu, responent al lema presentat: **En camí i plens d'esperança.**

Des d'un principi es va organitzar aquesta Assemblea volent unir les iniciatives del Pla Diocesà de Pastoral (2020-2024) amb la proposta del papa Francesc amb motiu de la convocatòria del Sínode de Bisbes (2023). En aquests dos projectes teníem un compromís exprés tots els membres de la nostra diòcesi. I així es va fer palès. En el primer cas, l'elaboració del Pla Diocesà amb la participació de molts agents de pastoral des de l'any 2019 i que es va divulgar en una petita publicació perquè tots tinguéssim ben clar el camí a recórrer. En el segon cas, la participació en el Sínode s'ha treballat en moltes reunions al llarg d'aquest curs contribuint amb diferents aportacions a la iniciativa papal.

L'Assemblea va tenir un moment intens de pregària centrada en els reptes que té l'Església universal en aquests moments i la situació de la nostra diòcesi. Hi va haver una crida a pregar pels grans problemes del nostre món, les guerres, els refugiats, la fam, les desigualtats...

A continuació es va presentar una ponència que recollia les aportacions dels diferents grups de la diòcesi als qüestionaris sinodals, amb la constatació de les realitats pastorals existents i les interpel·lacions que ens plantegen tant a nivell des de l'interior de les nostres comunitats per la manera com vivim la nostra fe com des de l'exterior que hem d'evangelitzar.

Es molt difícil resumir en unes ratlles el contingut de catorze folis que es va presentar com a fruit de les respostes que inclouen lamentacions, iniciatives i projectes, dificultats, èxits, alegries o elogis a determinades sensibilitats cristianes. M'interessa sobretot constatar la dada de la presentació i l'ambient receptiu que es va produir. Es notava no solament la satisfacció pel que, entre tots, realitzem sinó preocupació per la lentitud en complir els nostres compromisos de batejats respecte a la catequesi a tots els nivells, la potenciació de les nostres comunitats amb la fraternitat i l'espiritualitat que ens demana el Senyor, la pèrdua o disminució per l'estima de les nostres arrels cristianes, l'allunyament de la fe de grans sectors de la nostra societat i l'impuls insuficient dels cristians convençuts per a canviar el signe d'aquesta tendència, la petició d'una autèntica reforma de les estructures eclesials,

la responsabilitat dels laics en la marxa de la vida de l'església, la formació permanent a tots els nivells perquè resulti més coherent la fe que professen, la col·laboració i la compassió amb els més fràgils de la societat (sembla que manca una major dedicació de tots) i tants altres afers que van aparèixer en el resum i que són igualment importants per a renovar les comunitats.

Hi hagué un moment per al treball per grups; la fórmula escollida va ser la reunió per arxiprestats donada la història passada en el coneixement mutu i en l'experiència pastoral compartida. Alguns grups van ser excessivament nombrosos, però això no va ser obstacle perquè es pogués dialogar sobre els temes que s'havien proposat.

Va ser una experiència diocesana molt festiva. S'encomanava l'alegria esperançada per la participació en la iniciativa del Papa. El document final es va remetre a la Secretaria de la Conferència. Reservo per a un comentari posterior les propostes per a la nostra diòcesi. Us agraeixo a tots la col·laboració i l'interès manifestat per a la renovació de l'Església.

Amb el meu afecte i benedicció,

† Salvador Giménez Valls
Bisbe de Lleida

Un nou diaca permanent

26 de juny de 2022

Estimats diocesans:

En el passatge de l'Evangeli de Sant Joan en què Jesús renta els peus als seus deixebles, ressonen, al final del relat, dues afirmacions del Mestre: “us he donat exemple” i “sereu feliços si el compliu”. Però, quin és l'exemple i la benaurança? El mateix text ens ofereix la resposta: “Perquè si jo, el Senyor i el Mestre, us he rentat els peus, també vosaltres heu de rentar-vos els peus els uns als altres”. És el servei en l'amor.

A l'Església tots els laics, sacerdots i consagrats són cridats en essència a això, al servei dels germans, tant als qui són a prop com als qui en són lluny o en volen restar al marge. Aquesta és una de les dimensions que hem rebut de la missió baptismal i cadascú, des de la seva vocació, servei i ministeri la vol fer possible no sols enmig de la comunitat eclesial, sinó en el món; en les perifèries existencials, “en sortida”, com recorda sempre el Papa Francesc.

Ara bé, per la gràcia de l'Esperit Sant, alguns dels nostres germans, amb les seves famílies, es veuen cridats a respondre, seguint l'exemple de Jesús, a aquesta invitació al servei, a la diaconia (*diakonia*). Per mitjà del diaconat permanent, en rebre el Sagrament de l'Orde, els escollits participen d'aquesta missió i de la gràcia de Crist, que els configura amb Ell, el servidor de tots. Assumeixen així, en benefici de tota l'Església, tasques capitals en la litúrgia, la predicació i l'ensenyament de la Paraula del Senyor, les obres de caritat i l'administració. Amb un esperit, com va dir sant Policarp, de ser "misericordiosos, diligents, actuant d'acord amb la veritat del Senyor que es va fer servidor de tots" (*Ad Phil.* 5. 2.).

Per aquest motiu la nostra Església diocesana ha decidit que Luis Manuel Pérez Zambrano (Villavicencio –Colòmbia–, 1984) rebi l'ordenació diaconal el diumenge 3 de juliol a la Catedral. Des de 2021 ell és el director del Departament de Patrimoni del Bisbat de Lleida i durant els últims anys, juntament amb la seva esposa i la seva filla petita, han estat vinculats i celebren la fe a la parròquia de Sant Llorenç, on han prestat diferents serveis emmarcats en la litúrgia, la catequesi i la difusió de la Paraula de Déu. Enmig d'aquesta tasca, en companyia del seu rector i conjuntament amb la comunitat, ha fet el procés de discerniment. Després de tot això, ha estat presentat al bisbe perquè sigui ordenat.

Per mitjà de la consagració que rebrà per l'oració i la imposició de mans del bisbe s'unirà a Crist que "no ha vingut a ser servit, sinó a servir i a donar la seva vida" (Mt 20, 28), "no pas amb vista al sacerdoci sinó amb vista al ministeri" (L.G. 29). La seva tasca serà la de ser intèrpret de les necessitats i desitjos de la comunitat cristiana, com el seu animador per al servei (*Ràtio Fundamental*, 5). El que hem dit és fonamental per entendre la feina que durà a terme en Luis a la nostra diòcesi, que començarà en la seva pròpia família com a espòs i pare, i en la comunitat diocesana com el col·laborador més pròxim del bisbe i els preveres, servint els fidels amb sol·licitud i amor cristià. Alhora, en l'àmbit professional –com a doctor en història– en la seva relació amb els seus companys i amb un comportament ètic cristià, donarà testimoniatge de l'Evangelí que s'espera que assumeixi com a regla de vida.

Aquesta ordenació és una oportunitat per renovar la vocació de servei i testimoniatge pròpia de la nostra fe i recordar els exemples de diaques sants com Esteve, Felip, Llorenç i Francesc d'Assís. A més d'encomanar al Senyor la tasca del nou diaca, també li demanarem que ens concedeixi les vocacions sacerdotals que tant necessitem a la nostra església diocesana.

Amb el meu afecte i benedicció,

† Salvador Giménez Valls
Bisbe de Lleida

Comunicat de la reunió núm. 248

COMUNICAT n. 248

Els dies 17 i 18 de maig de 2022 ha tingut lloc la reunió núm. 248 de la Conferència Episcopal Tarraconense (CET), al santuari de la Mare de Déu de Loreto (Tarragona). Hi han assistit per primer cop Mons. Francesc Conesa, bisbe de Solsona, i Mn. Lluís Suñer, administrador diocesà de Girona.

Els bisbes han pregat pel repòs etern de Mons. Antoni Vadell, bisbe auxiliar de Barcelona que va morir el 12 de febrer, i Mons. Francesc Pardo, bisbe de Girona que va morir el passat 31 de març.

Els bisbes han rebut la visita de la comissió permanent de l'Acció Catòlica General (ACG): Sra. Eva Fernández, presidenta general; Mn. José Antonio Cano, consiliari general; Sra. Immaculada López, responsable del sector infància; Sr. Francisco Ramírez, responsable del sector joves; Sra. Angelines Morales, responsable del sector adults. També hi ha assistit la Dra. Cori Casanova, presidenta diocesana de l'ACG de Barcelona. Els bisbes han estat informats sobre la identitat i missió d'aquesta associació laical: s'ofereix als laics habituals de les parròquies; es formen equips de vida on compartir la fe, revisar la vida i prendre impuls per a la missió d'ésser sal i llum enmig del món; assumeix els plans pastorals diocesans en estreta vinculació amb els bisbes; educa infants, joves i adults integrant en el procés la dimensió familiar; dota d'instruments formatius que conjuguen la Paraula de Déu, els continguts del Catecisme de l'Església Catòlica, el Magisteri de l'Església i la vida mateixa. Es tracta d'un procés gradual i equilibrat que cerca la unitat fe-vida. Els bisbes han estat invitats a la Trobada de laics de parròquia i IV Assemblea de l'ACG que tindrà lloc del 21 al 24 de juliol vinent a la ciutat de Barcelona i que tindrà per lema: Anunciar Jesucrist amb obres i paraules.

El Sr. Francesc Roig, president de Càritas Catalunya, ha presentat als bisbes diverses publicacions: Informe sobre exclusió i desenvolupament social a Catalunya de la Fundació FOESSA; L'ètica i Càritas Catalunya, en relació al codi ètic de Càritas Catalunya, el codi de conducta dels agents de Càritas Catalunya i l'ideari ètic per a la relació de les Càritas diocesanes amb seu a Catalunya amb empreses i altres entitats; Informe sobre l'impacte de la Covid-19, tercera onada, en relació a l'habitatge, la bretxa digital, els menors d'edat i el rendiment escolar, les relacions socials, els impactes de la Covid en la salut i la mirada al futur; Reglament de Règim Intern de Càritas Catalunya. Els bisbes també han estat informats sobre la situació

de les persones ateses provinents del conflicte bèl·lic a Ucraïna. Finalment han dialogat sobre algunes propostes d'accions estratègiques 2022-2024 de Càritas Catalunya.

Mons. Joan Enric Vives, bisbe president de la Comissió Interdiocesana de Litúrgia (CIL) i Mn. Joan Baburés, coordinador de la CIL, han comunicat que es publicarà una nova edició del Missal Romà en llengua catalana. Aquesta renovada versió ha rebut de la Congregació per al Culte Diví i la Disciplina dels Sagraments la preceptiva confirmació el passat 22 de febrer de 2022. El Dr. Ramon Corts, director de l'editorial Balmes, ha notificat que l'edició és a càrrec dels coeditors litúrgics –editorial Balmes i Publicacions de l'Abadia de Montserrat– amb il·lustracions de l'artista jesuïta P. Rupnik, SJ.

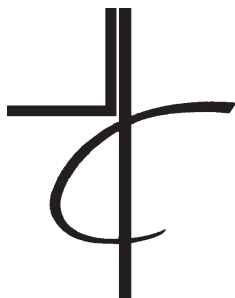
El desig és que aquesta nova edició del Missal Romà en català es pugui començar a utilitzar a partir del primer diumenge d'Advent, el dia 27 de novembre de 2022.

Mons. Salvador Cristau, bisbe president del Secretariat Interdiocesà de Pastoral de la Salut (SIPS) i Mn. Joan M. Bajo, director del SIPS, Mn. Sebastià Aupí i la Dra. Carmen Benito, membres de l'equip permanent del SIPS, han exposat la situació de la pastoral de la salut dins l'àmbit hospitalari i sociosanitari. L'hospital és un lloc privilegiat per a l'evangelització. Una de les diverses iniciatives impulsades pel SIPS és el curs d'expert universitari en acompanyament al procés de malaltia, adequat per a formar agents de pastoral de la salut. Des del SIPS vetllen per la revisió i actualització dels convenis hospitalaris en relació amb la Comissió Interdepartamental de Seguiment de l'Assistència Religiosa Catòlica en els centres inclosos en la xarxa d'internament d'utilització pública de Catalunya.

Els bisbes han rebut la visita de Mn. Bruno Bérchez, col·laborador de l'equip de l'àrea de primer anunci de la Comissió episcopal per a l'evangelització de la CEE, que els ha informat sobre el treball que va duent a terme aquest equip, així com sobre una propera trobada adreçada a responsables diocesans.

També s'han tractat diversos aspectes d'alguns àmbits de la pastoral com ara l'ensenyament de la religió catòlica, la pastoral de joventut –en relació a la peregrinació europea de joves que tindrà lloc a Santiago de Compostel·la l'estiu vinent–, i la propera X Trobada Mundial de les Famílies, del 22 al 26 de juny, amb celebracions a cada diòcesi i en comunió amb l'encontre que tindrà lloc en les mateixes dates a Roma.

Tarragona, 19 de maig de 202

119 Asamblea Plenaria

Rueda y nota de prensa

Del 25 al 29 de abril de 2022

- Durante la Plenaria los obispos han recibido información sobre la actividad eclesial en la Universidad Pontificia de Salamanca; el Pontificio Colegio Español en Roma, y Cáritas Española.

- El Dto. de Migraciones ha informado sobre la situación actual de los refugiados ucranianos, la acogida en numerosas diócesis y el testimonio de fe que aportan.

- La asamblea sinodal que finalizará la fase del Sínodo en España tendrá lugar el 11 de junio de 2022 en la Fundación Pablo VI.

- Los obispos han respaldado unánimemente el camino realizado en relación a la prevención de abusos y la protección de menores.

- Del 3 al 7 de agosto de 2022, Peregrinación Europea de Jóvenes a Santiago. Está prevista la participación de entre 12.000 y 15.000 jóvenes.

Los obispos españoles han celebrado la 119ª Asamblea Plenaria del 25 al 29 de abril. El secretario general de la CEE, Mons. Luis Argüello, informa en rueda de prensa de los trabajos de estos días.

La Asamblea comenzaba el lunes 25, a las 10:00 h., con la eucaristía. Seguidamente, en torno a las 11:00 h., tenía lugar la sesión inaugural con el discurso del presidente de la Conferencia Episcopal Española y arzobispo de Barcelona (<https://esglesia.barcelona/>) cardenal Juan José Omella (<https://www.conferenciaepiscopal.es/obispos/juan-jose-omella-omella/>). A continuación interviene el nuncio apostólico en España (<https://www.nunciaturapostolica.es/>), Mons. Bernardito C. Auza (<https://www.nunciaturapostolica.es/index.php/nuncio/>).

La invasión de Ucrania (<https://www.conferenciaepiscopal.es/la-conferenciaepiscopal-invita-a-unirse-a-la-consagracion-de-rusia-y-ucrania/>) y el reto de la acogida a los refugiados era uno de los primeros temas que traía el presidente de la CEE en su discurso inaugural, que articuló en torno a tres bloques: el contexto en el que vivimos, la Iglesia Católica en España y la misión evangelizadora como razón de ser.

Tanto en las palabras del presidente de la CEE como en el saludo del Nuncio, estuvo el agradecimiento a Cáritas, que celebra este año su 75 aniversario. Mons. Bernardito C. Auza anticipó que para “marcar esta

efeméride en un modo especial”, el Santo Padre recibirá a la Junta Directiva de Cáritas Española en Audiencia. (<https://www.caritas.es/>)

Han participado por primera vez en la Plenaria los obispos de Ibiza y Coria-Cáceres, Mons. Vicente Ribas Prats y Mons. Jesús Pulido. Y los obispos auxiliares de Toledo y Canarias, Mons. Francisco César García Magán y Mons. Cristóbal Déniz Hernández. Se han incorporado, respectivamente, a la Comisión Episcopal para la Pastoral Social y Promoción humana; la Comisión Episcopal para la Doctrina de la Fe; el Consejo Episcopal para los Asuntos Jurídicos; y la Comisión Episcopal para las Comunicaciones sociales.

Como es habitual, en la sesión inaugural se tuvo un recuerdo especial para los obispos fallecidos desde la última Plenaria. Además, la mañana del miércoles, tras conocer la noticia del fallecimiento del arzobispo emérito de Sevilla, cardenal Carlos Amigo, los obispos celebraron la Santa Misa por el eterno descanso de su alma.

Celebración de la asamblea final del Sínodo

Mons. Vicente Jiménez Zamora, arzobispo emérito de Zaragoza y responsable de la Comisión para el Sínodo en la CEE, ha presentado a la Plenaria el trabajo realizado hasta la fecha por la Comisión, así como el resultado del informe sobre la participación en las asambleas sinodales de las diócesis y de las congregaciones religiosas. También ha presentado una propuesta para la celebración de la Asamblea Sinodal que clausurará la fase española del Sínodo de los obispos sobre la sinodalidad. Este sínodo comenzará en septiembre una fase continental para culminar, en octubre de 2023, con una reunión sinodal en Roma.

El planteamiento de la Asamblea final, que ha sido aprobado por los obispos, prevé la participación de 600 personas en esa Asamblea que tendrá lugar el 11 de junio en la Fundación Pablo VI de Madrid. Participarán de todas las diócesis, con una representación en función de la población haciendo visible, al mismo tiempo, la realidad eclesial local. En el encuentro se presentará la síntesis elaborada por la Comisión para el Sínodo de la CEE de todas las aportaciones recibidas. Esta síntesis será enviada a la Secretaría para el Sínodo en Roma, junto a todas las aportaciones recibidas.

Protección de menores

Los obispos españoles han respaldado por unanimidad el trabajo realizado en los últimos meses en las oficinas diocesanas de protección de menores y la firma con Cremades & Calvo-Sotelo para que este despacho de abogados realice una auditoría independiente acerca de los informes e

investigaciones sobre los casos de abusos a menores en el seno de la Iglesia española. (<https://www.conferenciaepiscopal.es/interesa/la-iglesia-y-la-proteccion-de-menores/>) (<https://www.conferenciaepiscopal.es/la-cee-encarga-auditoria-independiente-a-cremades-calvosotelo/>).

Semana del Matrimonio

La Subcomisión Episcopal de Familia y Vida ha explicado el resultado de la Semana del Matrimonio (<https://www.conferenciaepiscopal.es/comisiones/laicos-familia-y-vida/>) (<https://www.conferenciaepiscopal.es/semana-del-matrimonio-febrero-2022/>) que se ha celebrado por primera vez, el pasado mes de febrero. Ha sido una semana para poner en valor la especificidad del matrimonio cristiano y las diócesis han podido celebrar esta semana con diversos actos. Al mismo tiempo, ha tenido lugar una campaña de comunicación, fundamentalmente de carácter digital con el lema Matrimonio es más, apoyado en la web: matrimoniosesmas.org.

“La Iglesia desea presentar la belleza del matrimonio, de la unión fiel y definitiva entre un hombre y una mujer abiertos a la vida. Que la Iglesia celebre el matrimonio es una auténtica profecía para el mundo”, señalaba el presidente de la CEE en su discurso de apertura. También recordaba que “un buen modelo social que busque el bien del ser humano debe tener como prioridad a la familia”.

(<https://www.conferenciaepiscopal.es/semana-del-matrimonio-febrero-2022/>)

El presidente de la Subcomisión, Mons. José Mazuelos, informó sobre la participación de las diócesis españolas en el encuentro mundial de las familias en Roma que tendrá lugar el próximo mes de junio.

(<https://www.conferenciaepiscopal.es/obispos/jose-mazuelos-perez/>).

Información sobre la situación actual de los refugiados ucranianos

El departamento de Migraciones de la Comisión Episcopal para la Pastoral Social y Promoción Humana ha presentado información sobre la acogida a los refugiados ucranianos que se está realizando en numerosas diócesis españolas. Mons. José Cobo, obispo responsable, junto al P. Xabier Gómez, director del departamento en la CEE informaron sobre el trabajo realizado, subsidiario al de las administraciones públicas, para acoger y proteger a las personas llegadas desde Ucrania.

(<https://www.conferenciaepiscopal.es/obispos/jose-cobo-cano/>)

Muchas diócesis han puesto a disposición de las autoridades públicas edificios y locales para esa primera acogida que pretende ofrecer alojamiento, ayuda en las gestiones con las administraciones públicas y con el idioma e integración de los menores en el ámbito escolar.

Los obispos han compartido las experiencias en sus diócesis que ha permitido por un lado actuar en conjunto con las administraciones públicas y, al mismo tiempo, desde la mirada cristiana, reconocer la aportación que estos refugiados ucranianos ofrecen a la vida cristiana de las comunidades en que son acogidos.

Consejo de estudios y proyectos de la CEE

Los obispos han aprobado *ad experimentum* el funcionamiento del nuevo Consejo de Estudios y Proyectos de la CEE y han elegido a Mons. José María Gil Tamayo para ponerlo en marcha. Incluir este nuevo órgano en el organigrama de la CEE era una de las novedades de la ponencia sobre la Reforma de la Conferencia Episcopal que aprobó la Plenaria en su reunión de noviembre de 2018. También se incluye en el Plan de Acción de las Orientaciones Pastorales, “Fieles al envío misionero”, aprobado en abril de 2021.

(<https://www.conferenciaepiscopal.es/obispos/jose-maria-gil-tamayo/>) (<https://www.conferenciaepiscopal.es/omella-presenta-orientaciones-pastorales/>)

Documento sobre la corresponsabilidad en el sostenimiento de la Iglesia

El responsable del Secretariado para el Sostenimiento de la Iglesia, Mons. Joseba Segura, ha presentado la información general sobre la campaña de este año, la creación de comisiones de sostenimiento en las diócesis y se ha abordado la redacción de un documento en relación al sostenimiento. Es una llamada a la implicación de todos los miembros de la Iglesia en su sostenimiento bien en cualquiera de sus formas. Los obispos han realizado algunas aportaciones que puedan enriquecer el texto y está previsto que pase a la próxima Plenaria.

(<https://www.conferenciaepiscopal.es/cee/organigrama/economia-y-sostenimiento/>) (<https://www.portantos.es/xtantos2022/>)

Información de la Subcomisión Episcopal para la Juventud sobre la Peregrinación Europea de Jóvenes 2022 y sobre la Jornada Mundial de la Juventud 2023

La Subcomisión Episcopal para la Juventud ha informado sobre distintos aspectos de la Peregrinación Europea de Jóvenes (PEJ), que se celebrará

en Santiago de Compostela del 3 al 7 de agosto de 2022. Está prevista la participación de entre 12.000 y 15.000 jóvenes de toda España y de algunos países de Europa. Más de 500 voluntarios de las diócesis gallegas ya se preparan para recibirlos.

(<https://www.conferenciaepiscopal.es/comisiones/laicos-familia-y-vida/juventud/>)

(<https://www.conferenciaepiscopal.es/pej22-estrena-pagina-web-y-app/>)

(<https://archicompostela.es/>)

El proceso de inscripción se abrió el 7 de abril a través de una plataforma digital. Ya se han inscrito 2.700 jóvenes de distintas realidades.

También ha informado sobre la Jornada Mundial de la Juventud, que tendrá lugar en Lisboa, del 1 al 6 de agosto de 2023.

Elecciones

Durante la Asamblea Plenaria, los obispos han elegido diversos cargos.

Presidente de la Comisión Episcopal para la Evangelización, Catequesis y Catecumenado: Mons. José Rico.

Presidente de la Subcomisión Episcopal para las Relaciones Interconferenciales: Mons. Francisco Conesa.

Obispo delegado de la CEE para la COMECE: Mons. Juan Antonio Martínez Camino.

Obispo sustituto del delegado en la COMECE: Mons. Alfonso Carrasco.

Gran Canciller de la Universidad Pontificia de Salamanca: Mons. José Luis Retana.

Vice Gran Canciller de la UPSA: Mons. Jesús Pulido.

Presidente del Consejo de Estudios y Proyectos de la CEE: Mons. José María Gil Tamayo.

Miembro del Consejo de Asuntos Económicos: Mons. Sebastián Chico.

Otros temas de orden del día

Como es habitual en la Asamblea Plenaria del mes de abril, los obispos han aprobado las intenciones de la Conferencia Episcopal Española del año 2023 para el Apostolado de la Oración. También se ha informado sobre distintos temas de seguimiento ordinario y económicos. (<https://www.apostoladodelaoracion.com/>)

La situación actual de la Universidad Pontificia de Salamanca; del Pontificio Colegio Español de San José, en Roma; de Cáritas Española; y de ÁBSIDE (TRECE y COPE), han centrado el capítulo de informaciones.

La Plenaria ha aprobado la traducción de los Rituales Litúrgicos al euskera; las traducciones en lengua gallega de los Rituales del Sacramento de la Penitencia y de la Unción de Enfermos; y las traducciones del Ritual de Institución del ministerio laical de catequista al español y a las lenguas cooficiales catalán, euskera y gallego.

Comissió Episcopal Doctrina de la Fe

Nota doctrinal sobre l'objecció de consciència

1 de febrer de 2022

*“Crist ens ha alliberat perquè siguem lliures”
(Ga 5,1)*

Aquesta nota doctrinal va ser aprovada pels bisbes membres de la Comissió Episcopal per a la Doctrina de la Fe a la reunió CCLVI d'1 de febrer de 2022.

President:

Mons. D. Enric Benavent Vidal, bisbe de Tortosa.

Vicepresident:

Mons. D. Francisco Javier Martínez Fernández, arquebisbe de Granada.

Membres:

Mons. D. Ricardo Blázquez Pérez, cardenal arquebisbe de Valladolid.

Mons. D. Javier Salinas Viñals, bisbe Auxiliar de València.

Mons. D. Agustín Cortés Soriano, bisbe de Sant Feliu de Llobregat.

Mons. D. Luis Quinteiro Fiuza, bisbe de Tui-Vigo.

Mons. D. José M.ª Yanguas Sanz, bisbe de Conca.

Mons. D. Francisco Conesa Ferrer, bisbe de Solsona.

Mons. D. Adolfo González Montes, bisbe emèrit d'Almeria.

Mons. D. Esteban Escudero Torres, bisbe auxiliar emèrit de València.

La Comissió Permanent de la CEE va autoritzar la seva publicació a la seva CCLVIII reunió dels dies 8-9 de març del 2022.

I. Justificació d'aquesta nota

1. L'ésser humà es caracteritza per tenir consciència de la pròpia dignitat i que la salvaguarda d'aquesta està unida al respecte de la seva llibertat. La convicció que ambdues són inseparables i que tots els éssers humans, sigui quina sigui la seva condició econòmica o social, tenen la mateixa dignitat i, per això, dret a viure en llibertat, constitueix un dels avenços més importants en la història de la humanitat: «Mai com avui els homes ho havien tingut un sentit tan agut de la llibertat».¹ L'aspiració a viure en llibertat està inscrita al cor de l'home.

1 CONC. ECUM. VAT. II, Const. past. *Gaudium et spes*, n. 4.

2. La llibertat no es pot separar dels altres drets humans, que són universals i inviolables. Per tant, requereixen ser tutelats en el seu conjunt, fins al punt que «una protecció parcial d'aquests drets es traduiria en una mena de reconeixement fallit».² L'arrel dels drets de l'home «s'ha de cercar en la dignitat que pertany a tot ésser humà»,³ i la seva font última «no se situa en la mera voluntat dels éssers humans, en la realitat de l'Estat, en els poders públics, sinó en l'home mateix i en Déu el seu Creador».⁴ En els documents del Magisteri de l'Església hi trobem enumeracions d'aquests drets.⁵ El primer de tots és el dret a la vida des de la concepció fins a la seva conclusió natural, que «condiciona l'exercici de tot altre dret i comporta, en particular, la il·licitud de tota forma d'avortament induït i d'eutanàsia».⁶ El dret a la llibertat religiosa és també fonamental, ja que és «un signe emblemàtic de l'autèntic progrés de l'home en qualsevol règim, societat, sistema o ambient».⁷

3. En el procés que va conduir a la formulació i a la proclamació dels drets de l'home, aquests es concebien com a expressió d'uns límits ètics que l'Estat no pot traspassar en la seva relació amb les persones. Eren una defensa davant les temptacions totalitàries i a la tendència que els poders públics tenen a envair la vida de les persones en tots els àmbits, o de disposar-ne en funció dels propis interessos. Per això, l'Església els valora com una «extraordinària ocasió que el nostre temps ofereix perquè, mitjançant la seva consolidació, la dignitat humana sigui reconeguda més eficaçment i promoguda universalment».⁸ En la doctrina catòlica, a més, són vistos com a expressió de les normes morals bàsiques que en tota ocasió i circumstància s'han de respectar,⁹ i del camí per a la consecució d'una vida més digna i una societat més justa.¹⁰

2 *Compendi de la Doctrina Social de l'Església*, n. 154: «Universalitat i indivisibilitat són les línies distintives dels drets humans».

3 *Ibid.*, n. 153.

4 *Ibid.*

5 Cf. SANT JOAN PAU II, Enc. *Centesimus annus*, n. 47. Cf. també *Compendi de la Doctrina Social de l'Església*, n. 155.

6 *Compendi de la Doctrina Social de l'Església*, n. 155.

7 *Ibid.*

8 *Ibid.*

9 Cf. CONC. ECUM. VAT. II, Const. past. *Gaudium et spes*, n. 27: «Tot allò que s'oposa a la vida mateixa, com qualsevol mena d'homicidis, els genocidis, els avortaments, l'eutanàsia o el mateix suïcidi voluntari (...) són certament infamants; mentre corrompen la civilització humana, envileixen més als qui així es comporten que no pas als qui sofreixen la injustícia, i són totalment contraris a l'honor del Creador».

10 Cf. *Ibid.*, n. 26: «Cal, doncs, que sigui assequible a l'home tot allò necessari per a dur una vida veritablement humana, com ara l'aliment, el vestit, l'allotjament, el dret a escollir lliurement l'estat de vida (...) a actuar d'acord amb la recta norma de la seva consciència (...) i a la justa llibertat també en el camp religiós».

4. A les darreres dècades s'està imposant una nova visió dels drets humans. Vivim en un ambient cultural caracteritzat per un individualisme que no vol acceptar cap límit ètic. Això ha conduït al fet que es reconeixin per part dels poders públics uns nous «drets» que, en realitat, són la manifestació de desitjos subjectius. D'aquesta manera, aquests desitjos es converteixen en font de dret, encara que la seva realització impliqui la negació d'autèntics drets bàsics d'altres éssers humans. Això ha tingut conseqüències en la legislació: comportaments que eren tolerats mitjançant una «despenalització» adquireixen la consideració de «drets» que han de ser protegits i promoguts.

5. Recentment hem assistit al nostre país a l'aprovació de la llei que permet la pràctica de l'eutanàsia i la considera com un dret de la persona. És un pas més en el conjunt de lleis que condueixen a que la vida humana quedi greument desprotegida.¹¹

També s'han aprovat lleis que s'inspiren en principis antropològics que absolutitzen la voluntat humana, o en ideologies que no reconeixen la naturalesa de l'ésser humà que li ha estat donada en la creació, i que ha de ser la font de tota moralitat. En aquestes lleis es promou, a més, la imposició d'aquests principis en els plans educatius, i es restringeix el dret a l'objecció de consciència tant de les persones com de les institucions educatives, sanitàries o d'assistència social, de manera que es limita l'exercici de la llibertat.

6. Això ens porta a pensar que, si bé és cert que l'ésser humà mai no ha tingut un sentit tan acusat de la pròpia llibertat, aquesta estarà sempre amenaçada per estats i grups de poder que no dubten en utilitzar qualsevol mitjà per a influir en la consciència de les persones, per a difondre determinades ideologies o per a defensar els propis interessos. Actualment tenim la sensació que es «toleren» alguns drets humans com si es tractés d'una concessió «graciosa», que es retallen progressivament, i que es promouen valors contraris a les conviccions religioses d'amplis grups de la societat. La utilització del poder per a modelar la consciència moral de les persones constitueix una amenaça per a la llibertat.

7. En continuïtat amb els ensenyaments d'aquesta CEE expressades a la instrucció pastoral “*La veritat us farà lliures*” (Jn 8,32);¹² i d'acord

11 Cf. FRANCESC, *Discurs a la Federació Nacional dels Col·legis de Metges i Cirurgians dentals* (20 de setembre de 2019): *L'Osservatore Romano*, 21 de setembre 2019, 8: «Es pot i s'ha de rebutjar la temptació –induïda també per canvis legislatius– d'utilitzar la medicina per a donar suport a una possible voluntat de morir del pacient, proporcionant ajuda al suïcidi o causant directament la mort per eutanàsia. Són formes precipitades de tractar opcions que no són, com podria semblar, una expressió de la llibertat de la persona, quan inclouen el descart del malalt com una possibilitat, o la falsa compassió davant la petició que se l'ajudi a anticipar la mort».

12 CONFERÈNCIA EPISCOPAL ESPANYOLA, Instrucció Pastoral “*La veritat us farà lliures*” (Jn 8,32) (20 de febrer de 1990).

amb la Carta de la Congregació per a la Doctrina de la Fe *Samaritanus bonus*, en la que es demana «una presa de posició clara i unitària per part de les Conferències episcopals, les esglésies locals, així com de les institucions catòliques per a tutelar el propi dret a l'objecció de consciència en els contextos legislatius que preveuen l'eutanàsia i el suïcidi»;¹³ en aquesta nota volem recordar els principis morals que els catòlics hem de tenir presents per a decidir sobre la nostra actuació davant aquestes lleis i d'altres semblants, i que qualsevol Estat o persona compromesos en la defensa dels drets humans pensem que haurien de respectar.

II. La llibertat religiosa i de consciència

8. La llibertat, que consisteix en «el poder, arrelat en la raó i la voluntat, d'actuar o de no actuar, de fer això o allò, de produir per un mateix accions deliberades»,¹⁴ és una característica essencial de l'ésser humà donada per Déu en el moment de la seva creació.¹⁵ És el «gran signe de la imatge divina en l'home»¹⁶ i, per això, l'expressió màxima de la dignitat que li és pròpia. Al crear l'ésser humà dotat de llibertat, Déu vol que aquest el cerqui i s'hi adhereixi sense coaccions perquè, d'aquesta manera, «arribi a la perfecció plena i feliç». ¹⁷ Estem, per tant, davant d'alguna cosa de la qual cap poder humà pot lícitament privar-nos: «Cada persona humana, creada a imatge de Déu, té el dret natural de ser reconeguda com un ésser lliure i responsable».¹⁸

9. Aquesta característica essencial de l'ésser humà no s'entén com una absència de tota llei moral que indiqui límits a la seva actuació, o com «una llicència de fer qualsevol cosa, mentre agradi, encara que sigui dolenta».¹⁹ L'ésser humà no s'ha donat a si mateix l'existència, per la qual cosa exerceix correctament la seva llibertat quan reconeix la seva radical dependència de Déu, viu en permanent obertura a Ell i cerca complir la seva voluntat. A més, ha estat creat com a membre de la gran família humana, per la qual cosa l'exercici de la seva llibertat està condicionat per les relacions que configuren la seva existència: amb els altres éssers humans, amb la naturalesa i amb si mateix. La llibertat no pot ser entesa com un dret a actuar al marge de tota exigència moral.

13 CONGREGACIÓ PER A LA DOCTRINA DE LA F, Carta *Samaritanus bonus*, n. 9.

14 *Catecisme de l'Església Catòlica*, n. 1731.

15 IRENEU DE LIÓ, *Adversus haereses*, 4, 4, 3: PG 7, 983: «L'home fou creat lliure i amo dels seus actes».

16 CONC. ECU. VAT. II, Const. past. *Gaudium et Spes*, n. 17.

17 *Ibid.*

18 *Catecisme de l'Església Catòlica*, n. 1738.

19 CONC. ECU. VAT. II, Const. past. *Gaudium et Spes*, n. 17.

10. El respecte a la llibertat de totes les persones, que constitueix una obligació dels poders públics, es manifesta, sobretot, en la defensa de la llibertat religiosa i de consciència: «El dret a l'exercici de la llibertat és una exigència inseparable de la dignitat de la persona humana, sobretot en matèria de moral i de religió».²⁰ Vivim immersos en una cultura que no valora allò religiós com un factor positiu per al desenvolupament de les persones i les societats. El principi que és a la base de moltes lleis que s'aproven és que tots hem de viure com si Déu no existís. Es tendeix a menysvalorar allò religiós, a reduir-ho a quelcom merament privat i a negar la rellevància pública de la fe. Això porta a considerar la llibertat religiosa com un dret secundari.

11. Tanmateix, estem davant d'un dret fonamental perquè l'home és un ésser obert a la transcendència i perquè afecta a allò més íntim i profund del seu ésser, que és la consciència. Per tant, quan no és respectat, s'atempta contra allò més sagrat de l'ésser humà, i quan ho és, s'està protegint la dignitat de la persona humana a la seva arrel. Es tracta d'un dret que té un estatut especial i que ha de ser reconegut i protegit dins els límits del bé comú i de l'ordre públic.²¹ Podem afirmar, per tant, que la salvaguarda del dret a la llibertat religiosa i de consciència constitueix un indicador per a verificar el respecte als altres drets humans. Si no es garanteix eficaçment, és que no es creu de veritat en ells.

12. En virtut del dret a la llibertat religiosa, que «ningú no sigui forçat a anar contra la seva consciència, ni sigui tampoc impedit de seguir la seva consciència, en privat i en públic, sol o associat a d'altres, dintre els límits deguts».²² Aquest dret no s'ha d'entendre en un sentit minimalista reduint-lo a una tolerància o llibertat de culte.²³ A més de la llibertat de culte, exigeix el reconeixement positiu del dret de tota persona a ordenar les pròpies accions i les pròpies decisions morals segons la veritat;²⁴ del dret dels pares a educar els fills segons les pròpies conviccions religioses i tot el que comporta la vivència d'aquestes, especialment en la vida social i en el comportament moral; de les comunitats religioses a organitzar-se per a una vivència de la

20 *Catecisme de l'Església Catòlica*, n. 1738; cf. CONC. ECU. VAT. II, Decl. *Dignitatis humanae*, n. 2.

21 Cf. *Catecisme de l'Església Catòlica*, n. 1738.

22 CONC. ECU. VAT. II, Decl. *Dignitatis humanae*, n. 2; cf. *ibid.*, n. 3.

23 Cf. FRANCESC, *Discurs en la trobada amb el poble marroquí, les autoritats, la societat civil i el cos diplomàtic* (30 de març de 2019): «La llibertat de consciència i la llibertat religiosa —que no es limita només a la llibertat de culte, sinó a permetre que cadascú visqui segons la pròpia convicció religiosa— estan inseparablement unides a la dignitat humana».

24 Cf. BENET XVI, *Missatge per a la Jornada Mundial de la Pau La llibertat religiosa, camí per a la pau* (1 de gener de 2011), n. 3.

pròpia religió en tots els àmbits; de tots a professar públicament la pròpia fe i a anunciar a altres el propi missatge religiós.

13. L'obligació, per part dels poders públics, de tutelar la llibertat religiosa de tots els ciutadans,²⁵ no exclou que hagi de ser regulada a l'ordenament jurídic. Aquesta regulació s'ha d'inspirar en una valoració positiva del que les religions aporten a la societat, a la salvaguarda de l'ordre públic i en la recerca del bé comú, que consisteix en «la suma d'aquelles condicions de vida social mitjançant les quals els homes poden aconseguir més plenament i ràpidament la seva perfecció» i, sobretot, «en el respecte als drets de la persona humana».²⁶ Una legislació apropiada sobre la llibertat religiosa ha de partir del principi fonamental que aquesta «no ha de ser limitada, quan i segons que sigui necessari».²⁷

14. En la regulació d'aquest dret, l'Estat hauria d'observar alguns principis: 1. Procurar la igualtat jurídica dels ciutadans i evitar les discriminacions que tinguin com a fonament la religió. 2. Reconèixer els drets de les institucions i de grups constituïts per membres d'una determinada religió per a la seva pràctica. 3. Prohibir tot allò que, tot i ser ordenat directament per preceptes o inspirant-se en principis religiosos, suposi un atemptat als drets i a la dignitat de les persones, o posi en perill les seves vides. Des d'aquests principis, les lleis han de garantir el dret de tot home «d'obrar en consciència i en llibertat a fi de prendre personalment les decisions morals».²⁸

III. La dignitat de la consciència

15. En l'exercici de la seva llibertat, cada persona ha de prendre aquelles decisions que condueixen a la consecució del bé comú de la societat i del propi bé personal. Per això, l'ésser humà que, a l'haver estat creat a imatge i semblança de Déu, és una criatura lliure, té l'obligació moral de cercar la veritat, ja que només la veritat és el camí que condueix a la justícia i al bé. Aquesta obligació neix del fet que l'home, al no haver-se creat a si mateix, tampoc és creador dels valors, per la qual cosa el bé i el mal no depenen de la seva voluntat. La seva tasca consisteix en discernir com ha d'actuar en les múltiples situacions en les que es pot trobar i que el porten a prendre decisions concretes.²⁹

25 Cf. CONC. ECUM. VAT. II, *Decl. Dignitatis humanae*, n. 7.

26 CONC. ECUM. VAT. II, *Decl. Dignitatis humanae*, n. 6.

27 *Ibid.*, n. 7.

28 *Catecisme de l'Església Catòlica*, n. 1782.

29 Cf. SANT JOAN PAU II, *Enc. Veritatis Splendor*, nn. 57-61.

16. Perquè pugui conèixer a cada moment el que és bo o dolent, juntament amb el do de la llibertat, Déu ha dotat l'ésser humà de la consciència, que és «el nucli més secret i el sagrari de l'home, en el que està sol amb Déu, la veu del qual ressona en allò més íntim d'ella».³⁰ Decidir i actuar segons la pròpia consciència constitueix la prova més gran d'una llibertat madura i és una condició per a la moralitat de les pròpies accions. Estem davant l'element més personal de cada ésser humà, que fa d'ell una criatura única i responsable davant Déu dels seus actes. La consciència, encara que no sigui infal·lible i pugui incórrer en l'error, és la «norma pròxima de la moralitat personal»,³¹ per la qual cosa tots hem d'actuar d'acord amb els judicis que n'emanen.³²

17. L'home en la seva consciència descobreix una llei fonamental «que no es dona a si mateix, però a la qual ha d'obeir. La seva veu, invitant-lo sempre a estimar i a fer el bé, i a evitar el mal, quan convé sona a la intimitat del seu cor».³³ Aquesta llei és la font de totes les normes morals, per la qual cosa en l'obediència a ella trobem el principi de la moralitat. L'ésser humà «té obligació de seguir fidelment allò que sap que és just i recte».³⁴ Si obra així, està actuant d'acord amb la seva dignitat.³⁵ En canvi, quan els seus actes no estan inspirats en la recerca de la veritat i el desig d'adequar-se a les normes morals objectives, amb facilitat es deixa endur pels propis desitjos i interessos egoistes, i «a poc a poc, per l'hàbit del pecat, la consciència es queda gairebé cega».³⁶

18. Actuar segons la pròpia consciència no sempre és fàcil: exigeix la percepció dels principis fonamentals de moralitat, la seva aplicació a les circumstàncies concretes mitjançant el discerniment, i la formació d'un judici sobre els actes que es realitzaran. Sovint es viuen situacions que fan el judici moral menys segur; freqüentment l'home està sotmès a influències de l'ambient cultural en el qual viu, a pressions que li venen des de l'exterior i als seus propis desitjos. Tot això pot arribar a enfosquir els seus judicis morals i induir a l'error a causa de la ignorància. Tanmateix, quan aquesta

30 CONC. ECU. VAT. II, Const. past *Gaudium et Spes*, n. 16; cf. *Catecisme de l'Església Catòlica*, n. 1776.

31 SANT JOAN PAU II, Enc. *Veritatis Splendor*, n. 60.

32 Cf. *Catecisme de l'Església Catòlica*, n. 1790: «La persona humana ha d'obeir el judici cert de la seva consciència. Si actuava deliberadament en contra, es condemnaria ell mateix». Cf. també SANT JOAN PAU II, Enc. *Veritatis Splendor*, n. 60: «El judici de la consciència té un caràcter imperatiu: l'home ha d'actuar en conformitat amb aquest judici».

33 CONC. ECU. VAT. II, Const. past *Gaudium et Spes*, n. 16; cf. *Catecisme de l'Església Catòlica*, n. 1776; cf. CONC. ECU. VAT. II, Const. past *Gaudium et Spes*, n. 16.

34 *Catecisme de l'Església Catòlica*, n. 1778.

35 *Ibid.*, n. 1780: «La dignitat de la persona humana implica i exigeix la rectitud de la consciència moral».

36 CONC. ECU. VAT. II, Const. past *Gaudium et Spes*, n. 16.

no és culpable, «la consciència no perd la seva dignitat»,³⁷ ja que cercar els camins per a formar-se un judici moral i actuar d'acord amb els seus dictats és més digne de l'ésser humà que prescindir de la pregunta per la moralitat dels seus actes.

IV. La funció de l'estat

19. L'ésser humà és per naturalesa un ésser social. Per això, en les seves decisions morals no ha de cercar únicament el propi bé, sinó el de tots. En els seus actes ha de tenir en compte uns principis bàsics de moralitat: fer als altres el que li agradaria que li fessin a ell; no fer un mal per a obtenir un bé; actuar amb caritat respectant el proïsme i la seva consciència, etc. Per a regular les relacions entre els membres de la societat són necessàries les estructures polítiques. La comunitat política «deriva de la naturalesa de les persones» i és, per tant, «una realitat connatural als homes». ³⁸ La seva finalitat és afavorir el creixement més ple de tots els membres de la societat i promoure, d'aquesta manera, el bé comú, quelcom que és inabastable per a cada individu sense una organització de la convivència.

20. En el seu servei al bé comú, els poders públics han de respectar l'autonomia de les persones, per la qual cosa en cap moment es pot prohibir que cadascú es formi la seva pròpia opinió sobre aquells temes que afecten la vida social. Tampoc es poden impedir les iniciatives que neixen de la societat i que busquen el bé comú de tots. Quan en la comunitat política es defensen els drets humans i es crea un ambient favorable perquè els ciutadans els exerceixin, ja s'està contribuint al bé comú. ³⁹

21. L'autoritat és un instrument de coordinació al servei de la societat. El seu exercici no pot ser absolut i s'ha de realitzar dins dels límits del respecte a la persona i als seus drets. Tampoc pot convertir-se en una instància que pretengui envair o regular tots els aspectes de la vida de les persones i de les famílies. Els poders públics, que tenen com a missió afavorir la vida ordenada en la societat, no poden anular o suplantar les iniciatives particulars, encara que han de regular-les perquè serveixin al bé comú. Tant en la vida econòmica com en la vida social «l'acció de l'Estat i dels altres poders públics s'ha de conformar al principi de subsidiarietat». ⁴⁰

37 Cf. SANT JOAN PAU II, Enc. *Veritatis Splendor*, n. 62.

38 *Compendi de la Doctrina Social de l'Església*, n. 384.

39 Cf. FRANCESC, *Missatge als participants en la conferència internacional "Els drets humans en el món contemporani: conquestes, omissions, negacions"* (10 de desembre de 2018).

40 *Compendi de la Doctrina Social de l'Església*, n. 351.

22. Aquests principis han de ser tinguts en compte en aquelles qüestions que afecten a la llibertat religiosa i de consciència de les persones. L'Estat pot ordenar l'exercici de la llibertat religiosa, perquè aquesta pugui desplegar-se respecte a les altres llibertats i afavorir la convivència social. Aquesta regulació pot justificar la prohibició de certes pràctiques religioses, però no perquè siguin religioses, sinó perquè siguin contràries al respecte, a la dignitat o integritat de les persones, o perquè posin en perill algun dels drets fonamentals. De la mateixa manera que l'Estat no pot ser parcial en matèria religiosa,⁴¹ tampoc pot constituir-se en promotor de valors o d'ideologies contràries a les creences d'una part de la societat. La neutralitat exigida en matèria religiosa s'estén a les opcions morals que es debaten en la societat. Quan el poder se serveix dels mitjans dels quals disposa per a difondre una determinada concepció de l'ésser humà o de la vida, s'està extralimitant en les seves funcions.

V. L'objecció de consciència

23. «El ciutadà té l'obligació en consciència de no complir les prescripcions de les autoritats civils quan són contràries a les exigències de l'ordre moral, als drets fonamentals de les persones o als ensenyaments de l'Evangeli».⁴² L'objecció de consciència suposa que una persona anteposa el dictat de la pròpia consciència a allò ordenat o permès per les lleis. Això no justifica qualsevol desobediència a les normes promulgades per les autoritats legítimes. S'ha d'exercir respecte a aquelles que atempten directament contra elements essencials de la pròpia religió o que siguin «contràries al dret natural perquè minen els fonaments de la dignitat humana i d'una convivència basada en la justícia».⁴³

24. A més de ser un deure moral, és també un «dret fonamental i inviolable de tota persona, essencial per al bé comú de tota la societat»,⁴⁴ que l'Estat té l'obligació de reconèixer, respectar i valorar positivament en la legislació.⁴⁵ No és una concessió del poder, sinó un dret prepolític, conseqüència directa del reconeixement de la llibertat religiosa, de pensament i de consciència. Per això, l'Estat no ha de restringir-lo o minimitzar-lo amb el

41 Cf. CONFERÈNCIA EPISCOPAL ESPANYOLA, Instrucció pastoral *Orientacions morals davant la situació actual d'Espanya* (23 de novembre de 2006), n. 62: «La vida religiosa dels ciutadans no és competència dels governs. Les autoritats civils no poden ser intervencionistes ni bel·ligerants en matèria religiosa (...). La seva tasca és afavorir l'exercici de la llibertat religiosa».

42 *Catecisme de l'Església Catòlica*, n. 2242.

43 CONGREGACIÓ PER A LA DOCTRINA DE LA F, Carta *Samaritanus bonus*, n. 9.

44 *Ibid.*

45 Cf. Entrevista del papa Francesc a La Croix (30 de juny de 2016): «L'Estat ha de respectar les consciències. A cada estructura jurídica, l'objecció de consciència ha de ser-hi present, perquè és un dret humà».

pretext de garantir l'accés de les persones a certes pràctiques reconegudes legalment, i presentar-lo com un atemptat contra «els drets» dels altres. Una justa regulació de l'objecció de consciència exigeix que es garanteixi que aquells que hi recorren no seran objecte de discriminació social o laboral.⁴⁶ L'elaboració d'un registre d'objectors a determinats actes permesos per la llei atempta contra el dret de tot ciutadà a no ser obligat a declarar sobre les pròpies conviccions religioses o ideològiques. De totes maneres, on legalment s'exigeixi aquest requisit «els agents sanitaris no han de vacil·lar en demanar-la (l'objecció de consciència) com a dret propi i com a contribució específica al bé comú».⁴⁷

25. En compliment d'aquest deure moral, el cristià no ha de «prestar la col·laboració, ni tan sols formal, a aquelles pràctiques que, tot i ser admeses per la legislació civil, són contràries a la llei de Déu».⁴⁸ Com que el dret a la vida té un caràcter absolut i ningú pot decidir per si mateix sobre la vida d'un altre ésser humà ni tampoc sobre la pròpia, «davant les lleis que legitimen l'eutanàsia o el suïcidi assistit, s'ha de negar sempre qualsevol cooperació formal o material immediata».⁴⁹ Aquesta «es produeix quan l'acció realitzada, o per la seva mateixa naturalesa o per la configuració que assumeix en un context concret, es qualifica com a col·laboració directa en un acte contra la vida humana innocent o com a participació en la intenció immoral de l'agent principal».⁵⁰ Aquesta cooperació converteix la persona que la realitza en corresponsable⁵¹ i no es pot justificar invocant el respecte a la llibertat i als “drets” dels altres,⁵² ni recolzant-se en què estan previstos i autoritzats per la llei civil.

26. Per això, els catòlics estem absolutament obligats a objectar en aquelles accions que, estant aprovades per les lleis, tenen com a conse-

46 Cf. SANT JOAN PAU II, Enc. *Evangelium vitae*, n. 74: «Qui recorre a l'objecció de consciència ha d'estar fora de perill no només de sancions penals, sinó de qualsevol dany en el pla legal, disciplinar, econòmic i professional».

47 CONGREGACIÓ PER A LA DOCTRINA DE LA FE, Carta *Samaritanus bonus*, n. 9. Cf. FRANCESC, *Discurs als participants en un congrés organitzat per la Societat Italiana de Farmàcia Hospitalària* (14 d'octubre de 2021): *L'Osservatore Romano* 2739 (22 octubre 2021) 7: «Vosaltres esteu sempre al servei de la vida humana. I això pot comportar, en alguns casos, l'objecció de consciència, que no és deslleialtat, sinó, al contrari, fidelitat a la vostra professió, si està vàlidament motivada».

48 *Compendi de la Doctrina Social de l'Església*, n. 399.

49 CONGREGACIÓ PER A LA DOCTRINA DE LA FE, Carta *Samaritanus bonus*, n. 9.

50 SANT JOAN PAU II, Enc. *Evangelium vitae*, n. 74.

51 El pecat és un acte personal del qual cadascú és responsable, però podem tenir una responsabilitat en els pecats comesos per altres quan cooperem amb ells «participant-hi directament i voluntàriament, manant-los, aconsellant-los, lloant-los o aprovant-los, no denunciant-los o no impeding-los, quan hi ha obligació de fer-ho» (*Catecisme de l'Església Catòlica*, n. 1868).

52 Cf. CONGREGACIÓ PER A LA DOCTRINA DE LA FE, Carta *Samaritanus bonus*, n. 9: «No existeix el dret al suïcidi ni a l'eutanàsia: el dret existeix per a tutelar la vida i la coexistència entre els homes, no per a causar la mort»

qüència l'eliminació d'una vida humana al seu començament i al seu terme: «L'avortament i l'eutanàsia són crims que cap llei humana pot pretendre legitimar. Lleis d'aquest tipus no només no creen cap obligació de consciència, sinó que, al contrari, estableixen una greu i precisa obligació d'oposar-s'hi mitjançant l'objecció de consciència».⁵³ Encara que no totes les formes de col·laboració contribueixen de la mateixa manera a la realització d'aquests actes moralment il·lícits, s'han d'evitar, en la mesura del possible, aquelles accions que puguin induir a pensar que s'estan aprovant.

27. Actualment, els catòlics que tenen responsabilitats en institucions de l'Estat, amb freqüència es veuen sotmesos a conflictes de consciència davant iniciatives legislatives que contradiuen principis morals bàsics. Com que el deure més important d'una societat és el de tenir cura de la persona humana,⁵⁴ no poden promoure positivament lleis que qüestionen el valor de la vida humana, ni donar suport amb el seu vot a propostes que hagin estat presentades per altres. El seu deure com a cristians és «tutelar el dret primari a la vida des de la seva concepció fins a la fi natural»,⁵⁵ per la qual cosa tenen la «precisa obligació d'oposar-se a aquestes lleis».⁵⁶ Això no impedeix que, quan no fos possible abrogar les que estan en vigor o evitar l'aprovació d'altres, quedant clara la seva absoluta oposició personal, puguin «lícitament oferir suport a propostes encaminades a limitar els danys d'aquestes lleis i disminuir així els efectes negatius en l'àmbit de la cultura i de la moralitat pública».⁵⁷

28. Encara que les decisions morals corresponen a cada persona, el dret a la llibertat de consciència, per analogia, es pot atribuir també a aquelles comunitats o institucions creades pels membres d'una mateixa religió per a viure millor la seva fe, anunciar-la o servir a la societat d'acord amb les seves conviccions. Aquestes tenen una sèrie de valors i principis que els confereixen una identitat pròpia i inspiren la seva actuació. Per aquest fet no deixen de prestar un servei a la societat. És legítima, per tant, l'objecció de consciència institucional a aquelles lleis que contradiuen el seu ideari. L'Estat té el deure de reconèixer aquest dret. Si no ho fa, posa en perill la llibertat

53 SANT JOAN PAU II, Enc. *Evangelium vitae*, n. 73. Cf. FRANCESC, *Discurs als participants en el congrés commemoratiu de l'Associació de Metges Catòlics Italians* amb motiu del 70 aniversari de la seva fundació (15 de novembre de 2014): «La fidelitat a l'Evangeli de la vida i al respecte d'ella com a do de Déu, a vegades requereix opcions valentes i a contracorrent que, en circumstàncies especials, poden arribar a l'objecció de consciència».

54 Cf. FRANCESC, *Discurs als participants en la Plenària de l'Acadèmia Pontifícia per a la Vida* (5 de març de 2015): *L'Osservatore Romano* en llengua espanyola 2406 (13 de març 2015) 3.

55 CONGREGACIÓ PER A LA DOCTRINA DE LA FE, *Carta per al compromís i conducta dels catòlics en la vida pública*, n. 12.

56 *Ibid.*, n. 10.

57 SANT JOAN PAU II, Enc. *Evangelium vitae*, n. 73.

religiosa i de consciència. Ens alegra constatar que algunes institucions de la societat civil que han abordat aquesta qüestió des d'altres perspectives i s'han pronunciat sobre ella, coincideixin amb nosaltres en aquest punt.⁵⁸

29. Les institucions sanitàries catòliques, que «constitueixen un signe concret de la manera amb la que la comunitat eclesial, després de l'exemple del Bon Samarità, es fa càrrec dels malalts»,⁵⁹ estan cridades a exercir la seva missió des del «respecte als valors fonamentals i a aquells cristians constitutius de la seva identitat, mitjançant l'abstenció de comportaments d'evident il·licitud moral».⁶⁰ Per això, no s'han de plegar a les fortes pressions polítiques i econòmiques que les indueixen a acceptar la pràctica de l'avortament o de l'eutanàsia. Tampoc és èticament acceptable «una col·laboració institucional amb altres estructures hospitalàries cap a les quals orientar i dirigir a les persones que demanen l'eutanàsia. Eleccions semblants no poden ser moralment admeses ni recolzades en la seva realització concreta, encara que siguin legalment possibles».⁶¹ Això suposaria una col·laboració amb el mal.

30. Actualment estem assistint a la difusió d'antropologies contràries a la visió cristiana de l'home, de la sexualitat, del matrimoni i de la família, que té com a conseqüència la normalització de certs comportaments morals oposats a les exigències de la llei de Déu. Freqüentment aquestes ideologies són promogudes pels poders públics i s'imposa la seva difusió a centres educatius mitjançant lleis que tenen un caràcter coercitiu. Es pensa que la seva imposició constitueix el mitjà per a evitar els delictes d'odi vers certs grups o persones degut a les seves característiques. El deure dels cristians de respectar la dignitat de qualsevol ésser humà, d'estimar-lo com a un germà i de donar-li suport en qualsevol circumstància de la seva vida, no implica l'assumpció de principis antropològics contraris a la visió cristiana de l'home. Com que la llibertat religiosa i de consciència és un dret fonamental, els catòlics tenen el deure d'oposar-se a la imposició d'aquestes ideologies. Aquest deure l'han d'exercir, en primer lloc, els pares que, per ser els primers educadors dels seus fills, tenen el dret de formar-los d'acord amb les seves conviccions religioses i morals, i d'escollir les institucions educatives que estiguin d'acord amb elles, la identitat de les quals ha de ser garantida.

58 Cf. Informe del Comitè de bioètica d'Espanya sobre l'objecció de consciència en relació amb la prestació de l'ajuda per a morir de la llei orgànica reguladora de l'eutanàsia (21 de juliol de 2021): «En definitiva, en el que es refereix a les comunitats, entitats, congregacions i ordes religioses o altres organitzacions o institucions seculars l'activitat de les quals respongui clarament a un ideari... creiem que no existeixen arguments per a negar-los l'exercici col·lectiu o institucional del dret a l'objecció de consciència».

59 CONGREGACIÓ PER A LA DOCTRINA DE LA FE, Carta Samaritanus bonus, n. 9.

60 *Ibid.*

61 *Ibid.*

VI. La llibertat cristiana

31. La llibertat humana no és únicament una «llibertat amenaçada», sinó que és també una «llibertat ferida» pel pecat. Si l'home ha estat creat lliure perquè pogués cercar Déu i adherir-s'hi sense coaccions, el pecat l'ha dut a la desobediència a Déu i ha provocat en ell una divisió interior. L'ésser humà experimenta constantment que no fa el bé que vol, sinó el mal que detesta (cf. Rm 7, 15), i que viu subjecte a les seves passions i als seus desitjos. El pecat és font d'esclavitud interior per a ell, perquè l'arrossega a fer tot allò que el duu a la mort. La idea d'una llibertat auto-suficient o d'un home que per les pròpies forces és capaç de fer sempre el bé i buscar la justícia, no respon ni a la pròpia experiència ni a la història de la humanitat. A més d'aquesta impotència, l'ésser humà experimenta també el que significa viure sense esperança perquè la por de la mort, que és l'horitzó últim de la seva existència, el domina i l'incapacita també per a exercir la llibertat amb totes les conseqüències. El pecat, que condueix a la mort i impedeix estimar Déu amb tot el cor i obeir la seva voluntat, ha ferit la llibertat humana.

32. «Si el Fill de Déu us fa lliures, sereu lliures de debò» (Jn 8, 36). El coneixement de Crist ens obre a la llibertat plena i veritable: «Si us manteniu fermes en la meua paraula, realment sou deixebles meus; coneixereu la veritat, i la veritat us farà lliures» (Jn 8, 32). La trobada amb el Senyor és un esdeveniment de gràcia que ens permet participar en la gloriosa llibertat dels fills de Déu (cf. Rm 8, 21) i viure una nova existència caracteritzada per la fe, l'esperança i la caritat.

33. El pecat és la negativa per part de l'home a reconèixer Déu com a Senyor, a glorificar-lo i a donar-li gràcies. En canvi, la fe és obediència a Déu. Si l'home pel pecat l'ha rebutjat, per la fe arriba a reconèixer-lo com al seu Senyor. I és obeint-lo com l'home s'allibera de l'esclavitud de les apetències que el pecat desperta en ell. La fe fructifica en l'esperança. La mort és l'horitzó amenaçador de la vida de l'home. La por de la mort el domina, fins al punt que tot el que fa és per alliberar-se'n. El drama de l'home consisteix en què, malgrat el seu esforç, mai no ho podrà aconseguir per si mateix. En la seva resurrecció, Crist ens ha obert un horitzó de vida. Gràcies al Misteri Pasqual el temor a la mort que ens esclavitza s'ha esvaït. Aquesta esperança confereix al creient la força necessària per afrontar les proves i els sofriments del temps present, sense perdre la confiança en Déu i l'alegria de qui se sent unit a Crist. L'amor és l'expressió més evident de la llibertat cristiana. El creient, que se sap estimat i salvat per Déu, per amor a Ell i amb un sentiment de gratitud, compleix la seva voluntat, no per por del càstig, sinó impulsat per la caritat que l'Esperit Sant ha vessat al seu cor (cf. Rm 5,5).

34. Aquesta llibertat que té el seu origen en Crist dona força per a superar les dificultats amb les que el creient pot trobar-se per actuar en coherència amb la seva fe.⁶² Els valors que s'estan generalitzant en la nostra cultura i les lleis que s'estan aprovant en les nostres societats occidentals situen els creients davant problemes difícils de consciència. Frequentment ens trobem davant d'opcions doloroses, que exigeixen sacrificis en la vida professional i fins i tot en la vida familiar. «Precisament de l'obediència a Déu -l'únic a qui és degut aquell temor que és reconeixement de la seva absoluta sobirania- neixen la força i el coratge per a fer resistència a les lleis injustes dels homes».⁶³ Qui no es deixa vèncer per la por està recorrent el camí que el condueix a la veritable llibertat que únicament es troba en Crist.⁶⁴

*Madrid, 25 de març de 2022,
solemnitat de l'Anunciació del Senyor*

62 Cf. FRANCESC, *Audiència general* (17 de juny de 2020).

63 SANT JOAN PAU II, Enc. *Evangelium vitae*, n. 73.

64 Cf. SANT JOAN PAU II, Enc. *Veritatis Splendor*, nn. 84ss.

Carta a los Sacerdotes

Sobre el proceso Sinodal

Vaticano, 19 de marzo de 2022

Queridos sacerdotes,

Aquí estamos dos de vuestros hermanos, también sacerdotes. Podemos pedir un poco de vuestro tiempo? Nos gustaría hablaros de un tema que nos concierne a todos.

«La Iglesia de Dios es convocada en Sínodo». El Documento Preparatorio del Sínodo 2021-2023 comienza con estas palabras. Durante dos años se invita a todo el Pueblo de Dios a reflexionar sobre el tema «Para una Iglesia sinodal: comunión, participación y misión». Se trata de una novedad que puede despertar tanto entusiasmo como perplejidad.

Y, sin embargo, «en el primer milenio, “caminar juntos”, es decir, practicar la sinodalidad, era el modo habitual de proceder de la Iglesia». El concilio Vaticano II puso de relieve esta dimensión de la vida de la Iglesia, tan importante que San Juan Crisóstomo pudo decir: «Iglesia y Sínodo son sinónimos» (*Explicatio in Psalmum 149*)

Sabemos que el mundo actual necesita urgentemente la fraternidad. Sin darse cuenta, anhela encontrarse con Jesús. Pero, ¿cómo podemos hacer que se produzca este encuentro? Necesitamos escuchar al Espíritu junto con todo el Pueblo de Dios, *para renovar nuestra fe y encontrar nuevas formas y lenguajes* para compartir el Evangelio con nuestros hermanos y hermanas. El proceso sinodal que nos propone el Papa Francisco tiene precisamente este objetivo: ponerse en marcha juntos, en una escucha recíproca, compartiendo ideas y proyectos, para mostrar el verdadero rostro de la Iglesia: una “casa” hospitalaria, de puertas abiertas, habitada por el Señor y animada por relaciones fraternas.

Para no caer en los riesgos señalados por el Papa Francisco –es decir, el *formalismo*, que reduce el Sínodo a un eslogan vacío, el *intelectualismo*, que hace del Sínodo una reflexión teórica sobre los problemas, y el *inmovilismo*, que nos aferra a la seguridad de nuestros hábitos para que nada cambie– es importante abrir el corazón y escuchar lo que el Espíritu sugiere a las Iglesias (cf. *Ap 2, 7*).

Evidentemente, pueden surgir temores ante este camino.

En primer lugar, somos muy conscientes que los sacerdotes de muchas partes del mundo ya soportan una gran carga pastoral. Y ahora

parecería que se añaden “nuevas tareas”. Más que invitaros a multiplicar vuestras actividades, nos gustaría animaros a mirar a vuestras comunidades con esa mirada contemplativa de la que nos habla el Papa Francisco en la *Evangelii gaudium* (n° 71) para *descubrir los muchos ejemplos de participación y de maneras de compartir* que ya están germinando en vuestras comunidades. De hecho, esta fase diocesana del proceso sinodal propone “recoger la riqueza de las experiencias de la sinodalidad vivida” (Doc. prep., 31). Estamos seguros de que hay muchas más de lo que puede parecer a primera vista, quizá incluso informales y espontáneas. Allí donde se escucha profundamente, se aprende unos de otros, se valora los dones de los demás, se ayuda y se toman decisiones juntos, ya hay sinodalidad en acción. Todo esto debe ser resaltado y apreciado para desarrollar cada vez más ese estilo sinodal, que es “el *modus vivendi et operandi* específico de la Iglesia, Pueblo de Dios” (Doc. Prep., 10).

Pero también puede surgir otro temor: si se pone tanto énfasis en el sacerdocio común de los bautizados y en el *sensus fidei* del Pueblo de Dios, ¿qué será de nuestro papel como líderes y de nuestra identidad específica como ministros ordenados? Sin duda, se trata de descubrir cada vez más la *igualdad fundamental de todos los bautizados* y de estimular a todos los fieles a participar activamente en el camino y la misión de la Iglesia. Así tendremos la alegría de encontrar hermanos y hermanas que comparten con nosotros la responsabilidad de la evangelización. Pero en esta experiencia del Pueblo de Dios, puede y debe emerger de una forma nueva, *el carisma especial de los ministros ordenados para servir, santificar y animar al Pueblo de Dios*.

En este sentido, nos gustaría pedirnos que hagáis una triple contribución al actual proceso sinodal:

- Haced todo lo posible para que *este camino se base en la escucha y la vivencia de la Palabra de Dios*. El Papa Francisco nos ha exhortado así recientemente: «apasionémonos por la Sagrada Escritura. Dejémonos escutar interiormente por la Palabra de Dios, que revela la novedad de Dios y nos lleva a amar a los demás sin cansarse.» (Francisco, *Homilía para el domingo de la Palabra de Dios*, 23 de enero de 2022).

Sin este fundamento en la vida de la Palabra, corremos el riesgo de caminar en la oscuridad y nuestras reflexiones podrían convertirse en ideología. En cambio, poniendo en práctica la Palabra, construiremos la casa sobre la roca (cf. *Mt 7,24-27*) y podremos experimentar, al igual que los discípulos de Emaús, la luz y la guía sorprendentes del Señor Resucitado.

- Esforcémonos para que *este camino se caracterice por la escucha y la aceptación mutuas*. Incluso antes de los resultados concretos, ya son

valiosos el diálogo profundo y los encuentros veraces. De hecho, son muchas las iniciativas y las potencialidades de nuestras comunidades, pero con demasiada frecuencia las personas particulares o los grupos, corren el riesgo del individualismo y la autorreferencialidad. Jesús, con su nuevo mandamiento, nos recuerda que «En esto conocerán todos que sois mis discípulos, si tuviereis amor los unos con los otros.» (Jn 13,35). Como pastores podemos hacer mucho para que el amor cure las relaciones y sane las heridas que a menudo afectan al tejido de la Iglesia, para que vuelva la alegría de sentirnos una sola familia, un solo pueblo en camino, hijos de un mismo Padre y, por tanto, hermanos entre sí, empezando por la fraternidad entre los sacerdotes.

- Cuidar que *el viaje no nos lleve a la introspección, sino que nos estimule a salir al encuentro de todos*. El Papa Francisco, en la *Evangelii Gaudium*, nos ha entregado el sueño de una Iglesia que no teme ensuciarse las manos implicándose en las heridas de la humanidad, una Iglesia que camina en la escucha y al servicio de los pobres y de las periferias. Este dinamismo en “salida” hacia los hermanos, con la brújula de la Palabra y el fuego de la caridad, cumple el gran designio original del Padre: «que todos sean uno» (Jn 17,21). En su última Encíclica, *Fratelli tutti*, el Papa Francisco nos pide que nos comprometamos a ello junto a nuestros hermanos de otras Iglesias, a los fieles de otras religiones y a todos los hombres de buena voluntad: la fraternidad universal y el amor sin exclusión, que debe abarcar todo y a todos. Como servidores del Pueblo de Dios, estamos en una posición privilegiada para que esto no se quede en una orientación vaga y genérica, sino que se concrete allí donde vivimos.

Queridos hermanos sacerdotes, estamos seguros de que, partiendo de estas prioridades, encontraréis también el modo de dar vida a iniciativas concretas, según las necesidades y las posibilidades, porque la sinodalidad es verdaderamente la llamada de Dios para la Iglesia del tercer milenio. Ponerse en camino en esta dirección no estará exento de interrogantes, dificultades e interrupciones, pero podemos confiar en que nos devolverá el céntuplo en fraternidad y en frutos de vida evangélica. Basta pensar en el primer Sínodo de Jerusalén (cf. *Hechos* 15). ¡Quién sabe cuánto esfuerzo hubo por detrás! Pero sabemos lo decisivo que fue ese momento para la Iglesia naciente.

Nos gustaría concluir esta carta con dos pasajes del Documento Preparatorio que pueden inspirar y acompañar casi como un vademécum.

«La capacidad de imaginar un futuro diverso para la Iglesia y para las instituciones a la altura de la misión recibida depende en gran parte de la decisión de comenzar a poner en práctica procesos de escucha, de diálogo y de discernimiento comunitario, en los que todos y cada uno puedan participar y contribuir» (n. 9).

«Recordamos que la finalidad del Sínodo y, por tanto, de esta consulta no es producir documentos, sino “hacer que germinen sueños, suscitar profecías y visiones, hacer florecer esperanzas, estimular la confianza, vendar heridas, entretelar relaciones, resucitar una aurora de esperanza, aprender unos de otros y crear un imaginario positivo que ilumine las mentes, enardezca los corazones, dé fuerza a las manos”» (n. 32).

Agradeciendo vuestra atención, os aseguramos nuestras oraciones y os deseamos, a vosotros y a vuestras comunidades, un feliz y fructífero camino sinodal. ¡Sabed que os acompañamos en este viaje! Y acoged, a través nuestro, la gratitud del Papa Francisco que os siente muy cerca de él.

Encomendando a cada uno de vosotros a la Santísima Virgen María del Buen Camino, os saludamos cordialmente en el Señor Jesús.

Mario Card. GRECH
Secretario General
del Sínodo de los Obispos

† Lazzaro You Heung Sik
Arzobispo-Obispo em. de Daejeon
Prefecto de la Congregación para el Clero

Carta del Sant Pare als Bisbes

Sobre la guerra d'Ucraïna

Sant Joan al Laterà, 21 de març de 2022

Benvolgut Germà:

Gairebé ha passat un mes des del començament de la guerra a Ucraïna, que està produint patiments cada dia més terribles en aquesta martiritzada població, amenaçant fins i tot la pau mundial. L'Església, en aquesta hora fosca, està fortament cridada a intercedir davant el Príncep de la pau i estar a prop de tots aquells que pateixen en la seva carn les conseqüències del conflicte. En aquest sentit, agraeixo a tots aquells que estan responant amb gran generositat a les meves crides a la pregària, el dejuni i la caritat.

Ara, acollint també nombroses peticions del Poble de Déu, desitjo encomanar de manera especial a la Mare de Déu les nacions en conflicte. Com vaig dir ahir en acabar l'oració de l'Àngelus, el 25 de març, Solemnitat de l'Anunciació, desitjo realitzar un solemne Acte de consagració de la humanitat, particularment de Rússia i d'Ucraïna, al Cor immaculat de Maria. Ja que és bo disposar-se a invocar la pau renovats pel perdó de Déu, l'Acte es farà en el context d'una Celebració de la Penitència, que es realitzarà a la Basílica de Sant Pere a les 17:00, hora de Roma. L'Acte de consagració està previst cap a les 18:30.

Vol ser un gest de l'Església universal que, en aquest moment dramàtic, porta a Déu, per mediació de la seva Mare i nostra, el crit de dolor de tots els que pateixen i imploren el final de la violència, i confia el futur de la humanitat a la Reina de la pau. Per aquesta raó, us convido a unir-vos a aquest Acte, convocant, el divendres 25 de març, els sacerdots, religiosos i altres fidels a la pregària comunitària en els llocs sagrats, perquè el Poble sant de Déu elevi la súplica a la seva Mare de manera unànime i urgent. Respecte a això, li trameto el text de la pregària de consagració, per poder recitar-la durant aquell dia, en fraterna unió.

Us agraeixo l'acollida i la col·laboració. Us beneixo de cor a Vostè i als fidels confiats a la vostra cura pastoral. Que Jesús els protegeixi i la Verge Santa els cuidi. Preguin per mi.

Fraternalment,

Franciscus

Carta del Santo Padre Francisco a los Obispos

Acto de consagración al Corazón Inmaculado de María

San Juan de Letrán, 21 de marzo de 2022

Querido Hermano:

Ha pasado casi un mes desde el inicio de la guerra en Ucrania, que está causando sufrimientos cada día más terribles en esa martirizada población, amenazando incluso la paz mundial. La Iglesia, en esta hora oscura, está fuertemente llamada a interceder ante el Príncipe de la paz y a estar cerca de cuantos sufren en carne propia las consecuencias del conflicto. En este sentido, agradezco a todos aquellos que están respondiendo con gran generosidad a mis llamamientos a la oración, al ayuno y a la caridad.

Ahora, acogiendo también numerosas peticiones del Pueblo de Dios, deseo encomendar de modo especial a la Virgen las naciones en conflicto. Como dije ayer al finalizar la oración del Ángelus, el 25 de marzo, Solemnidad de la Anunciación, deseo realizar un solemne Acto de consagración de la humanidad, particularmente de Rusia y de Ucrania, al Corazón inmaculado de María. Puesto que es bueno disponerse a invocar la paz renovados por el perdón de Dios, el Acto se hará en el contexto de una Celebración de la Penitencia, que tendrá lugar en la Basílica de San Pedro a las 17:00, hora de Roma. El Acto de consagración está previsto en torno a las 18:30.

Quiere ser un gesto de la Iglesia universal, que en este momento dramático lleva a Dios, por mediación de la Madre suya y nuestra, el grito de dolor de cuantos sufren e imploran el fin de la violencia, y confía el futuro de la humanidad a la Reina de la paz. Por esta razón, lo invito a unirse a dicho Acto, convocando, el día viernes 25 de marzo, a los sacerdotes, religiosos y demás fieles a la oración comunitaria en los lugares sagrados, para que el Pueblo santo de Dios eleve la súplica a su Madre de manera unánime y apremiante. A este respecto, le transmito el texto de la oración de consagración, para poder recitarla durante ese día, en fraternauñión.

Le agradezco la acogida y la colaboración. Lo bendigo de corazón a Usted y a los fieles confiados a su cuidado pastoral. Que Jesús los proteja y la Virgen Santa los cuide.

Recen por mí. Fraternalmente,

Franciscus

Acte de Consagració al Cor Immaculat de Maria

Oh Maria, Mare de Déu i Mare nostra, nosaltres, en aquesta hora de tribulació, recorrem a vós. Sou la nostra Mare, ens estimeu i ens coneixeu, res del que ens preocupa se us amaga. Mare de misericòrdia, moltes vegades hem experimentat la vostra tendresa provident, la vostra presència que ens torna la pau, perquè sempre ens conduïu a Jesús, Príncep de la pau.

Nosaltres hem perdut el camí de la pau. Hem oblidat la lliçó de les tragèdies del segle passat, el sacrifici de milions de caiguts a les guerres mundials. Hem desatès els compromisos assumits com a Comunitat de Nacions i estem traint els somnis de pau dels pobles i les esperances dels joves. Ens hem posat malalts d'avidesa, ens hem tancat en interessos nacionalistes, ens hem deixat endurir per la indiferència i parilitzar per l'egoisme. Hem preferit ignorar Déu, conuiu amb les nostres falsedats, alimentar l'agressivitat, suprimir vides i acumular armes, oblidant-nos que som custodis del nostre proïsme i de la nostra casa comuna. Amb la guerra hem destrossat el jardí de la terra, amb el pecat hem ferit el cor del nostre Pare, que ens vol germans i germanes. Ens hem tornat indiferents a tots i a tot, excepte a nosaltres mateixos. I amb vergonya diem: perdoneu-nos, Senyor.

En la misèria del pecat, en els nostres cansaments i fragilitats, en el misteri de la iniquitat del mal i de la guerra, vós, Mare Santa, ens recordeu que Déu no ens abandona, sinó que continua mirant-nos amb amor, desitjós de perdonar-nos i d'aixecar-nos novament. És Ell qui s'ha lliurat a nosaltres i ha posat en el vostre Cor immaculat un refugi per a l'Església i per a la humanitat. Per la seva bondat divina sou amb nosaltres, i fins i tot en les vicissituds més adverses de la història ens conduïu amb tendresa.

Per això recorrem a vós, truquem a la porta del vostre Cor, nosaltres, els vostres fills estimats que no us canseu mai de visitar i de convidar a la conversió. En aquesta hora fosca, veniu a socórrer-nos i consolar-nos. Repetiu a cada un de nosaltres: "Potser jo no soc aquí, que soc la vostra Mare?". Vós sabeu com deslligar els embolics del nostre cor i els nusos del nostre temps. Posem la nostra confiança en vós. Estem segurs que, sobretot en aquests moments de prova, no menyspreu les nostres súpliques i veniu a auxiliar-nos.

Així ho va fer a Canà de Galilea, quan va avançar l'hora de la interacció de Jesús i va introduir el seu primer signe en el món. Quan la festa s'havia tornat trista li va dir: «No tenen vi» (Jn 2,3). Oh Mare, repetiu-ho una altra vegada a Déu, perquè avui hem acabat el vi de l'esperança, s'ha

esvàit l'alegria, s'ha aigualit la fraternitat. Hem perdut la humanitat, hem fet malbé la pau. Ens hem tornat capaços de tota mena de violència i de destrucció. Necessitem urgentment la vostra ajuda materna.

Acolliu, oh Mare, la nostra súplica. Vós, estrella del mar, no ens deixeu naufragar en la tempesta de la guerra. Vós, arca de la nova aliança, inspireu projectes i camins de reconciliació. Vós, “terra del Cel”, torneu a portar l'harmonia de Déu al món. Extingiu l'odi, aplaqueu la venjança, ensenyeu-nos a perdonar. Deslliureu-nos de la guerra, preserveu el món de l'amenaça nuclear. Reina del Rosari, desperteu en nosaltres la necessitat de pregar i estimar. Reina de la família humana, mostreu als pobles el camí de la fraternitat. Reina de la pau, obteniu la pau per al món.

Que el vostre plor, oh Mare, commogui els nostres cors endurets. Que les llàgrimes que heu vessat per nosaltres facin florir aquesta vall que el nostre odi ha assecat. I mentre el soroll de les armes no emmudeix, que la vostra oració ens disposi a la pau. Que les vostres mans maternes acariciïn els qui pateixen i fugen sota el pes de les bombes. Que la vostra abraçada materna consoli els que es veuen obligats a deixar casa seva i el seu país. Que el vostre Cor afligit ens mogui a la compassió, ens impulsi a obrir portes i a fer-nos càrrec de la humanitat ferida i descartada.

Santa Mare de Déu, mentre éreu al peu de la creu, Jesús, veient el deixeble al vostre costat, us va dir: «Aquí tens el teu fill» (*Jn 19,26*), i així ens va encomanar a vós. Després va dir al deixeble, a cada un de nosaltres: «Aquí tens la teva mare» (*v. 27*). Mare, volem acollir-vos ara en la nostra vida i la nostra història. En aquesta hora la humanitat, esgotada i aclaparada, és amb vós al peu de la creu. I necessita encomanar-se a vós, consagrar-se a Crist a través vostre. El poble ucraïnès i el poble rus, que us veneren amb amor, recorren a vós, mentre el vostre Cor batega per ells i per tots els pobles delmats a causa de la guerra, la fam, les injustícies i la misèria.

Per això, Mare de Déu i nostra, nosaltres solemnement encomanem i consagrem al vostre Cor immaculat les nostres persones, tota l'Església i la humanitat, de manera especial Rússia i Ucraïna. Acolliu aquest acte nostre que realitzem amb confiança i amor, feu que cessi la guerra, proveïu el món de pau. El “sí” que va brollar del vostre Cor va obrir les portes de la història al Príncep de la pau; confiem que, per mitjà del vostre Cor, la pau arribarà. A vós, doncs, us consagrem el futur de tota la família humana, les necessitats i les aspiracions dels pobles, les angoixes i les esperances del món.

Que a través vostre la divina Misericòrdia es vessi damunt la terra, i el dolç batec de la pau torni a marcar les nostres jornades. Dona del sí, damunt la qual va davallar l'Esperit Sant, torneu a portar-nos l'harmonia de Déu. Vós que sou “font viva d'esperança”, dissipeu la sequedat dels nostres

cors. Vós que heu teixit la humanitat de Jesús, feu de nosaltres constructors de comunió. Vós que heu recorregut els nostres camins, guieu-nos per senderes de pau. Amén.

56 Jornada Mundial de les Comunicacions Socials

Missatge del Sant Pare Francesc

Escoltar amb l'oïda del cor

*29 de maig de 2022
(Solemnitat de l'Ascensió del Senyor)*

Benvolguts germans i germanes,

L'any passat vam reflexionar sobre la necessitat d'«anar i veure» per a descobrir la realitat i poder explicar-la a partir de l'experiència dels esdeveniments i de l'encontre amb les persones. Seguint en aquesta línia, vull ara centrar l'atenció sobre un altre verb, “escoltar”, decisiu en la gramàtica de la comunicació i condició per a un diàleg autèntic.

En efecte, estem perdent la capacitat d'escoltar qui tenim davant, ja sigui en la trama normal de les relacions quotidianes, ja sigui en els debats sobre els temes més importants de la vida civil. Al mateix temps, l'escolta està experimentant un nou i important desenvolupament en el camp comunicatiu i informatiu, a través de les diverses ofertes de podcast i xat àudio, la qual cosa confirma que escoltar continua sent essencial per a la comunicació humana.

A un il·lustre metge, acostumat a guarir les ferides de l'ànima, li preguntaren quina era la necessitat més gran dels éssers humans. Respongué: «El desig il·limitat de ser escoltats.» És un desig que sovint es manté amagat, però que interpel·la a tots els qui estan cridats a ser educadors o formadors, o que exerceixin un paper de comunicador: els pares i els professors, els pastors i els agents de pastoral, els treballadors de la informació i tots els qui presten un servei social o polític.

Escoltar amb l'oïda del cor

A les pàgines bíbliques aprenem que l'escolta no sols té el significat d'una percepció acústica, sinó que està essencialment lligada a la relació dialògica entre Déu i la humanitat. «Shema' Israel – Escolta, Israel» (Dt 6,4), les paraules inicials del primer manament de la Torà es proposa contínuament a la Bíblia, fins al punt que sant Pau afirma que «la fe ve [...] de l'escolta» (Rm 10,17). Efectivament, la iniciativa és de Déu que ens parla, i nosaltres responem escoltant-lo; però també aquesta escolta, en el fons, prové de la seva gràcia, com passa al recent nascut que respon a la mirada i a la veu de la mare i del pare. Dels cinc sentits, sembla que el privilegiat per Déu és

precisament l'oïda, potser perquè és menys invasiva, més discreta que la vista, i per tant deixa l'ésser humà més lliure.

L'escolta correspon a l'estil humil de Déu. És aquella acció que permet a Déu revelar-se com aquell que, parlant, crea l'home a la seva imatge, i, escoltant-lo, el reconeix com el seu interlocutor. Déu estima l'home: per això li dirigeix la Paraula, per això «inclina l'oïda» per a escoltar-lo.

L'home, per contra, tendeix a fugir de la relació, a girar l'esquena i «tancar les oïdes» per no haver d'escoltar. El fet de negar-se a escoltar acaba sovint per convertir-se en agressivitat cap a l'altre, com els va passar als oients del diaca Esteve, els quals, tapant-se les orelles, es van llançar tots junts contra seu (cf. Ac 7,57).

Així, per una part hi ha Déu, que sempre es revela comunicant-se gratuïtament, i per l'altra, l'home, a qui se li demana que es posi a l'escolta. El Senyor crida explícitament l'home a una aliança d'amor, per tal que pugui arribar a ser plenament el que és: imatge i semblança de Déu en la seva capacitat d'escoltar, d'acollir, de donar espai a l'altre. L'escolta, en el fons, és una dimensió de l'amor.

Per això Jesús demana als seus deixebles que verifiquin la qualitat de la seva escolta: «Fixeu-vos, doncs, com escolteu» (Lc 8,18); els exhorta d'aquesta manera després d'haver-los explicat la paràbola del sembrador, deixant entendre que no n'hi ha prou amb escoltar, sinó que cal fer-ho bé. Només dona fruits de vida i de salvació qui acull la Paraula amb el cor «bo i generós» i la custòdia fidelment (cf. Lc 8,15). Només prestant atenció a qui escoltem, què escoltem i com escoltem podem créixer en l'art de comunicar, el centre del qual no és una teoria o una tècnica, sinó la «capacitat del cor que fa possible la proximitat» (Exhort. ap. *Evangelii gaudium*, 171).

Tots tenim oïda, però moltes vegades fins i tot qui té una oïda perfecta no aconsegueix escoltar els altres. Hi ha realment una sordesa interior pitjor que la sordesa física. L'escolta, en efecte, no té només a veure amb el sentit de l'oïda, sinó amb tota la persona. La veritable seu de l'escolta és el cor. El rei Salomó, malgrat ser molt jove, va demostrar saviesa perquè va demanar al Senyor que li concedís «un cor capaç d'escoltar» (1 Re 3,9). I sant Agustí convidava a escoltar amb el cor (*corde audire*), a acollir les paraules no exteriorment a les orelles, sinó espiritualment al cor: «No tingueu el cor a l'oïda, sinó l'oïda al cor.»¹ I sant Francesc d'Assís exhortava els seus germans a «inclinat l'oïda del cor».²

1 «Nolite habere cor in auribus, sed aures in corde» (*Sermo* 380, 1: *Nuova Biblioteca Agostiniana* 34, 568).

2 Carta a tot l'Orde: *Fontes Franciscanes*, 216.

La primera escolta que cal redescobrir quan es busca una comunicació veritable és l'escolta de si mateix, de les pròpies exigències més veritables, aquelles que estan inscrites en allò íntim de tota persona. I no podem fer altra cosa que escoltar el que ens fa únics en la creació: el desig d'estar en relació amb els altres i amb l'altre. No estem fets per viure com àtoms, sinó junts.

L'escolta com a condició de la bona comunicació

Hi ha un ús de l'oïda que no és veritable escolta, sinó el contrari: escoltar d'amagat. De fet, una temptació sempre present i que avui, en el temps de les xarxes socials, sembla que s'ha aguditzat, és escoltar d'amagat i espiar, instrumentalitzant els altres per al nostre interès. Per contra, el que fa la comunicació bona i plenament humana és precisament l'escolta de qui tenim davant, cara a cara, l'escolta de l'altre a qui ens apropem amb obertura lleial, confiada i honesta.

Lamentablement, la falta d'escolta que experimentem moltes vegades en la vida quotidiana, és evident també en la vida pública, en la qual, sovint, en comptes d'escoltar l'altre, el que ens agrada és escoltar-nos a nosaltres mateixos. Aquest és un símptoma que, més que la veritat i el bé, es busca el consens; més que a l'escolta, s'està atent a l'audiència. La bona comunicació, en canvi, no tracta d'impressionar el públic amb un comentari enginyós dirigit a ridiculitzar l'interlocutor, sinó que presta atenció a les raons de l'altre i intenta fer que es compregui la complexitat de la realitat. És trist quan, també en l'Església, es formen bàndols ideològics, l'escolta desapareix i el seu lloc l'ocupen contraposicions estèrils.

En realitat, en molts dels nostres diàlegs no ens comuniquem en absolut. Estem simplement esperant que l'altre acabi de parlar per a imposar el nostre punt de vista. En aquestes situacions, com assenyala el filòsof Abraham Kaplan,³ el diàleg és un «duàleg», un monòleg a dues veus. En la veritable comunicació, en canvi, tant el tu com el jo estan “en sortida”, tendeixen l'un cap a l'altre.

Escoltar és, per tant, l'ingredient primer i indispensable del diàleg i de la bona comunicació. No es comunica si abans no s'ha escoltat, i no es fa bon periodisme sense la capacitat d'escoltar. Per tal d'oferir una informació sòlida, equilibrada i completa és necessari haver escoltat durant un llarg temps. Per explicar un esdeveniment o descriure una realitat en un reportatge és essencial haver sabut escoltar, disposats també a canviar d'idea, a modificar les pròpies hipòtesis de partida.

³ Cf. *The life of dialogue*, en J. D. Roslansky ed., *Communication. A discussion at the Nobel Conference*, North-Holland Publishing Company – Amsterdam 1969, 89-108.

En efecte, només si se surt del monòleg es pot arribar a aquesta concordança de veus que és garantia d'una veritable comunicació. Escoltar diverses fonts, «no conformar-nos amb el primer que trobem» —com ensenyen els professionals experts— assegura fiabilitat i seriositat a les informacions que transmetem. Escoltar més veus, escoltar-se mútuament, també en l'Església, entre germans i germanes, ens permet exercitar l'art del discerniment, que apareix sempre com la capacitat d'orientar-se enmig d'una simfonia de veus.

Però, per què cal afrontar l'esforç que requereix l'escolta? Un gran diplomàtic de la Santa Seu, el cardenal Agostino Casaroli, parlava del «martiri de la paciència», necessari per a escoltar i fer-se escoltar en les negociacions amb els interlocutors més difícils, amb la finalitat d'obtenir el bé més gran possible en condicions de limitació de la llibertat. Però també en situacions menys difícils, l'escolta requereix sempre la virtut de la paciència, juntament amb la capacitat de deixar-se sorprendre per la veritat —encara que sigui només un fragment de la veritat— de la persona que estem escoltant. Només la sorpresa permet el coneixement. Em refereixo a la curiositat infinita del nen que mira el món que l'envolta amb els ulls molt oberts. Escoltar amb aquesta disposició d'ànim —la sorpresa del nen amb la consciència d'un adult— és un enriquiment, perquè sempre hi haurà alguna cosa, encara que sigui mínima, que puc aprendre de l'altre i aplicar a la meua vida.

La capacitat d'escoltar la societat és summament preciosa en aquest temps ferit per la llarga pandèmia. Molta desconfiança acumulada precedentment cap a la “informació oficial” ha causat una “infodèmia”, dins la qual és cada vegada més difícil fer creïble i transparent el món de la informació. Cal disposar l'oïda i escoltar en profunditat, especialment el malestar social augmentat per la disminució o el cessament de moltes activitats econòmiques.

També la realitat de les migracions forçades és un problema complex, i ningú no té la recepta a punt per a resoldre'l. Repeteixo que, per a vèncer els prejudicis sobre els migrants i estovar la duresa dels nostres cors, seria necessari intentar escoltar les seves històries, donar un nom i una història a cada un d'ells. Molts bons periodistes ja ho fan. I molts altres ho farien si poguessin. Encoratgem-los! Escoltem aquestes històries! Després, cadascú serà lliure de sostenir les polítiques migratòries que consideri més adequades per al seu país. Però, en qualsevol cas, davant dels nostres ulls ja no tindrem números o invasors perillosos, sinó rostres i històries de persones concretes, mirades, esperances, sofriments d'homes i dones que cal escoltar.

Escoltar-se en l'Església

També en l'Església hi ha molta necessitat d'escoltar i d'escoltar-nos. És el do més preciós i generatiu que podem oferir-nos els uns als altres. Nosaltres, els cristians, oblidem que el servei de l'escolta ens ha estat confiat

per aquell que és l'oient per excel·lència, en l'obra del qual estem cridats a participar. «Hem d'escoltar amb l'oïda de Déu per a poder parlar amb la paraula de Déu.»⁴ El teòleg protestant Dietrich Bonhoeffer ens recorda d'aquesta manera que el primer servei que s'ha de prestar als altres en la comunió consisteix a escoltar-los. Qui no sap escoltar el germà, de seguida serà incapaç d'escoltar Déu.⁵

En l'acció pastoral, l'obra més important és "l'apostolat de l'oïda". Escoltar abans que parlar, com exhorta l'apòstol Jaume: «Que tothom sigui prompte a escoltar però lent a parlar» (1,19). Donar gratuïtament una mica del nostre temps per a escoltar les persones és el primer gest de caritat.

Fa poc que ha començat un procés sinodal. Preguem perquè sigui una gran ocasió d'escolta recíproca. La comunió no és el resultat d'estratègies i programes, sinó que s'edifica en l'escolta recíproca entre germans i germanes. Com en un cor, la unitat no requereix uniformitat, monotonia, sinó pluralitat i varietat de veus, polifonia. Al mateix temps, cada veu del cor canta escoltant les altres veus i en relació amb l'harmonia del conjunt. Aquesta harmonia ha estat ideada pel compositor, però la seva realització depèn de la simfonia de totes i cada una de les veus.

Conscients de participar en una comunió que ens precedeix i ens inclou, podem redescobrir una Església simfònica, en la qual cadascú pot cantar amb la seva veu acollint les dels altres com un do, per a manifestar l'harmonia del conjunt que l'Esperit Sant compon.

*Roma, Sant Joan del Laterà, 24 de gener de 2022
Memòria de sant Francesc de Sales*

4 D. Bonhoeffer, *Vida en comunitat*, Sígueme, Salamanca 2003, 92.

5 Cf. *ibid.*, 90-91.

Benedicció Urbi et Orbi Pasqua

Missatge del Sant Pare Francesc

Pasqua 2022

Diumenge, 17 d'abril de 2022

Benvolguts germans i germanes, bona Pasqua!

Jesús, el Crucificat, ha ressuscitat. Es presenta davant aquells que ploren per ell, tancats a les seves cases, plens de por i d'angoixa. Es posa enmig d'ells i els diu: «Pau a vosaltres» (Jn 20,19). Els mostra les llagues de les seves mans i dels seus peus, i la ferida del seu costat. No és un fantasma, és ell, el mateix Jesús que va morir a la creu i que va ser enterrat al sepulcre. Davant les mirades incrèdules dels deixebles, ell repeteix: «Pau a vosaltres» (v. 21).

També les nostres mirades són incrèdules en aquesta Pasqua de guerra. Hem vist massa sang, massa violència. També els nostres cors es van omplir de por i d'angoixa, mentre tants dels nostres germans i germanes van haver d'amagar-se per a defensar-se de les bombes. Ens costa creure que Jesús veritablement hagi ressuscitat, que veritablement hagi vençut la mort. Serà potser una il·lusió, un fruit de la nostra imaginació?

No, no és una il·lusió. Avui més que mai ressona l'anunci pasqual tan estimat per a l'Orient cristià: «Crist ha ressuscitat! Realment ha ressuscitat!» Avui més que mai tenim necessitat d'ell, al final d'una Quaresma que sembla que no vulgui acabar. Hem passat dos anys de pandèmia, que han deixat marques profundes. Semblava que havia arribat el moment de sortir junts del túnel, agafats de la mà, reunint forces i recursos. I en canvi estem demostrant que no tenim encara l'esperit de Jesús, tenim encara en nosaltres l'esperit de Caïn, que mira Abel no com un germà, sinó com un rival, i pensa la manera d'eliminar-lo. Necessitem el Crucificat Ressuscitat per a creure en la victòria de l'amor, per a esperar en la reconciliació. Avui més que mai el necessitem a ell, per tal que posant-se enmig nostre ens torni a dir: «Pau a vosaltres.»

Només ell pot fer-ho. Només ell té avui el dret d'anunciar-nos la pau. Només Jesús, perquè porta les ferides, les nostres ferides. Aquelles ferides seves són doblement nostres: nostres perquè nosaltres els hi vam causar a ell, amb els nostres pecats, amb la nostra duresa de cor, amb l'odi fraticida; i nostres perquè ell les porta per nosaltres, no les ha esborrat del seu Cos gloriós, ha volgut conservar-les amb ell per a sempre. Són un segell indeleble del seu amor per nosaltres, una intercessió perenne per tal que

el Pare celestial les vegi i tingui misericòrdia de nosaltres i del món sencer. Les ferides en el Cos de Jesús ressuscitat són el signe de la lluita que ell va combatre i va vèncer per nosaltres amb les armes de l'amor, per tal que nosaltres poguéssim tenir pau, estar en pau, viure en pau.

Mirant les seves llagues glorioses, els nostres ulls incrèduls s'obren, els nostres cors endurits s'alliberen i deixen entrar-hi l'anunci pasqual: «La pau sigui amb vosaltres.»

Germans i germanes, deixem entrar la pau de Crist en les nostres vides, en les nostres cases i en els nostres països!

Que hi hagi pau en la martiritzada Ucraïna, tan durament provada per la violència la destrucció de la guerra cruel i insensata a la qual ha estat arrossegada. Que una nova albada d'esperança despunti aviat damunt aquesta terrible nit de sofriment i de mort. Que s'esculli la pau. Que es deixin de fer demostracions de força mentre la gent sofreix. Si us plau, si us plau, no ens acostumem a la guerra, comprometem-nos tots a demanar la pau amb veu potent, des dels balcons i pels carrers. Pau! Que els responsables de les nacions escoltin del crit de pau de la gent, que escoltin aquella inquietant pregunta que es van fer els científics fa gairebé seixanta anys *«Posarem fi a la raça humana; o haurà de renunciar la humanitat a la guerra?»* (manifest Russell-Einstein, 9 de juliol de 1955).

Porto al cor les nombroses víctimes ucraïneses, els milions de refugiats i desplaçats interns, les famílies dividides, els ancians que han quedat sols, les vides destrossades i les ciutats arrasades. Tinc davant els meus ulls la mirada dels infants que han quedat orfes i fugen de la guerra. Mirant-los no podem deixar de percebre el seu crit de dolor, juntament amb el de molts altres infants que sofreixen arreu del món: els que moren de fam o per falta d'atenció mèdica, els que són víctimes d'abusos i violència, i aquells als quals se'ls ha negat el dret de néixer.

Enmig del dolor de la guerra no falten també signes esperançadors, com les portes obertes de moltes famílies i comunitats que acullen migrants i refugiats a tot Europa. Que aquests nombrosos actes de caritat siguin una benedicció per a les nostres societats, sovint degradades per tant d'egoisme i individualisme, i ajudin a fer-les acollidores per a tots.

Que el conflicte a Europa ens faci també més sol·lícits davant altres situacions de tensió. Sofriment i dolor que afecten massa regions del món i que no podem ni hem d'oblidar.

Que hi hagi pau a l'Orient Mitjà, lacerat des de fa anys per divisions i conflictes. En aquest dia gloriós demanem pau per a Jerusalem i pau per a aquells que l'estimen (cf. *Sl* 121 [122], cristians, jueus, musulmans. Que

els israelites, els palestins i tots els habitants de la Ciutat Santa, juntament amb les pelegrins, puguin experimentar la bellesa de la pau, viure en fraternitat i accedir amb llibertat als Llocs Sants, respectant mútuament els drets de cadascú.

Que hi hagi pau i reconciliació als pobles del Líban, de Síria i de l'Iraq, i particularment a totes les comunitats cristianes que viuen a l'Orient Mitjà.

Que hi hagi pau també a Líbia, per tal que trobi estabilitat després d'anys de tensions; i al Iemen, que sofreix per un conflicte oblidat per tots amb incessants víctimes, pugui la treva signada en els darrers dies retornar l'esperança a la població.

Al Senyor ressuscitat demanem el do de la reconciliació amb Myanmar, on perdura un escenari dramàtic d'odi i de violència, per a l'Afganistan, on no s'aconsegueixen calmar les perilloses tensions socials, i una dramàtica crisi humanitària està turmentant la població.

Que hi hagi pau a tot el continent africà, perquè acabi l'explotació de la qual és víctima i l'hemorràgia causada pels atacs terroristes –especialment a la zona del Sahel–, i que trobi ajuda concreta en la fraternitat dels pobles. Que Etiòpia, afligida per una greu crisi humanitària, torni a descobrir el camí del diàleg i la reconciliació, i es posi fi a la violència a la República Democràtica del Congo. Que no manqui la pregària i la solidaritat per als habitants de la part oriental de Sud-àfrica afectats per greus inundacions.

Que Crist ressuscitat acompanyi i assisteixi els pobles d'Amèrica Llatina que, en aquests difícils temps de pandèmia, han vist empitjorar, en alguns casos, les condicions socials, agreujades també per casos de criminalitat, violència, corrupció i narcotràfic.

Demanem al Senyor Ressuscitat que acompanyi el camí de reconciliació que segueix l'Església catòlica canadenca amb els pobles indígenes. Que l'Esperit de Crist Ressuscitat guareixi les ferides del passat i disposi els cors en la recerca de la veritat i la fraternitat.

Estimats germans i germanes, tota guerra comporta conseqüències que afecten la humanitat sencera: des dels dols i el drama dels refugiats, a la crisi econòmica i alimentària de la qual ja s'estan veient senyals. Davant dels signes persistents de la guerra, com en les moltes i doloroses derrotes de la vida, Crist, vencedor del pecat, de la por i de la mort, ens exhorta a no rendir-nos davant del mal i la violència. Germans i germanes, deixem-nos vèncer per la pau de Crist! La pau és possible, la pau és necessària, la pau és la principal responsabilitat de tothom!

Franciscus

59 Jornada Mundial de Pregària per a les Vocacions

Cridats a edificar la família humana

8 de maig de 2022
(IV Diumenge de Pasqua)

Benvolguts germans i germanes,

En aquest temps, mentre els vents gèlids de la guerra i de l'opressió encara continuen bufant, i presenciem sovint fenòmens de polarització, com a Església hem començat un procés sinodal. Sentim la urgència de caminar junts conreant les dimensions de l'escolta, de la participació i de la compartició. Juntament amb tots els homes i dones de bona voluntat volem contribuir a edificar la família humana, a guarir les seves ferides i a projectar-la cap a un futur millor. En aquesta perspectiva, per a la 59a Jornada Mundial de Pregària per les Vocacions, vull reflexionar amb vosaltres sobre l'ampli significat de la "vocació", en el context d'una Església sinodal que es posa a l'escolta de Déu i del món.

Cridats a ser tots protagonistes de la missió

La sinodalitat, caminar junts, és una vocació fonamental per a l'Església, i només en aquest horitzó és possible descobrir i valorar les diferents vocacions, carismes i ministeris. Al mateix temps, sabem que l'Església existeix per a evangelitzar, sortint d'ella mateixa i escampant la llavor de l'Evangeli a la història. Per tant, aquesta missió és possible precisament fent que cooperin tots els àmbits pastorals i, fins i tot abans, involucrant-hi tots els deixebles del Senyor. Efectivament, «en virtut del baptisme rebut, cada membre del poble de Déu s'ha convertit en deixebles missioner (cf. Mt 28,19). Cada un dels batejats, qualsevulla que sigui la seva funció en l'Església i el grau d'il·lustració de la seva fe, és un agent evangelitzador» (Exhort. Ap. *Evangelii gaudium*, 120). És necessari cuidar-se de la mentalitat que separa els preveres dels laics i que considera protagonismes els primers i executors els segons, i portar endavant la missió cristiana com a únic poble de Déu, laics i pastors junts. Tota l'Església és comunitat evangelitzadora.

Cridats a ser custodis els uns dels altres, i de la creació

La paraula *vocació* no s'ha d'entendre en sentit restrictiu, referint-se només a aquells que segueixen el Senyor en el camí d'una consagració particular. Tots som cridats a participar en la missió de Crist de reunir la humanitat dispersa i reconciliar-la amb Déu. Més en general, tota persona humana, fins i tot abans de viure l'encontre amb Crist i d'abraçar la fe cris-

tiana, rep amb el do de la vida una crida fonamental. Cada un de nosaltres és una criatura volguda i estimada per Déu, per a la qual ell ha tingut un pensament únic i especial; i aquesta espurna divina, que habita en el cor de qualsevol home i de qualsevol dona, som cridats a desenvolupar-la en el transcurs de la nostra vida, contribuint al creixement d'una humanitat animada per l'amor i l'acolliment recíprocs. Som cridats a ser custodis els uns dels altres, a construir llaços de concòrdia i d'intercanvi, a guarir les ferides de la creació per tal que la seva bellesa no sigui destruïda. En definitiva, a ser una única família en la meravellosa casa comuna de la creació, en l'harmònica varietat dels seus elements. En aquest sentit ampli, no sols els individus, sinó també els pobles, les comunitats i les agrupacions de diferents tipus tenen una "vocació".

Cridats a acollir la mirada de Déu

A aquella gran vocació comuna s'hi afegeix la crida més particular que Déu ens adreça a cadascú, tocant la nostra existència amb el seu amor i orientant-la cap a la seva meta última, a una plenitud que supera fins i tot el lllindar de la mort. Així Déu ha volgut mirar i mira la nostra vida.

A Michelangelo Buonarroti se li atribueixen aquestes paraules: «Qualsevol bloc de pedra té en el seu interior una estàtua i la feina de l'escultor és descobrir-la.» Si la mirada de l'artista pot ser així, molt més ho serà la mirada de Déu, que en aquella jove de Natzaret hi va veure la Mare de Déu; en el publicà Leví hi va reconèixer l'apòstol i evangelista Mateu; i en Saule, perseguidor acèrrim dels cristians, hi va veure Pau, l'apòstol dels gentils. La seva mirada d'amor sempre ens toca, ens commou, ens allibera i ens transforma, fent-nos persones noves.

Aquesta és la dinàmica de qualsevol vocació: som tocats per la mirada de Déu, que ens crida. La vocació, com la santedat, no és una experiència extraordinària reservada a uns pocs. Així com existeix la "santedat de la casa del costat" (cf. Exhort. Ap. *Gaudete et exsultate*, 6-9), també la vocació és per a tots, perquè Déu ens mira i ens crida a tots.

Diu un proverbi de l'Orient Llunyà: «Un savi, en mirar un ou, és capaç de veure-hi una àguila; en mirar una llavor hi percep un gran arbre; mirant un pecador hi entreveu un sant.» Així ens mira Déu, en cadascun de nosaltres hi veu potencialitats, que fins i tot nosaltres mateixos desconeixem, i actua incansablement durant tota la nostra vida per tal que puguem posar-les al servei del bé comú.

D'aquesta manera neix la vocació, gràcies a l'art de l'Escultor diví que amb les seves "mans" ens fa sortir de nosaltres mateixos, per tal que es projecti en nosaltres aquella obra mestra que som cridats a ser. En par-

ticular, la paraula de Déu, que ens allibera de l'egocentrisme, és capaç de purificar-nos, il·luminar-nos i recrear-nos. Posem-nos doncs a l'escolta de la Paraula, per a obrir-nos a la vocació que Déu ens confia. I aprenguem a escoltar també els germans i les germanes en la fe, perquè en els seus consells i en el seu exemple pugui amagar-s'hi la iniciativa de Déu, que ens indica camins sempre nous per a recórrer.

Cridats a respondre a la mirada de Déu

La mirada amorosa i creativa de Déu ens ha tocat d'una manera totalment única en Jesús. En parlar del jove ric, l'evangelista Marc diu: «Jesús se'l mirà i el va estimar» (10,21). Aquella mirada plena d'amor de Jesús es posa damunt cadascuna i cadascun de nosaltres. Germans i germanes, deixem-nos interpel·lar per aquella mirada i deixem-nos portar per ell més enllà de nosaltres mateixos. I aprenguem també a mirar-nos els uns als altres per tal que les persones amb qui vivim i que trobem —siguin quines siguin— puguin sentir-se acollides i descobrir que hi ha algú que les mira amb amor i les convida a desenvolupar totes les seves potencialitats.

Quan acollim aquesta mirada la nostra vida canvia. Tot es torna un diàleg vocacional, entre nosaltres i el Senyor, però també entre nosaltres i els altres; un diàleg que, viscut en profunditat, ens fa ser cada vegada més allò que som: en la vocació al sacerdoci ordenat, ser instrument de la gràcia i de la misericòrdia de Crist; en la vocació a la vida consagrada, ser lloança de Déu i profecia d'una nova humanitat; en la vocació al matrimoni, ser do recíproc, i procreadors i educadors de la vida. En general, qualsevol vocació i ministeri en l'Església ens crida a mirar els altres i el món amb els ulls de Déu, per a servir al bé i difondre l'amor, amb les obres i amb les paraules.

Pel que fa a això, voldria mencionar aquí l'experiència del doctor José Gregorio Hernández Cisneros. Mentre treballava com a metge a Caracas (Veneçuela), va voler ser terciari franciscà. Més tard va voler ser monjo i prevere, però la salut no li ho va permetre. Va comprendre llavors que la seva crida era precisament la seva professió com a metge, a la qual es va lliurar, particularment als pobres. De manera que es va dedicar sense reserves als malalts afectats per l'epidèmia de la grip anomenada "espanyola", que en aquella època es propagava pel món. Va morir atropellat per un cotxe, quan sortia de la farmàcia on havia aconseguit medicaments per a una de les seves pacients que era anciana. Testimoni exemplar del que significa acollir la crida del Senyor i adherir-se a ella en plenitud, va ser beatificat fa un any.

Convocats per a edificar un món fraternal

Com a cristians, no sols som cridats, es a dir, interpel·lats personalment per una vocació, sinó també *convocats*. Som com les tesselles d'un

mosaic, boniques fins i tot si les agafes d'una en una, però que només juntes componen una imatge. Brillen, cadascun i cadascuna de nosaltres, com una estrella en el cor de Déu i en el firmament de l'univers, però som cridats a formar constel·lacions que orientin i aclareixin el camí de la humanitat, començant per l'ambient on vivim. Aquest és el misteri de l'Església que, en la coexistència harmònica de les diferències, és signe i instrument d'allò a què està cridada tota la humanitat. Per això l'Església ha de ser cada vegada més sinodal, és a dir, capaç de caminar unida en l'harmonia de les diversitats, en la qual tothom té alguna cosa per aportar i pot participar-hi activament.

Per tant, quan parlem de “vocació” no es tracta només d'elegir una forma o una altra de vida, de dedicar la pròpia existència a un ministeri determinat o de sentir-nos atrets pel carisma d'una família religiosa, d'un moviment o d'una comunitat eclesial; es tracta de realitzar el somni de Déu, el gran projecte de la fraternitat que Jesús tenia en el cor quan va suplicar al Pare: «Que tots siguin u» (Jn 17,21). Qualsevol vocació en l'Església, i en sentit ampli també en la societat, contribueix a un objectiu comú: fer que l'harmonia dels dons nombrosos i diferents que només l'Esperit Sant sap realitzar ressoni entre els homes i dones. Sacerdots, consagrades, consagrats i fidels laics caminem i treballem junts per a testimoniar que una gran família unida en l'amor no és una utopia, sinó el propòsit per al qual Déu ens ha creat.

Preguem, germans i germanes, perquè el poble de Déu, enmig de les dramàtiques vicissituds de la història, respongui cada vegada més a aquesta crida. Invoquem la llum de l'Esperit Sant perquè cadascun i cadascuna de nosaltres pugui trobar el seu lloc propi i donar el millor d'ell mateix en aquest gran disseny diví.

*Roma, Sant Joan del Laterà, 8 de maig de 2022,
IV Diumenge de Pasqua*

Franciscus

